

YEREL YÖNETİM BİRLİKLERİ

Şenol ESMER

Yüksek Lisans Tezi

Danışman: Yrd. Doç. Dr. Şerif ÖNER

Afyonkarahisar

2008

YEREL YÖNETİM BİRLİKLERİ

Şenol ESMER

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Kamu Yönetimi Anabilim Dalı

Danışman: Yrd. Doç. Dr. Şerif ÖNER

Afyonkarahisar

Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü

Mayıs 2008

YÜKSEK LİSANS TEZ ÖZETİ**YEREL YÖNETİM BİRLİKLERİ****Şenol ESMER****Kamu Yönetimi Anabilim Dalı****Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü****Mayıs 2008****Danışman: Yrd. Doç. Dr. Şerif ÖNER**

Yerel yönetim birlikleri, yerel yönetimlerin kendilerinden beklenen, yürütmekle görevli oldukları ve tek başlarına yerine getiremedikleri hizmetlerden bazılarının, güç ve olanaklarını bir araya getirerek iş ve güç birliği içinde karşılamak üzere kendi aralarında değişik birleşimlerle oluşturdukları kamu tüzel kişiliğine sahip örgütlerdir.

Bu çalışmada, yerel yönetim birliklerinin oluşumları, gelişimleri, güncel durumları ve uygulamadaki işlevselliği irdelenmeye çalışılmıştır. Günümüzde demokrasiyle yönetilen bütün ülkelerde, yerel yönetimler arasında birlik türünde örgütlenmelerin sayılarında ve işlevlerinde önemli bir artış olduğu gözlemlenmektedir.

Köy, belediye ve il özel idareleri yerel ihtiyaçları karşılamak için kurulmuş kamu tüzel kişileridir. Yerel yönetim birlikleri, bu genel görevli yerel yönetim birimleri yanında “ikincil konumlu” kuruluşlardır. Birlikler, yerel yönetimleri güçlendirmeye ve ortak hareket etmelerine yönelik bir destek örgütüdürler.

Anahtar Kelimeler: Yerel Yönetimler, Yerel Yönetim Birlikleri, Birlik

ABSTRACT OF MASTER DISSERTATION**UNIONS OF LOCAL GOVERNMENTS****Şenol ESMER****Department of Public Administration****Afyon Kocatepe University, The Institute of Social Sciences****May 2008****Advisor: Assistant Prof. Dr. Şerif ÖNER**

Unions of Local Governments are the public legal entities constituted by the different combinations of the types of local governments by putting together the opportunities and strengths required to undertake some services expected from local governments but cannot be performed by any of them individually.

This study aims to examine constitutions, evolutions, and current situations of Unions of Local Governments and their functionalities. It is observed that, in all the democratic countries, there has been a considerable increase in numbers and functions of union-type organizations among local governments.

Villages, municipalities and private administrations of provinces are the public legal entities constituted for fulfilling the local requirements. Unions of Local Governments are the foundations that have “the secondary position” beside these local administration units. That is, unions can be considered as supporting organizations to strengthen the local governments and to make them work collectively.

Key Words: Local Governments, Unions of Local Governments, Union

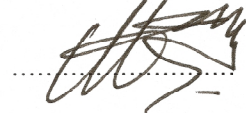
TEZ JÜRİSİ VE ENSTİTÜ MÜDÜRLÜĞÜ ONAYI

İmza

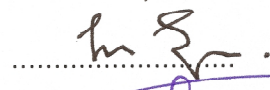
Danışman Üye : Yrd.Doç.Dr. Şerif ÖNER

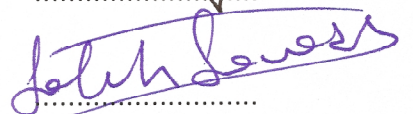
Jüri Üyeleri : Prof.Dr. H.Hüseyin BAYRAKLI

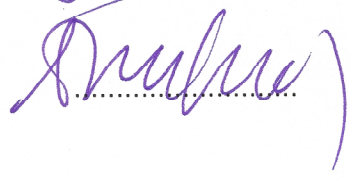
: Doç.Dr. İsa SAĞBAŞ

: Doç.Dr. Fatih SAVAŞAN

: Yrd. Doç.Dr. Kerim ÇINAR

Kamu Yönetimi Anabilim tezli yüksek lisans öğrencisi Şenol ESMER'in "Yerel Yönetim Birlikleri" başlıklı tezini değerlendirmek üzere 09.06.2008 günü saat 14:00'de Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Sınav Yönetmeliğinin ilgili maddeleri uyarınca değerlendirilerek kabul edilmiştir.

Doç.Dr.Mehmet KARAKAŞ
MÜDÜR

ÖNSÖZ

Anayasalarımızda yerel yönetim birimleri il özel idareleri, belediyeler ve köyler olarak belirlenmiştir. Yerel yönetimler, kendilerinden beklenen ve yapmakla yükümlü oldukları hizmetleri sunmada, yasal ve ekonomik zorlukları aşabilmek için birlikler kurmaya ihtiyaç duymuş ve duymaktadırlar.

Yerel yönetim birliklerini, genel anlamıyla, yerel yönetimlerin kendilerinden beklenen, yürütmekle görevli oldukları ve tek başlarına yerine getiremedikleri hizmetlerden bazılarının, birden fazla yerel yönetimin güç ve olanaklarını bir araya getirerek iş ve güç birliği içinde karşılamak üzere kendi aralarında oluşturdukları kamu tüzel kişiliğine sahip örgütler olarak tanımlamak mümkündür. Mevzuatımızda, yerel yönetim alanında işlevselliği olan birliklerin, görev alanlarını, gelir kaynaklarını, organlarını, görev ve yetkilerini, denetimini kapsayacak şekilde düzenleyen özel yasa bulunmaktadır.

Çalışmamızın hazırlanmasında, bu konuya yönelmemde, tecrübe ve bilgisiyle çalışmanın tamamlanmasına yardımcı olan danışman hocam Yrd. Doç. Dr. Şerif ÖNER'e, lisansüstü eğitimim süresince temel bilgi birikimime ve gelişimime katkıda bulunan Prof. Dr. H.Hüseyin BAYRAKLI, Doç. Dr. Fatih SAVAŞAN, Yrd. Doç. Dr. H.Hüseyin AKKAŞ, Yrd. Doç. Dr. Osman TEKİR, Yrd. Doç. Dr. Hasan KORKUT ve Yrd. Doç. Dr. Kerim ÇINAR'a, ayrıca çalışmalarım sırasında beni her zaman destekleyen çalışma arkadaşlarıma ve aileme teşekkür ederim.

Şenol ESMER

ÖZGEÇMİŞ

Şenol ESMER

Kamu Yönetimi Anabilim Dalı

Yüksek Lisans

Eğitim

Lisans : 1990, Ankara Üniversitesi, Siyasal Bilgiler Fakültesi Kamu Yönetimi Bölümü

Lise : 1986, Tonya Lisesi

İş/ İstihdam

1992- Samsun Kaymakam Adayı

1993- Yurtdışı Dil Eğitimi ve Yönetim Stajı, Hastings / İngiltere

1994- Tekkeköy Kaymakam Vekili, Samsun

1995- Çanakçı Kaymakamı, Giresun

1998- Bulanık Kaymakamı, Muş

2000- Ermenek Kaymakamı, Karaman

2002- Ulubey Kaymakamı, Uşak

2006- Ortaköy Kaymakamı, Aksaray

2008- Palandöken Kaymakamı, Erzurum (Halen bu görevi yürütmektedir)

Kişisel Bilgiler

Doğum yeri ve yılı: Tonya, 04 Kasım 1967, Cinsiyet: Erkek

Yabancı Dil

İngilizce

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
ÖZET.....	iii
ABSTRACT.....	iv
TEZ JÜRİSİ VE ENSTİTÜ MÜDÜRLÜĞÜ ONAYI.....	v
ÖNSÖZ.....	vi
ÖZGEÇMİŞ.....	vii
İÇİNDEKİLER.....	viii
KISALTMALAR TABLOSU.....	xiv
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM

YEREL YÖNETİMLER

I. YEREL YÖNETİMLERİN GENEL YAPISI.....	4
II. TÜRKİYE'DE YEREL YÖNETİMLER.....	6
A) İL ÖZEL İDARESİ.....	8
B) BELEDİYE YÖNETİMİ.....	9
C) BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE YÖNETİMİ.....	10
D) KÖY YÖNETİMİ.....	11
E) MAHALLE YÖNETİMİ.....	13

İKİNCİ BÖLÜM

YEREL YÖNETİM BİRLİKLERİ

I. BİRLİK KAVRAMI VE OLUŞUM NEDENLERİ.....	15
A) BİRLİKLER VE GELİŞİM SÜRECİ.....	15
1. Birliklerde Tarihsel Gelişim.....	17

B) BİRLİKLERİN OLUŞUM NEDENLERİ.....	20
1. Ölçek Ekonomisinden Faydalanma Etmeni.....	21
2. Yerel Görevlerde Farklılaşma Etmeni.....	22
a) Mevzuat Etmeni.....	22
b) Araç-Gereç Etmeni.....	23
c) Mali Kaynak Etmeni.....	23
d) Personel Etmeni.....	25
3. Ekonomik Nedenler.....	25
4. Yöredeşlik Etmeni.....	26
5. Politik Tatmin Etmeni.....	26
6. Örgütlenme Eksikliği Etmeni.....	26
7. Köy Yönetimlerinin Geliştirilmemesi.....	28
8. Toplum Kalkınması.....	29
9. İşbirliği Alanlarının Genişlemesi.....	30
10. Uluslararası İşbirliği Gereksinimi.....	31
11. Çevre Sorunları Etmeni.....	32
II. BİRLİK TÜRLERİ.....	32
A) KATILAN YEREL YÖNETİMLERE GÖRE BİRLİKLER.....	33
1. İller Arası Birlikler.....	33
2. Belediyeler Arası Birlikler.....	34
3. Köyler Arası Birlikler.....	37
4. Karma Birlikler.....	38
B) AMAÇLARINA VE KONULARINA GÖRE BİRLİKLER.....	39
1. Ekonomik ve Ticari Amaçlı Birlikler.....	39
2. Sosyal ve Kültürel Amaçlı Birlikler.....	39
3. Altyapı Hizmetlerini Gerçekleştirmeye Yönelik Birlikler.....	39
4. Diğer Hizmetlere Yönelik Birlikler.....	40

C) AMAÇ SAYILARINA GÖRE BİRLİKLER.....	40
1. Tek Amaçlı Birlikler.....	40
2. Çok Amaçlı Birlikler.....	40
D) SÜRELERİNE GÖRE BİRLİKLER.....	40
1. Süreli Birlikler.....	40
2. Sürekli Birlikler.....	41
E) GÖREV ALANLARINA GÖRE BİRLİKLER.....	41
1. İlçe Mülki Sınırlarında Kurulu Birlikler.....	41
2. İl Mülki Sınırlarında Kurulu Birlikler.....	41
3. Bölge - Havza Birlikleri.....	41
4. Ülke Genelinde Kurulu Birlikler.....	42
5. Uluslararası Birlikler.....	42
F) YENİ YASAYA GÖRE BİRLİK TÜRLERİ.....	43
1. Zorunlu Birlikler.....	44
2. Turizm Altyapı Hizmet Birlikleri.....	45
3. Sulama Birlikleri.....	46
4. Köylere Hizmet Götürme Birlikleri.....	47
5. Ülke Düzeyinde Kurulan Birlikler.....	52
6. Diğer Birlikler.....	52

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

BİRLİKLERİN YAPILARI VE İŞLEYİŞLERİ

I. BİRLİKLERİN HUKUKSAL YAPILARI VE İŞLEYİŞLERİ.....	53
A) BİRLİKLERİN HUKUKSAL YAPISI VE KURULUŞU.....	53
1. Kişilik Tüzel Kişilik ve Kamu Kurumu.....	54
2. Birliklerin Kuruluşuna Esas Dayanaklar.....	55
a) Anayasal Dayanak.....	55

b) Yasal Dayanaklar.....	57
aa) İl İdaresi Kanunu.....	57
bb) İl Özel İdaresi Kanunu.....	58
cc) Belediye Kanunu.....	59
dd) Köy Kanunu.....	59
ee) Mahalli İdare Birlikleri Kanunu.....	60
ff) Yönetmelikler.....	62
c) Uluslararası Belgeler.....	62
aa) Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı.....	63
bb) Yerel Yönetimler Evrensel Bildirgesi.....	64
cc) Avrupa Kentsel Şartı ve Habitat Toplantıları.....	65
II. BİRLİKLERİN ÖRGÜT YAPILARI VE İŞLEYİŞİ.....	66
A) BİRLİK TÜZÜĞÜ.....	66
1. Tüzüğün Hukuksal Niteliği.....	66
2. Tüzüğün İçeriği.....	67
B) BİRLİK ORGANLARI.....	68
1. Birlik Meclisi.....	69
a) Oluşumu.....	69
b) Meclisin Görev ve Yetkileri.....	71
c) Başkanlık Divanı ve Meclis Toplantıları.....	72
d) Kararların Kesinleşmesi ve Yürürlüğe Girmesi.....	73
e) İhtisas Komisyonları.....	74
f) Bilgi Edinme ve Denetim Yolları.....	74
h) Meclisin Feshi.....	76
2. Birlik Encümeni.....	76
a) Birlik Encümenin Kuruluşu.....	76
b) Encümen Toplantısı.....	77

c) Encümenin Görev ve Yetkileri.....	78
3. Birlik Başkanı.....	79
C) BİRLİK YAPILANMASI.....	80
1. Birlik Teşkilatı.....	80
2. Diğer Birlik Personeli.....	81
D) BİRLİKTEN AYRILMA.....	83
E) BİRLİĞİN SONA ERMESİ.....	84
F) BİRLİKLERDE DENETİM.....	85
1. Birliklerin İç Denetimi.....	85
2. Birliklerde Dış Denetim.....	86
3. Kamuoyu Denetimi.....	87
III. BİRLİKLERİN MALİ DURUMU.....	88
A) BİRLİK BÜTÇESİ.....	89
1. Birlik Gelirleri.....	90
2. Birlik Giderleri.....	92
3. Bütçe İşlemleri.....	93
a) Bütçenin Hazırlanması.....	93
b) Bütçenin Görüşülmesi ve Kabulü.....	94
c) Bütçenin Uygulanması ve Değişiklik.....	95
d) Birlik Harcamaları.....	95
e) Bütçe Uygulama Sonrası İşlemler.....	96
f) Kesin Hesap.....	97
g) Geçmiş Yıl Bütçesinin Devamı.....	97
h) Bütçe İçi İşletme Tesisi.....	97
ı) Borçlanma Borç ve Alacakların Mahsubu.....	98
4. Birliklerin İhale İşleri ve Malları.....	99

SONUÇ VE ÖNERİLER.....	101
KAYNAKÇA.....	107
EKLER.....	114

KISALTMALAR TABLOSU

AB	: Avrupa Birliği
AER	: Avrupa Bölgeler Asamblesi
AİD	: Amme İdaresi Dergisi
BYKP	: Beş Yıllık Kalkınma Planı
C.	: Cilt
CEMR	: Avrupa Belediyeler ve Bölgeler Konseyi
Çev.	: Çeviren
ÇYYD	: Çağdaş Yerel Yönetimler Dergisi
Derl.	: Derleyen
DMK	: Devlet Memurları Kanunu
DPT	: Devlet Planlama Teşkilatı
DSİ	: Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü
Ed.	: Editör
IULA	: Uluslararası Yerel Yönetimler Birliği
İİGM	: İller İdaresi Genel Müdürlüğü
KİK	: Kamu İhale Kanunu
KHGB	: Köylere Hizmet Götürme Birliği
KÖYDES	: Köylerin Alt Yapısının Desteklenmesi Projesi
MİARGED	: Mahalli İdareler Araştırma ve Geliştirme Derneği
MİGM	: Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü
MİBK	: Mahalli İdare Birlikleri Kanunu
R.G	: Resmi Gazete
S.	: Sayı
SBF	: Siyasal Bilgiler Fakültesi
TBB	: Türkiye Belediyeler Birliği
TİD	: Türk İdare Dergisi
TÜSİAD	: Türk Sanayici ve İş Adamları Derneği
TODAİE	: Türkiye Ortadoğu Amme İdaresi Enstitüsü
vb	: Ve benzeri
vd.	: Ve diğerleri

GİRİŞ

Yerel yönetimlerden beklenen bazı hizmetlerin yerine getirilmesinde karşılaşılan sorunlar kendi aralarında birlikler kurularak çözümlenmeye çalışılmaktadır. Yerel yönetim, geçerli tanımı ile bir coğrafi alanda (kent, köy, il v.b) yaşayan yerel topluluğun bireyelerine, yerel ortak ihtiyaç konularında hizmet üretmek amacı ile kurulan, karar organları (kimi durumlarda yürütme organları) yerel toplulukça seçilerek oluşturulan, yasalarla belirlenmiş görevlere ve yetkilere, özel gelirlere, bütçeye ve personele sahip, merkezi yönetimle olan ilişkilerinde idari özerklikten yararlanan kamu tüzel kişisleridir.

Yerel yönetim birlikleri ise yerel yönetimlerin kendilerinden beklenen, yürütmekle görevli oldukları ve tek başlarına yerine getiremedikleri hizmetlerden bazılarının, birden fazla yerel yönetimin güç ve olanaklarını bir araya getirerek karşılamak üzere kendi aralarında oluşturdukları kamu tüzel kişiliğine sahip örgütlerdir.

Yerel yönetimlerin kendi olanakları ile karşılayamadıkları hizmetleri, bir araya gelerek, iş ve güç birliği içinde karşılamaya yönelik birliktelikler uzun bir geçmişe dayanır. Dünya üzerinde demokrasiyle yönetilen bütün ülkelerde, yerel yönetimler arasında birlik türünde örgütlenmelerin hızla artış gösterdiği görülmektedir. Demokratik ülkelerdeki yerel yönetimler arası işbirliği örgütlenmelerindeki artış eğilimi doğal olarak ülkemizde de paralel bir seyir izlemektedir. Yaptığımız bu çalışmanın temel amacı ülkemizdeki yerel yönetim birliklerini, yerel yönetim genel çerçevesi içinde irdelemektir.

Yerel ihtiyaçları karşılamada asıl sorumluluk yerel yönetim birimlerininidir. Köy, belediye ve il özel idareleri yerel ihtiyaçları karşılamak için kurulmuş kamu tüzel kişisleridir. Yerel yönetim birlikleri bu genel görevli yönetim birimleri yanında ne tam görevli ne de ikame bir kuruluştur. Ancak yerel yönetim birlikleri, yerel yönetimlerin, yerel gereksinimleri karşılamada sorun yaşadığı noktada destek gücü niteliğinde başvuru olan, "ikincil konumlu" kuruluşlar, olarak konumlandırmak mümkündür.

Türkiye’de İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü verilerine göre 883’ü köylere hizmet götürme birliği olmak üzere 1656 yerel yönetim birliği vardır (MİGM, web sayfası). Bu birliklerin bir kısmı çok aktif ve etkin bir role sahiptir. Anayasada birlikler dördüncü bir yerel yönetim birimi olarak yer almamasına rağmen, yaptıkları çalışmalar ve hizmet götördükleri coğrafi alanlar itibari ile özellikle köylere hizmet götürme birliklerini, bu şekilde görmek olanaklıdır.

Türkiye’de yerel yönetim birliklerinin iki temel özelliği; bunların kamu tüzel kişiliğine sahip olmaları ve kurulmalarının da özerk yerel yönetim birimlerinin isteğine bağlı olmasıdır. Birliklerin örgütsel yapıları, organları, çalışma konuları, gelir ve gider durumları, hak ve yetkileri, yerel yönetim birliklerinin dayandığı temel kanun olan “5355 sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanunu” ve İçişleri Bakanlığı tarafından yayınlanan “Mahalli İdare Birlikleri Tip Tüzüğü” örnekleri rehberliğinde hazırlanan “birlik tüzüğü” adı verilen belgede gösterilir. Birlik tüzüğü, birliğe üye yerel yönetimlerin meclislerinin üye tam sayısının üçte iki çoğunluğu ile kabul edilmesi gerekir. Bir birliğin kurulabilmesi için iki zorunlu hususun yerine getirilmiş olması gerekmektedir. Bu hususlardan birinci, birlik tüzüğünün kesinleşmiş olması, ikinci ise, kesinleşen tüzüğün Bakanlar Kurulu’nun iznine sunulmasıdır.

Türkiye’de yerel yönetim birlikleri sayısının 1960’ların başında 34 iken günümüzde 1656’ya ulaştığı görülmektedir. Bu artışı sağlayan etmenlerin başında, hizmet gereksinimi, yerel hizmet anlayışında değişim (ortak ve yerel hizmet gereksinimindeki gelişmeler), ekonomik nedenler, politik başarı zemini olarak görme, iletişim ve ulaşım araçlarında meydana gelen gelişmeler, mevzuat etkeni, mali kaynak, personel ve araç-gereç gibi etkenler, kırsal kesimdeki kamu örgütlenmesi yetersizliği, il özel idarelerinin örgütsel ve işlevsel yetersizliği, ilçe özel idarelerinin olmayışı, köy yönetimlerinin geliştirilmemesi, yerel yönetimler arası işbirliği alanlarının genişlemesi, uluslararası işbirliği gereksinimi, çevre sorunlarının sınır tanımaması, yerel demokrasinin gelişimi, bilgi, tecrübe alışverişi ve toplumsal hareketlilik gibi etmenler gelmektedir.

Son yıllarda ülkemizde kamu yönetimi alanında yapılan bilimsel çalışmalar ve değerlendirmelerde yerel yönetimlere yönelik reformlar ve bu reform süreçlerine ilişkin konuların çoğunlukla yer aldığı görülmektedir. Bu çalışmaların çıkış noktası, küreselleşmenin etkisiyle kamu yönetimi ve yerel yönetimlerde ortaya çıkan yeni eğilimleri incelemek; yerel yönetim reformları kapsamında İl

Özel İdaresi Kanunu, Belediye Kanunu ve Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nu değerlendirmektir. Bu kapsamda, 11.06.2005 tarih 25842 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 5355 sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanunu çerçevesinde yerel yönetim birlikleri ve özelde köylere hizmet götürme birliklerinin incelenmesi çalışmalar içinde değerlendirilmeye çalışıldığı görülmektedir.

Bu çalışmada 5355 sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanunu çerçevesinde, yerel yönetim birliklerinin, mevcut yönetim yapımız içindeki yerini tespit etmek, hukuksal, mali ve örgütsel yapılarının çerçevesi çizilerek, bu birliklerin, günümüz toplumunun örgütlenme, demokratikleşme ve kalkınma çabalarına, bir çözüm sunabilme kapasitelerini tartışmaktır. Bu çerçevede öncelikle yerel yönetim alanındaki temel kavramlar açıklanacak, sonrasında genel olarak yerel yönetim birliklerinin dayandığı hukuksal ortam tartışılacak, yerel yönetim birliklerinin organları, işleyişleri, bütçe ve personeli gibi hususlar ayrıntılı olarak açıklanmaya çalışılacaktır. Yöntem olarak literatür taraması yanında mülakat yöntemi de uygulanarak, uygulayıcı ve hizmet sunulanların görüşleri çalışmaya yansıtılmıştır. Yerel yönetim birliklerine ilişkin hususlar irdelenirken, bu çalışma sahibinin aynı zamanda bir yerel yönetim birliği - Ortaköy İlçesi Köylere Hizmet Götürme Birliği - başkanı olarak uygulama açısından değerlendirmelerine, sorunlar ve çözüm önerilerine yer verilecektir. Birliklere ilişkin genel bir değerlendirme yapılarak çalışma sona erdirilecektir.

BİRİNCİ BÖLÜM

YEREL YÖNETİMLER

I. YEREL YÖNETİMLERİN GENEL YAPISI

Yerel yönetimin geniş kapsamlı tanımı “bir devletin ya da bölgesel yönetimin alt birimi olan, göreceli olarak küçük bir alanda, sınırlı sayıdaki kamusal politikaların belirlenmesi ve uygulanması ile görevli ve yetkili kılınmış bir kamu kuruluşu (Keleş, 1991:19)” şeklindedir. Yerel yönetimler modern demokratik toplumlarda, hükümetle birlikte yönetme yetkisini halktan alan organlardır. Merkezi hükümetin ve yerel yönetimlerin dışında halkın genel oyuyla seçilen başka kurumlar yoktur (Kösecik ve Sağbaş, 2005: 120).

Türkiye’de yerel yönetimlerin geçmişi çok eskilere gitmemektedir. Bu idareler Tanzimat döneminde ve esas itibariyle 1854’ten sonra oldukça yavaş ve dikkat çekici bir gelişme izleyerek kurulmuşlardır. Tüm hukuki niteliklere sahip yerel yönetimlerin kuruluşu ise Cumhuriyet döneminde gerçekleşmiştir. 1923’ten sonra hemen batıdaki anlamıyla etkin ve özerk yerel yönetimler kurulabilmiş değildir. 1924 tarihli ve 442 sayılı Köy Kanunu ile 1930 tarihli 1580 sayılı Belediye Kanunu bu alanda atılmış önemli adımlar olarak görülebilir. Tüzel kişiliğe sahip köy ve belediye yönetimleri bu kanunlarla kurulmuştur. 1980’li yıllardan sonra toplum tarafından önemsenen, gelişen ve güçlenen bir yerel yönetim süreci görülmektedir.

Yerinden yönetim anlayışına uygun olarak ülkemizde yer yönünden yerinden yönetim ve hizmet yönünden yerinden yönetim birimleri bulunmaktadır. Yer yönünden yerinden yönetim kuruluşları “yerel yönetimler” olarak ifade edilmekte olup hukuki dayanağını Anayasadan almaktadır (Kaplan, 2007: 158).

Yerel yönetimler, 1982 Anayasası'nın 127. maddesinde "Mahalli idareler; il, belediye veya köy halkının mahalli müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere kuruluş esasları kanunla belirtilen ve karar organları, gene kanunda gösterilen, seçmenler tarafından seçilerek oluşturulan kamu tüzelkişileridir" şeklinde tanımlanmışlardır.

Yine Anayasamızın 127. maddesinde yerel yönetimlerle ilgili olarak şu düzenlemelere yer verilmiştir: Yerel yönetimlerin kuruluş ve görevleri ile yetkileri, yerinden yönetim ilkesine uygun olarak kanunla düzenlenir. Yerel yönetimlerin seçimleri, 67. maddedeki esaslara göre beş yılda bir yapılır. Ancak, milletvekili genel veya ara seçiminden önceki veya sonraki bir yıl içinde yapılması gereken yerel yönetimler organlarına veya bu organların üyelerine ilişkin genel veya ara seçimler milletvekili genel veya ara seçimleriyle birlikte yapılır. Kanuni düzenleme ile büyük yerleşim merkezleri için özel yönetim biçimleri getirilebilir.

Yerel yönetimlerin seçilmiş organlarının, organlık sıfatını kazanmalarına ilişkin itirazların çözümü ve kaybetmeleri konusundaki denetim yargı yolu ile olur. Ancak, görevleri ile ilgili bir suç sebebi ile hakkında soruşturma veya kovuşturma açılan yerel yönetim organları veya bu organların üyelerini, İçişleri Bakanı, geçici bir tedbir olarak, kesin hükme kadar görevden uzaklaştırabilir.

Merkezi idare, yerel yönetimler üzerinde, yerel hizmetlerin yönetimin bütünlüğü ilkesine uygun şekilde yürütülmesi, kamu görevlerinde birliğin sağlanması, toplum yararının korunması ve yerel ihtiyaçların gereği gibi karşılanması amacıyla, kanunda belirtilen esas ve usuller çerçevesinde idari vesayet yetkisine sahiptir.

Yerel yönetimlerin belirli kamu hizmetlerinin görülmesi amacı ile, kendi aralarında Bakanlar Kurulunun izni ile birlik kurmaları, görevleri, yetkileri, maliye ve kolluk işleri ve merkezi idare ile karşılıklı bağ ve ilgileri kanunla düzenlenir. Bu idarelere, görevleri ile orantılı gelir kaynakları sağlanır.

Ülkemizde yerel yönetimler, belirli bir yasal çerçeve içinde faaliyet gösteren anayasal kurumlardır. 1982 Anayasası'nda kamu yönetiminin kuruluş ve görevlerinin merkezden yönetim ve yerinden yönetim esaslarına dayandığı belirtilmektedir. Anayasamız, yerel yönetimleri güvence altına alarak, işleyişlerini yönlendirecek belli temel ilkeler

koymuştur.

II. TÜRKİYE’DE YEREL YÖNETİMLER

Anayasaya göre ülkemizde üç çeşit yerel yönetim birimi bulunmaktadır. Bunlar, il özel idaresi, belediye ve köydür. Bu üç yerel yönetim biriminin her biri ayrı kanunlarla düzenlenmiştir. Yerel yönetim birimleri arasında hizmet görme açısından en yoğun olanı belediye yönetimleridir. Bu yerel yönetimlerin en eski ve geleneksel olanı köy yönetimleridir, belediye ve il özel idareleri Fransa örnek alınarak kurulmuştur.

Ülkemizde halen 81 il özel idaresi, 65 il belediyesi, 16 büyükşehir belediyesi, 101 büyükşehir ilçe belediyesi, 283 büyükşehir ilk kademe belediyesi, 749 ilçe belediyesi, 2011 belde belediyesi (toplam 3225 belediye) ve 34.406 köy bulunmaktadır (İİGM web sayfası). Ayrıca, il özel idareleri belediyeler ve köylerin üye oldukları 1656 yerel yönetim birliği bulunmaktadır. 16 büyükşehir belediyesine bağlı ve kamu tüzel kişiliğine haiz 19 bağlı idare yer almaktadır (MİGM, 2007: 9).

Ancak 22.03.2008 tarih ve 26824 sayılı Resmi Gazete’de (mükerrer) yayınlanan 5747 sayılı “Büyükşehir Belediyesi Sınırları İçerisinde İlçe Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun” ile 2007 yılı Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi Sonuçlarına göre nüfusu 2000’in altında olan 862 belde belediyesinin tüzel kişiliği sona erdirilmiştir. Bu Kanunla, büyükşehir belediyeleri sınırları içinde bulunan 283 ilk kademe statüsü ortadan kaldırılarak, 34’ü ilçe haline getirilecek, 241’i en yakın ilçeye mahalle olarak bağlanacak, 8’i büyükşehir belediye sınırları dışına çıkarılıp, bunların 7’si belde belediyesi olarak faaliyetlerine devam edecek 1’i ise köye dönüşecektir.

5747 sayılı Kanunla yapılan düzenlemeler çerçevesinde; belediyelerin sayısı yapılacak ilk yerel yönetimler genel seçimleriyle birlikte 3225’ten 2123’e inmesi öngörülmektedir. Böylece 16 büyükşehir belediyesi, 65 il belediyesi, 143’ü büyükşehir ilçe belediyesi olmak üzere 893 ilçe belediyesi, 1149 belde belediyesi olmak üzere 2123 belediye yapılacak ilk yerel yönetimler genel seçimleriyle tüzel kişiliklerini devam ettirebilecektir. Oluşturulan köylerle birlikte köy sayısı da 35266 olacaktır.

Sayıları 275 düşürülmüş ilk kademe belediyelerinin tüzel kişiliği kaldırılacağından

büyükşehir belediyeleri sınırları içindeki ilk kademe belediyelerinin varlığı fiilen olarak sona erdirilmiş olacaktır. Ancak 5216 sayılı Kanuna göre büyükşehir belediyelerinin oluşumunda ilk kademe belediyeleri belirtilmektedir. Böylece büyükşehir belediyeleri sınırları içinde ilk kademe belediyeleri kurulabilmesi hukuken ortadan kaldırılmamış olmaktadır.

Bu belediyelerin tüzel kişiliklerinin kaldırılması nedeniyle hem yönetim giderlerinden önemli ölçüde tasarruf yapılacaktır, hem de bu kaynakların daha üst yerel yönetim ölçeği olan il özel idarelerinde toplanmasıyla, yerel yönetim hizmetlerinin daha nitelikli şekilde verilmesi mümkün olacaktır. Kaldı ki, mevcut mevzuata göre, belli bir nüfusun altına düşen belediyelerin kapatılması da yasal bir zorunluluktur. Nitekim 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 11. maddesine göre nüfusu 2000'in altına düşen belediyelerin, Danıştay'ın görüşü alınarak İçişleri Bakanlığınca köye dönüştürülmesi gerekmektedir. Yapılan bu yasal düzenleme ile 5393 sayılı Kanunun öngördüğü işlemler kısaltılarak nüfusu yetersiz belediyelerin tüzel kişiliğinin kaldırılması işleminin kanunla yapılması öngörülmüştür (Aytaç, 2008: 14)

Yerel yönetimlerde yürütme görevi yapan belediye başkanı ve muhtar gibi kimselerin, "karar organı" tanımının dışında kalmaları, bu organların seçimden başka yöntemlerle de, yani atama ile de işbaşına gelmeleri yolunu açık tutmaktadır. Bu konu, Avrupa Yerel Özerklik Şartı'nda da benzer biçimde düzenlenmiştir (Keleş, 2006: 141).

Yerel yönetimlere yönelik sorunları iki ana grupta sınıflandırmak mümkün gözükmektedir (TÜDİAD,1995: 31). Bunlardan birincisi, yerel yönetim kurumlarımızın yeterince "demokratik olmaması", yani yerel yönetim topluluklarının kendi kendilerini yönetme yetkileri alanında yaşanan sıkıntılar, hemşehri katılımı, denetimi ve temsili ve yönetsel saydamlık alanında oluşan sorunlar; ikincisi ise yerel yönetimlerimizin topluma "istenilen düzeyde, kalitede, hızda ve ekonomi ölçütlerinde uygun hizmet üretememesi"dir (Aktel ve Memişoğlu, 2005: 25).

Anayasal güvence altında olan yerel yönetimlerimizin her biri hakkında kısaca bir değerlendirme yapmak; ana çalışma konumuz olan yerel yönetim birliklerinin daha iyi açıklanıp, anlaşılmasına yardımcı olacaktır.

A) İL ÖZEL İDARESİ

5302 sayılı Kanuna göre, il özel idaresi, “il halkının mahalli müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak üzere kurulan ve karar organı seçmenler tarafından seçilerek oluşturulan, idari ve mali özerkliğe sahip kamu tüzel kişisidir” (5302, md.2). İl Özel İdaresi Kanunu’nda bu idarelerin görevleri, belediye sınırları içindeki ve belediye sınırları dışındaki görevler olmak üzere iki bölümde düzenlenmiştir (5302, md.6).

Köy halkının gereksinimlerine köy yönetimleri, kent ve kasaba (belde) halkının gereksinimlerine belediyeler karşılık vermek zorunda oldukları halde il özel idareleri, genel olarak il halkına dönük hizmetleri sağlamakla görevlidirler. Bu durum gösteriyor ki, il özel idarelerinin sundukları hizmetlerin hem kırsal, hem de kentsel nitelikli olmasına bir engel yoktur. Çünkü il sınırları içinde, hem belediyeler hem de köyler bulunur (Keleş, 2006: 145).

İl halkının hizmetleri merkezi idarenin taşra birimi ve il yerel idaresi tarafından sağlanır. İl yerel idaresine “özel” adı ilave edilmesi, bunları “devletin merkezden taşraya uzanan kuruluşu içinde, bir kademe olan ilin genel idaresi kavramından ve kuruluşundan ayırmak içindir” (Meriç, 1983: 39).

İl özel idaresinin kurulması için özel bir süreç gerekmemektedir. Merkezi yönetim bir yere il statüsü sağladığı zaman orada otomatik olarak il özel idaresi kurulmaktadır. İlin kaldırılmasıyla tüzel kişiliği son bulur. Bu nedenle il özel idarelerinin sayıları kurulan il sayıları ile değişmektedir. 1920 yılında 71 olan il özel idaresi sayısı, 1999 yılında en son kurulan Düzce İli birlikte 81’dir.

Özel idareler bir Anayasa kuruluşudur. Kaldırılmaları Anayasada değişiklik yapılmasına bağlıdır. Bu idarelerin mali güçlerinin azlığı dolayısıyla bazı çevreler geçmiş yıllarda kaldırılmaları görüşünü savunmuştur. Oysa bu kuruluşlar bilimsel açıdan, demokratik ve yerel hizmetleri merkezi idarelerden daha iyi yürütebilecek kuruluşlardır. Özel idareler bu zorunluluğun ve ihtiyacın ifadesidir. Onları gereksiz gibi gösteren aksaklıkları bulmak ve onları düzeltmekle, yararları ve önemi kendiliğinden ortaya çıkacaktır (Tortop vd., 2006: 129). Son yapılan yasal değişikliklerle, “mevcut kuruluşu kaldırmaktansa, kuruluş ve görevlerinde bazı değişiklikler yapmak suretiyle ondan

yararlanmaya devam etmek, alışılmış kuruluşları çok gerekli olmadıkça kaldırmamak (Gözübüyük, 1967: 100)”, görüşünün ağırlık kazandığı görülmektedir.

B) BELEDİYE YÖNETİMİ

Anayasamızın 127 maddesinde “mahalli idareler, il, belediye veya köy halkının mahalli müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere kuruluş esasları kanunla belirtilen ve karar organları gene kanunda gösterilen seçmenler tarafından seçilerek oluşturulan kamu tüzel kişileridir”, ifadesi yer almaktadır. Ayrıca 5393 sayılı Belediye Kanunu’nda, “belediye, belde sakinlerinin mahallî müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak üzere kurulan ve karar organı seçmenler tarafından seçilerek oluşturulan, idarî ve malî özerkliğe sahip kamu tüzel kişisi”, olarak tanımlanmaktadır.

Arapçada “kent” anlamına gelen “belde” ya da belediye, dilimizde toplumbilimsel bir birim olarak kenti değil, fakat bir yerel yönetim birimini anlatmak için kullanılmaktadır. Bu nedenle de, yasal koşulları yerine getirerek belediye statüsü kazanmış, her yerleşme birimine, toplumbilimsel anlamda “kent” diyebilme olanağı yoktur (Keleş, 2006: 220).

Belediyeler belirli bir coğrafi bölgenin değil, il özel idarelerinin aksine insanların topluca oturdukları, kendisine belde ismi verilen birbirine yakın evlerden oluşmuş belirli ve sınırlı yerleşim birimlerinin idare teşkilatıdır (Günday, 2002: 420).

Türk idari yapısı içerisinde dört çeşit belediye bulunmaktadır. Bunlar, olağan (normal) belediyeler (büyükşehir belediyelerinin bulunmadığı iller ile bu illerin ilçelerinde ve diğer beldelerde kurulmuş olan belediyeler); ilk kademe belediyeleri (büyükşehir belediye sınırları içinde ilçe kurulmaksızın oluşturulan ve büyükşehir ilçe belediyeleriyle aynı yetki, imtiyaz ve sorumluluklara sahip belediyeler); büyükşehir belediyeleri ve büyükşehir sınırlarındaki ilçe belediyeleridir (Kaplan, 2007: 158).

Kanuni açıdan idari ve mali özerklik ilkesiyle sağlanan değişim ile belediye, mahalli müşterek nitelikli ihtiyaçları karşılayan bir kurumsal yapı olmanın yanında, gerek merkezi yönetimle gerekse yerel halkla-hemşerilerle- olan ilişkilerinde farklı bir uygulama biçimine geçmiş bulunmaktadır. Zira özerklik olgusu bünyesinde demokrasi, açıklık, yönetişim eksenli katılım, bilgi edinme vb. pek çok yönetsel olguya yer vermeyi gerektirmektedir. Söz konusu kanuni perspektif çerçevesinde günümüz itibariyle

ülkemizde de artık belediyeler; “*vatandaşların mahalli nitelikli ortak ihtiyaçlarını karşılayan, merkezi yönetimle ilişkilerinde idari ve mali özerkliğe sahip, yönetim ilkesine dayalı yönetim işleyiş ve anlayışının geçerli olduğu yaşam alanlarına ait kurumsal yapılar olarak*” tanımlanmalı ve görülmelidir. Daha da önemlisi idari ve mali özerklik açılımını sadece kanuni bir perspektif olarak kalmamalı ve uygulamaya aktarılmalıdır (Öner, 2006: 56).

1930 tarih ve 1580 sayılı Belediye Kanunu ile 1877 Dersaadet Belediye kanunu ve 1912 Tarihli kanunlar yürürlükten kaldırılıp, bütün belediyelerin statüsü bir düzende topladı. 1930 tarihli Belediye Kanunu ile esaslı bir düzenleme getirilmiştir. 1984 yılında çıkarılan 3030 sayılı Kanunla büyük şehir belediyeleri ile ilgili farklı bir yapılanma öngörülmüştür.

1580 sayılı Belediye Kanunu 2004 yılına kadar, yetmiş dört yıl yürürlükte kalmış, 24.12.2004 tarihinde kabul edilen 5272 sayılı Belediye Kanunu ile yürürlükten kaldırılmıştır. Ancak, 5272 sayılı kanun şekil yönünden Anayasaya aykırı bulunarak Anayasa Mahkemesince iptal edilmiştir. Daha sonra 03.07.2005 tarih ve 5393 sayılı Belediye Kanunu çıkarılmıştır. Günümüzde yürürlükte olan kanun 5393 sayılı Belediye Kanunudur. Çıkarılan bu kanunla belediyelere birçok yeni görevler verilmiş, yönetim sisteminde köklü anlayış değişimine gidilmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu içerik olarak gerek uluslararası metinlerde gerekse ulusal ölçekte yerel yönetim konularına yapılan çalışmalarda önerilen çeşitli hükümlere yer vermiştir. Bu yeniliklerden biri de katılımcı demokrasi, açıklık ve bilgi edinme hakkı konularında gerçekleştirilmiş, kanunda ayrıca bilgi toplumuna ilişkin bazı açınımlarda yer almıştır (Öner, 2006: 39).

C) BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE YÖNETİMİ

Hızlı kentleşme sonucunda büyük kentlerin daha çok büyümesi belediye sınırlarının dışında düzensiz ve plansız gelişmelere yol açınca, anakentlerin yönetiminde özel modeller arayışı güncellik kazanmıştır. Denetim dışında kalan alanların ve buralardaki gelişmelerin sıkı bir düzen altına alınması; bir yandan küçüklü büyüklü çeşitli yerel yönetim birimler arasında sıkı bir işbirliği kurulmasını, öte yandan, kentler için imar

planları hazırlamaktan sorumlu olan yerel yönetim organlarının yeniden ele alınıp güçlendirilmesini gerekli kılmıştır. Bir büyük belediyenin sınırlarını ve dolayısıyla yetkilerini aşan imar ve plana bağlı olarak düzenlemek, anakent yönetimlerinin işidir (Keleş, 2006: 286).

5216 sayılı Kanunun amacı; “büyükşehir belediyesi yönetiminin hukukî statüsünü düzenlemek, hizmetlerin plânlı, programlı, etkin, verimli ve uyum içinde yürütülmesini sağlamak” olarak belirlenmiştir (md.1). 5216 sayılı Kanuna göre büyükşehir belediyesi; “en az üç ilçe veya ilk kademe belediyesini kapsayan, bu belediyeler arasında koordinasyonu sağlayan; kanunlarla verilen görev ve sorumlulukları yerine getiren, yetkileri kullanan; idarî ve malî özerkliğe sahip ve karar organı seçmenler tarafından seçilerek oluşturulan kamu tüzel kişisi” olarak tanımlanmaktadır (md.3).

5216 sayılı Kanunda, büyükşehir ölçeğindeki hizmetlerin planlı, programlı, etkin ve verimli sağlanmasını amaçladığı belirtilmiştir. Söz konusu amaçlara ulaşılması noktasında büyükşehir belediye modelinde iki kademeli bir yapılanma gerçekleştirilmiştir. 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile oluşturulan büyükşehir belediye modeli 5393 sayılı Belediye Kanuna tabi olan belediyelerin dışında farklı hukuki bir mevzuatın uygulandığı ve farklı statünün geçerli olduğu bir modeldir.

5393 sayılı Belediye Kanunu ve diğer ilgili kanunların 5216 sayılı Kanuna aykırı olmayan hükümleri ilgisine göre büyükşehir, büyükşehir ilçe ve ilk kademe belediyeleri hakkında da uygulanır. 5216 sayılı Kanuna tabi büyükşehir, ilçe ve ilk kademe belediyeleri görevli oldukları konularda Büyükşehir Belediyesi Kanununun yanında 5393 sayılı Belediye Kanunu ile tanınan yetki, imtiyaz ve muafiyetlere sahiptirler. (5216-md.10) Bu anlamda önceden 1580 sayılı Kanunun olduğu gibi bugün de 5393 sayılı Belediye Kanunu Türkiye’deki tüm belediyeler için temel kanun hükmündedir (Öner, 2006: 54).

D) KÖY YÖNETİMİ

Türkiye’de köy denilince, nüfusu az, önemli yerleşme merkezlerinden uzak, ekonomik yapısı büyük ölçüde tarıma dayalı ve kendisine özgü toplumsal ilişkileri bulunan yerleşme birimi akla gelir. Bu açıdan köylere zaman zaman “kırsal yerleşmeler” ve bu

yörelde yaşayanlara da “kırsal nüfus” gibi adların verildiği görülmektedir (Eryılmaz, 2003: 159).

Köyler, 19.03.1924 tarih ve 442 sayılı Köy Kanununa göre kurularak, köy muhtarlıklarına tüzel kişilik verilmiştir. Gerçekte, Köy Kanunu küçük yerleşme yerleri için çıkarılmış bir belediye kanunu niteliğindedir (Keleş, 2006: 189). Köy yönetimini düzenleyen 442 sayılı Kanun, köyü değişik açılardan üç farklı şekilde tanımlamaktadır. Nüfusu iki binden aşağı olan yurlara köy denir. Cami, okul, otlak, yaylak, bataklık gibi orta malların bulunan ve toplu veya dağınık evlerde oturan insanlar, bağ, bahçe ve tarlalarıyla birlikte bir köyü oluşturur. Köy, taşınır ve taşınmaz malları bulunan ve kanunla kendisine verilen işleri yapan başlı başına bir varlıktır.

Köy yönetimi, yöneticileri seçimle oluşan, köy yerleşim biriminin dirlik ve düzenini, gelişip kalkınmasını ve burada oturan halkın ortak ihtiyaçlarını amaçlayan, kamu tüzel kişiliğine sahip bir yerel yönetim kuruluşudur (Aytaç, 1995: 19). Köyler, belediye ve il özel idareleri ile karşılaştırıldığında günümüzde başlı başına bir yerel hizmet birimi olmaktan ziyade uygulamada daha çok köye yönelik hizmetlerin yerine getirilmesinde bir aracı rol oynamaktadır (Kaplan, 2007: 159).

Köylerin yerel yönetimler içerisinde yer almaları ve tüzel kişilik kazanmaları Cumhuriyet döneminde çıkarılan, 17.3.1924 tarih ve 442 sayılı Köy Kanunu’yla gerçekleşmiş, hukuki eksiklikleri tamamlanmış ve devletin yönetim yapısı içerisinde yerel yönetim birimi haline gelmeleri sağlanmıştır. Toplum kalkınmasının birinci şartı, devletle halkın gücünün birleştirilmesi ise köyleri birer özerk kamu tüzel kişiliği haline getiren Köy Kanunu, 1924 yılı şartlarına göre bu güç birliğini oldukça iyi düzenlemiştir (MİGM, 1998: 147). 442 sayılı Kanun 1924 yılının şartlarına göre çok iyi düzenlenmiş, köylere tüzel kişilik sağlamakla köy idarelerinin kurulmasına imkân sağlanmış, ancak, 1950’li yıllarda ekonomik ve sosyal şartlardaki değişmelerin ortaya çıkardığı yeni ihtiyaçları karşılayamamıştır ve bu idarelerin güçlenmesini sağlayacak önlemler zamanında alınamamıştır.

Belirli sınırlar içerisinde yaşayan insanların adına köy denilen yerleşim yerinde yaşayanların yerel ortak ihtiyaçlarını karşılayacak ölçekte idari ve mali özerk kamu tüzel kişiliği olan yerel yönetime (köy) ihtiyaç vardır. Bu konuda yeniden bir yasal

düzenlemeye gidilmelidir. Yerel yönetimler alanında çıkarılan kanunlarla belediye ve il özel idareleri yeniden yapılandırılmış, ancak yönetim sistemimiz içinde bir yerel yönetim birimi olan köy yönetimleri için bir düzenleme yapılmamıştır.

5747 sayılı Kanunla yapılan düzenlemede, son nüfus tespitinde nüfusu 2000'in altında olan belediyeler, yapılacak ilk yerel seçim öncesi köye dönüşecektir. Dolayısıyla köy yönetimlerindeki yönetim ve hizmet boşluğunun yeni düzenlemeyle biran önce doldurulması gerekmektedir.

E) MAHALLE YÖNETİMİ

Mahalle sözlük anlamı ile belediyelerin sınırları içinde meskun alanlarda yer alan ve bu belirli sınırları içinde yaşayan hemşerilerle ilgili bazı hizmetleri gören küçük idari birimlerdir (Aytaç, 1995: 29). Bu kuruluşlara mahalle yönetimi de denilmektedir. Yerel seçimlerle iş başına gelen mahalle muhtarı, yerel bir yönetici gibi algılanmasına rağmen gerçekte merkezi yönetimin bir görevlisidir. Birçok kanunda mahalle muhtarına görev verilmiş ancak görevlerini gerçekleştirebilmesi için hiçbir yetki verilmemiştir. Mahalle muhtarlığının tüzel kişiliğinin olmaması nedeniyle, muhtar, gerekli yerlerde mahalleyi temsilde edemez (Koçberber, 2005: 103).

5393 sayılı Kanununda belediye sınırları içinde mahalle kurulması, kaldırılması, birleştirilmesi, bölünmesi, adlarıyla sınırlarının tespiti ve değiştirilmesi, belediye meclisinin kararı ve kaymakamın görüşü üzerine valinin onayı ile olur.

5393 sayılı Belediye Kanunu ile mahalle bir idari birim olarak sayılmakta ve bu çerçevede gerek mahalle muhtarına ve mahalle halkına gerekse belediye yönetimlerine idari birim olarak tanımlanan mahallelerin etkin bir yönetim birimi haline getirilmelerine yönelik görevler ve buna bağlı sorumluluklar verilmektedir (Öner, 2006: 70).

Mahalle yönetimi köy yönetiminden farklı olarak yerel yönetim kuruluşu değildir. Tüzel kişiliği, bütçesi, personeli ve genellikle bürosu olmayan mahalle muhtarlığı merkezi ve yerel yönetimlerin temsilcisi ve yardımcısı olan geleneksel bir kuruluştur. (Taylan, 1996:5). Kendisi bir yönetim birimi olmamakla beraber, yerel yönetimle merkezi yönetimin kesiştiği noktada faaliyette bulunur (Arıkboğa, 1999: 103). Geleneksel bir

kuruluş olan ve 5393 sayılı Kanunda “idari birim” olarak tanımlanan mahallelerin tüzel kişilikleri yoktur. Ancak dikkat çekici bir şekilde ilgili belediye kanunundaki tanımdan hareketle mahalle yönetimlerinin belediyenin bir yönetim birimi haline getirilme yolunda olduğu söylenebilir (Öner, 2006: 71).

İKİNCİ BÖLÜM

YEREL YÖNETİM BİRLİKLERİ

I. BİRLİK KAVRAMI VE OLUŞUM NEDENLERİ

Yerel yönetim birlikleri, belli bir ihtiyacın sonucu yerel yönetim birimleri tarafından ortaya konan serbest iradeyle oluşurlar. Birlikler, kendisini oluşturan yerel yönetimlerin tüzel kişiliklerinden ayrı yeni bir tüzel kişilik olarak ortaya çıkar. İl özel idaresi, belediye ve köy yerel yönetimlerinin en az ikisi bir araya gelerek ihtiyaç duydukları işbirliğini yasal temelde hukuksal bir yapıya dönüştürürler.

Yerel yönetim birimleri arasındaki işbirliğinin en gelişmiş biçimi olan birliklerin hukuksal niteliğini belirgin anlamda ortaya koyabilmek için temel teşkil eden kavramlara açıklık getirmek gerekir. Yerel yönetim birliği, birlik tüzel kişiliği, birliği oluşturan yerel yönetim birimleri, birliğin oluşum nedenleri ve gelişim süreci irdelenerek çalışmaya açıklık kazandırılacaktır.

A) BİRLİKLER VE GELİŞİM SÜRECİ

Hızla gelişen ve değişen dünyamızda vatandaşlara götürülecek hizmetlerdeki nitelik ve nicelik yönünden ortaya çıkan artış ve çeşitlilik, yerel yönetim birimlerini bu hizmetleri karşılayabilecek yeterli mali ve yönetsel olanaklardan genel anlamda uzak olmaları nedeniyle kendi aralarında işbirliği yaparak sorunların üstesinden gelmeye yöneltmektedir. Özellikle ortak makine parkı kurma, kanalizasyon ve arıtma tesisleri ile çöp arıtma tesisleri yapma, çevre sorunlarına çözüm bulma, sosyal tesis inşası ve işletilmesi gibi konular yerel birimler arasında işbirliğini zorunlu hale getirmektedir. Sonuçta, yerel yönetim birimleri arasındaki işbirliği ve güç ortaklığının kurumlaşmış

hali “yerel yönetim birlikleri” şeklinde adlandırılmaktadır (Özhan ve Yeter, 1996: 9).

Yerel yönetim birlikleri; kamu yönetimi alanında yerel nitelikteki kamu hizmetlerini yapmayı üstlenmiş, kamu tüzel kişiliğine haiz il, belediye ve köylerin yasalarla kendilerine verilmiş bazı ortak ve yerel gereksinimleri karşılamak üzere oluşturdukları birer kamu tüzel kişiliğidir (Gönül, 1977: 69). 5355 sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanunu’nda yerel yönetim birlikleri, “birden fazla yerel yönetimin, yürütmekle görevli oldukları hizmetlerden bazılarını birlikte görmek üzere kendi aralarında kurdukları kamu tüzel kişisini, ifade eder” şeklinde tanımlanmaktadır (md. 3).

Birlikler, yerel yönetimlerin kendilerine kanunlarla verilen zorunlu veya isteğe bağlı görevlerin bir veya birkaçını ortaklaşa yürütmek üzere, kendi aralarında ya da diğer yerel yönetimlerle kurdukları ortak yönetimlerdir (Yüksel, 1996: 40). Burada önemli olan konu, birlik kurma iradesinin isteğe bağlı olması ve mutlaka yeni bir kamu tüzel kişiliğinin oluşmasıdır (Güneş, 2005: 158). Yerel yönetim birlikleri, genel anlamı ile birden fazla yerel yönetimi ilgilendiren hizmetlerin ortak yürütülmesi, sorunlara ortak çözüm getirilmesi yahut araç-gereç ve maddi imkânların en elverişli şekilde kullanılmasını sağlamak amacı ile tesis edilen kamu tüzel kişileridir (Arslan, 2004: 32).

Yerel yönetim birlikleri genel anlamı ile birden çok yerel birimini ilgilendiren hizmetlerin müştereken yürütülmesi, sorunlara müşterek çözüm getirilmesi veya araç-gereç ve maddi imkânların en elverişli kullanılmasını sağlamak amacı ile kurulan kamusal hizmet örgütleridir. Planlama ihtiyacı, gelir ve yetersizliği, bazı sosyal ekonomik ihtiyaçların daha etkin ve verimli şekilde karşılanması, yerel yönetimlerin birlikler şeklinde işbirliği yapmasına neden olmaktadır. Yani yerel yönetim birlikleri; kaynakların etkin kullanımı, rasyonel hizmet alanı oluşturulması ve cari giderlerin azaltılması amaçlarına hizmet etmektedir (Çevikbaş, 2001: 87). Yerel yönetimlerin hizmet uygulamalarında ortaya çıkan pratik bir teşkilatlanma ve çözüm üretme mekanizmasıdır. Özellikle de bütçe imkânları yetersiz olan yerel yönetim birimlerinin bir araya gelmesi ile iş ve hizmet üretme mekanizmasının harekete geçirilmesi bu uygulamanın ortaya çıkış noktasıdır (Can ve Yıldız, 2004: 116).

Yerel yönetim birliklerinin, yerel yönetim birimlerine karşı bir seçenek olup olmadığı tartışılmaktadır. Ancak, yerel yönetim birliklerinin, yeni bir yerel yönetim seçeneği

oluşturmaktan çok, tam anlamıyla yerel yönetimleri güçlendirmeye yönelik bir destek örgüt oldukları kabul görmektedir (Zengin, 1994: 73).

Yerel yönetim birliklerinin kapsamı, idari birimler, alan ve ortak yerel gereksinimler olarak ele alınabilir. Birliklerin kuruluşuna esas teşkil eden 5355 sayılı Kanuna göre yerel yönetim birliklerini oluşturan idari birimler il özel idaresi, belediye ve köylerdir. Birliklerin kurulduğu alan 1930'ları takip eden yıllarda çok dar ve birbirine yakın yerel yönetim birimlerinin coğrafi alanlarını kapsamakta ise de günümüzde birliklerin fiziksel çevrelerinin hizmet alanı ve coğrafi koşullar göz önünde bulundurularak daha geniş bir mekân kapsadığı görülmektedir. Ortak yerel ihtiyaç kavramı, Anayasamızda md.127'de karşımıza çıkmaktadır. Ortak yerel ihtiyacın ayırıcı özelliği, yerel halkın oluşturduğu yasal örgütlerle karşılanabilir olmasıdır. Ortak ihtiyaçların tespiti ülkeden ülkeye değişebilmektedir. Bazı ülkelerde hangi hizmetlerin yerel yönetimlerce yerine getirileceği birer birer sayılmakta, bazı ülkelerde ise yerel yönetimlere görevler yasalar ile verilmekle birlikte, yasalarda yer almayan ve yasaklayıcı bir hüküm bulunmayan yerel nitelikte ve halkın yararına görülen görevler de yerel yönetimlerce yürütülmektedir. Ülkemizde uygulanan karma sisteme göre bazı görevler yasalarda belirtilmiş, bazı görevlere de yasa maddelerinde ve mevzuatta genellik ilkesine göre yer verildiği görülmüştür. Bahse konu yerel gereksinimlerin yerel yönetim birlikleri açısından da önemli olduğu görülmektedir.

1. Birliklerde Tarihsel Gelişim

Yerel yönetim birimlerinin kendilerine verilen görevlerini yerine getirirken dayanışma istekleri ve buna yönelik düzenlemeler Cumhuriyet dönemi içinde gerçekleştirilmiştir. Bu dönemde, birliklerin yasal çerçeveler içinde tanımlanması, 442 sayılı Köy Kanunu, 1580 sayılı Belediye Kanunu ve 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu yanında birlikleri dolaylı olarak ilgilendiren bazı ek kanun maddeleri ile olmuştur.

442 sayılı Kanunun 47 ve 48. maddeleri, 5442 sayılı Kanunun 56. maddesi ve özellikle günümüzdeki birliklerin ilk temel yasal dayanağı olan 1580 sayılı Kanunun 133-148. maddeleri birliklerin yasal zemini oluşturmuştur.

Cumhuriyetin kuruluşundan 1961 Anayasası'na kadar ki dönemde, genellikle köyler

arasında kurulan ve köylere yönelik yol, içme suyu vb. alanlarda faaliyet gösteren 34 hizmet birliği kurulmuştur. Bunların 19'u telefon hizmetinin yerele götürme birliğidir. Bu birlikler dışında az sayıda sulama ve elektrik birliği kurulduğu, kurulan bu çeşit ve sayıdaki birliklerin tümünün yerel ortak gereksinimlerin karşılanmasında önemli bir görev yerine getirdiği söylenebilir.

Birliklerin kuruluşunda olduğu kadar yaşamalarında ve amaçlarına uygun hizmet üretmelerinde, büyük çapta vali ve kaymakamların, bir ölçüde de il ya da ilçedeki görevlilerin girişimlerinin, özendirici çabalarının önemli bir etmen olduğu söylenebilir (Gönül, 1977: 41).

Türkiye'de yerel yönetim birliklerine ilişkin ilk anayasal düzenleme 1961 Anayasası'nda yer almıştır ve devamında 1982 Anayasası'nın 127. maddesi ile de anayasal düzenlemeye devam edilmiştir.

1961 Anayasasının 116. maddesinde "yerel yönetimlerin kendi aralarında birlik kurmaları, görevleri, yetkileri, maliye ve kolluk işleri ve merkezi idare ile karşılıklı bağ ve ilgileri kanunla düzenlenir" hükmü yer almıştır. Sözü edilen yasa çıkarılmamış, ancak 1964 yılında Köy İşleri Bakanlığı'nın faaliyete geçmesi ile köy yolları, köy içme ve sulama suları gibi konularda yerel halkın katkısının sağlanması gereksinimi duyularak, mülki idare amirlerinin önderliğinde Köylere Hizmet Götürme Birlikleri kurulmaya başlanmıştır.

1978 yılında kurulan Yerel Yönetim Bakanlığı faaliyette olduğu kısa dönem içinde çok amaçlı ve kapsamlı belediye birlikleri kurulmasını desteklemiştir. Bu dönemde kurulan belediye birlikleri sayısı fazla olmamakla birlikte katılımcılarının çokluğu ve üstlendikleri görevlerin çeşitliliği ile dikkati çekmiştir. 1970'li yılların sonlarında, bölgesel ve çok amaçlı belediye birliklerinin kurulmasını, üst birlikler kurulması ve "Türkiye Belediyeler Birliği" kuruluşu çalışmaları izlemiştir.

1982 Anayasası'nın 127. maddesinde "yerel yönetimlerin belirli bir kamu hizmetinin görülmesi amacı ile, kendi aralarında Bakanlar Kurulu izni ile birlik kurmaları, görevleri ve yetkileri, maliye ve kollu işleri ve merkezi yönetim ile karşılıklı bağ ve ilgileri kanunla düzenlenir. Bu yönetimlere, görevleri ile orantılı gelir kaynakları

sağlanır” denilmektedir. Literatürde bu cümlenin tüm yerel yönetim birimlerini içerdiği söylenmektedir. Kanımızca, bu hüküm içine yerel yönetim birliklerini almakla birlikte diğer yerel yönetimleri de kapsamaktadır.

1982 Anayasası’nda, 1961 Anayasası’nda yer alan hükme benzer bir hüküm yer almış; ancak 1961 Anayasası’nda birliklerin Bakanlar Kurulu izni ile kurulması koşulu olmamasına karşın, 1982 Anayasası’nda merkeziyetçi ve güçlü yürütmeyi ön plana çıkaran yapısından kaynaklanan nedenlerle, Bakanlar Kurulu izni öngörülmüştür.

İki köyün bir araya gelip ortak sorunlarını çözmesi ya da ortak bir gereksinimlerini karşılayabilmesi için Bakanlar Kurulu izninin gerekmesi hem Bakanlar Kurulunun iş yükünü artırmakta hem de ve bürokratik işlemler nedeniyle zaman kaybına neden olmaktadır (Zengin, 1994: 60). 1982 Anayasasında yerel yönetim birliği kurabilmek için Bakanlar Kurulu izni koşulu getirilmesinin esas nedeni 1980 öncesi hayli önem kazanan ve buna bağlı olarak siyasi ağırlığa sahip olan birliklerin bu gelişiminden rahatsız olunmasıdır (Özhan ve Yeter, 1996: 24). Ancak, yerel yönetim birliği kurabilmek için Bakanlar Kurulu izni koşulu uygulamada birlik kurulmasını engelleyen bir durum değildir. Bu ön koşul birliklerin kuruluş aşamasında belli bir standart, sağlıklı veri oluşumu ve optimal yarar sağlayacak alanının sağlanması amaçlanmış olabilir.

Cumhuriyet döneminde yerel yönetim birliklerine verilen önemin ifadesi kalkınma planlarında ortaya çıkmaktadır. Planlı dönemde ülke düzeyinde planlı kalkınma çabalarının genel kabul gördüğü, yerel yönetimlerin de kendi kaynakları ve araçları ile planlı kalkınma çabaları içinde olduğu anlaşılmıştır. Köy kalkınması yöntemiyle yerel halkın katkısının sağlanmasına çalışılmış, bunun yolunun da birlikler olduğu kabul edilmiştir. Bu nedenle, birlik sayılarında yoğun bir artış olduğu gözlenmektedir.

Türkiye’nin 1988 yılında imzaladığı, 1991 yılında bazı maddelerine çekince koyarak onayladığı ve 1992 yılında da herhangi bir değişiklik olmadan Bakanlar Kurulu kararı ile yürürlüğe koyduğu Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı’nın 10. maddesi, ‘Yerel Yönetimlerin Birlik Kurma ve Birliklere Katılma Hakkı’ başlığını taşımaktadır. Bu madde hükümlerine göre; yerel makamlar yetkilerini kullanırken, ortak ilgi alanlarındaki görevlerini yerine getirebilmek amacıyla, başka yerel makamlarla işbirliği yapabilecekler ve kanunlar çerçevesinde birlikler kurabileceklerdir. Her devlet, yerel

makamların ortak çıkarların korunması ve geliştirilmesi için birliklere üye olma ve uluslararası yerel makamlar birliklerine katılma hakkını tanıyacaktır. Yerel makamlar, kanunla muhtemelen öngörülen şartlar dahilinde, başka devletlerin yerel makamlarıyla işbirliği yapabilirler.

Türkiye, işbirliği ile ilgili olarak, 2000 tarih ve 4517 sayılı “Avrupa Yerel Topluluklar Veya Yönetimler Arasında Sınırötesi İşbirliği Çerçeve Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun” ile diplomatik ilişkide bulunduğu ülkelerin yerel yönetimleri ile kurulacak işbirliği bakımından ve sadece Türkiye’deki il özel idareleri, belediyeler, köyler ve bu amaçla kurulmuş yerel yönetim birliklerinde geçerli olmak kaydıyla hüküm ifade edeceği şeklinde bildirimde bulunmuştur.

5393 sayılı Kanunda belediyelerin yurt içinde ve yurt dışındaki yerel yönetim birlikleriyle işbirliği yapmasına, diğer yerel yönetimlerle birlik kurmaya, kurulmuş birliklere katılmaya veya ayrılmaya karar vermek gibi hükümler yer almaktadır (5393, md.18).

Yerel yönetim birlikleri ile ilgili ayrı bir yasal düzenleme gereği gerek uygulamada gerekse akademik çevrelerde sıkça dile getirilmiştir. 26.05.2005 tarihinde kabul edilen ve 11.06.2005 tarih ve 25842 sayılı R.G’de yayımlanan 5355 sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanunu ile bu alandaki boşluk doldurulmuş, bugüne kadar düzenlenen plan, tasarı ve tasarlarda ileri sürülen hususlar karşılanmaya çalışılmıştır. Böylece kanunla, yerel yönetim birliklerinin hukuki statüsü, kuruluşu, organları, yönetimi, görev, yetki ve sorumlulukları ile çalışma usul ve esasları kapsamlı olarak düzenlenmiştir.

B) BİRLİKLERİN OLUŞUM NEDENLERİ

Her örgüt bir gereksinimden doğar. Doğal olarak yerel yönetim birlikleri de yerel yönetimlerin birtakım gereksinimlerinden doğmuşlardır. Bu gereksinimlerin biçimlenip bir örgüte dönüşmesi, bazen yerel halkın istek ve çabaları çoğu kez merkezden yönetim ya da onun taşra kuruluşlarındaki yetkililerin yönlendirici ve özendirici tutum ve davranışlarıyla ortaya çıkmaktadır (Parlak, 1994: 49).

Başarılı olabilmeleri için, bugünkü biçimde bile, ister kırsal, ister kentsel olsun, birliklerin, sürekli, çok amaçlı, mali kaynaklara kavuşturulmuş, sınırları ussal bir

biçimde çizilmiş, üst örgütler içinde bütünleşmiş olmaları gereklidir. Ancak bu koşullarda, Türkiye'nin de taraf olduğu Avrupa Konseyi'nin Sınırötesi İşbirliği Çerçeve Sözleşmesi çerçevesinde komşu ve sınırdaş ülkelerin yerel yönetim ve topluluklarıyla daha yakın işbirliği yapmaları yolu açılmış olur. Kuşkusuz, yerel yönetimlerin birlikler olarak etkin çalışmalar yapması gereksinmesini yerel toplulukları oluşturan halkın kendisinin değil de, en büyük mülki yöneticilerin duyuyor olması, o halk katmanları düzeyinde alınması gereken mesafenin önemi hakkında oldukça açık bir fikir vermektedir (Keleş, 2006: 417).

Yerel yönetim birliklerini ortaya çıkaran gereksinme etmenleri, belli başlıklar altında toplanabilir. Bu etmenleri ana hatlarıyla ele alarak şu şekilde açıklayabiliriz:

1. Ölçek Ekonomisinden Faydalanma Etmeni

Yerel yönetim birliklerinin oluşturulmasında temel amaç ölçek ekonomilerinin getirilerinden faydalanmaktır. Yapılacak bir hizmet için gerekli olan iş makinelerinin o yerelde hizmet sunan yerel yönetim birimi tarafından alınması birime ekonomik açıdan büyük maliyetli bir yük getirebilmektedir. Ancak yerel ortak ihtiyacın karşılanmasına yönelik iş makinelerinin o coğrafi alanda bulunan yerel yönetim birimlerinin oluşturduğu yerel yönetim birliğine aktarılan kaynakla oluşturulan bütçeden karşılanması maliyet yükünü azaltmaktadır. Böylece her biri için maliyet açısından güç aşımını gerektirecek hizmet sunumu, işbirliğine gidilerek ölçek ekonomilerinin ortaya koyduğu asgari maliyetle azami fayda sağlanmış olmaktadır.

Bütün dünyada kamu hizmetlerinin büyük bir kısmını üstlenmiş olan ve vatandaşın gündelik hayatında sürekli bir iletişim içinde bulunan yerel yönetimler, üzerlerine düşen görevleri en iyi şekilde yapacak örgüt yapısında olmak zorundadırlar. Ancak, uygulamada karşılaştıkları sorunlar bazen kendi örgütleri için üstesinden gelinmeyecek kadar büyük, bazen de büyük bir örgüt ve kaynak ayrılmasına değmeyecek kadar küçüktür. İşte bu iki durum, yerel yönetimler arasında işbirliği ve koordinasyon eksikliğini ortaya çıkarmaktadır. Bu ihtiyacın yerine getirilmesi, kamusal hizmette verimlilik, yerindelik ve bütünlük sağlayacaktır (Güneş, 2005: 159).

Kitle iletişim araçları ile bilgileri ve görgüleri artan insanların gereksinimleri nitelik ve

nicelik bakımından değişmiştir. Bu etkiler yerel halk üzerinde de görülmüş ve talep potansiyeli artmıştır. Var olanla yetinmek yerine, daha çok ve daha üst düzeydeki hizmetler istenir olmuştur. Çeşitli etken ve olanaksızlıklarla yerel yönetimlerce karşılanamayan ya da karşılanmaları geciken bu gereksinmelerin yoğunlaşan baskısı, yerel halkı, birliklerin işlevlerinden yararlanmaya yöneltmektedir (Zengin, 1999: 59).

2. Yerel Görevlerde Farklılaşma Etmeni

Bazı ortak yerel gereksinimler, herhangi bir yerel yönetim biriminin yanı sıra birden çok yerel yönetim birimini ilgilendirir. Yerel yönetimlerin kurulmaları bir hayli şekil ve koşula bağlı olup, bazen bir bölgede yaşayan topluluğun, tek bir yerel yönetim birimi içerisinde bulunması çok yönden olanaksızdır (Farsakoğlu, 1995: 27). Çoğalan ve mahiyetleri değişen yerel gereksinimlerin zamanında karşılanabilmesi zorunluluğu, yerel görevlerde de, daha doğrusu görevleri yerine getirme yönteminde de bazı farklılıklar doğurmaktadır. İl, belediye ya da köy yönetimlerince yürütülmesi gereken bazı hizmetler, yürürlükteki mevzuatın kısıtlayıcı önermelerinden sıyrılmak, daha güçlü bir ekipmana kavuşmak, parasal kaynak yetersizliği engelini aşmak ve hizmet için gerekli personeli daha kolay çalıştırma olanağını bulmak için yerel yönetimlerin görevleri arasından çıkarak birlik görevlerine katılmaktadır (Zengin, 1999: 60). Yerel görevlerdeki farklılaşma sonucu birlik düzeyinde örgütlenmeyi gerekli kılan alt etmelere kısaca değinelim:

a) Mevzuat Etmeni

Köy yönetimleri farklı tutulacak olursa, il özel idareleri ve belediyeler harcama, alım satım, kiralama, yapım, onarım vb iş ve işlemlerinde ihale, bütçe ve mali kontrol alanındaki genel mevzuat hükümlerine tabidirler. Yerel yönetim birimlerinde bu mevzuat hükümleri ile harcama yapabilmeyen zaman alıcı ve formalitelerin çokluğu, mevzuattan kaynaklanan engelleri aşmak için, yeni arayışlara yöneltmiş, bunun sonucu olarak birlikleşme yoluna başvurulmuştur.

Bu şekilde sıkıcı ve sorunlarla karşılaşılan harcama prosedüründen kurtulma formülleri hala her platformda tartışma konusu olmaktadır. Ancak bulunan bu yöntem ile özellikle köy birliklerine kaynak aktarma yoluyla hizmet yapabilme yolu birliklerin doğmasında

etken olarak karşımıza çıkmaktadır (Zengin, 1993: 14). Köy Yerel Yönetimleri 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'na, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na ve Sayıştay denetimine tabi değildir. Üyelerinin tamamı köylerden oluşan köylere hizmet götürme birlikleri de doğal olarak bu kanunlara tabi değildir. Bu birliklere, il özel idareleri tarafından özellikle köy yerleşim alanı dışında yapılacak yatırımların gerçekleştirilmesi için aktarılan kaynaklar, son dönemde Sayıştay denetimlerinde eleştiri konusu olmuştur. Sayıştay tarafından bu durum, il özel idarelerini mevzuat engelini aşmak ve dış denetimden kaçmaya yönelme olarak nitelendirilmektedir

b) Araç-Gereç Etmeni

Yerel yönetimlerin sahip oldukları araç ve gereçlerin yetersizliği nedeniyle bazı hizmetleri yürütemedikleri, daha geniş makine parkına gereksinim duydukları, bununla beraber bazı yerel yönetim birimlerinin de elde bulundurdukları makine parkını işletemedikleri ve bu nedenle de sorunlarla karşılaştıkları görülmektedir. Yerel yönetimler, gerek araç-gereç (kamyon, yol yapım ve bakım makineleri, ambulans ve benzeri ekipmanları) yetersizliği, gerekse işletilemeyen makine parkı sorunları karşısında birlikler oluşturulması yöntemi ile yapamadıkları hizmetleri gerçekleştirmeyi amaçlamaktadırlar.

Yerel yönetimlerin, bazen tek başlarına edinemedikleri ya da işletilmelerini çeşitli nedenlerle sürdüremedikleri araç ve gereçleri birlik kurarak sağlamaktadırlar (Zengin, 1999: 60). Yerel yönetim birliklerini oluşturan yerel yönetimlerin, uhdesinde bulunan araç sayıları ve iş yapımı kapasiteleri yönünden çeşitliliği, planlanan hizmetin yürütülmesine yeterli olmayabilir. O nedenle her birimin bünyesindeki araçlardan planlanan hizmet için işin özelliğine göre tahsis edilen araçların bir araya gelmesiyle araç havuzu oluşur. Böylece olanakların yetersizliği, araçların havuzlanması sonucu yeterli düzeye ulaşarak sorunlara çözüm üretilmektedir.

c) Mali Kaynak Etmeni

Yerel yönetimlere harcama yapma yetkisi aktarılırken, az sayıda gelir kaynağından vergi toplama yetkisi aktarılmaktadır. Merkezi hükümet ile yerel yönetimler arasındaki bu orantısız gelir ve harcama paylaşımı “dikey mali dengesizliğe” (yerel yönetim

harcamalarının gelirlerine oranı) yol açmaktadır. Dikey mali dengesizliğin bir sonucu olan mali açıkları kapatmak merkezi hükümetin bir görevidir ve bu nedenle merkezi hükümetler yerel yönetimlere mali yardımlarda bulunmaktadırlar (Çalışkan ve Sağbaş, 2005: 329). Yerel hizmetler, genel bütçeden ayrılacak ve gönderilecek ödeneklerle, çok ağır işleyen bir mekanizma ile finanse edilmektedir. Genel bütçeden alınan sınırlı kaynaklarla ve ağır işleyen ihale sistemiyle yerel hizmetlerin yeterli bir şekilde yürütülmesi mümkün değildir (Yazıcıoğlu,1989:200). Hizmetlerin yerelden beklenmesi, kaynakların da yerele aktarılmasını yani mali yerelleşmenin sağlanmasını gerektirir.

Mali yerelleştirme, merkezi hükümete ait olan harcama yapma ve gelir toplama yetkisinin bir kısmının doğrudan seçilmişlerce yönetilen yerel yönetimlere aktarılmasıdır. Mali yerelleştirme ile kamu kaynaklarının daha verimli kullanılacağı; mali yerelleştirme lehine argümanların temelini oluşturmaktadır. Mali yerelleştirilmenin iki ayağından birisi gelir (vergi) toplama yetkisinin bir kısmının merkezden alınıp yerel yönetimlere aktarılmasıdır (Çalışkan ve Sağbaş, 2005: 329).

Birlikleri doğuran ihtiyaç etmenlerinin en önemlisi olarak parasal etmeni göstermenin daha isabetli olacağı kanısındayız. Gerçekten il, belediye ve köylerin bazı ortak ve yerel gereksinimleri karşılayamamaları mali kaynak yetersizliğine dayanmaktadır. Bunun için de bu yönetimler, yetersiz de olsa var olan mali olanaklardan ayırabildikleri bir payla birlikleri oluşturabilmekte ve böylece kendilerinininkine oranla daha güçlü bir kaynağa kavuşabilmektedirler (Zengin, 1999: 61). Belirli bir ortak sorun karşısında tek tek çözüm yolları arayacak, bunları sınırlı olanaklarla gerçekleştirecek yerde, ilgili yerel yönetim birlikleri arasında güç birliği yapılması sorunun çözümünü kolaylaştıracak, görülen işin etkinliğini artıracak (Geray, 1981: 229), kendilerine mal oluşun payının miktarını düşürecektir.

Yerel yönetimlerin sorunlarına ilişkin olarak yapılan sınıflandırmalarda, karşılaşılan mali kaynak sıkıntıları tüm yerel yönetim birimlerince kabul edilen ortak payda olarak karşımıza çıkmaktadır. Gelir kaynaklarının daha çok merkezi idare olduğu dikkate alındığında, yerel yönetim birimleri de sınırlı kaynaklarla çalışmalarını sürdürmektedirler. Yapılamayan ortak ve yerel hizmetlerin de gerekçesi olarak mali kaynak yetersizliği öne sürülmektedir. Yerel yönetimler birlik oluşturarak mali konularda güç birliğine giderek bazı hizmetleri üretmeye çalışmaktadırlar. Bu şekilde

yerel yönetimler kendi ellerinde var olan kaynakların ötesinde bir kaynağın da oluşumunu sağlamış olmaktadır. Ayrıca birliğin hizmet ve işletmelerden sağlanan gelirlerin, gereksinimlerin karşılanmasında sürekliliği ve tutarlılığı da gerçekleştirdiği düşünülebilir (Gönül, 1977: 128).

Kaynakların kıt olması ve belediyeler arasında kaynak kullanımını konusundaki yarışma kıt olan kaynakların rasyonel kullanımın zorunlu hale getirmekte ve birden çok beldeyi ilgilendiren sorunların ortak plana göre ortak projelerle çözümünü gerektirmektedir (Zengin, 1999: 120). Çünkü günümüz kent yaşamında kentleşme sonucu belde sakinlerinin yaşadıkları yerlerle, çalıştıkları yerler farklılık göstermektedir. Bu alanlar ayrı yerel yönetim birimi sınırları içinde kalabilmekte, aralarında ulaşım ve diğer altyapı konularında işbirliğini zorunlu kılmaktadır. Böylece oluşacak birliklerle çözüm ortak bütçe, plan ve projeler vasıtasıyla sağlanacaktır.

d) Personel Etmeni

Birliklerin kurulmasını oluşturan bazı konular, özel bir bilgi ve uzmanlık dalında yetişmiş personel çalıştırılmasını gerektirebilir. Bu nedenle kurulan birlikler eliyle yürütülen hizmetlerin görülmesinde, özellik arzeden işleri yapacak personel çalıştırılabilmektedir. Özellikle köy yönetimlerinin personel konusunda sıkıntılı bir yapı olması nedeniyle köyler arasında kurulan birlikler istedikleri aylık ve ücretleri ödeyerek personel gereksinmelerini karşılayabilirler. Bu çerçevede nitelikli personel ihtiyacının karşılanacak olması, birliklerin doğuşunda bir etmen olarak görülebilir.

3. Ekonomik Nedenler

Ekonomik ve teknolojik alanlardaki hızlı ve büyük değişim klasik yerel gereksinim ve hizmetlerin niteliğini de değiştirmiştir. Yerel yönetimler, maddi refahın artmasıyla daha yüksek standartlı hizmetleri görme talepleriyle karşılaşmaktadır. Bunun için de yerel yönetimler, hem gelir artırıcı, hem de bu hizmetleri üretebilecek kurum ve işletmeleri tesis edip çalıştırmak üzere ekonomik girişimlere yönelecektir.

Yerel halkın çağın gereklerine uygun olarak gelişen ihtiyaçlarını yerel yönetim birimleri tarafından karşılanabilmesinin maliyetleri son derece artmıştır. Yerel yönetimler, artan hizmet talebini karşılamak için gelir artırıcı çabalar sarf ettikleri gibi, hizmet talebini

karşılamaya yönelik yeni kurum ve oluşumları kurmaktadırlar (Ulusoy ve Akdemir, 2001: 212).

Tarımsal, toplumsal, güvenlik, kültür ve eğlence gereksinimlerinin yerine getirilmesinde birliklerin maliyetleri düşürücü rolünün olduğu yerel yönetim birimlerince görülmüştür. Bu nedenle de birlik kurulması yöntemi ile yerel yönetimlerin üstesinden gelemedikleri hizmetleri yapmaları söz konusu olmuştur (Gönül, 1977: 129).

4. Yöredeşlik Etmeni

İletişim ve ulaşım araç ve olanaklarının hızla artması ve gelişmesi sonucunda, belirli bir yörede oturan halkın, çevrelerindeki ya da kendilerinden oldukça uzak yörelerdeki halkın yaşam düzeylerini görüp öğrenmelerine ve kendilerinininkiyle karşılaştırarak bir takım sonuçlara varmalarını (Gönül, 1977: 129), sağlamaktadır. Daha çok duygusal dürtülerle ortaya çıkabileceği düşünülen ve yöredeşlik adı verilen bu etmen de, yerel halkın daha üst kalitede hizmet istemeye, en azından yöredeşlerine yakın hizmet talepleri yükselmeye başlar. İşte bu nedenle yoğunlaşan talepleri, tek başlarına karşılayamayan yerel yönetimler, birlik kurmaya yönelebilirler.

5. Politik Tatmin Etmeni

Yerel yönetimlerin organlarına seçilebilmek ve bir takım görevler yüklenebilmek, yerel koşullar içinde insanlar için saygınlık kazanmanın yollarından biri olmaktadır. Örneğin, İl genel meclisi üyeliği, belediye başkanlığı, muhtarlık gibi. Demokratik düzen içinde bu tür görevlerin, çoğu kez bir üst görev için basamak olduğu bilinmektedir. Muhtarlıktan il genel meclisi üyeliğine ya da belediye başkanlığına, oradan da parlamento üyeliğine geçilebildiğinin çokça somut örnekleri vardır. İşte bu görevlere herhangi bir nedenle seçilemeyen kişiler, yine yerel bir kuruluş olan birliklerde tatmin olma yollarını arayabilirler. Bilinç altında yatan bu isteğin baskısının ilk fırsatta ve herhangi bir konuda birlik kurulması için bir etken olabileceği düşünülmektedir (Gönül, 1977: 126,130).

6. Örgütlenme Eksikliği Etmeni

Kırsal kesimdeki kamu örgütlenmesi eksikliği yerel yönetim birliklerinin kurulmasına

ivme kazandırmıştır. İlçelerde tüzel kişiliğe sahip ilçe yerel yönetimlerinin bulunmayışı bir neden olabilir. Ancak, il özel idarelerine ilişkin hizmetlerin ilçe ölçeğinde mevcut mekan ve kabiliyetlerin yeterli olmayışı da, ilçe yerel yönetimi kurulması taleplerini güçlendirmektedir. Uygulamada mevcut olan bu örgütlenmedeki işlevsellik durumu, yerel yönetim birliklerinin oluşmasında etkili olabilmektedir.

Son yıllarda sayıları dramatik artan ilçeler bu niteliklerini kaybetmişlerdir. İlçe yerel yönetimlerinin kurulması, yerel yönetimlerin Anayasada il özel idareleri, belediyeler ve köyler şeklinde tahdidi sayılması karşısında, Anayasada değişiklik yapılmaksızın mümkün görülmemektedir. Optimum idari ölçeğin birleşmeler yoluyla sağlanması da sosyal, siyasi ve kültürel şartlar göz önünde alındığında –en azından- kısa vadede mümkün değildir. O halde Türkiye’de optimum ölçeği gerçekleştirmenin muhtemel ve mümkün tek yolu yerel yönetim birlikleridir (Koçdemir, 1998: 407).

5747 sayılı Kanunla optimum ölçeklendirmede kentsel alan yönetimleri açısından belirli bir ilerleme sağlanmakla beraber, yeterli görülmemektedir. Bu Kanun, yönetim yapılanmasında ilçe ve belediyelerde uygun yönetilebilir ölçüt oluşması açısından sadece büyükşehir belediye sınırları ve mücavir alanlarına yönelik bir düzenleme getirmiştir. Aynı zamanda 5393 sayılı Kanundaki nüfusu 2000’in altındaki belediyelerin kapatılmasına yönelik hükmün uygulamaya geçirilmesi sağlanmıştır. Kanımızca mevcut yasal ve Anayasal çerçevede, 5747 sayılı Kanunla yapılan düzenlemelerin, yerel yönetim birliklerinin uygun değer ölçeği gerçekleştirmede muhtemel ve mümkün yol olduğu savı, geçerliliğini korumaktadır.

Yerel yönetim hizmetlerinde nüfus ve alan bakımından uygun değer ölçeklerin oluşturulması ve dolayısıyla hizmet maliyetlerinin düşürülmesi amacıyla yerel yönetim birliklerinin oluşturulması teşvik edilmelidir. Zira söz konusu birlikler, rasyonel kaynak kullanımını, normatif düzenlemeleri ve standartlaşmayı sağlayacaktır (Özhan, 1994: 33).

Köy birliklerinin ülkemizde sıkça rastlanan bir yerel yönetim kuruluşu oluşunun bir nedeni ise, ilçelerin Türk toplum yaşamında önemli bir birim oluşudur. İlçe biriminin merkezi idarenin en uç örgütlenmesi oluşu ve bir yerel yönetim ile desteklenmemesi, özellikle bu birimin en üst yöneticisi olan kaymakamları yeni arayışlara itmiştir. Bu arayışlar, kaynak yaratmak ve kalkınma çabasında yeni potansiyelleri ve halk katılımını

artıracak olan köy birliklerini, sıkça kullanılan bir araç durumuna getirmiştir (DPT, 1991: 114).

7. Köy Yönetimlerinin Geliştirilmemesi

Köy Kanunu çıkarıldığı dönem itibariyle mükemmel bir teknik ve içerikle hazırlanmış ve bu kanunla Cumhuriyetin ilk yıllarında son derece yararlı hizmetlerin yapılması sağlanmıştır. Ancak Köy Kanununda 1950’li yıllardan sonra meydana gelen değişime paralel gerekli değişiklikler yapılamamıştır.

Kırsal gelişmeye ilişkin işlerin bir programa bağlanması ve uygulanması açısından köy düzeyindeki çalışmalar önem taşımaktadır. Bununla birlikte, köy yönetimlerinin mali olanakları, personel taşıt, araç-gereç kaynakları bu çalışmaları gerçekleştirmeye elverişli değildir (Geray, 1999: 23).

Köy Kanununda, köy yönetimlerinin yapmaya zorunlu oldukları görev ve hizmetler, merkezi yönetim tarafından üstlenilmiştir. Bu süreç içinde köy ve köyle ilgili tüm hizmetler artık merkezi idare tarafından gerçekleştirildiğinden kırsal kesimde yaşayan kişiler her şeyi merkezden bekler hale gelmişlerdir. Köylerde bulunan yerel hizmetlerin merkezi idare tarafından karşılanması ile yerel yönetim-merkezi yönetim çatışmasının ve olumsuzluklarının yerel yönetimler aleyhine gerçekleşmesine neden olmuştur.

442 sayılı Kanunun çeşitli popülist yaklaşımlarla uygulanamaması köy yönetimlerinin zayıflamasına ve güçsüzleşmesine yol açmıştır. Uygulamada köy yönetimleri bu haliyle yerel özerkliğe sahip bir yerel yönetim birimi olmaktan uzaklaşarak, diğer genel ve yerel yönetim birimlerinin şubesi haline dönüşmüştür. Güçsüzleşen köy yönetimlerinin parasal kaynak, araç-gereç ve personel yönünden hemen hemen hiçbir şeye sahip olmamaları nedeniyle, belli konularda köy yönetimleri gereksinimlerin karşılanması amacıyla birlikler kurma eğilimine girmişlerdir. Bu eğilimin sonucu olarak köylere hizmet götürme birlikleri (KHGB) ve bu birliklerce uygulanan projeler öne çıkmaktadır. Bu projelere merkezi yönetimin KHGB aracılığıyla uyguladığı Köylerin Alt Yapısının Desteklenmesi Projesi (KÖYDES), örnek olarak gösterilebilir.

8. Toplum Kalkınması

Köy kalkınmasının sağlanması için toplum kalkınması kavramı ortaya konulmuş (Öner, 2002: 246), kentsel alanda planlanan kalkınma kırsalı da içine alarak bir bütünlük sağlanması amaçlanılmıştır. IBYKP’da; toplum kalkınması, “çeşitli hizmet ve çalışmaların yapılması, dernek, kooperatif gibi teşkilatların kurulması ve idare ile toplulukların işbirliğinin sağlanmasını kavrayan bir çalışma, kitleleri eğitecek, birlikte çalışmaya yöneltecek, toplum yapısında istenen değişikliklerin gerçekleşmesini sağlayacak, toplumsal enerjiyi yaratıcı bir şekilde harekete geçirmeye yol açacak önemli bir kalkınma metodu (DPT, 1963: 101)” şeklinde tanımlanarak, beklentiler ortaya konmuştur.

Toplum kalkınması, küçük toplulukların içinde buldukları toplumsal, ekonomik ve kültürel koşulları iyileştirmek amacıyla, topluluğu oluşturan bireylerin girişimlerini devletin aynı doğrultudaki çabalarıyla birleştirilmesi biçiminde tanımlanmaktadır (Keleş, 2006: 209). Görüldüğü üzere toplumsal kalkınmanın temelinde, yerel ve ulusal gayretlerin bir araya getirilmesi yatmaktadır.

Kırsal kalkınma ile toplum kalkınmasını örtüştürdüğümüzde, esas alınacak temel yönetim biriminin ilçe olduğu ortaya çıkacaktır. Bunun birinci nedeni, mekânsal boyuttur. Köy halkı (merkez ilçeye bağlı olanlar hariç) validen önce kaymakama başvurmaktadır. Zira kaymakam kendisine daha yakındır. Tarihsel gelişim içinde kaymakamın köye daha sıkı gidebilme ve köylülerle daha çok diyalog kurabilme geleneği vardır. İlçelerin konumu, kırsal gelişme ve kırsal kalkınma açısından yaşamsal önem taşımaktadır. Bu nedenle kalkınma planlarında temel birim olarak seçilmiştir. Köy kurumunun temel kalkınma birimi olarak küçük oluşu, ilçenin ideal bir birim olması nedeniyle, ilçe düzeyinde kurulu birliklerin etkinleştirilmesi gündeme gelmektedir. Böylece hem köy yönetimleri muhafaza edilmekte, hem de bütüncül ve verimli bir hizmet örgütlemesine gidilmiş olmaktadır (Yeter, 2005: 25).

Yerel yönetim birliklerinin ortaya çıkışında toplum kalkınması düşüncesinin de önemli bir yeri olduğu bilinmektedir (Kara, 2005: 120). Toplum kalkınmasından daha çok köy, şehir ve kasaba toplum birimlerinin gelişmesini sağlayan yerel toplulukların kalkındırılması anlaşılmaktadır. Aslında toplumsal kalkınma bir ölçüde yerel halkın

devletle işbirliği anlamına gelen katılımcılığı ve kırsal kalkınmayı hedefleyen bir çalışma programıdır (Geray, 1989: 211).

Halk ile devletin gönüllü işbirliğine dayalı olarak köyün, toplumsal, ekonomik ve kültürel sorunlarına yönelmiş toplum kalkınması çalışmaları için bütün köyleriyle birlikte ilçeler birim olarak seçilmiştir (Geray, 1969: 16). İlçenin, kırsal yörelere hizmet götürecek temel demokratik yerel yönetim birimi olarak örgütlenilmesinin uygun görülme nedenleri ilçenin, etrafındaki köylerle bir bütün oluşturması; ilçenin, halkın geleneksel bir başvurma kapısı olması ve köylünün, köyün işlerinde en etkili kişi olarak kaymakamı görmesi; ilçenin zaten il sistemi içinde merkez yönetiminin de temel hizmet birimi olması, kırsal yörelere hizmet götüren birçok birimi barındırmasıdır (Yalçındağ, 1977: 67). Toplum kalkınması, köylerin her şeyi devletten bekleme alışkanlığına son vermeyi amaçlayan, kalkınmada halk katılımını ön plana çıkaran yaklaşımdır. Köylünün kendi sorunlarını çözme istek, yetenek ve çabalarının devletçe desteklenmesi, halkta ve kamu görevlilerinde bir davranış değişikliği gerekmiştir (Geray, 1974: 314).

İlçe düzeyinde ve birden çok köyü ilgilendirilen toplum kalkınması çalışmalarının yürütülmesinde bir takım güçlüklerle karşılaşmıştır. Halk ile devletin gönüllü işbirliğine dayanan toplum kalkınması yöntemi, ilçedeki yerel yönetimlerin ortaklaşa sorunlarının çözümünde aralarında işbirliği yapılmasını gerektirmektedir. İşte bu durum köylerin kendi arasında veya belediye ve köyler arasında birlik kurulması gereksinimini ortaya koymuştur.

9. İşbirliği Alanlarının Genişlemesi

Yerel yönetim birimleri arasında güçlerini belli konularda birleştirmelerini gerektiren alanlar ortaya çıkmıştır. Bu konuyla birlikler, bir veya birden çok amacı gerçekleştirme, ortak genel politikalar geliştirme, yayma ve uygulama alanına dönüşmüştür.

Yerel yönetimlerin güç birliği yapmalarını gerektirecek alanların genişlemesi ve dayanışma anlayışının büyümesi ile birlikte birlik kurma eğilimleri de aynı oranda artmıştır.

Aynı zamanda yerel yönetimler güçlendikçe yerel yönetimler arasında işbirliği

gelişmekte, yerel yönetimler arasında işbirliği geliştikçe de yerel yönetimler güçlenmektedir (Ünlü, 1993: 2). Yerel yönetimler arasında işbirliği alanları; bilgi ve deneyim alışverişini sağlamak, demokrasinin güçlenmesi, yerel yönetimlerin çalışma alanlarında eğitim ve araştırma yapmak, yerel yönetimlere ilişkin yasal, kuramsal ve idari düzenlemeler konusunda çeşitli düzeylerde görüş geliştirmek, yerel yönetim hareketinin öncülüğünü yapmak, merkezi yönetim önünde, yerel yönetimleri temsil etmek, sahip çıkmak, yerel yönetimlerin güçlenmesi, yönetim yapılarının geliştirilmesi, kentsel ve bölgesel planlama ve kentsel hizmetlerin ortaklaşa sunulması konularında işbirliğine gitmek, bilgi birikim merkezi ve veri bankası kurmak, üye yerel yönetimlere çeşitli alanlarda danışmanlık hizmeti sunmak, hizmet ortaklıkları kurmak ve işletmek, yol, su, kanalizasyon, arıtma tesisi gibi altyapı hizmetlerinin sağlanmasında işbirliğine gitmek, çevre kirliliği ve çevrenin korunması konusunda ortak programlar geliştirmek, yerel yönetimleri ve demokrasiyi güçlendirmek, yerel yönetimler arasında kardeşlik ve barışı geliştirmek örnek verilebilir (Ünlü, 1993:5).

10. Uluslararası İşbirliği Gereksinimi

Yerel yönetimlerin çıkarlarının uluslararası düzeyde savunulması ve korunması da önemli bir işbirliği alanıdır. Avrupa'da kimi uluslararası kuruluşlar, yerel yönetimlerin üst örgütleri için önemli görevler belirlemektedir. Avrupa Konseyi Yerel ve Bölgesel Yönetimler bünyesindeki çalışmaların yanı sıra Avrupa Birliğinin danışman organlarından biri olan Bölgeler Komitesi bunlar arasında sayılabilir.

Uluslararası Yerel Yönetimler Birliği (IULA), Avrupa Belediyeler ve Bölgeler Konseyi (CEMR) ve Avrupa Bölgeler Asamblesi (AER) gibi kuruluşların çalışmalarının da, yerel yönetimler arasındaki işbirliği çalışmalarına güç katmaktadır.

Dünyanın çoğu ülkesinde, çeşitli düzeylerde, özellikle ulusal ölçekte yerel yönetim birliklerinin kurulması ile, bu birlikler arasında uluslararası işbirliği gereksinimi de doğmuştur. Çünkü birlikler, üyelerine daha iyi hizmet verebilmek için, çalışma alanlarında, yerel yönetimleri ve yerel demokratik kurumları geliştirebilmek için, diğer ülkelerin benzer alanlarda çalışan, hatta mücadele veren yerel yönetim birliklerinin, bilgi ve deneyimlerinden yararlanmak gereksinimini duymuşlar ve bu alanda, uluslararası düzeyde işbirliğine gitmişlerdir (Ünlü, 1993:36). Birliklerin yerel düzeydeki

başarıları, uluslararası işbirliğinden güç alarak artış gösterecektir. Uluslararası örgütlü ilişkiler, ulusötesi kaynakların birlikler aracılığı ile yerele hizmete kanalize edilmesini sağlayacaktır.

11. Çevre Sorunları Etmeni

Dünyanın yaşadığı hızlı değişimlerin bir yansıması çevre sorunlarıdır. Çevre sorunları yapıları gereği sınır tanımamaktadır. Çözüm yolları da sınırların kaldırılarak işbirliği yapılmasından geçmektedir.

Yerel yönetimlerin sınır tanımayan çevre sorunlarının altından tek başlarına kalkmaları beklenemez. Örneğin su kirliliği, hava kirliliği, katı ve sıvı atıkların sağlıklı biçimde bertaraf edilmesi yerel yönetim birliklerinin işbirliğini gerektirmektedir. Çevre sorunlarının varlığı birlik oluşturmayı zorunlu kılmaktadır. Zira bir konuda subsidiyarite ilkesi gereği yerel nitelikli sorunların, yerel platformda çözümlenmesi ve merkeze rağmen yerelin tercih edilmesi öngörülmüştür. Bu noktada sorunlarının yerel düzeyde giderilmesi için bu birimlerin (görev ve yetkiyle) donatılması önemlidir.

Yerel yönetim birliklerini ortaya çıkaran etmenleri genel hatlarıyla izaha çalıştıktan sonra, bu etmenler sonucu oluşan birlik türlerini irdeleyelim.

II. BİRLİK TÜRLERİ

Yerel yönetim birlikleri; mali yetersizlikler, bazı sosyal ve ekonomik ihtiyaçların daha etkin ve verimli şekilde karşılanabileceği düşüncesiyle birden çok yerel yönetim birimini ilgilendiren hizmetlerin ortaklaşa yürütülmesi, sorunlara ortak çözüm getirilmesi veya araç-gereç ve maddi imkanların en elverişli şekilde kullanılması amacıyla işbirliği esasına dayalı olarak kurulan kamusal hizmet örgütleri olmaktadır. Bu haliyle yerel yönetim birlikleri kamu tüzel kişiliğine sahip ve genellikle isteğe bağlı olarak kurulan kamusal hizmet örgütleri özelliğindedir (Çevikbaş, 2001: 109).

Katılan yerel yönetim birimlerine göre birlikler, köylerin, belediyelerin ve il özel idarelerinin kendi aralarında kurdukları birlikler, bu birimlerden her üçünün ya da ikisinin oluşturdukları karma birlikler olarak kümelendirebiliriz. Amaçlarına, çalışma konularına göre yerel yönetim birlikleri; ekonomik ve ticari amaçlı, toplumsal ve

kültürel amaçlı, kısal altyapı ve hizmet götürme amaçlı, yerel yönetimlerin gereksinim duydukları diğer ortak işleri yerine getirme amaçlı olmak üzere kümelenmektedir. Birlikleri yöneldiği belli bir idari alana göre, ilçe, il, bölge ve ülke çapında birlikler ile uluslararası birlikler olmak üzere ayrı bir kümelendirmeye gidebiliriz (Geray, 1999: 34). Belirtilen bu sınıflandırmalar çerçevesinde birlik türlerini açıklamaya çalışalım:

A) KATILAN YEREL YÖNETİMLERE GÖRE BİRLİKLER

1. İller Arası Birlikler

Birden fazla il özel idaresinin kendi aralarında oluşturdukları birliklerdir. Burada temel amaç, yasalarla il özel idarelerine bırakılmış bazı yerel görevleri birlik kurarak, ortak kaynak, donanım ve yönetimle yerine getirmektir.

İller arasında oluşturulan birliklerle birçok hizmetin gerçekleştirilmesi sağlanmaktadır. İl özel idareleri, çıkarlarının korunması, gelişmelerine yardımcı olunması, personelinin eğitilmesi, görüş bildirilmesi, rehberlik edilmesi; yardımlaşma, işbirliği, teknik ve idarî deneyim bilgi değişimini teşvik etmek; iyi uygulama örneklerinin yaygınlaşmasına yardım etmek konularında faaliyette bulunmak amacıyla kendi aralarında birlik kurabilirler.

Bu tür birlikler ülke, bölge ve daha dar kapsamlı birkaç ili içine alacak düzeyde örgütlenebilir. 5355 sayılı Kanuna göre il özel idarelerini temsil etmek üzere ülke düzeyinde sadece birer birlik kurulabilir (m.20/1). Bu durum ülke düzeyinde olmaksızın bu amaçlarla başka mahallî idare birliği kurulmasına engel oluşturmaz. İl özel idareleri illerin ülke düzeyinde kurduğu birliklerin doğal üyesidirler. Zerrin Toprak bu durumu, “ülke ölçeğinde bu birliğe katılım için adı konmamış bir zorunluluk” olarak görmektedir. Zorunluluk yerel yönetim birliklerinin oluşumunda genel kural olan isteğe bağlı olma durumuyla çelişmektedir.

İller arası birlikler, birliği kuracak illerin il genel meclislerinde üye tam sayısının üçte iki çoğunluğuyla birlik tüzüğünü kabul etmesinden sonra İçişleri Bakanının onayı ile kesinleşir ve Anayasa'nın 127. maddesi gereğince Bakanlar Kurulu'nun izni ile kurulurlar ve konuya ilişkin Bakanlar Kurulu Kararı Resmi Gazete'de yayımlanır.

Birlik, birlik tüzüğü'nün kesinleşmesinden sonra tüzel kişilik kazanır. Birlik meclisi, il valileri ile her ilin il genel meclisinin, birlik tüzüğü'nde gösterilen sayıda kendi üyeleri arasından seçeceği kişilerden oluşur. Zerrin Toprak, “il özel idare birlik meclisinin oluşturulmasındaki seçim usulü; atanmışların birlik başkanı olarak seçimi (vali) ile il genel meclisinden gelen seçilmiş üyelere dayandığını (Toprak, 2006: 156)” belirterek meclisin oluşumundaki ikili yapıya dikkat çekmektedir.

Birliğe üye il özel yönetimlerinin ödemeleri gereken üyelik aidatı, bu yönetimlerin en son kesinleşmiş bütçelerinin birlik meclisince belirlenen oranı olarak saptanır ve kendilerine genel bütçe vergi gelirlerinden ödenen paylardan kesilerek birliğe ödenir

İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü kayıtlarına göre, faal durumda bulunan iller arası birliklerin sayısı 6 tanedir. Bu Birlikler şunlardır: Vilayetler Hizmet Birliği, İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Eğitim Birliği, Güneydoğu Anadolu Eğitim Birliği, Van Gölü ve Çevresi Vilayetler Eğitim Birliği, Artvin-Rize İlleri Hizmet Birliği ve Gaziantep, Şanlıurfa, Kahramanmaraş Vilayetler Eğitim Birliği'dir. Bu birliklerin arasında ülke düzeyinde birlik, il özel yönetimleri tarafından merkezi Ankara'da, 24.01.1985 tarihinde kurulan Vilayetler Hizmet Birliğidir (MİGM web sayfası).

2. Belediyeler Arası Birlikler

Belediyeler arası birlikler sadece belediyeler arasında kurulan birliklerdir. Bunları; ülkesel ölçekte (Türkiye Belediyeler Birliği), bölgesel ölçekte (Marmara ve Boğazları Belediyeler Birliği, Ege Belediyeler Birliği) Alt bölgesel ölçekte (Bakırçay Belediyeler Birliği, Kocaeli Belediyeler Birliği), birlikler şeklinde inceleyebiliriz (Ulusoy ve Akdemir, 2001; 218).

Yerel yönetimlerin çıkarlarının korunması, gelişmelerine yardımcı olunması, çalışanların eğitimi ve yerel yönetimlerle ilgili yasa hazırlıkları için görüş bildirilmesi amacıyla, belediyeleri temsil etmek üzere ülke çapında yalnız birer birlik kurulabilir. Belediyeler de ulusal düzeyde belediyeler arasında kurulan birliklerin doğal üyesidirler. Bu durum ülke düzeyinde olmaksızın bu amaçlarla başka mahallî idare birliği kurulmasına engel oluşturmaz. Bu birlikler, üye belediyeler arasında yardımlaşma ve işbirliğini, teknik ve yönetsel bilgi alışverişini özendirmek, iyi uygulama örneklerinin

yaygınlaşmasına yardımcı olmak için de çalışmalar yapabilirler.

5355 sayılı Kanun hükümlerine göre, belediyeler arası birlikler de, iller arası birliklerde olduğu gibi benzer bir yöntemle, birlik tüzüğüne, birliği kuracak belediyelerin, belediye meclislerinde üye tam sayısının üçte iki çoğunluğuyla kabul edilmesini takiben birlik, bir ilin sınırları içindeki belediyelerin katılımı ile kuruluyorsa valinin, birlik birden fazla ildeki belediyelerin katılımı ile kuruluyorsa İçişleri Bakanının onayı ile kesinleşir ve Bakanlar Kurulunun izni ile kurularak Resmi Gazete'de yayımlanır (5355, md.4,5).

Belediyelerce kurulan ülke düzeyindeki birliklerin birlik meclisi, büyükşehir, il merkezi ve nüfusu 100 bin ve daha fazla olan yerlerin belediye başkanları ile her ilden belediye başkanı ve belediye meclis üyeleri arasından o ilin milletvekili sayısı kadar olmak üzere seçilecek üyelerden oluşur. Seçim, birlik başkanlığının talebi üzerine büyükşehir olan yerlerde büyükşehir belediye başkanlığı, diğer yerlerde il belediye başkanlığınca tespit edilen gün ve yerde o il içindeki belediyelerin başkanları ve belediye meclis üyelerinin katılımıyla yapılır (5355, md.20/3).

Birliğe üye belediyelerin, birliğe ödemeleri gereken üyelik bedeli, bu yönetimlerin en son kesinleşmiş bütçelerinin birlik meclisince belirlenen oranı olarak tespit edilir ve birliğin talebi üzerine bu yönetimlere genel bütçe vergi gelirlerinden ayrılan paylardan bu payların dağıtımını yapan kuruluşça kesilerek birliğe ödenir (5355, md.20/5).

5355 sayılı Kanunun geçici maddesi ile verilen sürede öngörülen hükümlere göre tüzüklerini düzenleyerek İçişleri Bakanlığına gönderen belediye birliklerinin sayısı; ülkesel ölçekte birlik 1, bölgesel ölçekte belediye birlikleri 15, alt bölgesel ölçekte belediye birlikleri 46 ve olmak üzere, toplam belediye birliği sayısı 62'dir (MİGM web sayfası).

1945 yılında dernek olarak kurulan Türkiye Belediyeler Birliği Derneği, çalışmalarını ülke düzeyinde yerel yönetim birliği olmaya yönelterek, Türkiye Belediyeler Birliği, Bakanlar Kurulu'nun 24.07.2002 tarih ve 2002/4559 sayılı kararı ile kurulmuştur. Birlik Tüzüğü İçişleri Bakanlığınca 24.12.2002 tarihinde onaylanmış ve birlik kamu tüzel kişiliği kazanmıştır. Merkezi Ankara'da olan birlik, 2003 yılından itibaren faaliyetlerine

ülke düzeyinde ‘Türkiye Belediyeler Birliği’ olarak devam etmektedir.

Türkiye’de kurulu bulunan belediye birlikleri şunlardır:

- İç Anadolu Belediyeler Birliği; Ankara, Aksaray.
- Marmara ve Boğazları Belediyeler Birliği; İstanbul Tekirdağ, Edirne, Kırklareli, Çanakkale, Balıkesir, Bursa, Yalova, Kocaeli.
- Doğu Karadeniz Belediyeler Birliği; Trabzon, Rize, Artvin, Giresun, Gümüşhane.
- Güneydoğu Belediyeler Birliği; Diyarbakır, Gaziantep, Siirt, Şırnak, Batman, Şanlıurfa, Mardin, Adıyaman.
- Ege Belediyeler Birliği; Manisa, Balıkesir, Aydın, Denizli, Afyon, Uşak, Isparta, Muğla, Burdur, Çanakkale, Kütahya. Bursa, İzmir.
- Van Gölü Belediyeler Birliği; Van.
- Akdeniz Belediyeler Birliği; Antalya, Isparta, Burdur, Muğla.
- Çukurova Belediyeler Birliği; Adana, Osmaniye, Hatay, Mersin.
- Malatya Belediyeler Birliği; Malatya.
- Kıyı Ege Belediyeler Birliği; İzmir, Muğla, Aydın, Çanakkale.
- Konya Belediyeler Birliği; Konya.
- Anadolu Belediyeler Birliği; Ankara, Çorum, Kütahya.
- Trakyakent Belediyeler Birliği; Tekirdağ, Kırklareli, Edirne, Çanakkale, Balıkesir, İstanbul.
- Tarihi Kentler Birliği.

Belediye birlikleri, belediyelerin bir araya gelmelerinden, güçlerini birleştirmelerinden

ve sorunları daha doğru teşhis edebilme gücüne kavuşmuş olmalarından ötürü hiç kuşkusuz belirli kentsel ve bölgesel sorunların çözümünde fiziksel bir ağırlığa sahip olacaklardır. Bu nedenle birlikler yalnızca birlikten doğan gücün somutlaştığı kuruluşlar değil, fakat aynı zamanda yerel yönetim olgusunun ülke ve bölge düzeyinde canlı tutulmasını sağlayabilecek kamu tüzel kişilerdir (Zengin, 1999: 123).

3. Köyler Arası Birlikler

Birden çok köyü ilgilendiren çalışmaların yürütülmesinde bir takım güçlüklerle karşılaşmaktadır. Böyle işlerde köylünün işbirliğini sağlamak her zaman mümkün olmamaktadır. Birden çok köyün yararlanacağı işlerde, köyler arası ortak çalışmalara gereksinme vardır. Merkezi yönetimin yükünü hafifletmek gibi bir amacın yanında, halk-devlet gönüllü işbirliğine dayalı toplum kalkınması yönetiminin de bir gereği olan köyler arası işbirliği yerel yönetim birlikleri şeklinde kendini göstermektedir (Geray, 1974 : 165). Birliği oluşturan köyler birliğin amacı kapsamına giren ve birlik tarafından yapılması kararlaştırılan hizmetlerin yapılması için o konuda yasalarla kendilerine verilen görev ve yetkileri birliğe devrederler. Bu yerel yönetimlerin bütün görev ve yetkilerini kapsayacak genel amaçlı birlikler kurulamaz.

Köyler arası birlik, ülke genelinde sayıca üstün ve örgütlenmiş birlik türüdür. Bundaki etken daha çok ilçe ölçeğinde kurulması ve kaymakamların buna ön ayak olmasıdır. Mali imkandan yoksun olması nedeniyle, kaynak ve örgüt bulabilme arzusu ile ilçesinde köylere hizmet götürme birliğini kaymakam kurmakta ve başkanlığını kendisi yürütmektedir (Özhan ve Yeter, 1996: 31).

Köy birlikleri, sadece köyler arasında kurulur. Köyler arası birlikler, birlik tüzüğüne, birliği kuracak köylerin köy dernekleri tarafından kabul edilmesini takiben birlik, bir ilin sınırları içindeki köylerin katılımı ile kuruluyorsa valinin, birlik birden fazla ildeki köylerin katılımı ile kuruluyorsa İçişleri Bakanının onayı ile kesinleşir ve tüzel kişilik kazanır. Birliğin kurulmasına, diğer birliklerde olduğu gibi Bakanlar Kurulu izin verir ve bu konudaki karar Resmi Gazete'de yayımlanır (5355, md.4,5).

Ancak ilçelerde, tarım ürünlerinin pazarlanması hariç olmak üzere, yol, su, kanalizasyon ve benzeri altyapı tesisleri ile köylere ait diğer hizmetlerin yürütülmesine

yardımcı olmak, bizzat yapmak, yaptırmak ve kırsal kalkınmayı sağlamak üzere, tüm köylerin iştiraki ile o ilçenin adını taşıyan, köylere hizmet götürme birliği (KHGB), kurulabilir. Bakanlar Kurulu, bu konuda genel izin vermeye yetkilidir (5355, md.18). Böylece kurulacak olan KHGB, o ilçedeki bütün köyleri kapsayacak ve 5355 sayılı Kanunda sayılan hizmetleri yerine getirmek üzere kurulur.

5355 sayılı Kanun hükümlerine göre iller ve belediyeler arası birliklerde birlik tüzüğünün kabul edilmesinde, ilgili yerel yönetimin genel karar organının üçte iki çoğunluk oyu gerekmektedir (5355, md.5/1). Köyler arası birliklerdeki durum hakkında köy derneklerinin tüzüğü kabulü, buradan hareketle çıkarsama yapılarak kanaat tesis edilmiştir. Ancak genellikle köy derneklerinin işlevselliği olmadığından uygulamada bunun yerine köy ihtiyar heyetlerinin karar aldığı görülmektedir.

Bu tür birlikler özellikle mülki idare amirlerinin önderliğinde kurulmuş ve köylere yol, içme suyu, sulama, kanalizasyon vb. gibi konularda hizmet götürmede etkin bir araç olarak görülmüştür. Yeni yasal düzenleme ile mülki idarenin etkisi yerine özendirici hususlar getirilerek, kurulumları teşvik edilmektedir. Özellikle KÖYDES Projesinin köyler arası kurulan birlikler aracılığıyla uygulanması, her ilçede ve illerin merkez ilçesinde köylerin tamamının katılımıyla köyler arası birlikler kurulmasını hızlandırmıştır.

4. Karma Birlikler

İl-belediye, il-köy, belediye-köy ya da her üç tür birim arasında kurulabilen birliklerdir. Bunlara “karma birlikler” de denilebilir (Gönül, 1977: 52). Bu tür birlik kurmadaki esas amaç, köylere göre daha güçlü olan belediye ve il özel idaresinden kırsal alana hizmet götürülecek olan hizmetler için, kaynak aktarımını gerçekleştirmektir (Özhan ve Yeter, 1996, 32).

Son yıllarda kurulan birlikler arasında yaygınlaşan birlik türlerinden olan karma birliklerin kurulması, tüzüklerinin kesinleşmesi ve tüzel kişilik kazanmaları 5355 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde belirtilen süreci izler.

Mustafa Gönül, yukarıda belirtilen türlere, havza birlikleri ve metropoliten alan birlikleri, olmak üzere iki tür daha eklemiştir (Gönül, 1977: 52). Ancak bu tasnifin

birliği oluşturan üyelerin tüzel kişiliklerinin türü olmaktan çok, kuruluş amaçlarına göre yapılan bir sınıflandırma olduğu görölmektedir.

Günümüze kadar akademik çalışmalarla ortaya konan amacına, konusuna, sayısına, süresine, alanına vb. gibi yerel yönetim birlik türleri sınıflandırmalarını, yukarıda belirtilen dörtlü tanımlamanın temel kategorileri altında toplanan tanımlamalar ve kendi içlerinde faaliyet sahalarına göre farklılıklar olarak görmek mümkündür.

B) AMAÇLARINA VE KONULARINA GÖRE BİRLİKLER

Birliklerin kuruluş amaçlarına ve konularına göre ayrı bir sınıflandırma yapılabilir. Aşağıda buna ilişkin bazı örnekler verilmektedir.

1. Ekonomik ve Ticari Amaçlı Birlikler

Birliğin kuruluş amacı, yöresine ve yöre insanına ekonomik katkıda bulunmaktır. Ekonomik amaç ise değişik türde olabilir. Örnek olarak şunlar sayılabilir: Ulaştırma, sanayi tesisleri yapımı ve işletimi, hayvancılığı geliştirme, tarım, fırın, soğuk hava deposu yaptırma ve işletme, el sanatları atölyeleri, ticari amaçlı turistik tesisler, tüketicinin korunmasına yönelik hizmetler, sergi ve fuar düzenleme, otel, gazino yapımı ve işletimi, iş sitesi vb.

2. Sosyal ve Kültürel Amaçlı Birlikler

Belirli bir toplumsal amacı gerçekteştirmek için kurulan birliklerdir. Düşkünler yurdu ve huzurevi yapımı, öğrenci yurtları yapımı, konut ve lojman yapımı, kreş yapımı, aşevi yapımı, misafirhane yapımı, spor tesisleri, eğitim ve dinlenme tesisleri yapımı ve işletimi, tiyatro ve sinema faaliyetleri, kütüphane yapımı gibi alanlarda birlikler kurup, faaliyetlerde bulunularak toplumsal görev üstlenilmektedir. Merkezi Niğde'de bulunan, Mahalli İdareler Halıcılık El Sanatlarını Geliştirme ve Yayma Birliği, sosyal ve kültürel amaçlı birliklere örnek olarak gösterilebilir.

3. Altyapı Hizmetlerini Gerçekteştirmeye Yönelik Birlikler

Bu tür birlikler aşağıda sayılan faaliyet konularını, tüzüklerinde gerçekteştirecekleri amaç olarak göstermektedir (Özhan ve Yeter, 1996: 33). İçme ve sulama suyu, taş, kum,

çakıl vs. üretimi, yol bakımı, stabilizesi, asfaltlanması, telefon santrali kurulması, hat döşenmesi, elektrik üretimi ve dağıtımı, asfalt plenti ve bordür üretimi, kanalizasyon yapımı, arıtma tesisi yapımı, katı atık toplanması, taşınması, imhası veya depolanması, çevre korunması, köprü yapımı gibi. Kuşadası-Davutlar-Güzelçamlı Çevre Koruma, Alt Yapı Tesislerini Yapma ve Yaşatma Birliği.

4. Diğer Hizmetlere Yönelik Birlikler

Diğer hizmetlere yönelik birlikler de şöyle sıralanabilir: Eğitim faaliyetleri; gerek seçilmiş ve gerekse atanmış birlik personelinin eğitimine yönelik kurs, seminer veya sempozyum düzenlenmesi, yurt içi ve yurt dışı geziler tertip etmek (Özcan, 1996; 25), yerel yönetimlerin geliştirilmesi ve buna yönelik etkinlikler, üye yerel yönetim birliklerine danışmanlık, bilgi toplama ve yayın faaliyetleri, ortak iş makineleri alımı, üye birimlere sigorta hizmeti gibi.

C) AMAÇ SAYILARINA GÖRE BİRLİKLER

Birlikler kuruluş amaçlarının sayılarına göre de ayrıma tabi tutulabilirler.

1. Tek Amaçlı Birlikler

Bir amaç için kurulan birliklerdir. Tek amaçlı olan birliklerin amaçları çoğunlukla isimlerinde belirtilmektedir.

2. Çok Amaçlı Birlikler

Birden fazla amacı gerçekleştirmek için kurulmuş olan birliklerdir. Kurulan birliklerde genel eğilim, birliklerin çok amaçlı olmasından yanadır (Gönül, 1977: 60).

D) SÜRELERİNE GÖRE BİRLİKLER

Kurulan birliklerin tüzüklerinde sürekli veya süreli olup olmadığına göre sınıflandırılmaktadır.

1. Süreli Birlikler

Kurulmuş olan birlik, eğer uğraş konusunu gerçekleştirmiş, bitirmiş ve devamına gerek

kalmamış ise, o zaman süreli birlik söz konusu olabilir (Gönül, 1977: 60).

Birlik tüzüğünde, amacını gerçekleştirmek için, herhangi bir süre öngörmüş ve uğraş konusunu o sürede tamamlamış ise tüzükte belirtilen süre öngörmüş ve uğraş konusunu o sürede tamamlamış ise tüzükte belirtilen süre sonunda kendiliğinden sona erer.

2. Sürekli Birlikler

Bu birliklerin sona ermesine ilişkin olarak tüzükte herhangi bir süre verilmemekte ve birliğin çalışma süresinin belirli bir zamanla kayıtlı olmadığı bir madde ile belirtmektedir. Yaygın olan birlikler, sürekli birliktedir. Bunlarda amaç, herhangi bir hizmeti belirli düzeyde gerçekleştirmenin yanı sıra, bu amacın gelişmesi içinde çalışmasıdır (Farsakoğlu, 1995: 22).

E) GÖREV ALANLARINA GÖRE BİRLİKLER

Yerel yönetim birlikleri, belli bir idari veya coğrafi alan üzerinde kurularak faaliyet gösterir. Birliklerin görev alanlarına göre sınıflandırması aşağıda gösterilmiştir.

1. İlçe Mülki Sınırlarında Kurulu Birlikler

Bu birlikler bazen ilçenin tümünü kapsarken bazen de bir bölümünü kapsamaktadır (Özhan ve Yeter, 1996: 34). Hizmet alanı içerisinde kalan bu çeşit birliklere genelde sadece köyler üye olurken bazı hallerde köylerle birlikte ilçe ve merkez veya kasaba belediyeleri ile İl Özel İdareleri de üye olabilmektedir.

2. İl Mülki Sınırlarında Kurulu Birlikler

İle bağlı tüm veya bir kısım ilçelerin yerel yönetimlerini (köy, belediye) kapsamaktadır (Özcan, 1996: 26).

3. Bölge - Havza Birlikleri

Belli bir coğrafi bölgedeki yerel yönetim birimlerini kapsayan birliklerdir. Birlik kurulacak yerel yönetim birimlerinin mülki sınırlara bağlı olmadan coğrafi konumların ağır bastığı birliklerdir. Aynı havza içinde, bazı belediye ve köyler, ayrı il ya da ilçelere bağlı olmalarına karşın, ortak coğrafya koşullarına bağlı olarak belirli amaçları

gerçekleştirmek üzere kurulan birliklere havza birlikleri denir (Gönül, 1977: 52). Bu tür birliklere; Uşak, Denizli ve Aydın illerinin Büyük Menderes Havzası'ndaki belediyelerin oluşturduğu ve merkezi Söke'de olan, Büyük Menderes Havzası Belediyeler Birliği, örnek olarak verilebilir.

4. Ülke Genelinde Kurulu Birlikler

Yurt genelinde yerel yönetim birliklerini kapsayan birliklerdir. Ülkemizde bu birliklere, Vilayetler Hizmet Birliği, Türkiye Belediyeler Birliği örnek olarak verilebilir.

5. Uluslararası Birlikler

Ülkede bulunan yerel yönetim birimleri ile ülke dışında diğer ülkelerde bulunan yerel yönetim birimleri arasında kurulan birliklerdir. Yerel yönetim birimlerin, bazı ortak amaçların gerçekleştirilmesi için uluslararası yerel yönetim birliklerini kurma veya kurulan birliklere üye olmaları söz konusu olmaktadır. Bu tip birliklere, Türk Dünyası Belediyeler Birliği, Avrupa Belediyeler Birliği ve Tarihi Kentler Birliği örnek olarak gösterilebilir.

Özellikle son zamanlarda uluslararası ölçekte bu tip birlikler kurulması ve kurulan birliklere üye olunması özendirilmektedir. Yerel Yönetimler Özerklik Şartı'nda yerel yönetimlerin yurtdışı ilişkilerine ilişkin özendirici ilkeler vardır. Türkiye'nin de 1992 yılında bir yasa ile onaylamış olduğu bu Şart'ın 10. maddesi bu konu ile ilgilidir. Buna göre, "her üye devlet yerel yönetimlerin ortak çıkarlarının korunması ve geliştirilmesi için birliklere (derneklere) üye olma ve uluslararası yerel yönetimler birliklerine katılma hakkını tanıyacaktır". Yine aynı maddeye göre, "yerel yönetimler, yasalarda öngörülmüş olan koşullar çerçevesinde, başka devletlerin yerel yönetimleriyle işbirliği yapabileceklerdir". İşbirliğinin esaslarını belirleyen bu kurallar, yerel yönetimlerin özerkliğinin ön koşullarından birini oluşturmaktadır. Yukarıda da belirtildiği gibi, yerel yönetimler ya ikili ilişkiler çerçevesinde birbirleriyle işbirliği yapmakta, ya da bu işbirliğini birlikleri ve dernekleri aracılığı ile gerçekleştirmektedirler.

Ayrıca Yerel Yönetimler Evrensel Bildirgesi'nin 10'uncu maddesinde, "yerel yönetim birimlerinin birlik kurma ve birliklere katılma hakkı, uluslararası bir yerel yönetimler birliğine katılma hakkını da kapsamalıdır". Aynı maddenin devamında, "yerel yönetim

birimleri, değişim ve işbirliği ve uluslararası anlayışın geliştirilmesi amacıyla, başka ülkelerdeki benzerleriyle ilişkiler kurma yetkisine de sahip kılınmalıdır”, şeklinde düzenleme bulunmaktadır.

5393 sayılı Kanun, Yerel Yönetimler Evrensel Bildirgesi hükümlerine paralel bir düzenleme getirmiştir. Bu Kanun ile belediyelere belirli sınırlamalar çerçevesinde getirilen düzenleme ile yurt dışı ilişkilerde bulunma imkânı sağlanmıştır. Belediyeler, meclislerinin kararına dayalı olarak görev alanıyla ilgili konularda faaliyet gösteren uluslararası teşekkül ve organizasyonlara, önceden İçişleri Bakanlığı’ndan izin alınmak kaydıyla kurucu üye veya üye olabilirler (5393, md.74).

Görüldüğü üzere uluslararası metinler tarafından öne sürülüp güvence altına alınan birlik kurma ve kurulan birliklere katılım yönündeki engeller kaldırılarak yerel özerkliğin gerçekleşmesi yönünde kolaylaştırıcı önlemler alınmaktadır. Özellikle bilişim çağı olan günümüzde yerel yönetimlerin kendi aralarında yerel, ulusal ve uluslararası işbirliğine dayalı ilişkiler geliştirmesi kaçınılmaz bir gerçeklik olarak ortaya çıkmaktadır.

Tüm yerel yönetimlerin, başka ülkelerdeki benzerleriyle, kendilerini ilgilendiren konularda işbirliği yapmaları önemli yararlar sağlar. Ayrıca, ülke ve bölge çapında kuracakları dernekler yardımıyla da başka ülkelerdeki derneklerle verimli işbirliği ve dayanışma örnekleri sergileyebilirler. Bunların yanı sıra, yerel yönetimler, genel olarak yerinden yönetim ve özel olarak da belediyeçilik konusunda teknik çalışmalar yapan uluslararası kuruluşlarla ilişki kurmaktan önemli kazanımlar elde edebilirler (Keleş, Tarihi Kentler Birliği web sayfası).

F) YENİ YASAYA GÖRE BİRLİK TÜRLERİ

5355 sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanunu yeni bir karma birlik türü sınıflandırması öngörmektedir. Buna göre birlik çeşitleri; zorunlu birlikler, turizm altyapı hizmet birlikleri, köylere hizmet götürme birlikleri, sulama birlikleri, ülke düzeyinde kurulan birlikler ve diğer birlikler olarak sınıflandırılabilir. Bu dallar altında toplanan birliklerden bir kısmı da, kendi içlerinde faaliyet sahalarına göre farklılıklar arz etmektedir.

12.05.2008 tarihi itibariyle tüzüklerini 5355 sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanununa uygun hale getiren Mahalli İdare Birliklerinin toplam sayısı 1656'dır. Belirtilen tarih itibariyle birlik tür ve sayıları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 1. Birlik Türleri ve Sayıları (2008)

BİRLİK TÜRLERİ	SAYISI
Alt Yapı Birlikleri (ATAK)	55
Belediye Birlikleri	53
Bölge Belediye Birlikleri	16
Çevre Hizmet Birlikleri	27
Hizmet Birlikleri	14
İçme Suyu Birlikleri	128
Sulama Birlikleri	373
Köylere Hizmet Götürme Birlikleri (KHGB)	883
Kalkınma Birlikleri	12
Mahalli İdare Birlikleri	6
Turizm Birlikleri	53
Diğer	36
TOPLAM	1656

Kaynak: MİGM web sayfası

1. Zorunlu Birlikler

Birlikler, Anayasaya göre, Bakanlar Kurulu'nun izni ile kurulur ve tüzel kişilik kazanır. 5355 sayılı yasa göre birlik üyeliği isteğe bağlıdır. Birlik kuracak ya da kurulmuş birliğe katılacak yerel yönetimler; bu doğrultudaki iradelerini genel karar organlarının nitelikli çoğunluk kararına dayalı olarak ortaya koymaktadırlar. Birlikten ayrılmada da, ilgili yerel yönetim meclisinin kararı yeterli görülmektedir.

Yasanın 4. maddesine göre, su, atık su, katı atık vb. alt yapı hizmetleriyle çevreye ve ekolojik dengenin korunmasına ilişkin projelerin “zorunlu” kılması durumunda, Bakanlar Kurulu, ilgili yerel yönetimlerin kurulmuş bir birliğe, kendi iradeleri dışında, katılmalarına karar verebilir, bu birliklerden ayrılma da Bakanlar Kurulunun iznine

bağlıdır.

Kentsel altyapı birlikleri, üye yerel yönetimler yardımıyla (bunlar genellikle belediyeler ve il özel idarelerinin bir araya gelmesinden oluşmaktadır) kentsel alt yapı ihtiyaçlarının çözümüne yönelik çalışmaktadırlar. Bu birlikler alt yapı ihtiyaçlarını cevaplamak ve çevre sorunlarını çözebilmek için kurulmuşlardır. Çevre sorunları yönetilebilir sorunlardır, ancak bunun için doğru örgütsel yapıların ve süreçlerin oluşturulması gereklidir.

Zorunlu birlikler, genellikle doğal kaynakların kullanım, paylaşım, işletme ve sürdürülebilir kılınması zorunluluğundan ortaya çıkan yerel yönetimler arası işbirliğidir. Son dönemde Çevre ve Orman Bakanlığı ve Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın mali kaynak katkısı, çevre koruma ve altyapı tesisleri yapma ve işletme amaçlı birliklerin kurulmasını özendirip, yaygınlaştırmıştır. Bu alandaki işbirliği, merkezi idare tarafından yerel idarelerin iş yapabilirlik kapasitelerinin gelişimini olumsuz etkilemeden desteklenmelidir. Çünkü doğal çevrenin korunması, çevre ve altyapı sorunlarının bertaraf edilmesi yerelde oluşacak bilinçle, en yakın kullanan tarafından yerinden giderilmesi çevresel kaynakların verimli kullanımını sağlayacak ve sürdürülebilir kılacaktır.

Bu tür zorunlu birliklere yeni yasa çerçevesinde; Trabzon Karakaya Grup İçme Suyu Bakım Onarım ve İşletme Birliği, Taşeli Belediyeleri ve Çevre-Altyapı Temel Hizmetler Birliği, Manavgat Çevre Koruma Turizm Altyapı Tesisleri Yapma ve İşletme Birliği, Alanya ve Çevresi Turizmi Geliştirme ve Hizmet Birliği, Denizli İli Pamukkale Ve Çevresi Atıksu Arıtma İşletmesi Birliği ve Erzurum Katı Atık Belediyeler Birliği'ni örnek olarak gösterebilir

2. Turizm Altyapı Hizmet Birlikleri

Turizm altyapı hizmet birlikleri, kültür ve turizmi koruma ve gelişim bölgeleri ile turizm merkezlerinde, alanın bütüncül bir anlayışla korunması, geliştirilmesi, tanıtımı, kültür ve turizme ilişkin sosyal ve teknik altyapının gerçekleştirilmesi ve işletilmesini sağlamak amacıyla alandaki bütün yerel yönetimlerin katılımı ile bir yerel yönetim birliği kurulur. Bu amaçla kurulan yerel yönetim birliklerinin meclis üyelerinin üçte

biri, alandaki Kùltür ve Turizm Bakanlığı'ndan turizm belgeli konaklama tesislerinin ve deniz turizmi tesislerinin temsilcilerinin kendi aralarından, birlik tüzüğünde belirlenen sayıda ve gizli oyla belediye meclis üyeliğine seçilme şartlarını taşımak kaydıyla birlik merkezinin bulunduğu yer il özel idaresi encümenlerinin gözetiminde seçecekleri üyelere oluşur (5355 ek md.1).

Serik Çevre, Kùltür ve Turizm Alt Yapı Birliği, Doğu Karadeniz Zigana Turizm Birliği, Alanya ve Çevresi Turizmi Geliştirme ve Hizmet Birliği ve Dikili Çevre, Kùltür ve Turizm Birliği, ùlkemizde kurulup faaliyette olan turizm altyapı hizmet birliklerine örnek olarak sayabiliriz.

3. Sulama Birlikleri

Sulama birlikleri, yerel yönetim birlikleri mevzuatına göre kurulan ve işleyen tarımsal sulama amaçlı hizmet birliklerdir. Burada amaç, teknik bir konu olan tarımsal sulama tesislerinin işletme, bakım ve onarımını yürütmektir.

Yasa salt sulama amacıyla da birlik kurulabileceğini göstermektedir. Bu türlü birliklerin meclisi, yasanın 8. maddesinde belirtilen doğal üyelerle (vali, belediye başkanı ve muhtar) birliğin sulama çalışmalarından yararlanan ve belediye meclisi üyeliğine seçilme niteliklerine sahip olan çiftçiler arasından tüzükte belirtilen sayıda seçilecek üyelere oluşur. Üyelerin seçimi, birliğe üye olan yerel yönetimlerin sınırları içinde oturan çiftçilerin katılımıyla yapılır (Keleş, 2006: 410).

Çukurova Sulama Birliği, Bozkır Sulama Birliği, Manavgat Sol Sahil Sulama Birliği, Söke Ovası Sulama Birliği, Balıkesir Ovası Köyleri Sulama Birliği, Fırat Sulama Birliği ve Gediz Sulama Birliği, tarımsal sulama alanında kurulan birliklerdendir.

Sulama birlikleri demokratik geleneklere göre değil, güdümlü olarak belirli amaca erişilmesi amacıyla kurulmaktadır. Bu birlikler, sulama tesislerinin işletme, bakım ve onarımının çiftçilerin iradesinden çok, DSİ ve il özel İdaresinin o yerelde yaptığı tesislerin işletmesini devralma amacı gütmektedir.

Uygulamada sulama birlikleri yerel bir gereksinimden değil de dışarıdan bir zorlama sonucu kurulduğundan işlevlerini yerine getirememektedirler. Yönetimsel ve mali

sorunları nedeniyle kurulan tesisler işletilemediğinden tesisler fiziki olarak zarar görmekte ve tarımsal faaliyetler olumsuz etkilenmektedir. Yeni yasal düzenlemenin iki yıllık uygulaması da kırsal alandaki bu sorunu çözemediği görülmektedir. Çünkü sonunun temelinde sulama birliklerinin örgüt yapılarının oluşumundaki eksiklikler yatmaktadır. Atilla Toros bu sorunlu yapıyı “kamu üzerinde yeni bir yük ve kambur olma eğilimi (Toros, 2004: 66)” olarak adlandırmaktadır.

4. Köylere Hizmet Götürme Birlikleri

İlçelerde kaymakamlar başkanlığında kurulan köylere hizmet götürme birlikleri, ilgili köylerin istek ve arzularından çok kaymakamların isteği ve köyleri yönlendirmesiyle kurulmuştur. İlçelerdeki bu uygulamalar illerde de örnek alınmış ve merkez köylerini kapsayacak şekilde, valiler veya genelde vali yardımcılarının başkanlığında benzer nitelikte birlikler kurulmuştur (Arslan, 2003: 222).

Köylere Hizmet Götürme Birlikleri (KHGB) 5355 sayılı Kanun’un 18. maddesinde ayrı olarak düzenlenmiştir. Bu madde KHGB’leri ile ilgili olarak özel hükümler getirilmiştir. Genel olarak bakıldığında birçok konuda, bu birlikler diğer yerel yönetim birliklerinden farklılık göstermektedir. Çünkü bu birliklerin kuruluş amaçlarının farklı olduğu, kendilerini oluşturan yerel yönetim birimleri ve kendilerinden beklenen hizmet yönünden kendilerine has özellikleri vardır.

KHGB’leri; ilçelerde, tarım ürünlerinin pazarlanması hariç olmak üzere, yol, su, kanalizasyon ve benzeri altyapı tesisleri ile köylere ait diğer hizmetlerin yürütülmesine yardımcı olmak, bizzat yapmak, yaptırmak ve kırsal kalkınmayı sağlamak amacıyla kurulurlar. Birliğin merkezi kurulduğu ilçe merkezi olup, üyelerinin tamamı o ilçenin köylerinden oluşarak, adlarını da kurulmuş olduğu ilçeden alır. Bu birliklere belediye veya özel idarelerin üye olması mümkün değildir. Diğer birlikler gibi, Bakanlar Kurulu izni ile kurulurlar ancak, Bakanlar Kurulu, bu birliklerin kurulması ile ilgili olarak genel izin vermeye yetkilidir.

Kanun koyucu, 5355 sayılı Kanununun 18. maddesinde KHGB’lerinin hangi amaçla kurulabileceğini saymak suretiyle sınırlandırmıştır. Ancak “köylere ait diğer hizmetlerin” gibi genel bir ifadeyle köy yönetimlerine ait tüm ilerin yapılacağı anlaşılabilir. Bu durum aynı Kanununun 4. maddesindeki “mahallî idarelerin bütün görevlerini kapsayacak şekilde

genel amaçlı veya amacı açıkça belirlenmemiş birlik kurulamaz” hükmü ile çelişir gözükmektedir. Ayrıca, KHGB’lerinin faaliyet alanlarının ilçenin bütün mülki sınırları içinde olmak üzere, yol, su, kanalizasyon ve benzeri altyapı tesislerini yapabileceği anlaşılmaktadır. Bu genel görev tanımlaması da köy yönetimlerinin birliği oluşturma amaçlarını zorlayıcı bir nitelik taşımaktadır.

Köylere hizmet götürme birliği meclisi, merkez ilçelerde vali veya görevlendireceği vali yardımcısı, diğer ilçelerde kaymakam, birliğe üye köylerin muhtarları ve o ilçeden seçilen il genel meclisi üyelerinden oluşur. Birlik meclisinin başkanı, birlik başkanıdır. Birlik başkanı merkez ilçelerde vali veya görevlendireceği vali yardımcısı, diğer ilçelerde kaymakamdır. Atamayla valinin, vali yardımcısının veya ilçe kaymakamının değişmesi durumunda, KHGB’nin başkanı da değişmiş olacaktır. Dolayısıyla bu tür birliklerde, birlik başkanının düşürülmesi gibi bir durumda söz konusu değildir.

Köylere hizmet götürme birliği encümeni, birlik başkanının başkanlığında, meclisin kendi üyeleri arasından gizli oyla seçeceği iki il genel meclisi üyesi ve iki köy muhtarı olmak üzere beş kişiden oluşur. Birlik encümeni başkan hariç birlik organları içinde tek seçimle gelen organdır.

İl özel idareleri ile diğer kamu kurum ve kuruluşları; köye yönelik hizmetlerine ilişkin yapım, bakım ve onarım işlerini, aralarında yapacakları anlaşmaya göre köylere hizmet götürme birlikleri aracılığıyla gerçekleştirebilir. Böyle bir durumda, bu işler için gerekli kaynak bu birliklere aktarılır. Bu durumda söz konusu iş, ihale iş ve işlemleri dahil birliğin tâbi olduğu esas ve usûllere göre sonuçlandırılır. Bu durumun uygulamada, eşgüdüm, kaynakların birleştirilerek görevdeşlik (sinerji) yaratması, birliktelik sağlaması açısından pratik yararları vardır.

Köylere hizmet götürme birlikleri, tamamen köy idarelerinden oluşmaları nedeniyle 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu kapsamında değildir ve dolayısıyla bu birliklerde memur kadrosu bulunmaz ve memur istihdamı da söz konusu değildir. Köylere hizmet götürme birlikleri, ihtiyaca göre hizmet akdiyle personel istihdam edebilir. Bu manada bu birliklerde istihdam edilen personel, işçi personeldir ve bunlara 4857 sayılı İş Kanunu hükümleri uygulanır. Köylere hizmet götürme birlikleri ile üyelerinin tamamı köylerden oluşan birliklerde, birlik personelinin kadroları o birlik meclisi tarafından ihdas edilir.

Köylere hizmet götürme birliklerinin yıllık toplam personel giderleri, gerçekleşen en son yıl bütçe gelirlerinin Vergi Usul Kanununda belirlenen yeniden değerlendirme katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak miktarın % 10'unu aşamaz.

Birliğin başkanı olan vali veya kaymakam, birlik hizmetlerini yürütmek üzere diğer kamu kurum ve kuruluşlarından personel görevlendirebilir. Bu tür görevlendirmeler, bu birliklerde memur kadrosu bulunmadığından kadro karşılığı görevlendirmeler değildir. Bu şekilde görevlendirilenlere birlik bütçesinden karşılanmak üzere, (5000) gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunan tutarda aylık ödeme yapılır. Bu ödemeler, ihtiyari değil, zorunludur. Görevlendirmelerde otuz günden kısa süreler için kist (çalışılan günlere orantılı) hesaplama yapılır.

5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu'nun 43. maddesi uyarınca, il genel meclisince belirlenecek ilkeler çerçevesinde köylere veya köylerin aralarında kurdukları birliklere yapılacak yardımlar, özel idarenin giderleri arasındadır. İl özel idaresi bütçe gelirlerinin ne kadarının köylere hizmet götürme birliklerine aktarılacağı, KHGB'lerinin sunacağı yatırım plâni, yıllık çalışma programı ve uygulama projelerine göre il genel meclisince kararlaştırılır. Bu niteliği ile KHGB'leri, katılım payı haricinde bir başka yerel yönetim bütçesinden pay alan tek yerel yönetim birliği özelliğini de taşımaktadır.

5286 sayılı Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğünün Kaldırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ile Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü kapatılarak her ildeki personel ve donanım o ilin özel idaresine devredildi. Bu durum, yeni yasal düzenlemeyle birlikte yükselme eğilimine geçen il özel idarelerinin diğer cari harcamaları birlikte ele alındığında cari harcamaların, bütçe içindeki payını büyütüştür. İl özel idarelerinin gelirlerinin genelde düşük olması sebebiyle, gelirlerinin cari giderleri karşılamada sorunların olduğu görülmektedir. Birçok il özel idaresinin bu cari gider artışı, merkezden aktararak pay dışı ödeneklerden veya KÖYDES projesinin ortak giderler harcama bölümünden karşılandığı için bugüne kadar pek fark edilmedi. Ancak KÖYDES projesinin geçici bir proje olduğu dikkate alındığında il özel idaresinin yapılanmasından kaynaklanan sorunların çözümü yeni kaynak arayışlarına yöneltecektir. Aksi halde kanaatimizce, il özel idareleri görevlerini yerine getirmede sorunlarla karşılaşabilecektir.

İl özel idarelerinin yapısı, köy yönetimlerinin görevlerini yerine getirmede mali kaynaklarının yetersizliği, KHGB'lerini ara çözüm olarak öne çıkarmaktadır. KHGB'leri köy yönetimlerinin giderek sönükleşen yapısı karşısında katlanarak artan çevresel sorunların çözümünde de aktif rol oynayabileceği anlaşılabilmektedir. Bu birliklerin kalıcı çözümün parçası olabilmesi için merkezi yönetim bütçesinden Anayasanın 27. maddesine uygun olarak, görevleri ile orantılı gelir kaynaklarına sahip olmasının yanında öz gelirlerini artırıcı yasal alt yapının oluşturulması gerekir. Böylece KHGB'leri en uygun ölçek olarak kabul edilen ilçe yönetim yapılanmasında, kırsal kalkınmanın itici gücü haline gelebilir.

Ülkemizde köylere hizmet götürme birliklerinin, mülki idare amirlerinin özel gayretleri sonucunda oluşturdukları bütçeleri ile gerek köylerde ve gerekse ilçe merkezindeki kamu kurum ve kuruluşlarının ihtiyaçlarının giderilmesi konusunda önemli hizmetleri gerçekleştirdikleri bilinmektedir. Köylere hizmet götürme birlikleri kırsal alanda toplum kalkınması çalışmalarında önemli fonksiyonlar üstlenmenin yanı sıra, ülkemizdeki ödenek yetersizliği ve düzensizliği gibi nedenlerle vatandaş gözünde saygınlık kaybeden kamu kurum ve kuruluşlarına da kaynak oluşturmuşlardır.

Vali veya özellikle kaymakamların bireysel çabalarıyla köy yerel yönetim birimlerinin kurduğu veya sonradan katıldığı bu tür birliklere, özgün yerel iradeyle oluşturulmadığı yönünde eleştiriler yapılabilir. Ancak burada eleştirinin "idari vesayet-yöresel hizmet" dengesinde ele alınarak yapılması gerekir. Özellikle 2005 yılından beri KHGB'leri aracılığıyla uygulamaya koyulan KÖYDES projesi ile birlikte bu tür birliklerin kırsal alana yönelik birçok hizmeti başarıyla gerçekleştirdikleri görülmektedir.

2005 yılında başlayan KÖYDES (Köylerin Alt Yapısının Desteklenmesi) projesi, 2006, 2007 yıllarında da başarıyla uygulanmış olup, 2008 yılında da proje uygulamasının devamı için 2008 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi'ne gerekli ödenek tahsis edilmiştir. KÖYDES projesinin hedefi, KHGB'leri tarafından, il özel idaresinin de teknik desteğiyle yerel koşulları ve kabiliyetleri en verimli bir şekilde kullanarak, suyu yetersiz veya suyu bulunmayan köy veya bağlısına içilebilir ve şebekeli içme suyu götürülmesi, yolu olmayan köy ve bağlılarına tesviye yol yapılması, tesviye yolun stabilize kaplanması, stabilize yolun iyileştirilmesi veya asfalt kaplanması, mevcut asfalt ve beton yolların bakım onarım ve iyileştirilmesinin mümkün olan en kısa sürede çözüme

kavuşturulmasıdır.

Hizmetlerin halka en yakın birimler tarafından sunulması, kararların il genel meclis üyeleri ve muhtarların da dahil olduğu heyet tarafından verilmesi, ödenek dağıtımının sosyo-ekonomik gelişmişlik ve ihtiyaç durumuna göre belirlenmesi, programın ve ödeneklerin ilçeler itibariyle tespitinin il tahsisat komisyonu tarafından yapılması, bu suretle halkın ihtiyaçlarına uygun hizmet sunulması, kaynakların etkili, verimli ve ekonomik kullanımının sağlanması, yaptırılan işlerin ihale mevzuatına tabi olmaması sonucu sürat ve zaman kazancı, karar alma ve işlem süreçlerinin basit ve kolay olması, karar alma ve ihale sürecinin şeffaf ve kamuoyuna açık olması, denetimin İçişleri Bakanlığı bünyesinde oluşturulan izleme kurulu ve valiler tarafından yapılması, KÖYDES projesinin temel ilkelerini oluşturmaktadır.

Köylerin Altyapısının Desteklenmesi Projesi (KÖYDES), kapsamında yürütülmekte olan işlerin daha hızlı, verimli ve etkin bir şekilde yürütülebilmesi uygulamada doğan bazı sorunların çözülmesi gerekmektedir. Teknik personel yetersizliği, yüklenici sayısının azlığı ve serbest rekabetin oluşmaması, yapılacak işlerin idarece hazırlanması gereken altyapı eksikliklerin tamamlanmadan yükleniciye teslim edilmesi, gerçekçi yaklaşık maliyetin hesabının oluşturulamaması, köy muhtarlarına sorumluluk verilmemesi, gibi hususlar projenin devamında çözüm bekleyen konular arasında yer almaktadır. Projenin uygulama prensipleri Yüksek Planlama Kurulu tarafından belirlenerek her yıl Resmi Gazetede yayınlanmaktadır. Böylece uygulamada ortaya çıkan aksaklıkların giderilmesi, uygulayıcıların görüş ve önerilerinin değerlendirilmesi ve kararlara yansıtılması kolaylığı vardır.

KÖYDES projesi son çeyrek asrın en önemli kırsal alan altyapı çalışmasıdır (Arslan, 2006: 7). Kırsal altyapı alanında “KÖYDES” adıyla yakalanan bu çalışma ve ulaşılan başarıya, acilen el atılması gereken maddi ve buna bağlı diğer problemleri bulunan eğitim ve sağlık alanında da ihtiyaç vardır (Yılmaz, 2007: 39).

Proje başarısının temelinde uygulamanın KHGB’lerince yürütülmesi, bu birliklerde vali ve kaymakamların bilgi birikim ve tecrübelerinin yanı sıra KHGB’lerinin mal ve hizmet alımlarında, 2886 sayılı Devlet ihale Kanunu, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu, 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol

Kanunu ve Sayıştay Kanununa tabi olmaması, kaynakların doğrudan birliklere gönderilmesi bürokratik işlemleri azaltmış, işlerin hızlı, ekonomik, pratik ve kolaylıkla yapılmasına imkan sağlamıştır.

KHGB'leri ihale mevzuatına tabi gibi ihale yapılmakta, sadece ihale sürelerinin kısa tutulmasından dolayı hızlı hareket edilebilmektedir. Bu kabiliyet, uygulama zamanı kısa olan yatırım ve projeler için hızlı ve kesin netice vermektedir (Başköy, 2006; 16).

5. Ülke Düzeyinde Kurulan Birlikler

Birliğe üye yerel yönetimlerin çıkarlarının korunması, geliştirilmesi, personel eğitimi ve kendileriyle ilgili yasa hazırlıklarında görüş bildirilmesi amacıyla sadece ülke ölçeğinde birer birlik kurulabileceği 5355 sayılı Yasanın 20'inci maddesi uyarınca hükme bağlanmıştır. Ülke düzeyinde belediyeleri temsil eden Türkiye Belediyeler Birliği, diğeri de il özel idarelerini temsil eden Vilayetler Hizmet Birliği olmak üzere iki adet ülke düzeyinde kurulmuş birlik bulunmaktadır.

Bu durum ülke düzeyinde olmaksızın bu amaçlarla başka yerel yönetim birliği kurulmasına engel oluşturmamaktadır. İl özel idareleri ve belediyeler ülke düzeyinde kurulan bu birliklerin doğal üyesidirler. Zerrin Toprak bu doğal üyeliği “adı konmamış bir zorunluluk” olarak tanımlamaktadır.

6. Diğer Birlikler

5355 sayılı Kanun hükümlerine göre bu tür yerel yönetim birlikleri; içme suyu, turizm, kalkınma, çevre, tarım ve hayvancılık, afet ve acil yardım, fuarcılık, termal kaynaklar vb. alanlarda belirli amaçları yerine getirmek amacıyla kurulmuştur. İçişleri Bakanlığı verilerine göre bu birliklerin sayıları 134'tür (MİGM web sayfası).

Bu tür birlikler, yerel yönetimler veya faaliyet alanındaki işletmeler tarafından kendi aralarında kurulacağı gibi, karma olarak yerel, bölgesel ve havza birlikleri biçiminde kurulabilmektedir. Süreleri, faaliyet konuları, katılımcıları, coğrafi alanları ve amaçları farklı farklı olduğundan kümelendirerek sınıflandırmakta güçlükler doğmaktadır. Bu nedenle farklılık arz eden bu birlikler, genel olarak “diğer birlikler” olarak adlandırılmaktadır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

BİRLİKLERİN YAPILARI VE İŞLEYİŞLERİ

I. BİRLİKLERİN HUKUKSAL YAPILARI VE İŞLEYİŞLERİ

Yerel yönetim birimleri kendi aralarında anlaşma ve birlik kurma yoluyla işbirliği yapabilirler. Yerel ortak ihtiyaçları karşılayan kamu hizmetleri sadece yerel yönetim birimleri tarafından değil, bu hizmetlerin bazıları yerel yönetimlerin kendi aralarında kurdukları oluşumlar tarafından da yerine getirilebilir. Bu işbirliği oluşumlarının başında yerel yönetim birlikleri gelmektedir.

Yerel yönetim birimleri arasındaki işbirliğinin en ileri düzeye ulaşmış şekli olan birliklerin hukuksal niteliklerini temel yasal dayanak olarak, 5355 sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanunu düzenlemektedir. Yerel hizmet sunumunda önemli bir işlevi olan birliklerin kurulmasına dayanak olan kaynakların incelenmesi neticesinde bu kaynakların, aynı zamanda birliklerin hukuksal yapılarını da ayrıntılı olarak şekillendirdiği görülür.

A) BİRLİKLERİN HUKUKSAL YAPISI VE KURULUŞU

Birlik kurulması yoluyla yerel yönetimlerin tek başlarına başarmasına olanak olmayan bazı ortak hizmet ve tesisin kolaylıkla başarılması, daha kısa zamanda ve daha ucuza gerçekleştirilmesi olanaklıdır. Yerel yönetim birlikleri, güç ve olanakların birleştirilmesi prensibinden doğmaktadır. Birliklerin kurulmasına izin veren ulusal ve uluslararası kaynaklar, aynı zamanda birliklerin hukuksal yapılarının da ifade etmektedir. Birliklerin hukuksal yapıları ve işleyişleri, genel olarak yerel yönetimlerimizle paralellik göstermektedir.

Anayasanın 123. maddesinde kamu tüzel kişiliği, ancak yasa ile veya yasanın açıkça verdiği yetkiye dayanarak kurulabilir. Medeni Kanuna göre de kamu kurumlarının kamu yasalarına tabi olduğu bilinmektedir. Görüldüğü üzere 5355 sayılı Yasanın 3. maddesi birliklerin kamu tüzel kişiliğe haiz olduğunu açıkça belirtmiştir. Kamu tüzel kişiliği niteliğine sahip olmaları yerel yönetim birliklerin hukuksal yapılarının temelini oluşturmaktadır.

1. Kişilik Tüzel Kişilik ve Kamu Kurumu

Yerel yönetim birliklerinin iki önemli özelliğinden birincisi, bunların “kamu tüzel kişiliği”ne sahip olmaları, ikincisi ise yasaya veya yasanın verdiği açık yetkiye dayalı olarak kurulmalarından dolayı “kamu kurumu” niteliğine sahip olmalarıdır. Birliklerin yürürlükteki mevzuat ve uygulamalarda yerinin daha iyi anlaşılıp, açıklamalarda beklenen amacın ortaya konabilmesi için bu iki temel özellik olan kamu kurumu ve kamu tüzel kişiliği kavramlarına açıklık getirmek gerekmektedir.

Hukukta “*kişi*”, hak ve borçlara sahip olabilen varlıklara denir. Kişiler, irade açıklayabilir, hukuki işlem yapabilir, mal varlığına sahip olabilir, hak ve borç altına girebilir ve mahkemeler huzurunda davacı ve davalı olabilirler. Kişiler gerçek ve tüzel kişiler olarak ikiye ayrılır. Gerçek kişiden kasıt genel anlamda insan olarak bireydir. Tüzel kişilik ise, birden fazla gerçek kişinin, belli bir amaç doğrultusunda bir araya gelmesiyle oluşmuş, kendisini oluşturan gerçek kişilerin dışında ayrı bir varlığa sahip olan topluluklardır.

Genel çerçevede tüzel kişiler, özel hukuk tüzel kişileri ve kamu hukuku tüzel kişileri olmak üzere ikiye ayrılır. Özel hukuk tüzel kişileri, özel hukuka tabi olan tüzel kişilerdir. Bu kişiler hem gerçek, hem de tüzel kişiler tarafından kurulabilirler. Bunlar ayrıca ekonomik amaçlı olabildikleri gibi ekonomik amaç olmaksızın yalnızca hizmet amacı olan tüzel kişilikler olarak da kurulabilirler. Mal topluluğu şeklindeki özel hukuk tüzel kişileri vakıflardır.

Kamu hukuku tüzel kişileri ise kamu hukukuna tabi olan tüzel kişilerdir. Bu kişiler, gerçek kişilerin serbest iradelerinden değil, devlet tarafından yasayla kurulurlar, özel hukuk tüzel kişilerinden bazı yönlerden ayrılır. Her şeyden önce kamu hukuku tüzel

kişilerini gerçek kişiler doğrudan kuramazlar. Gerçek kişiler bunlarda görev yürütür veya organlarını oluştururlar.

En önemli kamu tüzel kişisi devlettir. Ayrıca gerek Anayasa gerekse yasalar veya yasaların verdiği açık yetkiye dayanarak kurulmuş bulunan çok çeşitli kamu hukuku tüzel kişisi vardır. İl özel idareleri, belediyeler ve köyler hukukumuzda diğer kamu tüzel kişileridir.

Kamu kurumları ise, belli bir mal varlığının belli bir amaca tahsis edilmesi suretiyle oluşmuş kamu tüzel kişileridir (Gözler, 2005: 90). Bunlara üniversiteler, TRT, barolar, vs. örnek olarak verilebilir.

Hizmet yönünden yerinden yönetim kuruluşlarına kamu kurumları da denmektedir. Kamu kurumları, devlet ve yerel yönetimler dışında kalan kamu tüzel kişileridir. Buradan hareketle kamu yönetimleri - devlet ve yerel yönetimler – ile kamu kurumları arasındaki farklılık ortaya çıkmaktadır. Kamu yönetimleri birer kişi topluluğu, kamu kurumları ise birer mal topluluğudur.

2. Birliklerin Kuruluşuna Esas Dayanaklar

a) Anayasal Dayanak

Anayasalarımızın bazılarında birliklere ilişkin açık bazı hükümler bulunmaktadır. 1921 ve 1924 Anayasalarında birliklerle ilgili hüküm olmamakla beraber, karşı hüküm de bulunmamaktadır.

Yerel Yönetim Birlikleri ile ilgili anayasal anlamda ilk düzenleme 1961 Anayasası ile getirilmiştir. 1961 Anayasa'sının 116. maddesinde yerel yönetim birlikleri ilgili "Yerel yönetimlerin kuruluşları, kendi aralarında birlik kurmaları, görevleri, yetkileri, maliye ve kolluk işleri ve merkezi idare ile karşılıklı bağ ve ilgileri kanunla düzenlenir. Bu idarelere, görevleri ile orantılı gelir kaynakları sağlanır" hükmü getirilmiştir.

1982 Anayasasının 127. maddesinin 6. fıkrasında; "Yerel yönetimlerin belirli kamu hizmetlerinin görülmesi amacı ile kendi aralarında Bakanlar Kurulu'nun izni ile birlik kurmaları, görevleri, yetkileri, maliye ve kolluk işleri ve merkezi idare ile karşılıklı bağ

ve ilgileri kanunla düzenlenir. Bu idarelere, görevleri ile orantılı gelir kaynakları sağlanır” denilmiştir.

Birlik kurulmasına ilişkin 1961 ve 1982 Anayasaları arasında fark açıktır. Aradaki fark, 1982 Anayasasında birlik kurulması için Bakanlar Kurulu kararının gerekmesidir. Bu durum 1982 Anayasasının “merkeziyetçi” ve “güçlü yürütme”yi ön plana çıkaran yapısından kaynaklanmaktadır. İki köyün bir araya gelip ortak sorunlarını çözmesi ya da ortak bir gereksinimlerini karşılayabilmesi için Bakanlar Kurulu izninin gerekmesi hem Bakanlar Kurulu’nun iş yükünü artırmakta hem de ve bürokratik işlemler nedeniyle zaman kaybına neden olmaktadır (Zengin, 1993: 40). Eğer Bakanlar Kurulundan, birliğin kurulmasına ilişkin uygunluk denetimi yapılması isteniyorsa, bunun günümüz özerk ve demokratik yönetim anlayışıyla çatıştığı gerçeği ortaya çıkmaktadır. Gerçi Bakanlar Kurulu iznini merkezi idarenin bilgi sahibi olma gereğine bağlı olduğunu (Aydın, 1987:6) belirtenlerde vardır.

1982 Anayasasında yerel yönetim birliği kurabilmek için Bakanlar Kurulu izni koşulu getirilmesinin esas nedeni 1980 öncesi hayli önem kazanan ve buna bağlı olarak siyasi ağırlığa sahip olan birliklerin bu gelişiminden rahatsız olunmasıdır (Özhan ve Yeter, 1996: 24). Ancak her şekilde birlik kurmanın Bakanlar Kurulu iznine bağlanmasının izahı yoktur. Böyle bir vesayet yetkisinin uluslararası normlarla bağdaşması da mümkün değildir.

Bununla birlikte 1982 Anayasasında yerel yönetim birliği kurabilmek için Bakanlar Kurulu izni koşulu getirilmesinin bir nedeni de, birliklerin kuruluş safhasında birliklerin optimal yarar sağlayacak sınır ve alanının sağlanması olabilir (Özhan ve Yeter, 1996: 39).

Her iki Anayasanın birliklere ilişkin hükümlerinin benzediği görülmektedir. Her ikisinde de birliklere ilişkin doğrudan hüküm yer almamakta, yerel yönetimlerin yasallığı ilkesi düzenlenirken birlik kurulmasından söz edilmektedir. İki anayasada da geçen "Bu idarelere, görevleri ile orantılı gelir kaynakları sağlanır" hükmü ile aslında birlikler değil yerel yönetimler kastedilmektedir.

İki Anayasamızı karşılaştırdığımızda ilk olarak, 1982 Anayasasında 1961 Anayasasından farklı olarak "belirli kamu hizmetlerinin görülmesi amacıyla" ibaresi yer almaktadır. Bu düzenleme sonucu birlik kurma amaç bakımından sınırlanmakta, genel amaçlı birlik kurmanın önüne geçilmek istenmektedir (Sayın, YerelNET web sayfası). İkincisi, 1982 Anayasası ile birlik kurma Bakanlar Kurulu'nun iznine bağlanmıştır. Daha önce açıklanan Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı'na ve demokratik ilkelere aykırı olan bu tür vesayet yetkisinin temelinde 1982 Anayasasının "merkeziyetçi" ve "güçlü" yürütmeyi birlikleri de denetim altında tutarak hedeflemiş olmasının etkisi vardır (Emre, 2000: 311).

1982 Anayasasıyla birlik kurmanın Bakanlar Kurulu iznine tâbi tutulmasıyla ülkemizdeki yerel yönetim birliklerinin sayısındaki artış hızı yavaşlamıştır. Ancak 1982 Anayasasıyla birlik kurmanın Bakanlar Kurulu iznine tâbi tutulmasıyla 1990'lı yıllardan itibaren Devlet Su İşleri (DSİ) ve yerel yönetimimizin uluslararası kredilerden faydalanabilmek amacıyla sulama, kentsel altyapı ve turizmi geliştirme amaçlı birlikler kurmaları hem ülkemizdeki birlik sayısını ve çeşitliliğini arttıran bir etken olmuştur.

b) Yasal Dayanaklar

Kırsal kesimdeki model arayışlarının, 1937'lere kadar gittiğini görüyoruz. İçişleri Bakanlığının 04.01.1937 tarih ve 31 sayılı Genelgesinde: "Karakterlerine, coğrafi vaziyeti ve iktisadi münasebetleri birbirine uygun, merkez ittihaz edilecek köye en çok 5 km. mesafe dahilinde bulunan köylerin bir idare altında birleştirilmesi ve köy birlikleri teşkili suretiyle hizmetlerinin nizam altına alınması düşünülmekte ve bunun için bir kanun layihası hazırlanmaktadır..." denilmektedir. Bakanlığın köy birlikleri hakkında bu genelgesinde birliklere ilişkin bir kanun hazırlanacağı belirtilmekte ise de bu kanun bu güne kadar hazırlanamamıştır (Malkara Kaymakamlığı, 1998: 289). Bu nedenle birliklere ilişkin kanuni düzenlemeler ancak diğer kanunların içinde maddeler olarak yer almıştır.

aa) İl İdaresi Kanunu

5442 sayılı İl İdaresi Kanununun 56. maddesinde birliklere ilişkin olarak "Bucak çevresinde ki bütün köylerle belediyeler kendi aralarında içme suları, sulama, yol ve

telefon şebekeleriyle tarım alet ve makineleri tedarik, tesis ve işletmeleri gibi mahalli mahiyetteki müşterek işler için bucak meclislerinin gösterecekleri lüzum üzerine Köy Kanununun 47, 48 ve Belediye Kanununun 133. maddelerine göre birlik kurarlarsa bucak meclis ve komisyonu bu birliğin karar ve murakabe heyetleri, bucak müdürleri de icra vasıtası görevini yaparlar. Bu suretle birliğin kuruluşu valinin tasdiğiyle tamamlanır”. hükmü yer almaktadır. Ancak bucak meclis ve komisyonları işlerlik kazanamadıkları için bu hüküm değerini kaybetmiştir.

bb) İl Özel İdaresi Kanunu

3360 sayılı İl Özel İdaresi Kanununda birlik kurulmasına ilişkin hükümler yoktur. İl özel İdaresine ilişkin 1913 tarihli İdare-i Umumiye-i Vilayet Kanunu Muvakkati'nin 145 ve 146 maddelerinde, birlikler düzenlenmiştir. İlgili Kanunun 145 ve 146. maddelerinde, birbirlerine komşu iller arasındaki ortak işlerin görülme usulü belirtilmiştir. Buna göre birbirine komşu iller arasında ortak ve yürütülmesi il genel meclisine ait işler hakkında görüş birliği sağlanması veya ortak karar alınmasına gerek görülürse, İçişleri Bakanlığının görüşü alındıktan sonra, o iller, il genel meclisi üyelerinden seçilen kişilerden oluşmak ve valiler arasında haberleşmeyle belirlenecek yerde toplanmak üzere karma meclis kurulur. Karma meclis hangi il içinde kurulursa o il valisi veya görevlendireceği kimse meclise başkanlık eder. Meclisin alacağı kararlar başkan tarafından ilgili il valilerine tebliği edilir. İl genel meclisleri kararlara olumlu görüş bildirmezse durum Danıştay'ca çözümlenmek üzere karma meclise başkanlık eden vali tarafından İçişleri Bakanlığına bildirir.

3360 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu yürürlükten kaldırıp, 04.03.2005 tarihli ve 25745 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren yeni 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu'nda il genel meclisinin görev ve yetkileri başlığı altına 10. maddesinin (m) bendinde “yurt içindeki ve yurt dışındaki mahallî idareler ve mahallî idare birlikleriyle karşılıklı işbirliği yapılmasına karar vermek” ve (n) bendinde “diğer mahallî idarelerle birlik kurulmasına, kurulmuş birliklere katılmaya veya ayrılmaya karar vermek” hükümleri bulunmaktadır. Bu düzenlemeler bir birlikten ziyade belli bir konuda il özel idareleri arasında işbirliğini kapsamaktadır.

cc) Belediye Kanunu

Yerel yönetim birimleri arasındaki işbirliğinin en gelişmiş biçimi olan birliklerin hukuksal niteliğini belirgin anlamda içeren yasal kaynak, 5355 Sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanunu'na kadar, 1580 sayılı Belediye Kanunu idi. Son düzenlemeye kadar birliklerle ilgili asıl ayrıntılı hükümler 1580 sayılı Belediye Kanunu 133. ve devam eden maddelerinde düzenlenmiştir.

1580 sayılı Yasa, yerel yönetim birliklerinin hukuksal özelliklerini, birliklerin kurulmalarından, sona ermelerine kadar, uğraşı alanlarını, haklarını, ödevlerini, yetkilerini ve sorumluluklarını kuşatır (Zengin, 1993: 62). Birlikler için gösterilen diğer yasal kaynaklarda, yukarıda belirtilen öğeleri içeren bir açıklık yoktur.

Birliklerle ilgili asıl ayrıntılı kurallara (madde 133–148) yer veren 1580 sayılı eski Belediye Yasası 2005 yılında 5393 sayılı yeni Belediye Yasası ile yürürlükten kaldırılmıştır. Yeni yasanın, belediye meclislerinin görevleriyle ilgili 18. maddesinin (e) paragrafında, “birlik kurulmasına, kurulmuş birliklere katılmaya veya ayrılmaya karar vermek” ve (p) paragrafında “yerel yönetim birlikleriyle karşılıklı işbirliği yapılmasına karar vermek” gibi birkaç hükmü dışında, yeni yasada birlikleri düzenleyen kurallara rastlanmaz (Keleş, 2006: 404).

dd) Köy Kanunu

442 sayılı Köy Yasanında birlikler 47. ve 48. maddelerde düzenlenmiştir. Buna göre; Köy Yasanın 47. maddesinde; “İki ve daha ziyade köyler arasındaki işler için o köylerin muhtar ve ihtiyar meclisleri kendi aralarında kararlaştıracakları bir köyde toplanarak konuşurlar ve ne türlü yapılacağını ve her köyün o işte ne türlü yardım edeceğini kararlaştırırlar ve ondan sonra hükümete haber vererek alacakları izne göre işe başlarlar”, hükmü ve Köy Yasanın 48. maddesinde; “İki ve daha ziyade köylere düşen işler için köylerin ihtiyar meclisleri kendi aralarında anlaşamazlarsa bunlardan bir tarafın dilemesi üzerine köyün bağlı olduğu hükümet reisi işe karışır ve köylerin ihtiyar meclislerini toplayarak işi bitirir”, şeklinde düzenlenmiştir. 442 sayılı Köy Kanunu'ndaki hükümler günceliğini korumaktadır.

ee) Mahalli İdare Birlikleri Kanunu

5355 sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanunu'ndan önce yerel yönetim birliklerini düzenleyen müstakil bir yasa olmadığından, eski İl Özel İdaresi, Büyükşehir Belediyesi ve Belediye Kanunlarında birliklere ilişkin ifadeler yer almaktaydı. Bu dönemde köylere hizmet götürme birliklerinin hukuksal ve örgütsel yapısını düzenlemek amacıyla İçişleri Bakanlığı tarafından 1989'da "Tip Tüzük" hazırlanarak valiliklere gönderilmiş, birliklerin bu tüzüğe göre oluşturulması istenmiştir. Ancak, tüzüğün mülki idare amirlerince değişik şekillerde yorumlanması sonucunda birliklerin hukuksal ve örgütsel yapıları konusundaki sorunlar çözümlenememiş; Sonuçta, yerel yönetim birlikleri konusu 5355 sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanunu ile düzenlenmiştir (Kara ve Palabıyık, 2007: 29).

İl Özel İdaresi Kanunu, Belediye Kanunu ve Köy Kanunu'nda yerel yönetim birlikleri kurulması hakkında hükümlere yer verilmemiş, kurulan birliklere katılım ve işbirliği hususlarını düzenlemektedir. Bu nedenle, yerel yönetim birlikleri bir süre yasal dayanaktan yoksun kalmışlardır. Anayasanın amir hükmü ile çelişen bir durum ortaya çıkmış, mevcut yerel yönetim birlikleri yasal dayanaktan yoksun duruma düşmüşlerdi. Anayasanın 127'nci maddesi gereği tüzel kişiliğe sahip olan yerel yönetim birlikleri için yeni bir birlik yasası kaçınılmaz hale gelmişti. Esasen bu anayasal bir zorunluluktu. Bu eksiklik, 11.06.2005 tarihli ve 25842 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 5355 sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanunu ile bir ölçüde giderilmiştir. 5355 sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanunu, birliklerin kuruluşunu düzenleyen özel bir yasa niteliğindedir.

Mahalli İdare Birliklerinin hukuki statüsünü, kuruluşunu, yöntemini, görev, yetki ve sorumlulukları ile çalışma usul ve tarzlarını düzenleyen 5355 sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanunu, 11.06.2005 tarihli 25842 sayılı Resmi gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Söz konusu Yasa toplam 24 madde ve 5 bölümden oluşmuş olup, Kanununun 1. Bölümünde amaç, kapsam, tanımlar 2. Bölümünde Birliğin kurulması ve Tüzüğü ile ilgili hususlar 3. Bölümünde birliğin Yetkili Organları 4. Bölümünde Birliğin Mali Hükümleri ve 5. Bölümünde de Çeşitli Hükümler yer almıştır.

Mahalli İdare Birlikleri Kanunu, bu alandaki yasal boşluğu dolduracak içerikte, fiili durumun ötesinde yeni düzenlemeleri de ihtiva eden, bu alana çeki-düzen verilmesini sağlayacak önemli bir kanundur (Arslan, 2005: 13).

Yasanın genel gerekçesi (Başbakanlık, 2004) incelendiğinde: Yeni kamu yönetimi anlayışının yönetimde etkinliği ve verimliliği temel aldığı ifade edilerek, geleceğin belirsizliklerine karşı hazırlıklı olma, hızlı karar alma, sorunlara süratle çözüm üretme ve değişime uyum sağlayabilmek için yerel yönetimlerde de bir değişim ve dönüşümün gerekli olduğu vurgulanmaktadır. Bu nedenle, yerel yönetimlerdeki aşırı bürokratik yapının kaldırılması, çalışma yöntem ve süreçlerinin sorgulanması gerekliliği ortaya konmaktadır Kamu hizmetlerinin sunumunda yerel yönetimlere daha fazla görev ve sorumluluk verilmesinin, merkezi idare ile yerel yönetimler arasındaki yetki ve kaynak dağılımının değiştirilmesini de zorunlu kıldığı belirtilmektedir.

Yerel yönetim birlikleri, 2005 yılında yasalaşan 5355 sayılı MİBK, yerel yönetimlerin kendi alanında kurduğu birliklere ilişkin düzenleme yetersizliğini gidereceğini göstermektedir. Hizmet alanı, amacı, görev, yetki, denetim, vesayet, personel, mali ve teknik imkânlar, diğer idari birimlerle ilişkiler bakımından mahalli idare birliklerinin işleyişinde varolan karışıklık MİBK ile giderilmiştir. Genel amaçlı veya amacı net biçimde ifade edilmeyen birliklerin kurulmasına izin verilmemesi, köylere hizmet götürme birliklerinin çeşitli mekanizmalarla güçlendirilmesi, birliklerin çeşitli konularda faaliyet gösteren şirketler kurması önlenerek kamu yararını gözeten faaliyetlere yönelmesinin amaçlanması olumlu düzenlemelerdir. Yerel yönetimlerde menfaatlerin korunması, gelişmelere yardımcı olabilmesi, personelin eğitilmesi gibi amaçlarla il özel idaresi ve belediyeler düzeyinde sadece birer üst birlik kurulabilmesi önemli bir yeniliktir. Bu düzenleme yerel yönetimlerin merkezi yönetim karşısında güçlendirilmesi yönünde önemli bir adımdır. Ayrıca, ilgili politikaların belirlenmesi sürecinde üst birlikler vasıtasıyla yerel yönetimlerin görüşlerinin alınması veya bu birimlere danışılması politikadaki isabet ve uygulamadaki başarı açısından önemlidir. AB Bölgeler Komitesi ve Avrupa Konseyi yerel ve Bölgesel Yönetimler Kongresinin Türkiye ile ilgili çeşitli raporlarında vurguladığı bu eksiklik de giderilme (Özgür ve Kösecik 2007: 804), yönünde önemli adımlar atılmıştır.

ff) Yönetmelikler

Birliklere ilişkin yönetmelikler aşağıda isimleri belirtilmek suretiyle açıklanmıştır:

- Belediye Meclisi Çalışma Yönetmeliği,
- İl Özel İdaresi ve Belediye Hizmetlerine Gönüllü Katılım Yönetmeliği,
- Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği,
- Belediye ve Bağlı Kuruluşları ile Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmelik,
- Mahalli İdarelere İlk Defa Atanacaklara Dair Sınav Yönetmeliği,
- Köylere Hizmet Götürme Birlikleri İhale Yönetmeliği,
- Mahalli İdareler Harcama Belgeleri Yönetmeliği,
- İl Özel İdareleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmelik,
- Köylerde Halkın Yapacağı İçme Su İşlerine Yardım Maksadıyla Vilayetlere Gönderilen Tahsislerin Kullanılmasına Ait İdari Yönetmelik,
- Köy Yolları Yapım ve Bakım Yönetmeliği,
- Köy Yolları Yapım ve Bakım Yönetmeliğine Ek Talimat,
- Köy İçme Sularına ve Köy Yollarına İlişkin Yönetmelik,
- İçişleri Bakanlığı Teftiş Kurulu Çalışma Yönetmeliği.

c) Uluslararası Belgeler

Yerel yönetimler konusunda çalışmalar yapan Avrupa Konseyi ve Uluslar arası Yerel Yönetimler Birliğinin yayınladığı Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı ve Yerel Yönetimler Evrensel Bildirgesinde yerel yönetimler birliklerine ilişkin hükümler bulunmaktadır. Gerek Avrupa Yerel Özerklik Şartında, gerekse Yerel Yönetimler

Evrensel Bildirgesinde “yerel yönetimlerin, yetkilerini kullanmada, ortak çıkarlarını savunma ve güçlendirmede, üyelerine belli hizmetler sağlamada, birlikler kurma haklarının olduğu” açıkça kabul edilmiştir (Ünlü, 1993: 3).

aa) Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı

Avrupa Konseyi 1981-1984 yılları arasında yerel yönetim özerkliği ile ilgili temel ilkeleri tartışmış ve bu karar tasarısı kabul edilmiştir (Ünlü, 1993: 50) Bu karar daha sonra Avrupa Konseyi Bölgeler ve Yerel Yönetimler Sürekli Konferansı tarafından 1985 yılında İsveç’in başkenti Stockholm’de toplanan Bakanlar Komitesi tarafından kabul edilmiş ve Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı adı altında üye ülkelerin onayına sunulmuştur.

Bakanlar Kurulu’nun 20.09.1998 tarih ve 88/13296 sayılı kararı ile Şartın imzalanması için Avrupa Konseyi nezdindeki Daimi temsilcinin yetkili kılınması üzerine Şart 21 Kasım 1998 tarihinde sözleşme olarak ülkemizin adına imzalanmıştır (Aytaç, 1991: 324). Anılan Şartın 10. maddesi “Yerel Yönetimlerin Birlik Kurma ve Birliklere Katılma Hakkı” başlığını taşımaktadır. Bu madde hükümleri şu şekilde düzenlenmiştir;

- Yerel makamlar yetkilerini kullanırken, ortak ilgi alanlarındaki görevlerini yerine getirebilmek amacıyla, başka yerel makamlarla işbirliği yapabilecekler ve kanunlar çerçevesinde, birlikler kurabileceklerdir.
- Her devlet yerel makamların ortak çıkarlarının korunması ve geliştirilmesi için birliklere üye olma ve uluslararası yerel makamlar birliklerine katılma hakkını tanıyacaktır.
- Yerel makamlar, kanunla muhtemelen öngörülen şartlar dahilinde, başka devletlerin yerel makamlarıyla işbirliği yapabilirler.

Türkiye, 1992 yılında Bakanlar Kurulu Kararıyla, 08.05.1991 tarih ve 3723 sayılı Kanuna dayalı olarak Şartı 10. maddesinin ikinci ve üçüncü bentlerine çekince koyarak onaylanmış ve yürürlüğe koymuştur.

Türkiye ayrıca işbirliği ile ilgili olarak, 1.2.2000 tarihli ve 4517 sayılı “Avrupa Yerel Topluluklar Veya Yönetimler Arasında Sınırötesi İşbirliği Çerçeve Sözleşmesinin

Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun” ile Avrupa Yerel Topluluklar Veya Yönetimler Arasında Sınırötesi İşbirliği Çerçeve Sözleşmesi”nin Türkiye’nin diplomatik ilişkisi bulunan ülkelerin yerel yönetimleri ile kurulacak işbirliği bakımından ve sadece Türkiye’deki özel yönetimler, belediyeler, köyler ve bu amaçla kurulmuş yerel yönetim birliklerinde geçerli olmak kaydıyla hüküm ifade edeceği şeklinde bildirim ile, uluslararası ilişkilere açık olduğunu ortaya koymuştur (Toprak, 2006: 86).

Bu şart ile yerel yönetimlerin yerinden yönetim prensibi ilk defa bir uluslar arası sözleşmede yer almış ve yine bu prensibinin demokratik devlet yapısının temeli olduğu vurgulanmıştır. Bu Şart’ı kabul eden devletler yerinden yönetim prensibini uygulamak ve anayasa dahil milli hukuklarında yer vermeyi taahhüt etmişlerdir (Özhan ve Yeter, 1996: 28).

Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartının birliklere ilişkin maddesi, Anayasamızın 127. maddesinde birliklerin kurulmasında Bakanlar Kurulu izni alınmasına yönelik düzenlemeyle çelişmektedir (Özhan ve Yeter, 1996: 29). Anayasa’nın 90. maddesine göre; “...usulüne uygun yürürlüğe konulmuş antlaşmalar Kanun hükmündedir. Bunlar hakkında Anayasa’ya aykırılık iddiası ile Anayasa Mahkemesine başvurulamaz”. Bu nedenle belirtilen çelişki varlığını korumaktadır. Anayasa’nın 90. maddesine göre kanun hükmünde bulunan Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartının iç hukukta doğrudan uygulanması gerekirken, sözleşme maddesinde, mevzuat ve düzenlemelere gönderme yapılıyorsa bu konularda yasaların düzenlenmesi fikri ortaya çıkmaktadır. Şart’ın iç hukuka yönelik düzenlemeleri yapılırken bu çelişkinin bertaraf edilmesi yararlı olacaktır (Aytaç, 1991: 329).

bb) Yerel Yönetimler Evrensel Bildirgesi

Uluslararası Yerel Yönetimler Birliği (IULA)’nın 23-26 Eylül 1985 tarihinde Rio de Janeiro’da düzenlenen 27. Dünya Yerel Yönetimler Kongresinde kabul edilen “Yerel Yönetimler Evrensel Bildirgesi”nde, Yerel Yönetim Birlikleri 9. Maddede düzenlenmiştir. Bu madde hükümleri şu şekilde düzenlenmiştir;

- Yerel Yönetimler, yetkilerini kullanmada ortak çıkarlarının savunulmasının geliştirilmesi kadar, üyelerine belli hizmetler sağlamak için birlikler kurma, yetkisiyle donatılmalıdır.
- Diğer yönetim kademeleri, yerel yönetimlerle ilgili yasal düzenlemeler konusunda yerel yönetim birliklerine danışmalıdırlar.

cc) Avrupa Kentsel Şartı ve Habitat Toplantıları

Bugüne kadar oluşturulan birçok uluslararası belgede, kentlerin insan onuruna uygun yaşama amacı doğrultusunda yapılandırılmasının gerekliliği vurgulanmıştır. 1992 yılında Avrupa Konseyi tarafından kabul ve ilan edilen “Avrupa Kentsel Şartı” kentlerde yaşayanların hakları ile ilgili olarak hazırlanmış en önemli belgelerden biridir. Avrupa Kentsel Şartı metni, 20 maddelik bir deklarasyon ve 13 maddelik şart ilkelerinden oluşmaktadır.

Deklarasyon; Güvenlik, kirletilmemiş, sağlıklı bir çevre, istihdam, konut, dolaşım, sağlık, spor ve dinlenme, kültür, kültürler arası kaynaşma, kaliteli bir mimari ve fiziksel çevre, işlevlerin uyumu, katılım, ekonomik kalkınma, sürdürülebilir kalkınma, mal ve hizmetler, doğal zenginlikler ve kaynaklar, kişisel bütünlük, belediyeler arası işbirliği, finansal yapı ve mekanizmalar ve eşitlik başlıkları altında toplanmıştır.

Kentsel Şartın ilkeleri ise; ulaşım ve dolaşım, kentlerde çevre ve doğa, kentlerin fiziki yapıları, tarihi kentsel yapı mirası, konut, kent güvenliğinin sağlanması ve suçların önlenmesi, kentlerdeki özürsüz ve sosyo ekonomik bakımdan engelliler, kentsel alanlarda spor ve boş zamanları değerlendirme, yerleşimlerde kültür, yerleşimlerde kültürler arası kaynaşma, kentlerde sağlık, halk katılımı, kent yönetimi, kent planlaması ve kentlerde ekonomik kalkınma, olarak sıralanmıştır.

Avrupa kentsel şartının deklarasyon başlıkları ve ilkeleri incelendiğinde bugün için kentlerimizi yaşanmaz hale getirdiğini söylediğimiz konuların bir çoğunun yer aldığı görülmektedir. Kentlerin yaşanabilir kılınması için Avrupa Kentsel Şartı'nın ilkelerinin hedef olarak alınması gerekiyor.

Ülkemiz kentlerinin çoğunluğunda bu açıdan yapılması gereken çok iş olduğu da

açıktır. Bu nedenle, öncelikle kentsel şartın ilkelerine aykırı uygulamalara bir son verilmesi gerekmektedir. Kentte yaşayanların hakları olarak tanımlanan hakların engellenmesi, bu haklara yönelik saldırıların doğrudan insana yönelmiş, insan haklarına yönelmiş saldırılar olarak görülmesi gerekmektedir.

Son yılların çokça tartışılan konularından ve gündemlerinden biri olan kente karşı işlenen suçların, kentte yaşayanlara karşı, insanlara karşı işlenmiş suçlar olarak algılanması, yasal düzenlemelerin de buna uygun hale getirilmesi gerekmektedir.

II. BİRLİKLERİN ÖRGÜT YAPILARI VE İŞLEYİŞİ

Burada birliklerin daha çok teknik yönlerine değinilecek, birliklerin örgütsel yapıları, yasal çerçeve çizilmek kaydıyla bazı örneklerden yararlanarak açıklanacaktır. Bu arada günümüzün değişen ve gelişen koşulları içerisinde bu yapıların nasıl olması gerektiğine ilişkin açıklamalara yer verilecektir.

5355 Sayılı MİBK'nun 3. maddesinde belirtildiği üzere, yerel yönetim birliği; birden fazla yerel yönetimin, yürütmekle görevli oldukları bazı hizmetleri bir arada görmeleri için kendi aralarında kurdukları kamu tüzel kişiliğidir. Bu tanımdan da anlaşıldığı gibi, bir birliğin oluşması için mutlak suretle birden fazla yerel yönetimin bir araya gelmesi gerekmektedir.

A) BİRLİK TÜZÜĞÜ

Bir yerel yönetim birliğinin örgütsel yapısının ana çizgilerini, birlik tüzüğü göstermektedir.

1. Tüzüğün Hukuksal Niteliği

Tüzük, birliği oluşturan yerel yönetim birimlerinin oybirliğine dayalı özgür görüş belirtmelerinin sözleşme nitelikli belgesidir (Gönül, 1977: 83). 5355 sayılı Kanununun 5. ve 6. maddelerine göre, bir birliğin kurulabilmesi için iki zorunlu hususun yerine getirilmiş olması gerekmektedir. Bu hususlardan birinci, birlik tüzüğünün kesinleşmiş olması, ikinci ise, kesinleşen tüzüğün Bakanlar Kurulu'nun iznine sunulmasıdır.

Tüzüğün kesinleşmesi, uygulamada iki türlü gerçekleşmektedir. Birinci bir il sınırları

içinde faaliyet gösterecek ise tüzük, birliğe üye yerel yönetimlerin meclislerinin üye tam sayısının üçte iki çoğunluğu ile kabul edildikten sonra o ilin valisinin onayına istinaden kesinleşecektir. Tüzüğün ikinci gerçekleşme şekli, şayet kurulacak olan birlik birden fazla il hudutlarında faaliyette bulunacak ise tüzük, yine birliğe üye yerel yönetimlerin meclislerinin üye tam sayısının üçte iki çoğunluğu ile kabul edildikten sonra İçişleri Bakanı'nın onayı ile kesinleşecektir. Tüzük, bu iki türlü kesinleşme şeklinden hangisi ile kesinleşirse kesinleşsin, mutlaka Bakanlar Kurulu'nun iznine tabi tutulacaktır. Diğer bir ifadeyle kesinleşen birlik tüzüğü için Bakanlar Kurulu'nun izin alınmadığı müddetçe birlikler kurulmuş sayılamayacaktır.

2. Tüzüğün İçeriği

Birlik tüzüğünün ana öğelerinin nelerden ibaret olacağı 5355 sayılı MİBK'nun 5. maddesinde sayılmıştır. Birlikler bu öğelerin belirlediği sınırlar içinde kalmak koşuluyla, gerekli buldukları ayrıntıları da tüzükte gösterebilirler. Kanun 5. maddesiyle, birlik tüzüklerinde yer alması gereken hususları saymak suretiyle belirtmiştir. Bu hususlara tüzükler için olmazsa olmaz hususlardır. Bu hükümlerin bir kısmının olmaması veya farklı olması, Kanuna aykırılık teşkil eder ve tüzükleri sakatlar. Birlik tüzüklerinde yer alması gereken hususlar şunlardır:

Birliğin adı ve amacı, birliğe üye yerel yönetimlerin adları, birliğin görev süresi, sona ermesi ve tasfiyesi, birliğin merkezi, birliğe üye yerel yönetimlerin, birlik meclisinde kaç üye ile temsil edileceği ve birlik encümeninin kaç kişiden oluşacağı, birlik meclisi ve encümeninin toplantı dönemleri, birliğe devir olunan görev ve hizmetler, birlik üyesi yerel yönetimlerin, birliğin hizmetlerinden nasıl yararlanacağı, birlik üyesinin, birliğin kuruluş ve faaliyet giderlerine olan katılım payları, birliğin gelir, gider ve bütçeleri ile çalışma programlarına ilişkin hususlar ve birlik tüzüğünde değişikliğin nasıl yapılacağı hususları yer alır.

Birlik tüzüğünde zorunlu olarak bulunması gereken ve yukarıdaki hususlara ilaveten, istenildiği takdirde başka ek hususlarda konulabilecektir. Örneğin, birliğe üye yerel yönetimlerin, birliğe katılım payı miktarlarına göre temsil edileceğine dair bir hususun veya birlik tüzüğünde yapılacak değişikliğin birlik meclisinde hangi usul oylama ile kabul edileceğine dair hususların konulması gibi.

Birlik tüzükleri yukarıda yazan hususlara cevap vermeli, bunun dışında herhangi bir hüküm tüzüklere yazılabilir mi sorusu hemen akla gelebilir. Burada verilebilecek cevap genel mevzuat ilkelerine aykırı olmamak kaydıyla ayrıntılar maddeler halinde sıralanabilir (Aydın, 1977: 466).

Yerel yönetim birliklerinin örgütsel yapısını ve işleyişini düzenleyen diğer bir belge de, "Mahalli İdare Birlikleri Tip Tüzüğü"dür. 5355 sayılı Kanuna uygun olarak yeniden düzenlenen tip tüzük, farklı türdeki yerel yönetim birlikleri dikkate alınarak hazırlanmıştır. Tip tüzüğün yerel yönetim birliklerinin hâlihazır birlik tüzüklerini Kanuna uygun hale getirirken veya yeni tüzük hazırlanırken yardımcı olmak ve yol göstermek amacıyla hazırlandığı belirtilerek, yerel yönetim birlikleri için asıl bağlayıcı olanın kanun olduğu ifade edilmektedir (Kara ve Palabıyık, 2007: 31). İçişleri Bakanlığı tip tüzük örneğinin uyulması gerekli bir metin olarak değil de birlik tüzükleri hazırlanırken yararlanılabilecek bir taslak olarak kabul edilmesi gerektiği savunulmaktadır (Dönmez, 1995: 18).

Birliklerin kurulmasında Bakanlar Kurulu'ndan izin alındığı için, birlikler kurulurken tüzükte belirtilmesi gereken birlik adının sonradan değiştirilmek istenmesi durumunda da aynı hukuksal yöntemin gerekeceği kanaatindeyiz.

B) BİRLİK ORGANLARI

5355 sayılı MİBK'nun yürürlüğe girmesinden önce kurulan birçok yerel yönetim birliği, kaldırılan 1580 sayılı Belediye Kanunu'nda yer alan hükümlere dayanılarak kurulmuştur. Her iki kanunun hükümleri arasında genel anlamda çelişki veya farklılık mevcut olmadığı görülmektedir. Dolayısıyla 5355 sayılı MİBK'nun getirdiği çok yeni ve büyük sistem değişikliği bulunmamaktadır. Ülke düzeyinde kurulan birlikler ve sulama birlikleri açısından aynı kanaati ileri sürmek olanaklı değildir. Bu iki tür birlik dışında kalan birliklerde, meclisin yapısı ve organlarının oluşumu çok az farklılıkla aynı yapıyı göstermektedir.

Yerel yönetim birliklerinin organları, belediyelerin örgütsel yapısına benzer şekilde birlik meclisi, birlik encümeni ve birlik başkanı şeklinde düzenlenmiştir (md. 7). 5355 sayılı Kanunun 8–14. madde hükümlerindeki hususlar göz önünde bulundurulduğunda,

birliğin yetkili organlarının seçimi, görev ve yetkilerinin değerlendirilmesini şöyle yapabiliriz:

1. Birlik Meclisi

Birlik meclisi, birliğin en üst karar ve denetim organıdır. Seçimi ve oluşması belediye meclislerine benzemektedir. Ancak belediye meclislerinden bazı yönleri ile ayrı durumlarda göstermektedir (Çevikbaş, 2001: 90).

a) Oluşumu

Birlik meclisinin oluşumu 5355 sayılı Kanun'un 8. maddesinde düzenlenmiştir. Birlik meclisi üye yerel yönetimlerin meclislerince gizli oyla belirlenip gönderilen üyelere ve doğal üyelere oluşur. Belirtildiği üzere yerel yönetim birliklerinin meclislerinde iki tür üye bulunur. Bunlar seçilmiş ve doğal üyelere dir.

Meclis oluşumunun ayrıntılarına girmeden önce 5355 sayılı Kanunun 18,19 ve 20. maddelerinde özel olarak düzenlenmiş olan "Köylere Hizmet Götürme Birlikleri", "Sulama Birlikleri" ve "Ülke Düzeyinde Kurulan Birliklerin" meclislerinin oluşumunda, birlik meclislerinin oluşumunu düzenleyen 8. madde hükmü uygulanmaz.

i. Doğal Üyeler: Birlikler, yerel yönetimlerin bir araya gelerek oluşturdukları kamu tüzel kişileridir. Dolayısıyla birlik meclisleri de birliği oluşturan yerel yönetimleri temsilcilerinden oluşur. Birliğin üyesi olan il özel idaresi için vali, belediye için belediye başkanı ve köy için muhtar, birlik meclisinin doğal üyesidir. Vali ve belediye başkanı birlik meclisinde kendisini temsil etmek üzere meclis üyelerinden birine yetki verebilir. Muhtarlar, birlik meclislerinde bizzat kendilerince temsil edilir ve başkalarına temsil için yetki veremezler.

Birlik meclislerinde, vali, belediye başkanı ve muhtarlar dışında doğal üye bulunmaz. Meclis üye tamsayısına doğal üyelere de dahildir. Ancak, yeni düzenleme ile KHGB meclisinde, birliğe üye yerel yönetim birimlerinin herhangi bir organında bulunmayan kaymakam ve il genel meclisi üyeleri de doğal üye olarak bulunmaktadır. Kanımızca yasa koyucunun bu düzenlemeyi yaparken, idarenin bütünlüğü ve politik kaygı saikiyle hareket ettiğini düşünmekteyiz.

Birlik meclisi, birliğin karar organı olduğu için, bu organa halk tarafından seçilmiş olmayan üyelerin sokulması, hizmetin daha iyi görülmesi gibi bir niyetle konmuş da olsa, hem Anayasa'nın 127. maddesine, hem Anayasa Mahkemesi'nin daha önce vermiş olduğu kararlara, hem de Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı'nın 3.. maddesinin 2. paragrafına aykırıdır (Keleş, 2006: 407).

ii. Seçilmiş Üyeler: Birlik meclisinde doğal üyelerden başka iki tür seçilmiş üye bulunur. Bulardan birincisi, birlik üyesi yerel yönetimlerin meclislerinin gizli oyla kendi üyeleri arasından seçeceği üyeler, ikincisi ise bazı şartlara haiz kişiler arasından seçecekleri üyelerdir.

Birlik üyesi bir yerel yönetimin kaç meclis üyesi ile birlik meclisinde temsil edileceğine dair gerekli husus, birlik tüzüğünde belirtilir. Dışarıdan seçilecek üye için iki şart aranır. Birinci şart, dışarıdan seçilecek olan birlik meclis üyesi, belediye meclisine seçilebilmeye haiz olmalıdır. İkinci şart ise dışarıdan seçilecek üye sayısı, seçimi yapan yerel yönetimin, birlik meclisinde temsil edileceği toplam meclis üye sayısının üçte birinden fazla olamaz. Bu durumu şöyle bir örnekle açıklayabiliriz:

Bir belediye, üyesi olacağı yerel yönetim birliği meclisinde 10 kişi ile temsil edilecek ise bunlardan doğal üye olan belediye başkanından sonra, belediye meclisi geriye kalan 9 üyenin tamamını kendi üyeleri arasından seçeceği gibi, 3 kişiye kadarını dışarıdan meclis üyesi olma şartlarına haiz kişiler arasından da seçebilir.

Üye yerel yönetim meclisi tarafından, birlik meclisine gönderilen asıl meclis üye sayısı kadar, yedek üye seçimi de yapılması gerekmektedir. Zira asıl üyelerden birinin görevi bırakması halinde yerine yedek üye hemen başlamalıdır.

iii. Üyeliğin Sona Ermesi: Birlik meclis üyeliği değişik şekilde sona erebilir. Meclis üyeliği, ölüm ve istifa durumunda kendiliğinden sona erer. Meclis doğal üyelerinin, görevli oldukları idarelerde görevi sona erenlerin, birlik meclisindeki görevleri de sona erecektir. Onların yerine atanan veya seçilenler birlik meclisinde doğal üye olarak meclis üyeliğine devam ederler. Bu idarelerin meclisinden seçilerek meclis üyesi olanların da kendi idarelerindeki meclis üyeliklerinin sona ermesi, birlik meclis üyeliğinin de sona ermesi sonucunu doğurur.

Birlik meclisi üyeliğinin düşürülmesiyle ilgili olarak 5393 sayılı Belediye Kanununun 29. maddesindeki “meclis üyeliğinin sona ermesi” hükümleri uygulanacaktır. Buna göre; özürsüz veya izinsiz olarak arka arkaya üç birleşim günü veya bir yıl içinde yapılan toplantıların yarısına katılmayan üyenin üyeliğinin düşmesine, savunması alındıktan sonra üye tam sayısının salt çoğunluğuyla karar verilir.

Üyeliğin düşmesini gerektiren bir sebepten dolayı üyeliği düşen bir meclis üyesi bir sonraki dönemde birlik meclisi üyeliğine seçilmeyecektir. Ancak bir dönem geçtikten sonra tekrar meclis üyeliğine seçilmesinde engel bir durum kalmayacaktır. Eğer birlik meclisi, feshedilme sonucu boşalmış ise, birliğe üye yerel yönetimlerin meclisleri, yeniden asil ve yedek üye seçimi yaparlar. Bu üyeler kalan süreyi tamamlar.

b) Meclisin Görev ve Yetkileri

5393 sayılı Belediye Kanununun 18. maddesinde yer alan belediye meclisinin görev ve yetkileri ile 5355 sayılı MİBK'nun 9. maddesindeki birlik meclisinin görev ve yetkileri çoğunlukla birbirleriyle benzerlik arz etmektedir. Bir birlik meclisinin belli başlı önemli görev ve yetkileri şunlardır:

Birliğin yaptırım planı ve çalışma programını görüşerek kabul etmek, birlik bütçesini, kesin hesabını görüşüp, onaylamak ve bütçenin fonksiyonel sınıflandırmanın birinci düzeyleri arasında aktarma yapmak, şartlı bağışları kabul etmek, borçlanmaya karar vermek, taşınmaz malların alım, satım, trampasına ve kiralanmasına karar vermek, birlik yatırımlarının yap-işlet-devret veya yap-işlet yöntemleriyle yapılmasına karar vermek, meclis başkanlık divanı, encümen ve ihtisas komisyon üyelerini seçmek, birlik gelirleri ile ilgili ücret tarifeleri düzenlemek, birlikle ilgili yönetmelikler çıkartmak, birlik başkanı ile encümen arasındaki anlaşmazlıkları gidermek, tüzükte yetki verilmişse, tüzük değişikliklerini kabul etmek, ihtiyaç duyulan faaliyet alanlarında yeni birimler oluşturulmasına karar vermek.

Uygulamada, birlik meclisinin görev ve yetkilerinin sadece belirtilen bu hususlarla sınırlı olmadığı, 5393 sayılı Belediye Kanunu'nda yer alan belediye meclisine ilişkin diğer görev ve yetkilere de sahip olduğu görülmektedir. Örneğin norm kadro

çerçevesinde birliğin kadrolarının ihdas, iptal ve değiştirilmesi de, birlik meclisinin görev ve yetkileri arasında olduğu bilinmelidir.

c) Başkanlık Divanı ve Meclis Toplantıları

Birlik meclisi, yerel yönetim genel seçim sonuçlarının Yüksek Seçim Kurulu tarafından ilanından itibaren otuz gün içinde, birlik merkezinin bulunduğu mahallin mülki amiri tarafından, birlik merkezinde toplantıya davet edilir.

09.10.2005 tarih ve 25961 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan “Belediye Meclisi Çalışma Yönetmeliği” nin 5. Madde hükümleri uyarınca meclisin en yaşlı üyesi meclise başkanlık eder. Bu meclis başkanı, meclis üyeleri arasından en genç iki üyeyi kâtip üye olarak davet ederek meclis *geçici başkanlık divanı* oluşturulur. Başkanın yaptırdığı yoklama sonucunda meclisin salt çoğunluğunun toplantıya katılımı anlaşıldıktan sonra iki yıl görev yapmak üzere *Meclis Başkanlık Divanı* üyelerinin seçimine geçilir. Birlik meclisinde gizli oyla; birlik başkanı, meclis 1. başkan vekili, meclis 2. başkan vekili, iki asil, iki yedek olmak üzere en az toplam dört kâtip üye, seçimi yapılır. Kâtip üye seçimleri yapıldıktan sonra daha önce kâtip üye seçimleri yapıldıktan sonra daha önce katip üye olarak davet olunan meclisin en genç iki üyesi yerlerini, seçilmiş katip üyelere bırakırlar.

Birlik meclisi, başkanlık divanı ile ilgili seçimlerini en fazla üç gün içinde bitirmeleri gerekmektedir. Aksi takdirde, Belediye Meclisi Çalışma Yönetmeliğinin 19. Madde hükmü uyarınca, 5393 sayılı Belediye Kanununun 30. maddesinin (a) fıkra hükmü gerekleri doğrultusunda, birlik meclisinin feshi yoluna gidilir.

Yapılan bu başkanlık divanı seçiminden iki yıl sonra seçilen başkanlık divanı üyelerinin görevleri bir sonraki yerel yönetim seçimlerine kadar devam eder.

İl özel idarelerinden oluşan birliklerin meclislerinde hiçbir zaman birlik başkanı için seçim yapılmaz. Çünkü bu birliklerde başkan, birlik merkezinin bulunduğu ilin valisidir. Ayrıca KHGB’nde birliğin doğal başkanı olan vali veya kaymakam birlik meclisinin de başkanıdır.

Birlik meclisine, birlik başkanı başkanlık eder. Sadece birliğin yıllık faaliyet raporunun görüşüldüğü meclisin toplantısına meclis birinci başkan vekili, yoksa meclis ikinci başkan vekili başkanlık yapar.

Birlik meclisi, 5355 sayılı Kanununun 11.Madde hükümlerinde belirtildiği üzere, yılda en az iki defadan az olmamak kaydıyla birlik tüzüğünde belirtilen zamanlarda toplanır. Yapılan ilk toplantı dönem başı toplantısı olarak kabul edilir. Meclisin bu şekildeki toplantıları normal toplantılardır.

Birlik meclisleri, belediye meclisleri gibi her ay toplantı yapma zorunda olmadıklarından, normal toplantı dışında birlik başkanının, birliğe üye yerel yönetim meclislerinin birinin talebi, birlik meclis üyelerinin üçte birinin herhangi bir talebi üzerine meclis olağanüstü toplantıya çağırabilir. Böyle durumlarda gündem ve olağanüstü toplantı çağırısı en az üç gün önceden meclis üyelerine yazılı olarak bildirilerek ve ayrıca ilan da yapılır. Birlik meclisinin olağanüstü toplantılarında, çağırışı gerektiren konuların dışında, başka bir konu görüşülemez.

İçişleri Bakanlığı'nca yayımlanan Tıp Tüzüğü'nün 12. maddesinde de belirtildiği gibi meclis normal olarak üye tam sayısının salt çoğunluğu ile toplanır ve katılanların çoğunluğu ile karar alır. Karar yeter sayısı meclis üye tam sayısının dörtte birinden az olamaz. Gerekli çoğunluk sağlanmazsa başkan tarafından toplantı üç gün sonraya ertelenir. İkinci toplantı, meclis üye sayısının dörtte birinden az olmayan üye ile açılır ve kararlar katılanların salt çoğunluğu ile alınır. Ancak böyle bir karar için üye çoğunluğu meclis üye tam sayısının dörtte birinden az olmaması gerekmektedir.

d) Kararların Kesinleşmesi ve Yürürlüğe Girmesi

MİBK'nu ile getirilen en önemli değişiklik, Belediye Kanunu'ndaki değişikliğe paralel olarak, birlik meclisinin kararları üzerindeki vesayet denetiminin kaldırılmasıdır (Güneş, 2005: 170). Tıp Tüzüğü'nün 13. ve 14. madde hükümlerinde açıklandığı gibi, uygulamada birlik meclisince alınan kararlar birlik başkanına gönderilir. Birlik başkanı hukuka aykırı gördüğü meclis kararlarını geri gönderir. Meclis kararında ısrar ederse veya 5 gün içerisinde başkan kararı mülki idare amirine gönderir ya da bu süre zarfında herhangi bir işlem yapmaz ise kararlar kesinleşir.

Kesinleşen meclis kararları 7 gün içinde, ilgisine göre kaymakam ya da valiye gönderilmek sureti ile yürürlüğe girer. Mülki idare amirine gönderilmeyen kararlar yürürlüğe girmez. Birlik meclisi kararları; birlik bir ilçe dahilinde faaliyet gösteriyorsa kaymakama, bir İl dahilinde birden fazla ilçe hudutlarında faaliyet gösteriyorsa o il valisine, birden fazla ilde faaliyet gösteriyorsa, birlik merkezinin olduğu ilin valisine gönderilir. Mülki idare amiri hukuka aykırı gördüğü meclis kararları hakkında idare mahkemesine dava açar. Bu durumda kararlara karşı, mahalli mülki amir ile karardan etkilenen belde sakini arasında yargı yoluna başvurma açısından herhangi bir fark yoktur.

e) İhtisas Komisyonları

Birlik meclislerinde, *plan ve bütçe komisyonu* kurulması dışında, birliğin faaliyet konularına uygun olarak başka ihtisas komisyonları da kurulabilir. Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 28 maddesine göre ise yerel yönetim birliklerinde plan ve bütçe komisyonunun da kurulması zorunlu değildir.

5355 sayılı MİBK'nun 11. Madde hükmünde ihtisas komisyonları üye seçimlerinin hangi usul oylama ile yapılacağına dair herhangi bir husus belirtilmemiştir. Uygulamada birliklerde ihtisas komisyonu üye seçimlerinin açık oylama usulü ile yapılmasının daha uygun olacağı ve bu yönde uygulamanın sürdürüldüğü bilinmelidir.

Birlik meclisleri, dönem başı toplantısında, plan ve bütçe komisyonunu ve ayrıca birliğin faaliyet alanına giren konular da ihtiyaç duyulan diğer ihtisas komisyonlarını seçer. Bütün komisyonların en fazla 5 üyeden oluşması ve ayrıca komisyon üyelerinin her birinin ayrı yerel yönetim temsilcileri arasında seçilmesi, kanunun amir hükmüdür.

İhtisas komisyonlarının görev alanına giren işler, bu komisyonlarda görüşüldükten sonra birlik meclisinde karara bağlanır. Komisyon çalışmalarında uzman kişilerden yararlanabilir. Komisyon raporları alenidir.

f) Bilgi Edinme ve Denetim Yolları

Birlik meclisi bilgi edinme ve denetim yetkisini, 5355 sayılı Kanununun 11. maddesinin son fıkrası "Birlik meclisinin toplantıları, kararları, çalışma esas ve usûlleri, bilgi

edinme ve denetim yolları, feshi, meclis üyeliğinin sona ermesi, ihtisas komisyonu üyelerinin seçimi ile meclis üyelerinin yükümlülükleri hakkında bu Kanunda hüküm bulunmayan durumlarda, Belediye Kanununun belediye meclislerine ilişkin hükümleri uygulanır” hükümleri gereği 5393 sayılı Belediye Kanunu’nun 26. maddesinde belirlenen yollarla yapar. Meclis bu yetkisini, faaliyet raporlarını değerlendirme, soru, genel görüşme ve gensoru yoluyla kullanır.

i. Soru: Meclis üyeleri, meclis başkanlığına önerge vererek birlik işleriyle ilgili konularda sözlü veya yazılı soru sorabilir. Soru, birlik başkanı veya görevlendireceği kişi tarafından sözlü veya yazılı olarak cevaplandırılır.

ii. Genel Görüşme: Meclis üyelerinin en az üçte biri, meclis başkanlığına istekte bulunarak, birliğin işleriyle ilgili bir konuda genel görüşme açılmasını isteyebilir. Bu istek meclis tarafından kabul edildiği takdirde gündeme alınır.

iii. Gensoru: Meclis üye tam sayısının en az üçte biri oranındaki üyenin imzasıyla birlik başkanı hakkında gensoru önergesi verilebilir. Gensoru önergesi, meclis üye tam sayısının salt çoğunluğunun oyu ile gündeme alınır ve üç tam gün geçmedikçe görüşülemez. Gensoru önergesinin karara bağlanmasında faaliyet raporu görüşülmesindeki sistem izlenir.

iv. Faaliyet Raporu: Faaliyet raporu dönem başı toplantısında birlik başkanı tarafından meclise sunulur. Raporun bir örneği İçişleri Bakanlığına gönderilir ve kamuoyuna da açıklanır. Bu raporlarda yer alacak hususlar, raporların hazırlanması, ilgili idarelere verilmesi, kamuoyuna açıklanması ve bu işlemlere ilişkin süreler ile diğer usul ve esaslar, İçişleri Bakanlığı ve Sayıştay’ın görüşü alınarak Maliye Bakanlığı tarafından 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’na dayalı olarak çıkarılan ve 17.03.2006 tarih ve 26111 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan "Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmelik" ile belirlenmiştir. Üyeleri sadece köylerden oluşan birlikler ve KHGB’leri, bu yönetmelik hükümlerine uyma zorunluluğu bulunmamaktadır.

Birlik başkanınca meclise sunulan bir önceki yıla ait faaliyet raporundaki açıklamalar, meclis üye tam sayısının dörtte üç çoğunluğuyla yeterli görülmezse, yetersizlik kararıyla görüşmeleri kapsayan tutanak, meclis başkan vekili tarafından mahallin mülki

idare amirine gönderilir. Vali, dosyayı gerekçeli görüşüyle birlikte Danıştay'a gönderir. Yetersizlik kararı, Danıştay'ca uygun görüldüğü takdirde birlik başkanı, başkanlıktan düşer. Görevden uzaklaştırma hususları başkanı vali veya kaymakam olan yerel yönetim birliklerinde uygulanmaz.

h) Meclisin Feshi:

Birlik meclisi, 5355 sayılı Kanununun 11. maddesinin son fıkrası hükümleri gereği 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 30. maddesinde belirlenen durumların ortaya çıkması halinde feshedilir.

Kendisine kanunla verilen görevleri süresi içinde yapmayı ihmal eder ve bu durum birliğe ait işleri sekteye veya gecikmeye uğrattırsa, birliğe verilen görevlerle ilgisi olmayan siyasî konularda karar alırsa, İçişleri Bakanlığının bildirimine üzerine Danıştay'ın kararı ile feshedilir.

İçişleri Bakanlığı gerekli gördüğü takdirde meclisin feshine dair bildirim ile birlikte, karar verilinceye kadar meclis toplantılarının ertelenmesini de ister. Danıştay, bu hususu en geç bir ay içinde karara bağlar.

Bu şekilde feshedilen meclisin yerine seçilen meclis, kalan süreyi tamamlar. Meclisin feshi durumunda da, daimi üyeler yeni oluşturulacak mecliste yer alacaklardır.

2. Birlik Encümeni

Mahalli İdare birliklerinin karar organlarından ikincisi, birlik encümenidir. Birlik encümeninin toplantıları, kararları ile çalışma esas ve usûlleri hakkında bu 5355 sayılı Kanunda hüküm bulunmayan hallerde, Belediye Kanunu'nun belediye encümenine ilişkin hükümleri uygulanır.

a) Birlik Encümenin Kuruluşu

Birlik encümeni, birlik başkanı ile sayısı yediyi geçmemek üzere birlik tüzüğünde gösterilecek sayıda meclis üyesinden oluşur. Bu duruma göre, birlik başkanı ile birlikte, birlik encümeni en fazla sekiz kişiden oluşur (Memiş, 2006: 41). Üye sayısı 4 veya daha fazla olan birliklerde, encümen üyelerinin ayrı ayrı yerel yönetimlerin meclis

üyeleri arasından seçilmesi gerekmektedir. Birlik başkanının mensubu olduğu yerel yönetimden, başkandan ayrı olarak encümene bir üye seçilebilir.

5355 sayılı Kanununun 12. maddesine göre ülke düzeyinde kurulan birliklerde meclisten encümene seçilen üye sayısı normal birliklerin iki katı olarak uygulanır. Dolayısı ile ülke düzeyindeki bir birlik encümeni, birlik başkanı ile sayısı 14'ü geçmemek üzere meclis üyeleri arasından seçilen üyelerden oluşur. Haliyle ülke düzeyinde kurulan birliğin tüzüğünde de kendi encümenlerinin sayısı 14'ü geçmemek üzere, kaç meclis üyesinden oluşacağına dair husus yer alması gerekir.

Birliklerde encümen, meclisin ilk (dönem başı) toplantısında kendi üyeleri arasından gizli oyla seçilecek ve seçilen encümenin görev süresi bir yıldır. Bir yıl dolduktan sonra, meclis tarafından tekrar yine gizli oyla encümen üyeliği için seçim yapılır. Yapılacak olan yeni seçimde, süresi dolan üye, Belediye Meclisi Çalışma Yönetmeliğininin 20. madde hükümleri gereğince, isterse tekrar aday olabilir. Birlik meclis üyeliği görevi sona erenlerin, encümen üyeliği görevi de sona erer. Bu durumda meclis tarafından, kendi üyeleri arasından gizli oyla eksilen encümen üyeliği için hemen seçim yapılır. Seçilen üye, yerine seçildiği üyenin encümende eksik kalan süresini tamamlar.

b) Encümen Toplantısı

Birlik başkanı, birlik encümeninde başkandır. Birlik başkanının katılmadığı toplantılarda, başkanın görevlendirmesi üzerine birlik genel sekreteri (veya birlik müdürü) veya encümen üyesi encümene başkanlık eder (5393,md.33). Birlik encümeni, birlik tüzüğünde belirtilen sürelerde toplanır, bu süre bir ayı aşamaz. Yasal olarak birlik encümenleri ayda bir kez mutlaka toplantı yapmak zorundadırlar. Birlik başkanı acil durumlarda encümeni toplantıya çağırabilir. Encümen üye tamsayısının salt çoğunluğu ile toplanır ve katılanların salt çoğunluğu karar verir. Oyların eşitliğinde başkanın tarafı çoğunluk sayılır, çekimser oy kullanılamaz.

Encümen gündemi birlik başkanı tarafından hazırlanır. Encümen üyeleri, başkanının uygun görüşü ile gündem maddesi teklif edebilir. Birlik başkanı tarafından havale edilmeyen konular encümende görüşülemez. Encümene havale edilen konular bir ay

içinde görüşülerek karara bağlanır. Alınan kararlar başkan ve toplantıya katılan üyeler tarafından imzalanır. Karara muhalif kalanlar gerekçelerini de açıklar.

Encümen toplantılarına gündemdeki konularla ilgili olarak ilgili birim amirleri, birlik başkanı tarafından oy hakkı olmaksızın görüşleri alınmak üzere çağrılabilir.

Birlik meclisinin feshi durumunda, yeni meclis oluşuncaya kadar birlik meclisi ve birlik encümenine ait görevler, ulusal düzeyde kurulan birlikler için İçişleri Bakanlığı'nca, diğer birlikler için birlik merkezinin bulunduğu yer mülkî idare amirince kamu görevlileri arasından biri başkan olmak üzere görevlendirilecek beş kişilik bir heyet tarafından yürütüleceği belirtilerek (md.12), böylece meclisin feshi durumunda temsil esasına göre oluşturulan encümen yerine farklı bir çözüm önerilmek suretiyle, birliklerde idari işleyişin aksamadan sürmesi amaçlanmıştır (Can, YerelNET web sayfası).

c) Encümenin Görev ve Yetkileri

Birlik encümeninin görev ve yetkileri, 5355 sayılı Kanun'un 13. maddesinde "sayma" yoluyla belirtilmiştir. Bu görev ve yetkiler şunlardır:

Yatırım planı ve çalışma programı ile bütçe ve kesin hesabı inceleyip birlik meclisine görüş bildirmek, kamulaştırma işlemlerinin gerektirdiği kamu yararı kararını almak, öngörülme-yen giderler ödeneğinin harcama yerlerini belirlemek, bütçede fonksiyonel sınıflandırmanın ikinci düzeyleri arasında aktarma yapmak, kanunlarda öngörülen cezaları vermek, taşınmaz mal alımına, satımına, kiralanmasına ve takasına ilişkin meclis kararlarını uygulamak belirtilmiştir.

Bilindiği üzere taşınmaz mal alım satımı ve takası 4734 sayılı Kanun kapsamındadır ve ihale işlemleri, kurulacak ihale komisyonları marifetiyle yürütülmek zorundadır. Hal böyle iken, burada birlik encümeninin fonksiyonu ihaleye çıkılması kararından öteye geçemez.

Birlik Encümeninin belli başlı görev ve yetkileri incelendiğinde, 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 34. maddesindeki Belediye Encümenlerinin görev ve yetkileri ile benzerlik taşıdığı görülmektedir.

3. Birlik Başkanı

Birlik başkanı, yerel yönetim birlikleri tüzel kişiliğinin vitrininde olan ve birliğin yürütme organıdır. Birlik idaresinin en yetkili amiri sıfatıyla birliğin başıdır. Bu sıfatın sahibi olarak birliği yönetme yetkisini elinde bulundurur.

Birlik başkanı, meclisçe kabul edilen bütçenin ve alınan kararların uygulanmasını ve yerine getirilmesini, birlik işlerinin yürütülmesini sağlamakla görevlidir. Belediye başkanlarının görev ve yetkilerine ilişkin yasal önermeler, birlik başkanları için de geçerlidir (Özcan, 1996: 49). 5355 sayılı Kanunun 14. maddesinde yer alan birlik başkanlarının görev ve yetkilerinin, 5393 sayılı Kanunun 38. maddesinde belirtilen belediye başkanlarının görev ve yetkileri ile benzerlik taşıdığı görülmektedir.

Birlik başkanlarının seçimle işbaşına gelmeleri asıldır (Keleş, 2006: 408). Yerel yönetim birlikleri ile ilgili yeni yasa ile birlik başkanı ve başkan vekilinin iki yıl için, birlik meclisi tarafından seçileceği hükmünü getirmektedir. Köylere hizmet götürme birliklerinde ise birlik başkanı merkez ilçelerde vali veya görevlendireceği vali yardımcısı, diğer ilçelerde ise kaymakamdır, hükmü getirilmektedir. Birlik başkanları seçimli ya da atamalı başkanlardan oluşmaktadır.

Birlik başkanı, birlik yönetiminin başı ve tüzel kişiliğinin de temsilcisidir. Birlik başkanın görev ve yetkilerini Kanun sayarak belirlemiştir. Buna göre başkanın görev ve yetkileri şunlardır:

Birliği yönetmek, birliğin hak ve çıkarlarını korumak, yatırım planı ve çalışma programı ile bütçeyi ve kesin hesabı hazırlamak, uygulamak, izlemek, değerlendirmek ve bunlarla ilgili olarak hazırlayacağı çalışma raporunu meclise sunmak, birliği temsil etmek, meclise ve encümene başkanlık etmek ve bu organların kararlarını uygulamak, birliğin mallarını yönetmek, gelir ve alacaklarını izlemek ve toplamak, sözleşmeler yapmak, meclisin ve encümenin yetkisi dışında kalan ödenek aktarmalarını yapmak, birlik çalışanlarının atamalarını yapmak, birliği denetlemek ve koşulsuz bağışları kabul etmektir.

Mahkemelerde birlik lehine dava açmak ve birlik aleyhine açılan davalarda birliği savunmak, birlik başkanının hakkıdır. Ancak birlik başkanları bu temsil etme yetkilerini

avukatlara devredebilirler. Mahkemelerde temsil etme yetkisi avukatlar haricinde kimseye devredilemez (Memiş, 2006: 48). Bunun dışında avukatlara birlik adına sözleşme imzalama yetkisi verilemez.

Yönetim görevi beraberinde denetim yetkisini de içerir. Birliğe dahil tüm birimlerin iş ve işlemlerinin hukuka uygun olarak yürütülmesinden birinci derecede birlik başkanı sorumludur. Dolayısıyla denetim ve gözetim yetkisini kullanarak bu sorumluluğun gereği yerine getirilir. Maliye Bakanlığı, Harcama Yetkilileri Hakkında Genel Tebliğine göre, birlik bütçesinde harcama yapmaya yetkili olan organ birlik başkanıdır. Başkan bu yetkisini birliğin genel sekreterine ya da birlik müdürüne devredebilir

Birlik başkanlığının sona ermesi ile ilgili olarak Belediye Kanununun belediye başkanlığının göreve devamsızlık dışındaki sebeplerle sona ermesine ilişkin hükümleri uygulanır.

C) BİRLİK YAPILANMASI

Yerel yönetim birliklerinde personel yapılanması diğer bir anlatımla teşkilat şeması 5355 sayılı yasa hükümlerine göre şekillenir.

1. Birlik Teşkilatı

Mahalli İdare Birlikleri Kanunu'nun 17. maddesi birliklerin teşkilat yapısı konusunda düzenlemeler içermektedir ve madde de birlik teşkilatının norm kadroya uygun olarak düzenleneceği hükme bağlanmaktadır. Bu düzenlemeye göre, birlik teşkilatı üye yerel yönetim sayısı yüzün altında olan yerel yönetim birliklerinde; birlik müdürü, yazı işleri, malî işler birimleriyle birliğin faaliyet alanına göre kurulacak teknik işler biriminden oluşur.

Ülke düzeyinde kurulan birlikler ile üye sayısı yüzden fazla olan birliklerde ise teşkilât; genel sekreter, yazı işleri ve malî işler birimleriyle birliğin faaliyet alanında olmak ve sayısı üçü geçmemek üzere birlik meclisinin kararıyla kurulacak diğer birimlerden oluşur.

Birlik müdürü (genel sekreteri), birliğe ait hizmetlerin, birlik başkanı adına onun direktifi ve sorumluluğu altında yürütülmesini sağlar. Bütçe ödeneklerinin verimli,

tutumlu ve yerinde harcanmasından sorumludur. Birlik başkanı hangi işleri birlik müdürüne (genel sekreterine) devrettiği bir yönerge ile belirler.

Burada bahsi geçen hüküm, 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 49. maddesinde yer almaktadır. Bu hükmü dikkate alarak birliklerdeki uygulamayı şu şekilde izah etmek mümkündür. Kamu kurum ve kuruluşlarında istihdam edilen memurlar, birlik başkanının talebi, kendilerinin ve kurumlarının muvafakatiyle, birliklerin şube müdürü ve üstü yönetici kadrolarında (genel sekreter, birlik müdürü) geçici olarak görevlendirilebilirler. Bu şekilde görevlendirmelerde 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 68. maddesinin (B) fıkrasında öngörülen şartlar dikkate alınır

Yerel yönetim birliklerinde personel istihdamı açısından getirilen en önemli yeniliklerden biri, başka kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan memurların, birliklerin üst yönetici kadrolarında görevlendirilmesine ilişkin düzenlemedir. Kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan memurlar, 5393 sayılı Belediye Kanununda belirtilen esas ve usullere göre, birlik genel sekreteri veya diğer üst yönetici kadrolarında görevlendirilebilir. Bu tür görevlendirmelerde, görevlendirilen memurun kendi kurumundan aldığı her türlü malî ve sosyal hakları kesilmez, ancak kurumundan aldığı aylık ve diğer ödemelerin toplam tutarını geçmemek üzere birlik encümeni kararıyla kendilerine ek ödeme yapılabilir.

Yeni düzenlemelerle birliklerde çalışan memurlara, belli şartlarla encümen kararıyla yılda en fazla iki kez ikramiye verilme imkânı sağlanmıştır.

Birlik müdürünü veya genel sekreteri, birim amirlerini ve diğer birlik personelini birlik başkanı atar. Başkan, sadece birlik müdürü ya da genel sekreter ile birim amirlerinin atamaları hakkında meclise bilgi verir.

2. Diğer Birlik Personeli

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 1. maddesine göre; bu kanun, genel ve katma bütçeli kurumlar, il özel idareleri, belediyeler, il özel idareleri ve belediyelerin kurdukları birliklerinde çalışan memurlar hakkında uygulanır. Kanunun ek 15. maddesine göre de, bu kanunda geçen "devlet memuru" deyimini, belediyeler ve il özel idareleri ile bunların kurdukları birlik memurlarını da kapsar. Böylece, belediyeler ve il

özel idarelerinin oluşturdukları birlikler, 657 sayılı Kanun kapsamındadır. Bu tür birliklerde anılan Kanunun değişik 4. maddesinde belirtilen; memur, sözleşmeli personel, geçici personel ve işçi statüleri dışında personel istihdamının mümkün olmadığı hususunun göz önünde bulundurulması gerekir. Üyeleri arasında belediye veya il özel idaresi bulunmayan yerel yönetim birlikleri, 657 sayılı Kanun kapsamında olmadıklarından, memur istihdam etmeleri dolayısıyla, memur kadrosu oluşturmaları mümkün değildir.

Birliklerin norm standartları, 22.02.2007 tarih ve 26442 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe konan “Belediye ve Bağlı Kuruluşları ile Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmelik” ile belirlenmiştir. Bu Yönetmelikle belediyeler ve bağlı kuruluşları ile belediye ve il özel idarelerinin üye oldukları yerel yönetim birliklerinde istihdam edilen memur, sözleşmeli personel, sürekli işçi ve geçici iş pozisyonlarında çalıştırılanları kapsar. Köylere Hizmet Götürme Birlikleri ile üyelerinin tamamı köylerden oluşan birliklerde, birlik personelinin kadroları o birlik meclisi tarafından ihdas edilecektir.

Birliklerde memur istihdamının yanında, kadro karşılığı olarak veya kadro karşılığı olmadan sözleşmeli personel çalıştırılması da mümkündür. Sözleşmeli personel çalıştırma şekli, 5393 sayılı Kanunun 49. maddesi ile de oldukça genişletilmiştir. Esas olan kadro karşılık gösterilerek sözleşmeli personel çalıştırılmasıdır. Bu şekilde, kadro karşılık gösterilerek istihdam yapılabilmesi için, karşılık gösterilen kadronun boş olması gerekir.

Bunun yanında, istisnai olarak ta, kadro karşılığı olmadan sözleşmeli personel çalıştırılması mümkündür. Avukat, mimar, mühendis (inşaat mühendisi ve harita mühendisi olmak kaydıyla) ve veteriner kadrosu bulunmayan veya işlerin azlığı nedeniyle bu unvanlarda kadrolu personel istihdamına ihtiyaç duyulmayan birliklerde, bu hizmetlerin yürütülmesi amacıyla, haftanın ya da ayın belirli gün veya saatlerinde kısmi zamanlı olarak sözleşme ile personel çalıştırılabilir. Kısmi zamanlı olarak çalıştırılacak personel sayısı yukarıda belirtilen her unvan için birden fazla olamaz ve bunlarla yapılacak sözleşme süresi takvim yılını aşamaz. Kısmi zamanlı olarak çalıştırılacak personel birden fazla birlikte görev alamaz.

Birliklerde, norm kadro esaslarına göre belirlenen sayıda sürekli işçi istihdamı da söz konusudur. İşçiler hakkında ise 4857 sayılı İş Kanunu hükümleri uygulanır.

Köy birliklerinin yıllık toplam personel giderleri, gerçekleşen en son yıl bütçe gelirlerinin Vergi Usul Kanununda belirlenen yeniden değerlendirme katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak miktarın yüzde 10'unu aşamaz.

Birlik başkanı, üyeleri ve memur olan birlik personeli hakkında suç işlemleri halinde uygulanacak soruşturma usulü 4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanuna göre yapılır.

D) BİRLİKTEN AYRILMA

Birliklerde, üyelerden birinin tek yanlı kararı ile birlikten çıkması veya herhangi bir üyenin çıkarılması yönünde kanunda açık hüküm bulunmamaktadır. Birliklere üyelik için herhangi bir yasal zorlama ve yaptırım bulunmamakta, bir yerel yönetim birimi kendi karar organının özgür iradesi ve oybirliği ile alacağı karar sonrası birlik kuruluşunda yer almakta veya sonradan katılabilmektedir.

Bir birliğe üye olan yerel yönetim, birlik üyeliğinden ayrılmak istiyorsa, kendi meclislerinin karar yeterlidir. Ancak bu kararın hüküm ifade edebilmesi için kesinleşmiş ve üye olunan birliğe bildirilmiş olması gerekir.

Ancak bazı yerel yönetim birliklerine zorunlu üyelik söz konusudur. Bu birlikler, su, atık su, katı atık ve benzeri altyapı hizmetleri ile çevre ve çevre dengesinin korunmasına ilişkin projelerin gerçekleştirilmesi amacıyla oluşturulan birliklerdir.

Bakanlar Kurulu, su, atık su, katı atık ve benzeri altyapı hizmetleri ile çevre ve çevre dengesinin korunmasına ilişkin projelerin zorunlu kılması durumunda; ilgili yerel yönetimlerin, bu amaçla kurulmuş birliğe katılmasına karar verebilir. Bu birliklerden ayrılma da, üye yerel yönetimlerin isteği yeterli olmamakta, Bakanlar Kurulu'nun izni gerekmektedir.

Ancak ülke düzeyinde örgütlenen il özel idareleri ve belediye birliklerinde doğal üyelik olduğundan, bu birliklerden ayrılma söz konusu değildir.

E) BİRLİĞİN SONA ERMESİ

Yerel yönetim birlikleri, süreli kurulabileceği gibi, süresiz de kurulabilirler. Ülkemizdeki birlikler genellikle süresiz birliklerdir. Birlikler; süreli kurulmuş ise tüzükteki sürenin bitiminde; süresiz olarak kurulmuş ise birliğin kuruluşunda izlenen yolla sona erdirilir. Bununla birlikte, süresiz birliklerin sona bazı süreçlerin tamamlanması gerektiği aşıkardır.

İçişleri Bakanlığınca hazırlanan Tip Tüzüğe göre, birlik meclisinin kararı birliğin feshi için yeterlidir (md.38). Kamu tüzel kişilerinin kuruluşu, Anayasa'ya göre, ancak bir kanun ya da kanunun verdiği açık yetkiye dayalı olarak bir idari kararla olur. Bu tüzel kişilerin kaldırılmaları da yine "aksine işlem" ve "yetki ve usulde paralellik" ilkesi gereği bir kanun ya da bir idari kararla olabilir.

Birlik tüzüğünün kesinleşmiş olması, birliğin kurulması için yeterli değildir. Birliğin kurulmuş olması için Bakanlar Kurulu'nun iznine ihtiyaç vardır. Buradan hareketle süresi belli olan birliklerin sona ermesi ve tasfiyesi için, ayrıca bir karara gerek yoktur. Çünkü, kuruluşunda sona ermesi ve tasfiyesi de karara bağlanmış olur. Ancak süresiz bir yerel yönetim birliğinin tüzel kişiliğinin sona ermesi, bu yönde birlik meclisinin kararının duruma göre vali veya İçişleri Bakanınca onayından sonra, kuruluşunda gerekli tamamlayıcı unsur olan Bakanlar Kurulu kararı ile olmalıdır

Fesih, tasfiye ve sona erme hallerinde birliklerde istihdam edilen memur, işçi ve sözleşmeli personelin durumu birlik tüzüklerine konulan hükümlere göre çözüme gidilir. Tüzüklere hükümleri düzenlenirken 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Personel devri" başlıklı 50. maddesi esas alınmalıdır.

Öncelikle sona erme durumlarında, tüzel kişiliği sona eren birliğin personeli, üye belediyelerin veya il özel idarelerinin büyüklüğüne göre veya feshe ilişkin meclis kararında belirtilmek suretiyle yine üyelerden bir (veya birkaç) belediyeye veya il özel idaresine devredilir. Devredilen personelden kadro ve görev unvanları değişmeyenler, aynı unvanlı kadrolara atanmış sayılırlar. Devredilen personelden durumlarına uygun boş kadro olmayanların veya mevcut kadro unvanı ile atamaları yapılamayanların kadro unvanları üç ay içerisinde ilgili belediye meclisi veya il genel meclisince aynı sınıf

içerisinde kalmak kaydıyla değiştirilir. Bu değişiklikten itibaren bir ay içerisinde ilgililerin durumlarına uygun kadrolara atamaları yapılır. Söz konusu personel, atama işlemleri yapıncaya kadar devredildikleri belediye veya il özel idaresince ihtiyaç duyulan işlerde görevlendirilebilirler. Bunlar yeni bir kadroya atanıncaya kadar eski kadrolarına ait aylık, ücret, ek gösterge, her türlü zam ve tazminatları ile diğer mali haklarını devredildikleri belediye veya il özel idaresinden almaya devam ederler.

Tüzel kişiliği kaldırılan birliklerde 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4. maddesinin (B) fıkrasına göre istihdam edilen sözleşmeli personelin pozisyonları, avukat unvanlı pozisyonlar hariç olmak üzere, başka bir işleme gerek kalmaksızın devredildikleri belediye veya il özel idaresi adına vize edilmiş sayılır. İşçiler hakkında ise, 4857 sayılı İş Kanunu hükümlerine göre hareket edilir.

F) BİRLİKLERDE DENETİM

Birliklerin, tüzüklerinde saptanan amaçlara ve birlikleri oluşturan yerel yönetimlerin yasalarındaki önermelere ne derece bir uygunluk içinde çalışmalarını sürdürdüklerini bilmek ve eksiklikleri tamamlamak, yanlışlıkları düzeltmek ve fazlalıkları gidermek için bir disiplin aracına gerek vardır (Parlak, 1994: 38). Denetim bu disiplin mekanizmasını gerçekleştirir. Yerel yönetim alanında özellikle son dönemde önemli bir yere sahip olan birliklerde denetim bu açıdan bir zorunluluktur.

Birliklerdeki denetim, birlikleri kuran yerel yönetimlerin tabi olduğu denetim biçimlerinin hemen hemen aynıdır (Gönül, 1977: 100). Bugün için üç tür denetim yolu vardır. Bunlardan biri, birliklerin kendi organları aracılığıyla denetim yapmaları, bir diğeri de devlet adına yapılan denetleme ve kamuoyu denetimidir. Birliklerin denetimi Anayasal dayanağını 127. maddesinden alarak, 5355 sayılı Kanun'un 22. maddesinde düzenlenmiştir

1. Birliklerin İç Denetimi

Birliğin öz denetimi olan bu denetim türünde birlikteki yönetsel yapının hiyerarşik denetimi yanında birliğin yetkili organları tarafından da yapılır. Birliğin her türlü iş ve işlemleri yılda en az iki kez toplanan meclis tarafından denetlenir. Meclis bu yetkisini, faaliyet raporunu değerlendirme, denetim komisyonu, soru, genel görüşme ve gensoru

yoluyla kullanır. Ayrıca birlik encümeni de olağan çalışmaları sırasında gerek gelir-gider açısından, gerekse bazı onaylamalar yoluyla birliğin iş ve işlemlerini sürekli olarak denetleyecektir.

2. Birliklerde Dış Denetim

Birliklerin dış denetimi İdari vesayet yoluyla İçişleri Bakanlığı ve mülki amirler tarafından özel denetim yoluyla da Sayıştay tarafından yapılır. 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 3. maddesinde, genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri; uluslararası sınıflandırmalara göre belirlenmiş olan, merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri, sosyal güvenlik kurumları ve yerel yönetimler olarak sayılmıştır. Yerel yönetim ise; yetkileri belirli bir coğrafi alan ve hizmetlerle sınırlı olarak kamusal faaliyet gösteren belediye, il özel idaresi ile bunlara bağlı veya bunların kurdukları veya üye oldukları birlik ve idareler olarak tanımlanmıştır. Buradan hareketle, Sayıştay'ın dış denetimine sadece, il özel idareleri ve belediyelerin üye oldukları veya kurdukları birlikler tabidir. Üyelerinin tamamı köylerden oluşan yerel yönetim birlikleri Sayıştay denetimi dışında bırakılmıştır. Sayıştay'ın dış denetimine tâbi olmayan mahallî idare birliklerinin mali denetimi; İçişleri Bakanlığı, valiler veya kaymakamlarca yaptırılacaktır.

Sayıştay denetimi kapsamında bulunan birlikler hakkında Sayıştay Kanunu hükümlerine göre dış denetim yapılacak ve hesap yargılaması konusunda genel hükümler uygulanacaktır. 5018 sayılı Kanunun dış denetim düzenleyen 68. maddesine göre; Sayıştay tarafından yapılacak harcama sonrası dış denetimin amacı, genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin hesap verme sorumluluğu çerçevesinde, yönetimin mali faaliyet, karar ve işlemlerinin; kanunlara, kurumsal amaç, hedef ve planlara uygunluk yönünden incelenmesi ve sonuçlarının TBMM'ne raporlanmasıdır.

Yerel yönetim birliklerinin denetimi ile il özel idareleri ve belediyelerin denetimi farklılaştırılmış ve ayrı esaslara bağlanmıştır (Candan, Kamu İç Denetçiler Derneği web sayfası). 5355 sayılı Kanunun 22. maddesinde sadece Sayıştay denetimine tabi olmayan yerel yönetim birliklerinde İçişleri Bakanlığı, vali veya kaymakamlarca “mali denetim” yapılacağı öngörülmüştür. 5393 sayılı Kanun’la İçişleri Bakanlığınca belediyelerde, 5302 sayılı Kanun’la İçişleri Bakanlığı, vali veya valinin görevlendireceği elemanlar

tarafından il özel idarelerinde, malî işlemler dışında kalan diğer idarî işlemlerin, hukuka uygunluk ve idarenin bütünlüğü açısından denetimi yapılır. Mali işlemlerin denetimi ise 5018 sayılı Kanun gereğince Sayıştay tarafından yapılacaktır.

Ayrıca vali ve kaymakamlar tarafından, Sayıştay denetimine tabi olmayan birliklerin mali denetimine esas olmak üzere birlik gelirlerini her mali yılın sonunda o mali yılı izleyen Ocak ayı içerisinde denetimleri yapılır. Bu denetim, İçişleri Bakanlığı Mülkiye Teftiş Kurulu Çalışma Yönetmeliğinin 11. maddesi uyarınca İçişleri Bakanlığı Mülkiye Teftiş Kurulu Başkanlığının 29.03.2006 tarih ve 1528 sayılı genelgesi uyarınca oluşturulacak komisyonlarca birlik tahsilât denetimleri yapılmaktadır.

Yapılan mali denetim, birçok sonuç doğurabilir. Yapılan kamu zararı tespitleri bu sonuçlardan bir tanesidir. Bu tespit üzerine yapılan kişi borcu teklifleri, birlik meclisinde görüşülerek karara bağlanır. Bu kararın örneği, birlik merkezinin bulunduğu yerin valiliğine, ülke düzeyinde kurulan birlikler ile başkan vali veya vali yardımcısı olan birliklerde ise İçişleri Bakanlığına gönderilir. Karara karşı, ülke düzeyinde kurulan birlikler ile başkan vali veya vali yardımcısı olan birliklerde İçişleri Bakanlığı, diğerlerinde ise valiler veya hakkında kişi borcu çıkarılanlar on gün içinde idarî yargıya başvurabilirler. İdarî yargı kararı doğrultusunda işlem sonuçlandırılır.

Kontrol, denetim, inceleme, kesin hükme bağlama veya yargılama sonucunda tespit edilen kamu zararı, zararın olduğu tarihten itibaren ilgili mevzuatına göre hesaplanacak faiziyle birlikte ilgililerden tahsil edilir. Kamu zararlarının tahsiline ilişkin usul ve esaslar, İçişleri Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulu tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirlenir. Bu yönetmelik henüz çıkarılmamıştır.

3. Kamuoyu Denetimi

Yerel yönetimlerin verimli ve dürüst hizmet görüp görmedikleri konusunda, yerel halkın denetimi de önemlidir. Ancak ülkemizde bu denetim türü gelişmemiştir. Halk anlayışında neredeyse yerel yönetim birimleri, genel idarenin taşra uzantısıdır ve sanki seçimle onların yöneticileri kendileri göreve getirmemişlerdir. Hâlbuki gerçek demokrasilerde en etkin denetim halkın yani seçmenin denetimidir (Özhan ve Yeter, 1996: 41). Yerel yönetimleri “halkın idare ve demokrasi üzerindeki denetim ve

gözetimini, daima uyanık tutan müessesler (Gül,2005: 54)”, olarak görmek mümkündür.

Belde sakinlerinin denetimi birliğin karar, iş ve işlemleri üzerinde olur. Bu denetim, bilgi edinme ve etkilenme yoluyla demokratik tepkisini sergilemek veya konuyu idari ve yargı sürecine taşıma yöntemiyle gerçekleşir. Hemşehrilik bilinci ve sorumluluğu halkın yani kamuoyunun denetimini güçlendirmektedir.

Yeterli bilgilendirilmeme, tanıtımsızlık, iletişimsizlik, ilgisizlik vb. gibi nedenler yerel halkın denetimini sağlayacak kanalların işlemesini engellemektedir. Bu kanalların sağlıklı işlememesi kamuoyu denetimini zayıflatmaktadır. Kanaatimizce, yerel yönetimler üzerinde oluşacak kamuoyu denetiminin gelişimi, demokratik gelişim süreci ve katılımı doğru orantılıdır.

Kuşkusuz, yerel yönetimlerin birlikler olarak etkin çalışmalar yapması gereksinmesini yerel toplulukları oluşturan halkın kendisinin değil de, en büyük mülki yöneticilerin duyuyor olması, O halk katmanları düzeyinde alınması gereken mesafenin önemi hakkında oldukça açık bir fikir vermektedir (Keleş, 2006: 417)

Teşkilatlanmış kamuoyu ve baskı gruplarının yaptıkları denetimi “halk denetimi” olarak algılamak yerinde olacaktır. Bireylerin tek başlarına yapacakları denetimin etkin ve verimli şekilde gerçekleşmeyeceği gibi, yönetilenler tarafından dikkate alınma şansları oldukça az görünmektedir. Fakat bilinçli bir örgütlenme şeklinde aynı konudan şikâyetçi olanların ortak bir ses ile konuya sahip çıkmaları, sorunun yönetimler tarafından dikkate alınmasına ve öncelikler içinde değerlendirilmesine yol açar (Öner, 1997: 193). Hiyerarşik amirler yapılan işi, müfettiş süreci denetler, ancak asıl sonucu kamuoyu denetimi olarak halk yapar.

III. BİRLİKLERİN MALİ DURUMU

Birlikler doğal olarak bazı hizmetlerin gerçekleştirilmesi için kurulurlar. Hizmetleri gerçekleştirilebilmek de ancak gelire sahip olmak ve bunu belli bir disiplin ile harcamakla mümkündür. Birliklerde gelir elde etme ve harcama yapmada bu mali disiplini sağlamak için bütçe yaparlar.

A) BİRLİK BÜTÇESİ

Birlikler, yerel yönetimlerce oluşturulan hizmet yönünden yerinden yönetim kuruluşlarıdır. Bunlar, giderleri özel gelirlerle karşılanan ve özel bütçeler dışında yürütülen katma bütçeli kuruluşlardır (DPT, 2001: 96). Birlik bütçesi, her mali yıl ve izleyen iki yıl içindeki gelir ve gider tahminleri ile bunların uygulanmasına ilişkin esas ve usulleri gösteren bir meclis kararıdır (Yıldırım, 2005: 15). Birliklerin hizmet için yerel yönetimler gibi gelir toplama ve harcama yetkilerine hukuki dayanak sağlanmıştır (Arıkan, 1998: 29).

Birliklerin bütçe sistemi de; 5393 sayılı Kanununun 65. maddesi uyarınca; belediyelerin sahip olduğu sisteme tabidir. Birlik bütçesi ile muhasebe işlemlerine ilişkin esas ve usuller, Maliye Bakanlığının görüşü alınarak İçişleri Bakanlığı tarafından çıkarılan ve 10.03.2006 tarih 26104 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği’nde belirlenmiştir. Yerel yönetim birliklerinin tamamı, bu yönetmeliğe tabi olup, bütçeye ilişkin iş ve işlemlerini yönetmeliğe göre yürütmek zorundadırlar.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği’nde bütçe; belirli bir dönemdeki gelir ve gider tahminleri ile bunların uygulanmasına ilişkin hususları gösteren ve usulüne uygun olarak yürürlüğe konulan belgeyi ifade eder şeklinde tanımlanmıştır. Birliğin stratejik planına ve performans programına uygun olarak hazırlanan bütçe, birliğin mali yıl ve izleyen iki yıl içindeki gelir ve gider tahminlerini gösterir, gelirlerin toplanmasına ve harcamaların yapılmasına izin verir. Bütçe; gider, gelir ve finansmanın ekonomik sınıflandırması bölümlerinden oluşur. Bütçeye ayrıntılı harcama programları ile finansman programları eklenir. Bütçe yılı devlet mali yılı ile aynıdır. Bütçe dışı harcama yapılamaz.

Gider bütçesi, kurumsal, fonksiyonel, finansman tipi ve ekonomik sınıflandırma olmak üzere dört bölüme ayrılır. Finansman tipi sınıflandırma tek düzeyden, diğer sınıflandırmalar dört düzeyden oluşur. Gelir bütçesi birliklerin gelirlerinin çeşitlerini gösterir. Gelir bütçesi ve finansmanın ekonomik sınıflandırması cetvelleri de dört düzeyden oluşur. Kurumlar ihtiyaç duymaları halinde, bu düzeyler dışında ilave düzeyler açabilirler.

Hazırlanan her bütçeye bir bütçe kararnamesi düzenlenir. Bütçe kararnamesi metninde; gider tahminleri toplamı, gelir tahminler toplamı, bütçe açığı varsa açığın ne şekilde kapatılacağı, kanunlara göre toplanacak vergi, resim ve harçların taksit süreleri, bütçe yılına ait ve o yılın gelir ve giderlerini ilgilendiren diğer hükümler yer alır. Bütçe kararnamesine mevzuata aykırı hükümler konulamaz.

Birliğin üst yöneticisi birlik başkanıdır. Başkan aynı zamanda birliğin harcama yetkilisi olup, bu etkisini birlik müdürüne (genel sekretere) devredebilir. Birlik başkanı ve harcama yetkisi verilen diğer görevliler, bütçe ödeneklerinin verimli, tutumlu ve yerinde harcanmasından sorumludur.

1. Birlik Gelirleri

Gelir, gerçek ya da tüzel kişilerin üretimden tüketime kadar geçen ekonomik süreç içerisinde üretim faktörleri ile ekonomiye katılmaları sonucu elde edilen ya da üretim faktörleri kullanılmaksızın çeşitli nedenlerle ekonomik gücünde meydana gelen artışların para ile ifade edilen kıymetlerdir (Bayraklı, Mevzuat Dergisi web sayfası). Her hizmet gibi, birliklerin de ürettiği yerel nitelikteki kamu hizmetlerinin bir bedeli vardır. Her bedel ise karşılığında bir gelir gerektirir. (Zengin, 1999; 51). Yasa'nın 15. maddesinde, birliğin gelirleri düzenlenmiştir. Birlik tüzüğünde, birliğe üye yerel yönetimlerin, birliğin kuruluş ve faaliyet giderlerine katılma payları ve bu payların tespit yöntemi yer alması zorunludur. Birliklerin gelirleri genellikle, üye yerel yönetimlerin kesin hesaplarındaki gelir toplamları dikkate alınarak belli bir oranlarda belirlenmektedir.

Birlik tüzüklerine üye yerel yönetimlerin katılım payları ile ilgili hükümler konurken, yapılacak düzenlemelerin tereddüde yer vermeyecek şekilde, nesnel ölçütlere dayalı, üye yerel yönetimler arasında eşitsizlik yaratmayacak şekilde davranılmalıdır (Memiş, 2006: 58). Pay ve yöntem konusu, birliği oluşturan yerel yönetimler arasında bütçe, coğrafi alan büyüklüğü ve nüfus vb. gibi ölçütler ortaya konarak tartışma ve sürtüşmelere yol açmaktadır. Baştan ortaya çıkan bu anlaşmazlık konusu, birliklerden beklenen yarar, hizmet ve sürekliliği zedelemektedir.

Katılım paylarının tahsilinde sorun yaşanmaması için; katılım paylarının üye yerel yönetimlerce birlik hesabına ne zaman aktarılacağı, aksi halde yaptırımın neler olduğu ve takibinin nasıl yapılacağı konularında da tüzüklerde ayrıntılı olarak düzenlenmesi gerekir.

MİBK'nun yürürlüğe girmesinden önce, birliğe karşı mali yükümlülüklerini yerine getirmeyen yerel yönetimlere ilişkin bir yaptırım bulunmazken, bu kanunda birliğe karşı malî yükümlülüklerini yerine getirmeyen üye yerel yönetimlerin ödemeleri gerekli miktarın, birliğin başvurusu üzerine bu idarelere genel bütçe vergi gelirleri tahsilâtı toplamı üzerinden ayrılan paydan, bu payların dağıtımını yapan kuruluş tarafından kesilerek alacaklı birliğe ödeneceği belirtilmektedir (Kara ve Palabıyık, 2006: 101). MİBK'nun 21. maddesi ile birliklere yaptırım gücü veriliyor. Merkezi yönetim bütçesinden pay alan üye yerel yönetimler için uygulama kolaylığı olmasına rağmen KHGB'lerini oluşturan üye köy yönetimlerinin böyle bir payı olmadığından uygulanabilirliği bulunmamaktadır.

Birlik meclisi tarafından belirlenecek tarifelere göre tahsil edilecek hizmet karşılığı ücretler, diğer kamu kurum ve kuruluşlarından aktarılacak ödenekler, taşınır ve taşınmazların kira, satış ve başka suretle değerlendirilmesinden elde edilecek gelirler, kira ve faiz gelirleri ile bağışlar, birliklerin Yasa'nın 15. maddesinde sayılan gelir çeşitleridir.

Birliklerin çeşitli kaynaklardan ve amaçları içindeki işleri görebilmek için sağladıkları borç paralarıdır. Buna olağanüstü gelir de denmektedir. Borçlanmalar, resmi ya da özel kredi kaynaklarından yapılabilir. Olağanüstü gelir de denilen borçlanma yönteminin vesayet makamı olan merkezi idare tarafından sıkı kontrol altında tutulmaktadır (Toros, 2004: 133).

Bu sayılanlar dışında, birliklerin çeşitli faaliyetleri veya diğer şekillerde de gelirleri söz konusu olabilir. Soğuk hava deposu, fabrika, imalathane, içme ve sulama suyu, elektrik vb. gelirler örnek olarak sayılabilir.

2. Birlik Giderleri

Yerel yönetim birlikleri, hizmetlerini yapabilmeleri ve görevlerini yerine getirmeleri için çeşitli giderler yapmak durumundadırlar. Birlik giderleri, gelirleri gibi ne olacağı Yasa'nın 16. maddesinde sayılmıştır. Ayrıca birlik tüzüklerinde yasanın çizdiği sınırlarda ve amaçlar doğrultusunda hükümler bulunur. Tüzüklerde yasal boyutu aşan bir gider kalemi öngören hüküm bulunamaz.

Birlik giderlerini, uygulanmakta olan bütçeleme tertipleri içinde cari harcamalar, yatırım harcamaları ve sermaye teşkili ve transfer harcamaları olmak üzere üç kümeye ayırmak mümkündür.

Birliğin giderlerinin başında, birlik hizmetlerinin yürütülmesi için yapılacak giderler gelmektedir. Birliğin personeline ve seçilmiş organlarının üyelerine ödenen maaş, ücret, ödenek, huzur hakkı, yolluklar, eğitim harcamaları, gelirlerin takip ve tahsili için yapılacak giderler, birliğin hizmet binalarının, tesislerinin, araç ve gereçlerinin temini, yapımı, bakımı ve onarımı için yapılan giderler, faiz, borçlanmaya ilişkin diğer ücretler, dava takip ve icra giderleri, avukatlık, danışmanlık ve denetim ücretleri, kamu ve özel sektör kuruluşlarıyla yapılan ortak hizmetler ve diğer proje giderleri de birliğin diğer giderleri arasında yer almaktadır.

Burada sigorta giderleri üzerinde ayrıca durmak yerinde olacaktır. Sigorta giderlerinin neleri kapsayacağı, hangi malların sigortalanabileceği ve hangi sigorta giderlerinin ödenebileceği konusunda görüş ve uygulama birliği mevcut değildir. Öncelikle, yasal olarak zorunluluk arz eden, taşıtlar için mali sorumluluk sigortası gibi, sigorta giderlerinin yapılmasında herhangi bir sorun bulunmamaktadır. Ancak, kusurun sigortalanması olarak ta adlandırılacak, araçların kasko sigortası, yangın, hırsızlık, tabii afet, vb. gibi türden kapsamı geniş sigortalama giderlerinin ödenip ödenmemesi konusunda tereddütler mevcuttur. Ancak, bu tür sigorta giderlerinin yapılmasında bir sakınca olmamakla birlikte, gelişmeler ışığında hizmet sunumu ve sunanların verimliliği açısından yararı göz ardı edilemez.

Birliğin giderleri arasında, yer alan bir başka gider kalemi ise, temsil, tören ve ağırlama giderleridir. Temsil, tören ve ağırlama giderlerinin ölçütünün ne olacağı, hangi

durumlarda birlik adına bu giderlerin yapılacağı konusunda, doğrudan herhangi bir düzenleme yoktur. Ancak, İçişleri Bakanlığınca çıkarılan “Belediye Bütçesinden Yapılacak Temsil Ağırlama ve Tören Giderleri Yönergesi” doğrultusunda belediyelerde bir uygulama mevcuttur. Bu yönergedeki hususlar dikkate alınarak birliklerde kıyas yoluyla uygulama veya birlik meclislerince yönetmelikle düzenleme yoluna gidilebilir.

Yukarıda belirtilen giderlerin dışında birliğin başka giderleri de olabilir. Bu giderleri sınırlamak ve saymak mümkün değildir. Önemli olan yapılacak olan giderin, birliğe ilişkin görevlere istinaden yapılan işler karşılığı olması ve mevzuata aykırı olmamasıdır.

3. Bütçe İşlemleri

Bütçe işlemleri, yerel yönetim birliklerinde bütçelerin hazırlanmasından uygulanmasına, bütçe içi işlemlerden gerçekleşme durumuna kadarki süreçte yapılan iş ve işlemleri içerir.

a) Bütçenin Hazırlanması

Bütçenin hazırlanması ve kesinleşmesi ile ilgili hususlar ayrıntılı olarak Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği’nde açıklanmıştır. Yerel yönetim birliklerinin bütçelerinin hazırlanması ve kabulü de, bazı küçük farklılıklar olmasına rağmen belediyelerdeki usulle aynıdır.

Birliklerde, üst yönetici olan birlik başkanı, her yıl Haziran ayının sonuna kadar stratejik plân ve performans programına uygun olarak gider bütçelerini hazırlamak üzere birimlere çağrı yapar. Birimler, gerekçeli bütçe yılı gider teklifleri ve izleyen iki yılın gider tahminleri ile harcama programını mali hizmetler biriminin koordinasyonunda hazırlayarak, Temmuz ayının sonuna kadar mali hizmetler birimine verir. Birliklerde bütçe tekliflerinin tamamı mali hizmetler birimi tarafından hazırlanır.

Mali hizmetler birimi, diğer birimlerden gelen gider tekliflerini birleştirip, gelir bütçesini ve izleyen iki yılın gelir tahminlerini hazırlayarak, bütçe ilke ve hedefleri doğrultusunda kurumun, ekonomik sınıflandırmanın dördüncü düzeyini de kapsayacak şekilde bütçe tasarısını oluşturur. Birimlerden gelen ayrıntılı harcama programları da dikkate alınmak suretiyle kurumun ayrıntılı harcama programı ve finansman programı

hazırlanarak bütçe tasarısına eklenir ve üst yöneticiye sunulur. Birlik başkanı tarafından incelenen bütçe tasarısı, birlik tüzüğündeki hükümlere göre, birlik encümenine havale edilir.

Encümene sunulan bütçe tasarısı ve izleyen iki yıla ait gelir ve gider tahminleri ile bir önceki yıla ve içinde bulunulan yıla ait (bütçe hazırlığının yapıldığı ay itibariyle) bütçe gerçekleştirmeleri, Bakanlıkça belirlenecek şekil ve içerikte Eylül ayının ilk haftası içinde, 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu uyarınca merkezi yönetim bütçe tasarısına eklenmek üzere İçişleri Bakanlığına gönderilir. Bakanlık, bütçe rakamlarının elektronik ortamda gönderilmesini isteyebilir.

b) Bütçenin Görüşülmesi ve Kabulü

Encümene havale edilen bütçe tasarısı incelenip encümen görüşü ile birlikte en geç Eylül ayının son haftası içinde üst yöneticiye verilir. Encümen tarafından görüşülerek üst yöneticiye sunulan bütçe tasarısı, birlik tüzüğü hükümlerine göre görüşülmek üzere meclise sunulur. Yönetmeliğin 28. madde hükümlerine göre, birliklerde plân ve bütçe komisyonunun oluşturulması zorunlu değildir.

Birlik bütçesi, birlik meclisinin yılın olağan son toplantısında görüşülür. Meclisin bütçe görüşmesine rastlayan toplantı süresi en çok yirmi gündür. Meclis bu süre içinde bütçeyi görüşüp karara bağlar. Bütçe, ekonomik sınırlandırmanın dördüncü düzeyine göre hazırlanır ve mecliste bütçe kararnameci madde madde, gelir ve gider bütçesini ikinci düzeyine kadar toplamları üzerinden görüşülerek ve oylanır. Bütçenin tümü üzerinde ayrıca oylama yapılmaz.

Birim yetkilileri kendi bütçeleri görüşülürken, meclisin talep etmesi halinde toplantıda hazır bulunarak gerekli açıklamayı yaparlar. Meclis üyeleri, bütçe denkleğini bozacak biçimde gider artırıcı ve gelir azaltıcı değişiklikler yapamaz. Program dışı ödenek konulmasını ve programlı işlere ait ödeneğin başka işlere aktarılmasını, projelerin gerçekleşmesini engelleyecek ödenek indirimlerini, ödeneği temin edilmemiş projelerin bütçeye dahil edilmesini teklif edemezler.

Meclis, bütçeyi bütünüyle reddedemez, aynen veya değiştirerek kabul eder. Meclis bütçeyi bütünüyle reddeder ve yasal süresi içerisinde bütçe çıkarılmazsa, durum birlik

başkanı tarafından 5393 sayılı Belediye Kanununun 30. maddesine göre değerlendirilmek üzere İçişleri Bakanlığına bildirilir. Kanununun 30. maddesinde; *“Belediye meclisi; kendisine kanunla verilen görevleri süresi içinde yapmayı ihmal eder ve bu durum belediyeye ait işleri sekteye veya gecikmeye uğrattırsa, belediyeye verilen görevlerle ilgisi olmayan siyasî konularda karar alırsa, içişleri Bakanlığı’nın bildirim üzerine Danıştay’ın kararı ile feshedilir. İçişleri Bakanlığı gerekli gördüğü takdirde meclisin feshine dair bildirim ile birlikte, karar verinceye kadar meclis toplantılarının ertelenmesini de ister. Danıştay, bu hususu en geç bir ay içinde karara bağlar. Bu şekilde feshedilen meclisin yerine seçilen meclis, kalan süreyi tamamlar”* denilmektedir.

Kabul edilen bütçe, diğer meclis kararları gibi kesinleşir ve mali yılbaşından itibaren yürürlüğe girer. Bütçe, en az iki nüsha olarak düzenlendikten sonra bütçe kararnamesi ve eki cetvellerinin meclis tutanaklarına uygun olduğunu belirten bir kayıtla meclis başkanı ve katip üyeler tarafından imza edilerek birlik başkanına sunulur.

Birlik bütçelerine ilişkin olarak yönetmelikte düzenlenmeyen hususlarda kendi özel mevzuat hükümleri uygulanır hükmü uyarınca birlik tüzüğündeki konuya ilişkin düzenlemeler uygulanır.

c) Bütçenin Uygulanması ve Değişiklik

Bütçe mali yılın birinci gününden itibaren birlik başkanı tarafından uygulanır. Bütçe uygulaması, hizmetler sonucu oluşacak gelirin elde edilmesi ve hizmetler karşılığında da ödenekleri aşmamak üzere giderlerin ödenmesi biçiminde iki ayrı işlem gerektirir. Bütçede belirlenen ödeneklerin kullanımı, hizmetlerin önceliği ve mevcut nakit durumu dikkate alınarak, mali hizmetler birimi kanalıyla üst yönetici (birlik başkanı) tarafından belirlenebilir.

d) Birlik Harcamaları

Aktarma; bütçenin herhangi bir tertibinde bulunan ve o hesap döneminde kullanılmayacağı anlaşılan ödeneklerden alınarak, ödenek ihtiyacı olan diğer gider tertiplerine veya yeni tertip açılarak yapılan eklemelerdir. Bütçede fonksiyonel sınıflandırmanın birinci düzeyleri arasındaki aktarmalar meclis kararı, fonksiyonel sınıflandırmanın ikinci düzeyleri arasındaki aktarmalar encümen kararıyla, bunların

dışında kalan ve ekonomik sınıflandırmanın ikinci düzeyine kadar aktarmalar ise üst yöneticinin onayı ile yapılır. Ancak; personel giderleri tertiplerinden, aktarma yapılmış tertiplerden, yedek ödenekten aktarma yapılmış tertiplerden, projeye bağlı yatırım tertiplerinden, ilgili mevzuatında aktarma yapılmaması öngörülen tertiplerden, aktarma yapılamaz. Projeye dayalı iş, fiziksel olarak yüzde yüz gerçekleşmişse, bu projeye ilgili artan ödenek diğer tertiplere aktarılabilir. Personel ödeneklerine ilişkin tertipler arasında aktarma yapılabilir.

Ek ödenek; bütçede tertibi bulunduğu halde ihtiyaca yetmeyeceği anlaşılan veya bütçenin düzenlenmesi ve görüşülmesi sırasında düşünülmeyen ve bütçede tertibi açılmayan, ancak yapılmasında zorunluluk bulunan bir hizmet için tertip açılarak, bütçenin diğer tertiplerindeki ödeneklere dokunulmadan alınan ödenektir. Ek ödenek ancak bütçe yılı içerisinde verilebilir. Ek ödenek verilmesi meclis kararı ile yapılır. Ek ödenek verilmesi için yeni bir gelir veya finansman kaynağının bulunması zorunludur.

Yedek ödenek, bütçede öngörülen hizmet ve amaçları gerçekleştirmek, ödenek yetersizliğini gidermek veya bütçenin düzenlenmesi ve görüşülmesi sırasında düşünülmeyen veya öngörülmeyen ve bütçede tertibi bulunmayan ancak yerine getirilmesi zorunlu hizmetlere ilişkin giderleri karşılamak üzere, gerektiğinde diğer tertiplere aktarma yapmak amacıyla bütçe gelirleri toplamının %10'undan fazla olmamak kaydıyla koyulan ödenektir. Yedek ödenekten diğer tertiplere konulan ödenek, konulduğu amaç dışında kullanılamaz. Bu tertipten diğer tertiplere aktarma encümen kararıyla yapılır.

e) Bütçe Uygulama Sonrası İşlemler

Birlik bütçe hesabı mali yılbaşında açılmakta ve mali yılsonunda kapanmaktadır. Yılsonunda kullanılmayan ödenekler bütün düzeyleri belirtilerek iptal edilir. Ancak, şartlı, tahsisi mahiyette ve mevzuatı gereği ertesi yıla devri gereken ödenekler devir gerekçesi belirtilerek devredilir. Devredilen ödenek yeni yıl bütçesinde açılacak tertiplere ödenek kaydedilir.

Yerel yönetim birliklerine genel bütçe vergi gelirlerinden pay verilmemektedir. Ancak birlik gelirlerinin tahsili 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsili Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre yapılır.

f) Kesin Hesap

Her yıl bütçesinin kesin hesabı, birlik başkanı tarafından hesap döneminin bitiminden sonra nisan ayı içinde encümene sunulur. Kesin hesap, birlik meclisinin mayıs ayı toplantısında görüşülerek karara bağlanır. Kesin hesabın görüşülmesi ve kesinleşmesinde, bütçeye ilişkin hükümler uygulanmakla birlikte, birlik tüzüklerinde yer alan hükümlere göre hareket edilir.

Kesin hesabın meclislerde görüşülmesine ilişkin toplantı süresi en çok beş gündür. Kesin hesap meclisçe görüşülerek kabul edilir. Ancak kabul edilmeyen hususlar gerekçeleri belirtilmek suretiyle karara bağlanır. Konusu suç teşkil eden hususlar var ise meclis başkanlığınca yetkili mercilere iletilir.

Belirtilen durumların dışında meclisçe kesin hesabın reddedilmesi halinde, durum birlik başkanı tarafından 5393 sayılı Belediye Kanununun 30. maddesine göre değerlendirilmek üzere İçişleri Bakanlığı'na bildirilir.

g) Geçmiş Yıl Bütçesinin Devamı

Birliklerde herhangi bir nedenle yılı bütçesi kesinleşmemiş ise, bütçe kesinleşinceye kadar geçen yıl bütçesinin uygulanmasına devam olunur. Bütçenin kabulüne kadar yapılan işlemler yeni yıl bütçesine göre yapılmış sayılır ve kullanılan ödenekler yılı bütçesi ödeneklerinden düşülür. Tahsil edilen gelirler de yeni yıl bütçesine mal edilir.

h) Bütçe İçi İşletme Tesisi

Yerel yönetim birliklerinin işletme kurmasına yönelik olarak 5355 sayılı MİBK'da açık bir hüküm yoktur. Kanununun 22. maddesinde yerel yönetim birliklerinin bütçe içi işletme tesisi konusunda 5393 sayılı Belediye Kanununa tabi olacakları belirtilmiştir. 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 71. maddesinde; "Belediye, özel gelir ve gideri bulunan hizmetlerini İçişleri Bakanlığı'nın izniyle bütçe içinde işletme kurarak yapabilir" hükmü

mevcuttur. Buna dayalı olarak birliklerin de bütçe içi işletme tesis etmeleri olanaklı görünmektedir.

Yerel yönetim birliklerinin şirket kurmaları konusunda da açık hüküm bulunmamakla birlikte, 5355 Sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanununun "Birliğin Hak ve Yetkilerini Düzenleyen" 6. maddesindeki; "Mahallî idare birlikleri, tüzükte birliğe devredilmesi öngörülen mahallî müşterek nitelikli hizmetlere ilişkin olarak üye mahallî idarelerin hak ve yetkilerine sahiptir" hükmünün bir gereği olarak şirket de kurabilecekleri değerlendirilmektedir (Arslan, 2005: 13).

İşletmeler için ayrı bütçe düzenlenmeyip, kurum bütçesi içerisinde ana hizmet birimi gibi kodlanır.

1) Borçlanma Borç ve Alacakların Mahsubu

Birlikler, görev ve hizmetlerinin gerektirdiği giderleri karşılamak amacıyla belirli usul ve esaslara göre borçlanma yapabilirler. Belirlenen usul ve esaslara aykırı olarak borçlanan birlik yetkilileri hakkında, fiilleri daha ağır bir cezayı gerektirmeyen durumlarda 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun görevi kötüye kullanmaya ilişkin hükümleri uygulanır

Hazine alacakları hariç olmak üzere birliğin genel bütçeli kuruluşlardan, sosyal güvenlik kuruluşlarından, yerel yönetimlerden ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarından olan özel hukuk ve kamu hukukuna tabi alacak ve borçları takas ve mahsup edilir. Bu amaçla kurum ve kuruluşların bütçelerine yeterli ve gerekli ödenek konur. Bu şekilde yapılacak takas ve mahsup işlemlerine ilişkin esas ve usuller, İçişleri Bakanlığının olumlu görüşü alınarak, Maliye Bakanlığı tarafından çıkarılacak bir yönetmelikle düzenlenir.

5355 sayılı Yasa'da öngörülen parasal miktarlar, her yıl 213 sayılı Vergi Usul Kanununa göre belirlenecek yeniden değerlendirme oranına göre artırılır.

4. Birliklerin İhale İşleri ve Malları

Bir kamu kuruluşu olan birlikler, genel anlamda kendisini oluşturan yerel yönetim birimlerinin mevzuatına aykırı olmamak üzere, ana tüzüğünün ortaya koyduğu ilkeler çerçevesinde yaşamını sürdürür.

Bu açıdan alım, satım ve ihale işlerinde de, kendisini oluşturan yerel yönetim birimlerinin tabi olduğu yasa hükümlerine tabi olmaları gerekir (Farsakoğlu, 1995; 48). Bu nedenle birliklerin 4734 sayılı KİK'na tabi olup olmadıklarına karar verirken, birliği kuran yerel yönetim birimlerinin 4734 sayılı Kanuna tabi olup olmadığına bakılması gerekmektedir. Şayet birliğin kurucularından herhangi birisi il özel idaresi veya belediye ise bu idareler 4734 sayılı Yasaya tabi olduklarından söz konusu birlik de kanunun kapsamı içinde mütalaa edilecektir. (Karaca, Yeni Şafak Gazetesi web sayfası). Köy yönetimleri alım satım işlerinde yürürlükte bulunan ihale mevzuatına tabi değildirler. Bu sebeple üyelerinin tamamı köylerden oluşan yerel yönetim birlikleri ihale mevzuatı kapsamında değildir. Köylere Hizmet Götürme Birlikleri de ihale yasalarına tabi olmayıp, alım, satım ve ihale iş ve işlemlerini 28.04.2007 tarih ve 26506 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren KHGB İhale Yönetmeliği hükümlerine göre yürütür.

Yerel yönetim birlikleri diğer yerel yönetimler gibi herhangi bir istisna olmadan, İçişleri Bakanlığı tarafından 5018 sayılı Yasanın 33. maddesi ile 5355 sayılı Yasanın 18. maddesi hükümlerine dayanılarak hazırlanan, 15.08.2007 tarih ve 26614 sayılı Resmî Gazete yayımlanan "Mahalli İdareler Harcama Belgeleri Yönetmeliği" hükümlerine tabidir. Birlikler, malî işlemlerin gerçekleştirilmesi ve muhasebeleştirilmesi kapsamında, harcamalarda ödeme belgesine bağlanacak kanıtlayıcı belgeleri yönetmelikte düzenlenen şekil ve türlere göre yapmak durumundadır.

Birlik malları da, diğer yerel yönetim birimlerinin malları gibi devlet malı sayılır. Bu mallar haczedilemeyeceği gibi bunlara zarar verenler de devlet malına zarar vermiş gibi ceza görecektir. Yerel yönetim birlikleri, 5393 sayılı Kanuna göre, 237 sayılı Taşıt Kanunu'na tabidirler. İl özel idareleri, belediyeler ve bunların bağlı kuruluşları ile mahallî idare birlikleri kendi meclislerinin kararı ile taşıt edinirler. Bunun için ayrıca Bakanlar Kurulu iznine gereksinim yoktur.

2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu'nun kapsamını düzenleyen 1. maddesinde devlet ve diğer kamu tüzel kişilerin kamulaştırma yapılacağı belirtilmektedir. Burada önemli olan kamu tüzel kişiliğidir. Bu nedenle kamulaştırma için gerekli olan kamu yararı kararı verecek olan kamu tüzel kişisi tanımlamasına birlikler de uymaktadır. O halde, yerel yönetimler alanında görev yapmak üzere tüzel kişiliği haiz bir kamu kurumu olan yerel yönetim birliklerinin de kamulaştırma yapma hakları vardır

Yerel yönetim birlikleri açısından önemli bir diğer konuda birliklerin kamu ihalelerine katılıp katılamayacakları hususudur. Yerel yönetim birlikleri bir kamu kuruluşudur ve görevlerini kamu hukuku kuralları çerçevesinde yapmak durumundadırlar. Bu nedenle, özel hukuk tüzel kişileri ve şahıslar gibi hareket edemezler. Müteahhitlik hizmeti özel hukuk alanına giren işlerden olduğundan, kamu kuruluşları bu tür görevleri ancak yasanın açık hükmüne dayanarak yapabilirler. Diğer yönden yerel yönetim birliklerinin müdebbir bir tüccar gibi hareket etme olanakları da her zaman bulunmamaktadır

Bu noktadan hareketle, köyler, il özel idareleri ve belediyeler kendi mevzuatları gereği müteahhitlik hizmeti yapamayacaklarına göre, bu idarelerin görevlerinin bir bölümünü üstlenmek üzere kurulan yerel yönetim birliklerinin de müteahhitlik yapabilmeleri mümkün değildir. Aksine uygulama cezai ve hukuki yaptırımı gerektirecektir. Yerel yönetim birlikleri bir kamu kuruluşudur ve görevlerini kamu hukuku kuralları çerçevesinde yapmak durumundadırlar. Bu nedenle, özel hukuk tüzel kişileri ve şahıslar gibi hareket edemezler. Müteahhitlik hizmeti özel hukuk alanına giren işlerden olduğundan, kamu kuruluşları bu tür görevleri ancak yasanın açık hükmüne dayanarak yapabilirler. Diğer yönden yerel yönetim birliklerinin müdebbir bir tüccar gibi hareket etme olanakları da her zaman bulunmamaktadır. Dolayısıyla ortaya çıkabilecek zararı üstlenebilmeleri olanaksızdır. (Dilek, 1998: 98). Sonuçta birlikler, kanuni yolları arkadan dolanma aracı olarak kullanılmamalıdır.

Yerel yönetim birliklerinin kendini oluşturan yerel yönetimleri gibi ceza verme yetkisi yoktur. Yerel yönetimlerce kurulan birliklerin ceza uygulaması yapmalarını öngören bir yasal düzenlemenin mevcut bulunmadığı, anayasada yer alan "kanunsuz suç ve ceza olmaz" ilkesinin bir gereği olarak başka ceza hükümlerinin kıyasla uygulanması mümkün görünmemektedir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Türkiye’de yerel yönetimlerin geçmişi Cumhuriyet öncesine dayanırken, yerel yönetim birlikleri Cumhuriyet sonrası dönemde görülmeye başlamıştır. 1961 Anayasası ile anayasal dayanağa kavuşmuş olup, bu süreçten sonra gelişerek yaygınlaşmıştır. İlk örnekleri bazı köy temel alt yapı hizmetlerini gerçekleştirme amacına yönelik olarak görülen bu kamu tüzel kişileri, zamanla yerel konularda çeşitli alanlarda kurulmuşlar ve sayıları da hızla artmıştır.

Kamu yönetiminin yeniden yapılandırılması çerçevesinde hazırlanan 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu, 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu, 5393 sayılı Belediye Kanunu ve 5355 sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanunu kamu yönetimi sistemimizin temel öğelerinden biri olan yerel yönetimler alanında önemli değişiklikler öngörmektedir. Bu yeni değişiklik ve anlayış çerçevesinde yerel yönetimler, yerel ortak hizmet görmede genel görevli hale getirilmiş, idari anlamda güçlendirilmiştir.

Yerel yönetimlerin özellikle altyapı hizmetlerinde kilitlenen sorunların çözümünde birliklerin başarılı örnekler sergilemesi yerel yönetim birliklerinin yeni bir yerel yönetim yapısı olarak algılanması sonucunu doğurmuştur. Bu durum birliklerin, bir üst kuruluş değil, yeni bir yöntem, il özel idareleri ve belediyelerden sonra önemli bir yerel hizmet birimi hatta yeni bir yerel yönetim birimi gibi algılanmasını sağlamıştır. Bu özellik KHGB’lerinde açıkça görülmektedir.

Anayasal dayanağa kavuştuktan sonraki süreçte, özellikle köylerin bir araya gelerek oluşturduğu KHGB’lerinin hizmet fonksiyonu yönünün ağırlıkta olduğu, il özel idareleri ve belediyelerin oluşturdukları birliklerin ise, işbirliği ve baskı mekanizması fonksiyonlarının ağırlıklı olarak ortaya çıktığı görülmektedir.

Kentsel ve kırsal alanda görev yüklenmiş yerel yönetim birliklerinin, yapısal, örgütsel ve fonksiyonel nitelikleri incelenip; hizmet alanı, görev, yetki, denetim, vesayet, personel, mali ve teknik olanaklar, öteki yerel yönetim birimleriyle ve merkezi idare ile

ilişkileri bakımından - gelinen süreçte sağlanan olumlu kazanımlara rağmen - bazı önemli sorunlarla karşı karşıya buldukları görülmektedir. Ancak devam eden sorunlar, birlikleri oluşturan yerel yönetimlerin hukuki, mali, idari ve siyasi yapılarından kaynaklanıp, oluşturdukları birliklere kalıtsal olarak aktarılan sorunlardır. Genel anlamda yerel yönetimlerin değişim ve gelişimi birlikleri de olumlu yönde etkileyecektir.

Birliklerin gerçek amaçlarına hizmet edebilmeleri için karşılaşılan sorunların çözümü yanında bazı tedbirlerin alınması bir gereklilik olarak görülmektedir. Burada birliklere ilişkin çalışmamızda alınabilecek tedbirler ve yapılabilecek düzenlemelere yönelik bazı önerilere yer verilmiştir:

- Yerel yönetim birlikleri, 5355 sayılı Kanun ile temel bir yasaya kavuşmuştur. Bu yasal düzenleme Anayasa'nın 127. maddesinin öngördüğü zorunluluğunda bir anlamda yerine getirilmesi olarak değerlendirilebilir. Bu Kanun birliklerin kurumsallaşmasını sağlama yönünde önemli bir dönüm noktası olmuştur. Kanunun öngördüğü yönetmeliklerinde yayınlanmasıyla birlikte yerel yönetim birlikleri uzun yıllar boyunca gerek akademik çevrelerde gerekse uygulayıcılar arasında temel sorunlardan biri olarak kabul edilen, mevzuat altyapı eksiklikleri giderilmiştir.

Ancak uygulamalar takip edilmeli, eksik ve aksayan hususlar tespit edilmeli ve karşılaşılan sorunlara öncelikli çözümler bulunmalıdır. Yeni yapılacak düzenlemeler mevcut yerel yönetim birliklerinin - özellikle KHGB'lerin - esnek yapısını bozacak şekilde olmamalıdır. İçişleri Bakanlığınca, uygulamadan doğan tıkanıklıklara yol gösterici ve ülke genelinde birlikteliği sağlayıcı yönde genelgeler çıkarılarak, genel bir içtihat oluşumu sağlanmalıdır.

- Merkezi yönetim, birlikler üzerinde yerel özerklik sınırları içinde “yerel hizmetlerin idarenin bütünlüğü ilkesine uygun şekilde yürütülmesi, kamu görevlerinde birliğin sağlanması, toplum yararının korunması ve yerel ihtiyaçların gereği gibi karşılanması amacı ile idari vesayet yetkisine sahip olmalı ancak bu yetki sınırlandırılmalıdır. Birlikler kendi bünyeleri içinde otokontrol mekanizmasını etkili hale getirmeli ve “iç denetim” yöntemiyle kendi

içinde denetim yaptırılmalıdır. Getirilen talep ve yöneltilen eleştirilerin aksine, KHGB'lerinin Sayıştay denetimine tabi olmaması durumu korunmalıdır. Bu durum işlev ve özelliklerinden dolayı, birliklerin harcamalarında kolay, hızlı ve esnek bir yapı sağlamaktadır.

- Birliklerin hizmet alanları ve görevleri, merkezi yönetimce üstlenilen görevler dışında, üye yerel yönetimlerin tek başlarına başaramayacağı veya birlikte daha etkin ve ucuza mal olacak, yerel nitelikte ve halkın günlük yaşamı ile yakından ilgili olmalıdır. Zorunluluk olmadıkça, toplum kalkınması ve genel hizmet amaçlı olanların dışındaki birlikler, az amaçlı ve süreli olmalıdır.
- 5355 sayılı Kanuna göre yerel yönetimler, su, atık su, katı atık ve benzeri altyapı hizmetleri ile çevre ve ekolojik dengenin korunmasına ilişkin projelerin zorunlu kılması durumları dışında, birliklere üyelik ve ayrılma konusunda yasal bir zorunluluk bulunmamaktadır. Bu durum birliklerin etkinliğini azaltmakta, üyelerin birliklere karşı üyelikten kaynaklanan sorumluluklarını yerine getirmelerini zayıflatmaktadır. Yerel yönetim birimlerinin, hizmet alanlarının sosyo-ekonomik özelliklerine uygun olarak, kurulacak birliklere katılmaları zorunlu hale getirilmelidir.
- Yasanın birliklerin kurulmasına yönelik zorlayıcı ve belirleyici bir hükmü bulunmaması, bir anlamda bireysel çabaların belirleyiciliğini öne çıkarmaktadır. Ancak birliklerin belli konu, amaç ve ölçekte kurulması, yasal bir zorunluluk olması halinde, birliklerden beklenen amacın gerçekleşmesi kolaylaşacak, kırsal kalkınmaya olumlu katkısı olacaktır. Ayrıca bu birliklerde görev alan kişilerinde yasal zeminde kurulması zorunlu bir birlikte görev alması, kişisel motiveyi artırması yanında birliklerde yerel katılımı da etkileyecektir.
- Anayasa ve kuruluş yasalarında yerel yönetim alanında genel görevli yönetim birimi; il özel idaresi, belediye ve köylerdir. Bu yerel yönetim birimlerinin merkezi yönetimle arasında yetki, kaynak ve sorumluluk bölüşümü, yerel özerklik temelinde yerel demokrasi açısından önemlidir. Bu ilkeler ışığında, ortak yerel ihtiyaçların belirlenmesi, bu ihtiyaçları karşılayacak mali kaynakların oluşturulması, harcanması; bunları yönetecek organların o yerel ölçekte

yaşayanlarca serbest seçimlerle belirlenmesi ve denetlenmesi yerel demokrasinin temel taşlarını oluşturur.

Bu nedenle, yerel yönetim birliklerine Anayasa'nın 127. maddesine uygun olarak, görevleri ile orantılı gelir kaynakları sağlanması gerekir. Birliklerinin gelir kaynakları yeniden incelenip görevleriyle orantılı kaynak tahsis ve dağıtımı yapılmalı ve bu denge sürekli izlenmelidir. Birliklerin kendi öz gelirleri olmasına önem ve ağırlık verilmelidir. Merkezi yönetimce, birliklere öz gelirlerinin dışında merkezi yönetim bütçesinden pay verilmeli ve bu payın ilkeleri açık bir biçimde saptanmalıdır.

- Birliklerin personel durumu, Belediye ve Bağlı Kuruluşları İle Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmelik ile belli standarda kavuşmuştur. Bu norm kadro standartları ancak mali koşulların iyileştirilmesi çerçevesinde uygulanabilirlik kazanır. Belediye ve il özel idarelerin oluşturduğu birlikler dışında kalan KHGB'leri, sulama birlikleri, içme suyu birliklerinde personel yetersizliği beklenen hizmet ve başarıyı tıkanma noktasına getirmektedir.

Ancak yeni yasal düzenleme ile KHGB'lerinde vali ve kaymakamlara, birlik hizmetlerini yürütmek üzere diğer kamu kurum ve kuruluşlarından personel görevlendirmesine olanak tanınması rahatlatıcı bir çözüm olmakla birlikte yeterli değildir. Yerel yönetim birliklerinin gerçekleştirmeyi amaçladıkları hizmetlerin tümü teknik personele ihtiyaç gösteren hizmetlerdir. Birliklerde teknik personel istihdamı belli bir mali külfeti gerektirir. Birliklere norm kadro esaslarına dayalı personel çalıştırmaya yönelik yeterli ve sürekli mali olanaklar sağlanmalıdır.

- Birliklerde genel sekreter, birlik müdürü ve birim yetkilileri ve özellikle mali işlerden sorumlu muhasebe yetkililerinin nitelikli personel olmasına özen gösterilmelidir. Bu görevlilerin ve diğer birlik çalışanlarının eğitimi için gerekli tedbirler alınmalı ve çalışmalar yapılmalıdır. Gerekli yasal düzenleme yapılarak, birliklerde görevli personelin hizmet içi eğitimini de sağlayacak şekilde faaliyet gösterecek olan "Yerel Yönetim Birlikleri Üst Birliği" kurulması sağlanmalıdır.

- KHGB'lerinin kurulup yaşatılması ve başarısı kaymakamların olaya bakışıyla doğru orantılıdır. Kaymakamlar arasındaki birliklere yaklaşım farkı, birlikleri bazen dağılma noktasına kadar vardır. Tek kişinin bakışı ve tutumuna bağlılık, birlikleri yerel yönetim özelliğinden koparıp, "yerel dernek" olarak algılanmasına yol açmaktadır. Kamu hizmetlerinin yerine getirilmesinde kişisel tercihlerin değil, kuralların hakim olması gerçeğine uygun hukuksal alt yapının oluşturularak, bu birlikler her ilçede kurulması zorunlu hale getirilip, üye-birlik yükümlülükleri gözden geçirilerek yeniden düzenlenmelidir.

Ayrıca yerel yönetim birlikleri, optimum ölçekten uzak olan köylerin ve küçük belediyelerin bir araya gelerek optimum ölçeği gerçekleştirmesi bakımından çıkış yolu olarak özendirilmeye çalışılmalıdır. 5747 sayılı Kanun ile de nüfusu 2000'in altına düşmüş belediyelerin kapatılarak bir kısmının köye dönüştürülmesi olumlu olarak değerlendirilip, bu yöndeki olumlu gelişmeler, özellikle KHGB'lerinin güçlendirilmesi ile desteklenmelidir.

- Ülkemizde, planlı kalkınma için coğrafi ve yönetsel açıdan ilçe temel alınmıştır. Buna paralel olarak, özellikle kendisine Kanunla kırsal kalkınmayı sağlama görevi verilen KHGB'lerinin (5355, md.18), hukuksal ve örgütsel yapısının tüm ilçeyi kapsayacak şekilde yasal olarak kurulması gerekir.

Ancak bu durum, temel sorunu çözecek nitelikte bir yaklaşım olarak görünmemektedir. Ülkemizde nüfusun büyük bir oranı gerçek anlamda kentleşme ölçütlerine göre kırsal alanda yaşamaktadır. Kırsal alanda yaşayanların temel sorunlarını çözmek, onların yaşam koşullarının iyileştirilerek, sürdürülebilir kılınması gerekmektedir. Bu çözümleri üretip, sunması gereken yerel yönetimin, personel ve kaynakla donatılmış, hizmet yapabilirliğini sağlayıcı işlevselliğe sahip olmasından geçer. Bu kadar karmaşık ve birbirini etkileyen bir yapının yerine getireceği hizmetlerin, temel fonksiyonu işbirliği olan yerel yönetim birlikleri gibi bir yapı tarafından karşılanması olanaklı görünmemektedir.

- Kanımızca temel çözüm, yerel yönetim birliklerini kendi oluşumundan doğan fonksiyonel mecrasına çekmek ve kırsal kalkınmayı yeni bir yerel yönetim

yapılanmasıyla sağlamak gerekir. Kırsal kalkınma; konumu ve kırsal gelişme açısından yaşamsallığı nedeniyle temel birim olarak görülen “ilçe”ye tüzel kişilik kazandırarak kurulacak, “*ilçe yerel yönetimi*” ile sağlanabilir. Kaymakamların ilçe düzeyinde örgütleyecekleri ve etkin bir şekilde çalıştıracakları, ilçe mülki hudutlarını kapsayan, mevcut köy ve belediyelerden oluşan, çok amaçlı “İlçe Yerel Yönetim Birliği” kurulabilir. Bir ara kademe işlevi görebilecek bu birliklerin başarılı olması durumunda, gerekli yasal düzenlemeler yapılarak, ilçe yerel yönetimine geçiş kolayca sağlanabilir.

Yerel siyasal kanallar, katılımı tam anlamda sağlayacak mekanizmaları bünyesinde barındırmalıdır. Yerelde yaşayan bütün sakinlerin hemşehrilik hakları sadece oy vermeye indirgenmemelidir. Yerelde siyaset, esnaf tekeline çıkıp, beldede yaşayan tüm kesimlerin yapabileceği bir yapıya kavuşturulmalıdır. Böylece siyaset arenası, özel anlamda yerelde, genel anlamda da ülke düzeyinde toplumu oluşturan tüm kesimlerin hak ve sorumluluklarının tartışılıp, çözüm arandığı bir arena haline gelecektir. Bu anlamda şeffaflık, katılımcılık, halk denetimi, hesap verebilirlik sağlanacak, bananeçilik ve sorumsuzluk ortadan kalkacaktır.

Sonuç olarak yeni yasal düzenlemeye kavuşmuş yerel yönetim birlikleri ile yerel yönetimler arası işbirliği güçlü bir konuma gelecektir. Güçlenen bu işbirliği geri besleme yoluyla yerel demokrasinin güçlenmesini sağlayacaktır. Bu durum ülkemiz demokrasisi ve insanımız için önemli kazanımlar olarak karşımıza çıkacaktır. Kanımızca, kamu tüzel kişiliğine sahip yerel yönetim birlikleri, kendinden beklenen hizmetleri karşılama ötesinde, hizmette yerellik ilkesinin uygulandığı temel yerel yönetim birimi konumunda olacaktır.

KAYNAKÇA

- Aktel, M., Memişoğlu, D., 2005, "Yerel Yönetim Reformlarının Başarısızlık Nedenleri", Yerel Yönetimler Üzerine Güncel Yazılar I, (Ed. H.Özgür, M. Kösecik) Nobel Yayınları, Ankara.
- Arıkan, İ. 1998. Türkiye'de Mahalli İdare Birliklerinin Mali Açısından İncelenmesi (Bir Uygulama Örneği Olarak Emirdağ İlçesi Köylere Hizmet Götürme Birliği), Yüksek Lisans Tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyon (yayınlanmamış).
- Arıkboğa, E., 1999, "Yerel Yönetim Açısından Mahalle Muhtarlığına Bir Bakış" Çağdaş Yerel Yönetimler Dergisi, Temmuz, Cilt.8, S. 3.
- Arslan, Y., 2006, KÖYDES Çalışmalarının Mahallinde İncelenmesi Usul ve Esasları, İdarecinin Sesi Dergisi, C. 20, Sayı.119.
- _____, 2005, Mahalli İdare Birlikleri Kanunu ve Mülki İdare Amirleri, İdarecinin Sesi Dergisi, C 9. Sayı.111.
- _____, 2004, Kamuda Yeniden Yapılanma Kapsamında Hazırlanan Mahalli İdare Birlikleri Kanunu Tasarısının Değerlendirilmesi, İdarecinin Sesi Dergisi, S.107.
- _____, 2003, Köylere Hizmet Götürme Birlikleri, Problemleri ve Çözüm Önerileri, İdarecinin Sesi Dergisi, C 9. S.438, Ankara.
- Aydın, A.,S., 1977, "Birlik Tüzükleri Nizamnamesi", İller Ve Belediyeler Dergisi, Yıl 33, Sayı 386.
- _____, 1987, "Büyükşehir ve İlçe Belediyelerinin Birlik Kurmaları", İller Ve Belediyeler Dergisi, Yıl 43, Sayı 495.
- Aytaç, F., 1991, "Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı", İller ve Belediyeler Dergisi, Yıl 47, Sayı 548.
- _____, 1995, Açıklamalı Köy Kanunu, Genişletilmiş İkinci Baskı, Feryal Matbaası, Ankara.
- _____, 1995, Mahalle Muhtarının El Kitabı, Seçkin Yayınevi, Ankara.
- _____, 2008, "Belediyelerimizde Yeni Yapılaşma", İller ve Belediyeler Dergisi, S. 720, Ankara.
- Başbakanlık, 2004, Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü, Mahalli İdare Birlikleri Kanun Tasarısı ve Gerekçesi, Sayı B.02.KKG.0.f0/101-871/1897,26.04.2004

- Başköy, S., 2006, Köylerin Altyapısının Desteklenmesi Projesi ve Mülki İdare Amirlerinin Vazgeçilmezliği, İdarecinin Sesi Dergisi, C.20, S.119.
- Bayraklı H.H., 2000, Gelir Vergisi Kanununda Gelir Kavramı ve Sapmalar, <http://www.mevzuatdergisi.com/2000/12a/02.htm> (12.04.2008).
- Çalışkan, A., Sağbaş, İ., 2005, “Türkiye’de Yerel Yönetimler Maliyesi: Genel Bir Bakış”, Yerel Yönetimler Üzerine Güncel Yazılar I, (Ed. H.Özgür, M. Kösecik) Nobel Yayınları, Ankara.
- Can, H.H., 2006, “Türk İdare Sistemi İçerisinde Yerel Yönetimler ve Yeni Mahalli İdare Kanunlarının Getirdiği Sistem”, <http://www.yerelnet.org.tr/mevzuat/makale> (27.05.2006).
- Can, H.H., Yıldız, N., 2004, Belediye Başkanları ve Belediye Meclis Üyelerine Temel Bilgiler, İçişleri Bakanlığı MİGM Yayın No: 2004 / 1, Ankara.
- Candan E., Son Düzenlemeler Çerçevesinde İçişleri Bakanlığının Mahalli İdareler Üzerindeki Denetim Yetkisi ve Tartışmalı Hususlara İlişkin Değerlendirmeler (II), <http://www.kidder.org.tr> (16.03.2007).
- Çevikbaş, R., 2001. “Türkiye’de Yerel Yönetim Birlikleri ve Sulama Birliği Örneği”, Çağdaş Yerel Yönetimler, Cilt 10, Sayı 3.
- Dilek, M., 1998, “Yerel Yönetim Birlikleri, Müteahhitlik Hizmetleri Yapabilirler mi?”, Çağdaş Yerel Yönetimler, Cilt 7, Sayı 2.
- Dönmez, M., 1995, “Yerel Yönetim Birlikleri”, Belediye Dergisi, Cilt 2 Sayı 5.
- DPT (Devlet Planlama Teşkilatı) , 2001, VIII. Beş Yıllık Kalkınma Planı, Yerel Yönetim Birlikleri, Özel İhtisas Komisyonu Raporu, Ankara.
- _____, 1963, I. Beş Yıllık Kalkınma Planı, Toplum Kalkınması, Ankara
- Emre, C, 2000, Türkiye'de Yerel Yönetim Birlikleri Uygulamalarına Genel Bir Bakış: Gözlemler-Değerlendirmeler", Yerel Yönetimler Sempozyumu Bildiriler Kitabı, (Ed. B.A.Güler- A.Sabuktay) TODAİE Yayın No: 304, Ankara.
- Eryılmaz, B., 2003, Kamu Yönetimi, Erkan Matbaacılık, Gözden Geçirilmiş Yeni Baskı, İstanbul.
- Farsakoğlu, M., 1995, Yerel Yönetim Birlikleri, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Yönetimi Ana Bilim Dalı, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.
- Geray, C., 1999, “Kırsal Kalkınma Yöneltileri, İlçe Yerel Yönetimi ve İlçe Köy Birlikleri Önerisi”, Çağdaş Yerel Yönetimler, Cilt 8, Sayı 2.

- _____, 1989, “Toplum Kalkınması Açısından Yerel Yönetimler”, İl Özel İdareleri Başta Olmak Üzere Mahalli İdareler ve Toplum Kalkınması Sempozyumu, Yayın no: DPT: 2173-SPB: 417, Ankara.
- _____, 1981, “Kırsal Türkiye’de Toplum Kalkınması ve Kooperatifçilik”, Ankara
- _____, 1974, Planlı Dönemde Köye Yönelik Çalışmalar (Sorunlar, Yaklaşımlar, Örgütlenmeler), Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü Yayınları, Ankara.
- _____, 1969, “İlçe Çapındaki Toplum Kalkınması Çalışmaları Mahalli İdare Birlikleri ve Birkaç Örnek Olay”, Amme İdaresi Dergisi, Cilt 2, Sayı 2.
- Gönül, M., 1977, Yerel Yönetim Birlikleri, Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü Yayınları, Ankara.
- Gözler, K., 2005, İdare Hukuku Dersleri, Ekin Kitabevi Yayınları, 3. Baskı, Bursa.
- Gözübüyük, A.Ş., 1967, Türkiye’de Mahalli İdareler, TODAİE, Ankara.
- Gül, K., V., 2005, Belediye İdaresi, Cilt 1, Gül Yayınevi, 2. Baskı, Samsun.
- Günday, M., 2002, İdare Hukuku, İmaj Yayıncılık, Beşinci Baskı, Ankara.
- Güneş, Y., 2005, Yeni Yasaya Göre Yerel Yönetim Birlikleri, TİD, Sayı: 447.
- İİGM (İller İdaresi Genel Müdürlüğü), <http://www.illeridaresi.gov.tr> (10.11.2006).
- Kaplan, E., 2007, Yerel Yönetimler Maliyesi ve Bütçe Süreci, TİD, S. 454, Ankara.
- Kara, M., 2005, Yerel Yönetim Birlikleri: Çanakkale ve İlçeleri Köy Birlikleri Örneği, Yüksek Lisans Tezi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Çanakkale (yayımlanmamış).
- Kara, M., Palabıyık, H., 2007, 5355 Sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanunu ve Köy Birlikleri - Toplum Kalkınması İlişkisi, Yerel Yönetimler Üzerine Güncel Yazılar-II, (Ed. H.Özgür-M. Kösecik), Nobel Yayınları, Ankara.
- _____, 2006, Mahalli İdare Birlikleri Kanunu - Toplum Kalkınması ve Çanakkale Köy Birlikleri, TİD. Sayı 450, Ankara.
- Karaca, B., 2004, Kamu İhale Kanunu Çerçevesinde Yerel Yönetim Birlikleri, <http://www.yenisafak.com.tr/arsiv/2004/Kasim/23/bkaraca.html> (04.03.2007).
- Keleş, R., 2006, Yerinden Yönetim ve Siyaset, Cem yayınevi, Genişletilmiş 5.basım, Nisan İstanbul.
- _____, 1991, Yerel Yönetimler, Cem Yayınevi, Ankara.
- _____, Belediyelerimizin Yurtdışı İlişkileri, <http://www.tarihikentlerbirligi.org>, (07.10.2007).

- Koçberber, S., 2005, Yeni Belediye Yasası İle Mahalle Yönetimi, Sayıştay Dergisi, Sayı 56, Ankara.
- Koçdemir, K., 1998, "Belediyelerimiz ve Başkanları Cumhuriyetin 75. Yılında Optimum İdari Ölçek ve Mahalli İdare Birlikleri", Türk İdare Dergisi, Yıl 70, Sayı 421.
- Köseçik, M., Sağbaş,İ., 2005, "Tarihsel Bakış Açısıyla Türkiye’de Merkezi Yönetim-Yerel Yönetim İlişkileri", Türkiye’de Kamu Yönetimi Sorunları Üzerine İncelemeler, (Ed.N.T.Arslan), Seçkin Yayınları, Ankara.
- Malkara Kaymakamlığı, 1998, Cumhuriyetin 75. Yılında Malkara, Malkara Kaymakamlığı Yayınları, İstanbul.
- Memiş, H., 2006, Açıklamalı 5355 Sayılı Mahalli İdareler Kanunu ve Birlikleri İlgilendiren Diğer Mevzuat, MİARGED Yayını, Birinci Baskı, Ankara.
- Meriç, O., 1983, "Anayasalarımızda Mahalli İdarelerle İlgili İlkeler ve İdari Vesayet", Prof. Fehmi Yavuz’a Armağan, AÜ.SBF Yayını, Ankara.
- MİGM (Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü), 2007, Mahalli İdareler Genel Faaliyet Raporu (2006 Yılı), Ankara
- _____, 1998, Cumhuriyetin 75. Yılında Mahalli İdarelerimiz, Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü Yayın No:25, Ankara.
- _____, <http://www.mahalli-idareler.gov.tr/Mahalli/Birlikler.aspx> (12.05.2008)
- Öner, Ş., 2006, Türkiye’de Belediye Yönetimi, Nobel Yayınları, 1. Baskı, Ankara.
- _____, 2002, " Globalleşme Sürecinde Yerellik; Demokratik ve Katılımcı Yerel Yönetimin Kurumsallaştırılması", Türkiye’de Yerel Yönetimler, Parlak, B., Özgül, H., Alfa Yayınları, İstanbul.
- _____, 1997, "Belediye Yönetimlerinde Kamuoyu Denetimi ve Katılım", TİD, S.415, Ankara.
- Özcan, A., 1996, Yerel Yönetim Birlikleri, Yüksek Lisans Tezi, Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eskişehir (yayımlanmamış).
- Özgür, H., Kösecik, M., 2007, "Yerel Yönetimlerde Değişim Sürecinde Uygulamadan Geleceğe ", Yerel Yönetimler Üzerine Güncel Yazılar II, (Ed. H.Özgür, M. Kösecik) Nobel Yayınları, Ankara.
- Özhan, H., 1994, " Türkiye’de Yerel Yönetim Birlikleri" Mahalli İdareler Dergisi, Konrad Adenauer Vakfı Yayını, sayı: 1.
- Özhan, H., Yeter, E., 1996. Mahalli İdare Birlikleri, TBD Mahalli İdareler Eğitim Araştırma Geliştirme Merkezi, Ankara.

- Parlak, H., 1994, Yerel Yönetim Birlikleri ve Uygulama Örnekleri, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul (yayınlanmamış).
- Sayın, D., 2004, “Birlikler Genel Yapı”, <http://www.yerelnetorg.tr/yerelyonetimler/birlikler.php> (12.03.2008).
- Taylan, E., 1996, Mahalle Muhtarlığı ve Açıklamalı Mahalle Muhtarlığı Kanunu, Papirus Ofset, Ankara.
- Toprak, Z., 2006, Yerel Yönetimler, Nobel Yayınları, 6. Basım, Ankara.
- Toros, A., 2004, Yerel Yönetim Birlikleri, Yüksek Lisans Tezi (Ş.Öner Danışmanlığında) Kahramanmaraş Sütçüimam Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kahramanmaraş (yayınlanmamış).
- Tortop, N., Aykaç, B., Yayman, H., Özer, M.A., 2006, Mahalli İdareler, Nobel Yayınları, 1. Basım, Ankara.
- TÜSİAD (Türk Sanayici ve İş Adamları Derneği), 1995, Yerel Yönetimler Sorunlar Çözümler, Yayın No: T/95-9/184, İstanbul.
- Ulusoy, A., Akdemir, T., 2001, Mahalli İdareler (Teori Uygulama Maliye), Seçkin Yayıncılık, Ankara.
- Ünlü, H., 1993, Yerel Yönetimler Arası İşbirliği, Başbakanlık Toplu Konut İdaresi Başkanlığı, Kent Basımevi, İstanbul.
- Yalçındağ, S., 1977, İlçe Özel Yönetimi (Kırsal Yörelere İçin Yeni Bir Demokratik Yerel Yönetim Birimi Denemesi), TODAİE, Ankara.
- Yazıcıoğlu, R., 1989, Mahalli İdareler Reformu-Kalkınma ve Bürokrasi”, İl Özel İdareleri Başta Olmak Üzere Mahalli İdareler ve Toplum Kalkınması Sempozyumu, DPT Yayın No::2173-SPB:471, Ankara.
- Yeter E., 2005, Köylere Hizmet Götürme Birliklerinin Kırsal Kalkınmada Etkinliği, İdarecinin Sesi Dergisi, C., S.112.
- Yıldırım, A., 2005, “Mahalli İdare Birlikleri Kanunu ve Mahalli İdare Birlikleri”, Beklenen Mahalli İdareler Dergisi, Yıl: 15, Sayı: 136.
- Yılmaz, B., 2007, “KÖYDES İhtiyaçtan doğdu, Başarıya Ulaştı”, İdarecinin Sesi Dergisi, Cilt 21, S.122, Ankara.
- Yüksel, A., 1996, “Yerel Yönetimler Birlikleri ve Vilayetler Hizmet Birliği”, Çağdaş Yerel Yönetimler, Cilt 5, Sayı 1.
- Zengin, E., 1999, Yerel Yönetim Birlikleri, Mimoza Yayınları, Konya.
- _____, 1994, Mülki İdare Amirleri ve Yerel Yönetim Birlikleri, Türk İdare Dergisi, S.405, Ankara.

_____, 1993, Yerel Yönetim Birlikleri, Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara (yayınlanmamış).

Kanunlar

- 2709 sayılı T.C.Anayasası (9/11/1982 tarih ve 17863 sayılı mükerrer R.G).
- 442 sayılı Köy Kanunu (7/4/1924 tarih ve 68 sayılı R.G).
- 5393 sayılı Belediye Kanunu (13/7/2005 tarih ve 25874 sayılı R.G).
- 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu (4/3/2005 tarih ve 25745 sayılı R.G).
- 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu (23/7/2004 tarih ve 25531 sayılı R.G).
- 5355 sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanunu (11/6/2005 tarih ve 25842 sayılı R.G).
- 5747 sayılı Büyükşehir Belediyesi Sınırları İçerisinde İlçe Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun (22.03.2008 tarih ve 26824 sayılı mükerrer R.G).
- 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu (24/12/2003 tarih ve 25326 sayılı R.G).
- 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu (18/06/1949 tarih ve 7236 sayılı R.G).
- 237 sayılı Taşıt Kanunu (12/01/1961 tarih ve 10705 sayılı R.G).
- 4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun (04/12/1999 tarih ve 23896 sayılı R.G).
- 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu (23/07/1965 tarih ve sayılı 12056 R.G).
- 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu (22.01.2002 tarih ve 24648 sayılı R.G).
- 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu (08/11/1983 tarih ve sayılı 18215 R.G).

Tüzük, Yönetmelik ve Tebliğler

- İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü 08.08.2005 tarihli ve 2005-82 sayılı Mahalli İdare Birlikleri Tip Tüzüğü.
- Ortaköy İlçesi Köylere Hizmet Götürme Birliği Tüzüğü (30.11.2006 tarih ve 05 sayılı Birlik Meclisi Kararı ve 13.12.2006 tarihli Aksaray Valiliği Onayı).
- İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik (10/8/2005 tarih ve 25902 sayılı R.G.).
- Belediye Meclisi Çalışma Yönetmeliği (9/10/2005 tarihli ve 25981 sayılı R.G.).

- İl Genel Meclisi Çalışma Yönetmeliği (9/10/2005 tarihli ve 25981 sayılı R.G.).
- İl Özel İdaresi ve Belediye Hizmetlerine Gönüllü Katılım Yönetmeliği (9/10/2005 tarihli ve 25981 sayılı R.G.).
- Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği (10/3/2006 tarih ve 26104 sayılı R.G.).
- Büyükşehir Belediyeleri Koordinasyon Merkezleri Yönetmeliği (15/6/2006 tarih ve 26199 sayılı R.G.).
- Adres ve Numaralamaya İlişkin Yönetmelik (31/7/2006 tarih ve 26245 sayılı R.G.).
- Büyükşehir Belediyeleri Özürlü Hizmet Birimleri Yönetmeliği (16/8/2006 tarih ve 26261 sayılı R.G.).
- Belediye ve Bağlı Kuruluşları ile Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmelik (22/02/2007 tarih ve 26442 sayılı R.G.).
- Belediye Zabıta Yönetmeliği (11/4/2007 tarih ve 26490 sayılı R.G.).
- Mahalli İdarelere İlk Defa Atanacaklara Dair Sınav Yönetmeliği (11/4/2007 tarih ve 26490 sayılı R.G.).
- Köylere Hizmet Götürme Birlikleri İhale Yönetmeliği (28/4/2007 tarih ve 26506 sayılı R.G.).
- Mahalli İdareler Harcama Belgeleri Yönetmeliği (15/8/2007 tarih ve 26614 sayılı R.G.).
- Maliye Bakanlığı, Harcama Yetkilileri Hakkında Genel Tebliğ, Seri No.:1, (31/12/2005 tarih ve 260404 sayılı R.G.).

Uluslararası Metinler

- Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı, (03/10/1992 tarih ve 21364 sayılı R.G.).
- Yerel Yönetimler Evrensel Bildirgesi, <http://www.yerelnetorg.tr/yyeb.php> (24.05.2006).

EKLER

Ek 1. Yerel Yönetim Birlikleri Listesi

TÜRKİYE'DE YEREL YÖNETİM BİRLİKLERİ (12.05.2008 Tarihi İtibari İle)				
SIRA NO	İLİ	BİRLİĞİN MERKEZİ	TÜRÜ	BİRLİK ADI
1	ADANA	POZANTI	BÖLGE BELEDİYELER BİRLİĞİ	TOROSLAR BELEDİYELER BİRLİĞİ
2	ADANA	MERKEZ	BÖLGE BELEDİYELER BİRLİĞİ	ÇUKUROVA BELEDİYELER BİRLİĞİ
3	ADANA	MERKEZ	DİĞER	DOĞU AKDENİZ ZEYTİN BİRLİĞİ
4	ADANA	TATARLI KÖYÜ	İÇMESUYU BİRLİĞİ	ADANA İLİ CEYHAN İLÇESİ TATARLI GRUP KÖYLERİ İÇME SUYU BİRLİĞİ
5	ADANA	ALADAĞ	KHGB	ADANA İLİ ALADAĞ İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
6	ADANA	CEYHAN	KHGB	ADANA İLİ CEYHAN İLÇE MERKEZİ KÖYLERİNE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
7	ADANA	FEKE	KHGB	ADANA İLİ FEKE İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
8	ADANA	İMAMOĞLU	KHGB	ADANA İLİ İMAMOĞLU İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
9	ADANA	KARAIŞALI	KHGB	ADANA İLİ KARAIŞALI İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
10	ADANA	KARATAŞ	KHGB	KARATAŞ İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
11	ADANA	KOZAN	KHGB	ADANA İLİ KOZAN İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
12	ADANA	POZANTI	KHGB	ADANA İLİ POZANTI İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
13	ADANA	SAİMBEYLİ	KHGB	ADANA İLİ SAİMBEYLİ İLÇE MERKEZİ KÖYLERİNE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
14	ADANA	SEYHAN	KHGB	SEYHAN KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
15	ADANA	TUFANBEYLİ	KHGB	ADANA İLİ TUFANBEYLİ İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
16	ADANA	YUMURTALIK	KHGB	YUMURTALIK İLÇESİ KÖYLERİNE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
17	ADANA	YÜREĞİR	KHGB	YÜREĞİR İLÇESİ KÖYLERİNE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
18	ADANA	CEYHAN	SULAMA BİRLİĞİ	CEYHAN SULAMA BİRLİĞİ
19	ADANA	CEYHAN	SULAMA BİRLİĞİ	ÇUKUROVA GAZİ SULAMA BİRLİĞİ
20	ADANA	CEYHAN	SULAMA BİRLİĞİ	KÖSRELİ SULAMA BİRLİĞİ
21	ADANA	CEYHAN İLÇESİ	SULAMA BİRLİĞİ	NURDAĞ SULAMA BİRLİĞİ

		ÇOKÇAPINAR KÖYÜ		
22	ADANA	KARİSALI	SULAMA BİRLİĞİ	KARİSALI SULAMA BİRLİĞİ
23	ADANA	KARATAŞ	SULAMA BİRLİĞİ	ATA SULAMA BİRLİĞİ
24	ADANA	KARATAŞ	SULAMA BİRLİĞİ	GÜNEY YÜREĞİR SULAMA BİRLİĞİ
25	ADANA	KARATAŞ	SULAMA BİRLİĞİ	YENİGÖK SULAMA BİRLİĞİ
26	ADANA	KOZAN	SULAMA BİRLİĞİ	KOZAN SULAMA BİRLİĞİ
27	ADANA	KOZAN İLÇESİ BUCAK KÖYÜ	SULAMA BİRLİĞİ	YEŞİLBUCAK SULAMA BİRLİĞİ
28	ADANA	MUSTAFABEYLİ	SULAMA BİRLİĞİ	MUSTAFABEYLİ SULAMA BİRLİĞİ
29	ADANA	SEYHAN	SULAMA BİRLİĞİ	YUKARI SEYHAN SULAMA BİRLİĞİ
30	ADANA	SEYHAN İLÇESİ CAMUZCU MAHALLESİ	SULAMA BİRLİĞİ	ÇUKUROVA SULAMA BİRLİĞİ
31	ADANA	SEYHAN İLÇESİ GÖLBAŞI MAHALLESİ	SULAMA BİRLİĞİ	YEŞİLOVA SULAMA BİRLİĞİ
32	ADANA	SEYHAN İLÇESİ YOLGEÇEN MAHALLESİ	SULAMA BİRLİĞİ	ALTINOVA SULAMA BİRLİĞİ
33	ADANA	YÜREĞİR	SULAMA BİRLİĞİ	ONÜÇKÖY (GAZİ) SULAMA BİRLİĞİ
34	ADANA	YÜREĞİR	SULAMA BİRLİĞİ	KUZAY YÜREĞİR SULAMA BİRLİĞİ
35	ADANA	YÜREĞİR	SULAMA BİRLİĞİ	AKARSU SULAMA BİRLİĞİ
36	ADANA	YÜREĞİR	SULAMA BİRLİĞİ	ÇOTLU SULAMA BİRLİĞİ
37	ADANA	YÜREĞİR	SULAMA BİRLİĞİ	KADIKÖY SULAMA BİRLİĞİ
38	ADANA	YÜREĞİR	SULAMA BİRLİĞİ	CUMHURİYET SULAMA BİRLİĞİ
39	ADANA	YÜREĞİR İLÇESİ GEÇİTLİ BELDESİ	SULAMA BİRLİĞİ	LOKMANHEKİM SULAMA BİRLİĞİ
40	ADANA	YÜREĞİR İLÇESİ HAKKİBEYLİ KÖYÜ	SULAMA BİRLİĞİ	HANDERESİ SULAMA BİRLİĞİ
41	ADANA	YÜREĞİR İLÇESİ SOLAKLI BELDESİ	SULAMA BİRLİĞİ	GÖKOVA SULAMA BİRLİĞİ
42	ADANA	İMAMOĞLU	HİZMET BİRLİĞİ	YEDİGÖZE SU VE HİZMET BİRLİĞİ
43	ADYAMAN	MERKEZ	BELEDİYE BİRLİĞİ	ADYAMAN BELEDİYELER BİRLİĞİ
44	ADYAMAN	GÖLBAŞI	İÇMESUYU BİRLİĞİ	ERKENEK GRUP İÇME SUYU BİRLİĞİ
45	ADYAMAN	ÇELİKHAN	KHGB	ÇELİKHAN İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
46	ADYAMAN	BESNİ	KHGB	BESNİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ

47	ADİYAMAN	GERGER	KHGB	GERGER KAYMAKAMLIĞI MERKEZ VE KÖYLERİNE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
48	ADİYAMAN	GÖLBAŞI	KHGB	ADİYAMAN-GÖLBAŞI İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
49	ADİYAMAN	KAHTA	KHGB	KAHTA KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
50	ADİYAMAN	SAMSAT	KHGB	SAMSAT KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
51	ADİYAMAN	SİNCİK	KHGB	SİNCİK KAYMAKAMLIĞI MERKEZ VE KÖYLERİNE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
52	ADİYAMAN	TUT	KHGB	TUT İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
53	ADİYAMAN	MERKEZ	KHGB	ADİYAMAN İLİ MERKEZ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
54	ADİYAMAN	ÇELİKHAN	SULAMA BİRLİĞİ	ÇELİKHAN-PINARBAŞI SULAMA BİRLİĞİ
55	ADİYAMAN	ÇAKIRHÖYÜK	SULAMA BİRLİĞİ	KEYSUN SULAMA BİRLİĞİ
56	ADİYAMAN	MERKEZ	SULAMA BİRLİĞİ	ÇAMGAZİ SULAMA BİRLİĞİ
57	ADİYAMAN	SAMSAT	SULAMA BİRLİĞİ	SAMSAT SULAMA BİRLİĞİ
58	AFYONKARA HİSAR	MERKEZ	ÇEVRE HİZMETLERİ BİRLİĞİ	AFYONKARAHİSAR İLİ ÇEVRE HİZMETLERİ BİRLİĞİ
59	AFYONKARA HİSAR	ADAYAZI	İÇMESUYU BİRLİĞİ	SALİHLER GRUBU İÇMESUYU BİRLİĞİ
60	AFYONKARA HİSAR	EMİRDAĞ	İÇMESUYU BİRLİĞİ	GÖMÜ GRUBU İÇMESUYU BİRLİĞİ
61	AFYONKARA HİSAR	İHSANİYE	KHGB	İHSANİYE İLÇESİNE BAĞLI KÖYLERİNE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
62	AFYONKARA HİSAR	MERKEZ	KHGB	AFYONKARAHİSAR İLİ MERKEZ İLÇE VE KÖYLERİNE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
63	AFYONKARA HİSAR	DAZKIRI	KHGB	DAZKIRI İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
64	AFYONKARA HİSAR	EVCİLER	KHGB	EVCİLER İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
65	AFYONKARA HİSAR	BAŞMAKÇI	KHGB	BAŞMAKÇI İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
66	AFYONKARA HİSAR	KIZILÖREN	KHGB	KIZILÖREN İLÇESİNE BAĞLI KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
67	AFYONKARA HİSAR	DİNAR	KHGB	DİNAR İLÇESİ KÖYLERİNE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
68	AFYONKARA HİSAR	BAYAT	KHGB	BAYAT İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
69	AFYONKARA HİSAR	BOLVADİN	KHGB	BOLVADİN İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
70	AFYONKARA	SİNANPAŞA	KHGB	SİNANPAŞA İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ

	HİSAR			
71	AFYONKARA HİSAR	İSCEHİSAR	KHGB	İSCEHİSAR İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
72	AFYONKARA HİSAR	ÇOBANLAR	KHGB	ÇOBANLAR İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
73	AFYONKARA HİSAR	EMİRDAĞ	KHGB	EMİRDAĞ İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
74	AFYONKARA HİSAR	HOCALAR	KHGB	HOCALAR İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
75	AFYONKARA HİSAR	ŞUHUT	KHGB	ŞUHUT İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
76	AFYONKARA HİSAR	ÇAY	KHGB	ÇAY İLÇESİ KÖYLERİNE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
77	AFYONKARA HİSAR	ÇAY	SULAMA BİRLİĞİ	SELEVİR SULAMA BİRLİĞİ
78	AFYONKARA HİSAR	KAYABELEN	SULAMA BİRLİĞİ	ERENLER SULAMA BİRLİĞİ
79	AFYONKARA HİSAR	EMİRDAĞ	SULAMA BİRLİĞİ	ÇILDIRIM SULAMA BİRLİĞİ
80	AFYONKARA HİSAR	DİNAR	ÇEVRE HİZMETLERİ BİRLİĞİ	DİNAR VE ÇEVRESİ SÜRDÜRÜLEBİLİR ÇEVRE HİZMETLERİ BELEDİYELER BİRLİĞİ
81	AFYONKARA HİSAR	BAŞMAKÇI	ATAK	ACIGÖL KAPALI HAVZASI (AFYONKARAHİSAR) KANALİZASYON PROJESİ VE ATIKSU ARITMA TESİSİ YAPMA VE İŞLETME BİRLİĞİ
82	AFYONKARA HİSAR	EVCİLER	ATAK	YENİCELİ KAPALI HAVZASI (AFYONKARAHİSAR) KANALİZASYON PROJESİ VE ATIKSU ARITMA TESİSİ YAPMA VE İŞLETME BİRLİĞİ
83	AĞRI	MERKEZ	KALKINMA BİRLİĞİ	SERHAT İLLERİ KALKINMA BİRLİĞİ
84	AĞRI	TUTAK	KHGB	TUTAK İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
85	AĞRI	PATNOS	KHGB	PATNOS İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
86	AĞRI	HAMUR	KHGB	HAMUR İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
87	AĞRI	ELEŞKİRT	KHGB	ELEŞKİRT İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
88	AĞRI	DOĞUBEYAZIT	KHGB	DOĞUBEYAZIT İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
89	AĞRI	DİYADİN	KHGB	DİYADİN İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
90	AĞRI	MERKEZ	KHGB	AĞRI İLİ MERKEZ İLÇE VE KÖYLERİNE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
91	AĞRI	TAŞLIÇAY	KHGB	TAŞLIÇAY İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
92	AĞRI	MERKEZ	SULAMA BİRLİĞİ	AĞRI YAZICI SULAMA BİRLİĞİ
93	AKSARAY	MERKEZ	İÇMESUYU BİRLİĞİ	YEŞİLOVA GRUP KÖYLERİ İÇME SUYU BİRLİĞİ

94	AKSARAY	MERKEZ	İÇMESUYU BİRLİĞİ	HIRKATOL GRUP KÖY İÇME VE KULLANMA SUYU BİRLİĞİ
95	AKSARAY	AKSARAY	KHGB	AKSARAY İLİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
96	AKSARAY	AĞAÇÖREN	KHGB	AĞAÇÖREN İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
97	AKSARAY	AKSARAY	HİZMET BİRLİĞİ	AKSARAY İLİ MAHALLİ İDARELER HİZMET BİRLİĞİ
98	AKSARAY	ESKİL	KHGB	ESKİL İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
99	AKSARAY	GÜLAĞAÇ	KHGB	GÜLAĞAÇ İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
100	AKSARAY	GÜZELYURT	KHGB	GÜZELYURT İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
101	AKSARAY	ORTAKÖY	KHGB	ORTAKÖY KAYMAKAMLIĞI KÖYLERİNE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
102	AKSARAY	SARIYAHŞI	KHGB	SARIYAHŞI İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
103	AKSARAY	ORTAKÖY İLÇESİ BOZKIR KASABASI	SULAMA BİRLİĞİ	BOZKIR SULAMA BİRLİĞİ
104	AKSARAY	MERKEZ	SULAMA BİRLİĞİ	ULUIRMAK SULAMASI SAĞ SAHİL SULAMA BİRLİĞİ
105	AKSARAY	AKSARAY İLİ SAĞLIK KASABASI	SULAMA BİRLİĞİ	ULUIRMAK SULAMASI SOL SAHİL SULAMA BİRLİĞİ
106	AMASYA	MERKEZ	ATAK	AMASYA İLİ İLÇELERİ VE BELDELERİ KATI ATIK BERTARAF TESİSLERİ YAPMA VE İŞLETME BİRLİĞİ
107	AMASYA	MERKEZ	KALKINMA BİRLİĞİ	YEŞİLİRMAK HAVZASI KALKINMA BİRLİĞİ
108	AMASYA	HAMAMÖZÜ	KHGB	HAMAMÖZÜ İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
109	AMASYA	GÜMÜŞHACIKÖY	KHGB	GÜMÜŞHACIKÖY İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
110	AMASYA	TAŞOVA	KHGB	TAŞOVA İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
111	AMASYA	MERKEZ	KHGB	AMASYA İLİ MERKEZ İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ TÜZÜĞÜ
112	AMASYA	MERZİFON	KHGB	MERZİFON İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
113	AMASYA	GÖYNÜCEK	SULAMA BİRLİĞİ	GÖYNÜCEK GELDİNGEN SULAMA BİRLİĞİ
114	AMASYA	GÖYNÜCEK	SULAMA BİRLİĞİ	SARAY SULAMA BİRLİĞİ
115	AMASYA	SULUOVA	SULAMA BİRLİĞİ	DSİ SULUOVA SULAMALARI SOL SAHİL SULAMA BİRLİĞİ
116	AMASYA	SULUOVA	SULAMA BİRLİĞİ	DSİ YEDİKIR BARAJI SULAMA BİRLİĞİ
117	AMASYA	TAŞOVA	SULAMA BİRLİĞİ	TAŞOVA SULAMA BİRLİĞİ
118	AMASYA	GÜMÜŞHACIKÖY	SULAMA BİRLİĞİ	BEŞKÖY SULAMA BİRLİĞİ
119	AMASYA	GÜMÜŞHACIKÖY	SULAMA BİRLİĞİ	GÜMÜŞHACIKÖY SULAMA BİRLİĞİ
120	AMASYA	SULUOVA	İÇMESUYU BİRLİĞİ	AYRANCI GRUB KÖYLERİ İÇME SULARI BİRLİĞİ
121	ANKARA	MERKEZ	BELEDİYE BİRLİĞİ	TÜRKİYE BELEDİYELER BİRLİĞİ

122	ANKARA	KIZILCAHAMAM	BÖLGE BELEDİYELER BİRLİĞİ	JEOTERMAL KAYNAKLI BELEDİYELER BİRLİĞİ
123	ANKARA	MERKEZ	BÖLGE BELEDİYELER BİRLİĞİ	İÇ ANADOLU BELEDİYELER BİRLİĞİ
124	ANKARA	MERKEZ	BÖLGE BELEDİYELER BİRLİĞİ	ANADOLU MEDENİYETLERİ BELEDİYELER BİRLİĞİ
125	ANKARA	NALLIHAN	ÇEVRE HİZMETLERİ BİRLİĞİ	NALLIHAN İLÇESİ ÇEVRE HİZMETLERİ BİRLİĞİ (NALÇEHBİR)
126	ANKARA	MERKEZ	HİZMET BİRLİĞİ	VİLAYETLER HİZMET BİRLİĞİ
127	ANKARA	KAZAN	KHGB	KAZAN İLÇESİ VE KÖYLERİNE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
128	ANKARA	ÇAMLIDERE	KHGB	ÇAMLIDERE İLÇESİ VE KÖYLERİNE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
129	ANKARA	BALA	KHGB	BALA İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
130	ANKARA	NALLIHAN	KHGB	NALLIHAN İLÇESİ KÖYLERİNE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
131	ANKARA	BEYPAZARI	KHGB	BEYPAZARI İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
132	ANKARA	HAYMANA	KHGB	HAYMANA İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
133	ANKARA	AYAŞ	KHGB	AYAŞ İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
134	ANKARA	AKYURT	KHGB	AKYURT İLÇESİ VE KÖYLERİNE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
135	ANKARA	POLATLI	KHGB	POLATLI İLÇESİ KHGB
136	ANKARA	KIZILCAHAMAM	KHGB	KIZILCAHAMAM İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
137	ANKARA	GÜDÜL	KHGB	GÜDÜL İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
138	ANKARA	EVREN	KHGB	ANKARA İLİ EVREN İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
139	ANKARA	ÇUBUK	KHGB	ANKAR İLİ ÇUBUK İLÇESİ VE KÖYLERİNE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
140	ANKARA	ŞEREFLİKOÇHİSAR	KHGB	ANKARA İLİ ŞEREFLİKOÇHİSAR İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
141	ANKARA	ELMADAĞ	KHGB	ANKARA İLİ ELMADAĞ İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
142	ANKARA	KALECİK	KHGB	KALECİK İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
143	ANKARA	GÖLBAŞI	KHGB	ANKARA İLİ GÖLBAŞI İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
144	ANKARA	MERKEZ	MAHALLİ İDARELER BİRLİĞİ	MAHALLİ İDARELER BİRLİĞİ
145	ANKARA	POLATLI	SULAMA BİRLİĞİ	YUKARI SAKARYA SULAMA BİRLİĞİ
146	ANKARA	AYAŞ	SULAMA BİRLİĞİ	AYAŞ ASARTEPE SULAMA BİRLİĞİ
147	ANKARA	KAZAN	SULAMA BİRLİĞİ	AKINCIOVASI SULAMA BİRLİĞİ
148	ANTALYA	MERKEZ	BÖLGE BELEDİYELER BİRLİĞİ	AKDENİZ BELEDİYELER BİRLİĞİ
149	ANTALYA	ŞAHİNLER KÖYÜ	DİĞER	GAZİPAŞA İLÇESİ ŞAHİNLER SUGÖZÜ ÇAMLICA KARATEPE KÖYLERİ HİDROELEKTİRİK SANTRALİ BİRLİĞİ

150	ANTALYA	FİNİKE	DİĞER	FİNİKE BELEDİYELERİ İTFAİYE BİRLİĞİ
151	ANTALYA	FİNİKE	HİZMET BİRLİĞİ	FİNİKE BELEDİYELERİ HİZMET BİRLİĞİ
152	ANTALYA	MERKEZ	HİZMET BİRLİĞİ	LARA BİRLİĞİ
153	ANTALYA	MANAVGAT	HİZMET BİRLİĞİ	BEŞKONAK KÖPRÜLÜ KANYON HİZMET BİRLİĞİ
154	ANTALYA	MERKEZ KIZILLI KÖYÜ	İÇMESUYU BİRLİĞİ	ANTALYA MERKEZ KIZILLI GRUP KÖYLERİ İÇME SUYU BİRLİĞİ
155	ANTALYA	KAŞ	İÇMESUYU BİRLİĞİ	KAŞ-GÖMBE GRUP İÇME SUYU BİRLİĞİ
156	ANTALYA	BIYIKLI KÖYÜ	İÇMESUYU BİRLİĞİ	SELİMİYE GRUBU KÖYLERİ İÇME SUYU BİRLİĞİ
157	ANTALYA	MANAVGAT	İÇMESUYU BİRLİĞİ	ALANYA MANAVGAT İÇMESUYU TEMİN BİRLİĞİ
158	ANTALYA	KARATAŞ KÖYÜ	İÇMESUYU BİRLİĞİ	AŞAĞIOBA-KARATAŞ KÖYLERİ İÇME SUYU BİRLİĞİ
159	ANTALYA	GEBİZ	İÇMESUYU BİRLİĞİ	SERİK-GEBİZ GRUP KÖYLERİ İÇMESUYU BİRLİĞİ
160	ANTALYA	KEMER	KHGB	KEMER İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
161	ANTALYA	ALANYA	KHGB	ALANYA KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
162	ANTALYA	SERİK	KHGB	SERİK İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
163	ANTALYA	KORKUTELİ-KOZAĞACI	KHGB	KORKUTELİ İLÇESİ KHGB
164	ANTALYA	ELMALI	KHGB	ELMALI İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
165	ANTALYA	DEMRE	KHGB	DEMRE İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
166	ANTALYA	MANAVGAT	KHGB	MANAVGAT İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
167	ANTALYA	KAŞ	KHGB	KAŞ İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
168	ANTALYA	KUMLUCA	KHGB	KUMLUCA KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
169	ANTALYA	MERKEZ	KHGB	MERKEZ İLÇE KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
170	ANTALYA	AKSEKİ	KHGB	AKSEKİ İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
171	ANTALYA	GÜNDOĞMUŞ	KHGB	GÜNDOĞMUŞ İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
172	ANTALYA	FİNİKE	KHGB	FİNİKE İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME TURİZMİ GELİŞTİRME VE ÇEVRE KORUMA BİRLİĞİ
173	ANTALYA	İBRADI	KHGB	İBRADI İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
174	ANTALYA	GAZİPAŞA	KHGB	GAZİPAŞA İLÇESİ VE KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
175	ANTALYA	KORKUTELİ	SULAMA BİRLİĞİ	KORKUTELİ SULAMA BİRLİĞİ
176	ANTALYA	MANAVGAT İLÇESİ A.İŞIKLAR KÖYÜ	SULAMA BİRLİĞİ	MANAVGAT SOL SAHİL SULAMA BİRLİĞİ
177	ANTALYA	KEMER	SULAMA BİRLİĞİ	KEMER SULAMA BİRLİĞİ

178	ANTALYA	KUMLUCA	SULAMA BİRLİĞİ	KUMLUCA SULAMA BİRLİĞİ
179	ANTALYA	ELMALI	SULAMA BİRLİĞİ	ÇAYBOĞAZI SULAMA BİRLİĞİ
180	ANTALYA	AŞAĞI KARAMAN KÖYÜ	SULAMA BİRLİĞİ	KARAMAN-DURALİLER SULAMA BİRLİĞİ
181	ANTALYA	MERKEZ	SULAMA BİRLİĞİ	AKSU PERGE SULAMA BİRLİĞİ
182	ANTALYA	ALANYA	SULAMA BİRLİĞİ	ALANYA SULAMA BİRLİĞİ
183	ANTALYA	MANAVGAT	SULAMA BİRLİĞİ	MANAVGAT SAĞ SAHİL SULAMA BİRLİĞİ
184	ANTALYA	SERİK	SULAMA BİRLİĞİ	SERİK İLÇESİ AKSU ORTA SULAMA BİRLİĞİ
185	ANTALYA	MERKEZ	SULAMA BİRLİĞİ	KIRKGÖZ SULAMA BİRLİĞİ
186	ANTALYA	ALANYA	SULAMA BİRLİĞİ	ALARA SOL SAHİL SULAMA BİRLİĞİ
187	ANTALYA	MANAVGAT	SULAMA BİRLİĞİ	ALARA SAĞ SAHİL SULAMA BİRLİĞİ
188	ANTALYA	GAZİPAŞA	SULAMA BİRLİĞİ	GAZİPAŞA SULAMA BİRLİĞİ
189	ANTALYA	BAHTILI KÖYÜ	SULAMA BİRLİĞİ	BOĞAÇAYI SAĞ SAHİL SULAMA BİRLİĞİ
190	ANTALYA	SERİK	SULAMA BİRLİĞİ	AKSU GÜNEY SULAMA BİRLİĞİ
191	ANTALYA	DÖŞEMALTI	SULAMA BİRLİĞİ	DÖŞEME ALTI POMPAJ SULAMA BİRLİĞİ
192	ANTALYA	SERİK	SULAMA BİRLİĞİ	KÖPRÜÇAY SAĞ SAHİL CAZİBE SULAMA BİRLİĞİ
193	ANTALYA	MANAVGAT	SULAMA BİRLİĞİ	MANAVGAT KÖPRÜ ÇAY SOL SAHİL SULAMA BİRLİĞİ
194	ANTALYA	SERİK	SULAMA BİRLİĞİ	BUCAK POMPAJ SULAMA BİRLİĞİ
195	ANTALYA	KORKUTELİ-KOZAĞACI	SULAMA BİRLİĞİ	KOZAĞACI SULAMA BİRLİĞİ
196	ANTALYA	ELMALI	SULAMA BİRLİĞİ	MURSAL SULAMA BİRLİĞİ
197	ANTALYA	AŞAĞIOBA KÖ.	SULAMA BİRLİĞİ	AKSU-SAHİL SULAMA BİRLİĞİ
198	ANTALYA	SERİK-GEBİZ	SULAMA BİRLİĞİ	AKSU KUZZEY SULAMA BİRLİĞİ
199	ANTALYA	SERİK	SULAMA BİRLİĞİ	DENİZTEPESİ POMPAJ SULAMA BİRLİĞİ
200	ANTALYA	SERİK	TURİZM BİRLİĞİ	SERİK ÇEVRE, KÜLTÜR VE TURİZM ALT YAPI BİRLİĞİ (SETAB)
201	ANTALYA	ALANYA	TURİZM BİRLİĞİ	ALANYA VE ÇEVRESİ TURİZMİ GELİŞTİRME VE HİZMET BİRLİĞİ
202	ANTALYA	KEMER	TURİZM BİRLİĞİ	GÜNEY ANTALYA TURİZMİ GELİŞTİRME VE ALTYAPI İŞLETME BİRLİĞİ
203	ANTALYA	MANAVGAT	TURİZM BİRLİĞİ	MANAVGAT ÇEVRE KORUMA TURİZM ALTYAPI TESİSLERİ YAPMA VE İŞLETME BİRLİĞİ
204	ANTALYA	KAŞ	TURİZM BİRLİĞİ	ANTALYA KAŞ KALKAN KIYI BANDI TURİZM ALTYAPI HİZMET BİRLİĞİ
205	ANTALYA	GAZİPAŞA	TURİZM BİRLİĞİ	ANTALYA GAZİPAŞA TURİZM MERKEZİ TURİZM ALTYAPI HİZMET BİRLİĞİ (GAZİTAB)

206	ANTALYA	BELEK	TURİZM BİRLİĞİ	BELEK TURİZM MERKEZİ TURİZM ALTYAPI HİZMET BİRLİĞİ (BETAB)
207	ANTALYA	BOĞAZKENT	TURİZM BİRLİĞİ	BOĞAZKENT TURİZM ALTYAPI HİZMET BİRLİĞİ (BOTAB)
208	ANTALYA	MERKEZ	TURİZM BİRLİĞİ	ANTALYA BOĞAÇAYI ÇANDIR ÇAYI VE GÖKSU ÇAYI TURİZMİ KORUMA VE GELİŞİM BÖLGESİ ALTYAPI HİZMET BİRLİĞİ (BOĞATAB)
209	ARDAHAN	MERKEZ	BELEDİYE BİRLİĞİ	ARDAHAN İLİ BELEDİYELER BİRLİĞİ
210	ARDAHAN	MERKEZ	KHGB	ARDAHAN İLİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
211	ARDAHAN	DAMAL	KHGB	DAMAL KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
212	ARDAHAN	ÇILDIR	KHGB	ARDAHAN İLİ ÇILDIR İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
213	ARDAHAN	GÖLE	KHGB	GÖLE KAYMAKAMLIĞI KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
214	ARDAHAN	HANAK	KHGB	HANAK KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
215	ARDAHAN	POSOĞ	KHGB	ARDAHAN İLİ POSOĞ İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
216	ARTVİN	BORÇKA-CAMİLİ	DİĞER	CAMİLİ KÖYLER BİRLİĞİ
217	ARTVİN	ŞAVŞAT	DİĞER	ARTVİN ŞAVŞAT ARPALI GRUBU İÇME SUYU BAKIM ONARIM İŞLETME BİRLİĞİ
218	ARTVİN	MERKEZ	KHGB	ARTVİN MERKEZ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
219	ARTVİN	HOPA	KHGB	HOPA İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
220	ARTVİN	MURGUL	KHGB	MURGUL KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
221	ARTVİN	ŞAVŞAT	KHGB	ŞAVŞAT KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
222	ARTVİN	YUSUFELİ	KHGB	YUSUFELİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
223	ARTVİN	ARHAVİ	KHGB	ARHAVİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
224	ARTVİN	BORÇKA	KHGB	BORÇKA KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
225	ARTVİN	ARDANUÇ	KHGB	ARDANUÇ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
226	AYDIN	KUŞADASI	ATAK	KUŞADASI DAVUTLAR GÜZELÇAMLI SÖKE ÇEVRE KORUMA ALTYAPI TESİSLERİNİ YAPMA VE İŞLETME BİRLİĞİ
227	AYDIN	MERKEZ	ÇEVRE HİZMETLERİ BİRLİĞİ	AYDIN İLİ ÇEVRE HİZMETLERİ BİRLİĞİ
228	AYDIN	MERKEZ	ÇEVRE HİZMETLERİ BİRLİĞİ	BÜYÜK MENDERES HAVZASI ÇEVRE KORUMA BİRLİĞİ
229	AYDIN	MERKEZ	DİĞER	AYDIN İLİ AFET ACİL YARDIM VE KURTARMA BİRLİĞİ
230	AYDIN	KOÇARLI	İÇMESUYU BİRLİĞİ	KOÇARLI İLÇESİ KARACAÖREN GÖLETİ HAYVAN İÇME SUYU SULAMA BİRLİĞİ
231	AYDIN	ÇAVDAR KÖYÜ	İÇMESUYU BİRLİĞİ	YENİPAZAR ÇAVDAR GRUBU KÖYLERİ İÇME VE KULLANMA SUYU
232	AYDIN	SARIKEMER	İÇMESUYU BİRLİĞİ	AYDIN İLİ SÖKE İLÇESİ SARIKEMER İLE ÖZBAŞI-GÖLBENT VE SERÇİN KÖYLERİ GRUP İÇMESUYU BİRLİĞİ
233	AYDIN	YENİPAZAR	KHGB	AYDIN İLİ YENİPAZAR İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ

234	AYDIN	KUŞADASI	KHGB	KUŞADASI KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
235	AYDIN	KÖŞK	KHGB	KÖŞK İLÇESİ KÖYLERİNE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
236	AYDIN	KOÇARLI	KHGB	KOÇARLI KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
237	AYDIN	BUHARKENT	KHGB	BUHARKENT İLÇESİ VE KÖYLERİNE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
238	AYDIN	MERKEZ	KHGB	MERKEZ İLÇE KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
239	AYDIN	SÖKE	KHGB	SÖKE İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
240	AYDIN	İNCİRLİOVA	KHGB	İNCİRLİOVA KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
241	AYDIN	BOZDOĞAN	KHGB	BOZDOĞAN KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
242	AYDIN	ÇİNE	KHGB	ÇİNE İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
243	AYDIN	GERMENCİK	KHGB	GERMENCİK İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
244	AYDIN	DİDİM	KHGB	DİDİM İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
245	AYDIN	KARACASU	KHGB	KARACASU İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
246	AYDIN	NAZİLLİ	KHGB	NAZİLLİ İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
247	AYDIN	SULTANHİSAR	KHGB	SULTANHİSAR KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
248	AYDIN	KUYUCAK	KHGB	KUYUCAK KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
249	AYDIN	KARPUZLU	KHGB	KARPUZLU KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
250	AYDIN	NAZİLLİ	SULAMA BİRLİĞİ	NAZİLLİ SAĞ SAHİL SULAMA BİRLİĞİ
251	AYDIN	NAZİLLİ	SULAMA BİRLİĞİ	NAZİLLİ SOL SAHİL SULAMA BİRLİĞİ
252	AYDIN	YAZIKENT BELDESİ	SULAMA BİRLİĞİ	BOZDOĞAN AKÇAY SAĞ SAHİL SULAMA BİRLİĞİ
253	AYDIN	KOÇARLI	SULAMA BİRLİĞİ	KOÇARLI-BAĞARASI OVASI SULAMA BİRLİĞİ
254	AYDIN	ÇİNE	SULAMA BİRLİĞİ	ÇATAK GÖLETİ SULAMA BİRLİĞİ
255	AYDIN	BOZDOĞAN	SULAMA BİRLİĞİ	BOZDOĞAN AKÇAY SOL SAHİL SULAMA BİRLİĞİ
256	AYDIN	KARPUZLU	SULAMA BİRLİĞİ	KARPUZLU YAYLAKAVAK SULAMA BİRLİĞİ
257	AYDIN	YENİPAZAR	SULAMA BİRLİĞİ	AKÇAY SOL SAHİL SULAMA BİRLİĞİ
258	AYDIN	SÖKE	SULAMA BİRLİĞİ	SÖKE OVASI SULAMA BİRLİĞİ
259	AYDIN	ÇİNE	SULAMA BİRLİĞİ	ÇİNE-TOPÇAM SULAMA BİRLİĞİ
260	AYDIN	MERKEZ	SULAMA BİRLİĞİ	AYDIN OVASI SULAMA BİRLİĞİ
261	AYDIN	SULTANHİSAR	SULAMA BİRLİĞİ	AKÇAY SAĞ SAHİL SULAMA BİRLİĞİ
262	AYDIN	GERMENCİK	SULAMA BİRLİĞİ	GERMENCİK-HIDIRBEYLİ BELEDİYESİ İLE DAĞKARAAĞAÇ KÖYÜ SULAMA

				BİRLİĞİ
263	AYDIN	ÇİNE	SULAMA BİRLİĞİ	AKÇAHOVA GÖLETİ SULAMA BİRLİĞİ
264	AYDIN	YOLALTI KÖ.	SULAMA BİRLİĞİ	AYDIN İLİ KARACASU İLÇESİ 1 NOLU KÖYLERE SU GÖTÜRME BİRLİĞİ
265	AYDIN	NAZİLLİ	ATAK	NAZİLLİ VE ÇEVRESİ KATI ATIK BERTARAF ÇEVRE HİZMET BİRLİĞİ
266	AYDIN	HORSUNLU	ÇEVRE HİZMETLERİ BİRLİĞİ	AYDIN İLİ İL ÖZEL İDARESİ, HORSUNLU, BUHARKENT, KURTULUŞ VE YAMALAK BELEDİYELERİ ÇEVRE HİZMETLERİ BİRLİĞİ
267	AYDIN	MERKEZ	TURİZM BİRLİĞİ	AYDIN TRALLEİS TERMAL TURİZM ALTYAPI HİZMET BİRLİĞİ
268	BALIKESİR	MERKEZ	BELEDİYE BİRLİĞİ	BALIKESİR İLİ SÜRDÜRÜLEBİLİR ÇEVRE YÖNETİMİ BELEDİYELER BİRLİĞİ (BAÇEYÖB)
269	BALIKESİR	EDREMİT	BELEDİYE BİRLİĞİ	EDREMİT KÖRFEZİ BELEDİYELER BİRLİĞİ
270	BALIKESİR	BURHANİYE	BELEDİYE BİRLİĞİ	KÖRFEZ BELEDİYELER BİRLİĞİ
271	BALIKESİR	BURHANİYE	DİĞER	KÖRFEZ ZEYTİN HASTALIK VE ZARARLILARI İLE MÜCADELE BİRLİĞİ
272	BALIKESİR	BANDIRMA	DİĞER	MANYAS GÖLÜ KUŞ CENNETİ ÇEVRE KORUMA, ALTYAPI TESİSLERİ YAPMA VE İŞLETME BİRLİĞİ
273	BALIKESİR	MERKEZ	DİĞER	BALIKESİR SÜT ÜRETİCİLERİ VE DAMIZLIK SIĞIR YETİŞTİRİCİLERİ BİRLİĞİ
274	BALIKESİR	ERDEK	DİĞER	GÜNEY MARMARA ZEYTİN HASTALIKLARI VE ZARARLILARI İLE MÜCADELE BİRLİĞİ
275	BALIKESİR	HAVRAN	HİZMET BİRLİĞİ	HAVRAN HİZMET BİRLİĞİ
276	BALIKESİR	MARMARA	KHGB	MARMARA İLÇESİ MAHALLİ İDARELER HİZMET BİRLİĞİ MARMARA İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ OLARAK İSMİ DEĞİŞTİRİLMİŞTİR.
277	BALIKESİR	BURHANİYE	KHGB	BURHANİYE KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
278	BALIKESİR	SINDIRGI	KHGB	SINDIRGI İLÇESİ MERKEZ VE KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
279	BALIKESİR	AYVALIK	KHGB	AYVALIK KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
280	BALIKESİR	BALYA	KHGB	BALYA KÖYLERİNE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
281	BALIKESİR	BANDIRMA	KHGB	BANDIRMA İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
282	BALIKESİR	SAVAŞTEPE	KHGB	SAVAŞTEPE KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
283	BALIKESİR	GÖMEÇ	KHGB	GÖMEÇ İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
284	BALIKESİR	BİGADIÇ	KHGB	BİGADIÇ İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
285	BALIKESİR	SUSURLUK	KHGB	SUSURLUK İLÇESİ KÖYLERİNE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
286	BALIKESİR	EDREMİT	KHGB	EDREMİT KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
287	BALIKESİR	MERKEZ	KHGB	MERKEZ İLÇE KÖYLERİNE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
288	BALIKESİR	İVRİNDİ	KHGB	BALIKESİR İLİ İVRİNDİ İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ

289	BALIKESİR	MANYAS	KHGB	MANYAS İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
290	BALIKESİR	DURSUNBEY	KHGB	DURSUNBEY İLÇESİ MERKEZ VE KÖYLERİNE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
291	BALIKESİR	KEPSUT	KHGB	KEPSUT İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
292	BALIKESİR	ERDEK	KHGB	ERDEK İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
293	BALIKESİR	GÖNEN	KHGB	GÖNEN KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
294	BALIKESİR	SINDIRGI	SULAMA BİRLİĞİ	SINDIRGI OVASI KÖYLERİ SULAMA BİRLİĞİ
295	BALIKESİR	NUSRET KÖ.	SULAMA BİRLİĞİ	BALIKESİR İLİ KEPSUT İLÇESİ NUSRET KÖYÜ SULAMA BİRLİĞİ
296	BALIKESİR	ALTINOVA	SULAMA BİRLİĞİ	AYVALIK ALTINOVA SAĞ SAHİL SULAMA BİRLİĞİ
297	BALIKESİR	DURSUNBEY	SULAMA BİRLİĞİ	AKBAŞLAR SULAMA BİRLİĞİ
298	BALIKESİR	GÖNEN	SULAMA BİRLİĞİ	GÖNEN OVASI SULAMA BİRLİĞİ
299	BALIKESİR	KEPSUT	SULAMA BİRLİĞİ	KEPSUT OVASI SULAMA BİRLİĞİ
300	BALIKESİR	MERKEZ	SULAMA BİRLİĞİ	PAMUKÇU ASLIHAN TEPECİK OVALARI SULAMA BİRLİĞİ
301	BALIKESİR	MERKEZ	SULAMA BİRLİĞİ	YENİKÖY DAVUTLAR İBİRLER KÖYLERİ SULAMA BİRLİĞİ
302	BALIKESİR	MERKEZ	SULAMA BİRLİĞİ	BALIKESİR OVASI KÖYLERİ SULAMA BİRLİĞİ
303	BALIKESİR	MANYAS	SULAMA BİRLİĞİ	MANYAS SULAMA BİRLİĞİ
304	BALIKESİR	ERDEK	TURİZM BİRLİĞİ	BALIKESİR MARAMARA GÜNEYİ-ADALAR KÜLTÜR VE TURİZM KORUMA VE GELİŞİM BÖLGESİ ALTYAPI HİZMET BİRLİĞİ
305	BALIKESİR	EDREMİT	TURİZM BİRLİĞİ	EDREMİT/GÜRE TERMAL TURİZM ALTYAPI HİZMET BİRLİĞİ
306	BARTIN	MERKEZ	BELEDİYE BİRLİĞİ	BARTIN BELEDİYELER BİRLİĞİ
307	BARTIN	MERKEZ	KHGB	BARTIN MERKEZ İLÇE KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
308	BARTIN	ULUS	KHGB	ULUS İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
309	BARTIN	KURUCAŞİLE	KHGB	KURUCAŞİLE KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
310	BARTIN	AMASRA	KHGB	AMASRA İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
311	BATMAN	BEŞİRİ	KHGB	BEŞİRİ İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
312	BATMAN	HASANKEYF	KHGB	HASANKEYF İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
313	BATMAN	GERCÜŞ	KHGB	GERCÜŞ İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
314	BATMAN	KOZLUK	KHGB	KOZLUK İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
315	BATMAN	SASON	KHGB	SASON İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
316	BATMAN	MERKEZ	KHGB	BATMAN İLİ MERKEZ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ

317	BATMAN	MERKEZ	SULAMA BİRLİĞİ	BATMAN SOL SAHİL SULAMA BİRLİĞİ
318	BAYBURT	MERKEZ	ATAK	BAYBURT İLİ YEREL YÖNETİMLERİ KATI ATIK TESİSLERİ YAPMA VE İŞLETME BİRLİĞİ (BAY-KAB)
319	BAYBURT	DEMİRÖZÜ	KHGB	DEMİRÖZÜ KAYMAKAMLIĞI KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
320	BAYBURT	AYDINTEPE	KHGB	AYDINTEPE KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
321	BAYBURT	MERKEZ	KHGB	BAYBURT KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
322	BAYBURT	AYDINTEPE	SULAMA BİRLİĞİ	BAYBURT-AYDINTEPE SULAMA BİRLİĞİ
323	BİLECİK	MERKEZ	BELEDİYE BİRLİĞİ	BİLECİK BELEDİYELER BİRLİĞİ
324	BİLECİK	MERKEZ	DİĞER	BİLECİK VALİLİĞİ TARIM VE HAYVANCILIĞI GELİŞTİRME BİRLİĞİ
325	BİLECİK	BOZÜYÜK	KHGB	BOZÜYÜK KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
326	BİLECİK	İNHİSAR	KHGB	İNHİSAR İLÇESİ KÖYLERİ HİZMET BİRLİĞİ
327	BİLECİK	YENİPAZAR	KHGB	YENİPAZAR İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
328	BİLECİK	OSMANELİ	KHGB	OSMANELİ İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
329	BİLECİK	PAZARYERİ	KHGB	PAZARYERİ KAYMAKAMLIĞI KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
330	BİLECİK	GÖLPAZARI	KHGB	GÖLPAZARI İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
331	BİLECİK	SÖĞÜT	KHGB	SÖĞÜT İLÇESİ KÖYLERİ HİZMET BİRLİĞİ
332	BİLECİK	MERKEZ	KHGB	BİLECİK MERKEZ İLÇE KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
333	BİLECİK	GÖLPAZARI	SULAMA BİRLİĞİ	GÖLPAZARI SULAMA BİRLİĞİ
334	BİNGÖL	MERKEZ	HİZMET BİRLİĞİ	BİNGÖL YEREL YÖNETİMLERİ ÇEVRE HİZMETLERİ BİRLİĞİ
335	BİNGÖL	YEDİSU	KHGB	YEDİSU KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
336	BİNGÖL	KIĞI	KHGB	KIĞI İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
337	BİNGÖL	YAYLADERE	KHGB	YAYLADERE İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
338	BİNGÖL	GENÇ	KHGB	GENÇ İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
339	BİNGÖL	SOLHAN	KHGB	SOLHAN İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
340	BİNGÖL	MERKEZ	KHGB	BİNGÖL MERKEZ İLÇE KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
341	BİNGÖL	KARLIOVA	KHGB	KARLIOVA İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
342	BİNGÖL	ADAKLI	KHGB	ADAKLI İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
343	BİTLİS	MERKEZ	ATAK	BİTLİS İLİ, İLÇELERİ VE BELDELERİ KATI ATIK BERTARAF TESİSLERİ YAPMA VE İŞLETME BİRLİĞİ (Bİ-KA)
344	BİTLİS	GÜROYMAK	KHGB	GÜROYMAK KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ

345	BİTLİS	AHLAT	KHGB	AHLAT İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
346	BİTLİS	MERKEZ	KHGB	MERKEZ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
347	BİTLİS	MUTKİ	KHGB	MUTKİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
348	BİTLİS	ADİLCEVAZ	KHGB	ADİLCEVAZ İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
349	BİTLİS	TATVAN	KHGB	TATVAN İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
350	BİTLİS	HİZAN	KHGB	HİZAN İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
351	BİTLİS	MERKEZ	MAHALLİ İDARELER BİRLİĞİ	VANGÖLÜ VE ÇEVRESİ VİLAYETLER EĞİTİM BİRLİĞİ
352	BİTLİS	AHLAT	SULAMA BİRLİĞİ	AHLAT SULAMA BİRLİĞİ
353	BİTLİS	AHLAT	SULAMA BİRLİĞİ	OVAKIŞLA SULAMA BİRLİĞİ
354	BOLU	MUDURNU	DİĞER	MUDURNU İLÇESİ BABAS KAPLICA BİRLİĞİ
355	BOLU	MUDURNU	DİĞER	MUDURNU İLÇESİ SAROT KAPLICA BİRLİĞİ
356	BOLU	MERKEZ	İÇMESUYU BİRLİĞİ	BOLU OVASI İÇME SUYU VE HİZMET BİRLİĞİ (25/02/2008 tarih ve 7 sayılı kararla FESH edilmiştir.)
357	BOLU	YENİÇAĞA	KHGB	YENİÇAĞA İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
358	BOLU	GEREDE	KHGB	GEREDE İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
359	BOLU	DÖRTDİVAN	KHGB	DÖRTDİVAN İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
360	BOLU	SEBEN	KHGB	SEBEN İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
361	BOLU	MUDURNU	KHGB	MUDURNU İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
362	BOLU	MENGEN	KHGB	MENGEN İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
363	BOLU	KIBRISÇIK	KHGB	KIBRISÇIK İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
364	BOLU	GÖYNÜK	KHGB	GÖYNÜK İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
365	BOLU	MERKEZ	KHGB	MERKEZ İLÇE KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
366	BOLU	MERKEZ	SULAMA BİRLİĞİ	BOLU OVASI SULAMA BİRLİĞİ
367	BOLU	YENİÇAĞA	TURİZM BİRLİĞİ	YENİÇAĞA İLÇESİ TURİSTİK TESİSLER KURMA VE İŞLETME BİRLİĞİ (FESH EDİLMİŞTİR)
368	BOLU	GEREDE	TURİZM BİRLİĞİ	GEREDE İLÇESİ ESENTEPE TURİSTİK TESİSLER KURMA VE İŞLETME BİRLİĞİ
369	BURDUR	BUCAK	BELEDİYE BİRLİĞİ	OĞUZHAN BELEDİYELER BİRLİĞİ
370	BURDUR	AĞLASUN	KHGB	AĞLASUN KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
371	BURDUR	BUCAK	KHGB	BUCAK İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
372	BURDUR	GÖLHİSAR	KHGB	GÖLHİSAR İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ

373	BURDUR	KEMER	KHGB	KEMER İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
374	BURDUR	ÇAVDIR	KHGB	ÇAVDIR İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
375	BURDUR	KARAMANLI	KHGB	KARAMANLI İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
376	BURDUR	ÇELTİKÇİ	KHGB	ÇELTİKÇİ İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
377	BURDUR	MERKEZ	KHGB	BURDUR İLİ MERKEZ İLÇE KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME, TURİZMİ GELİŞTİRME VE ÇEVREYİ KORUMA BİRLİĞİ
378	BURDUR	TEFENNİ	KHGB	TEFENNİ İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
379	BURDUR	ALTINYAYLA	KHGB	ALTINYAYLA İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
380	BURDUR	YEŞİLOVA	KHGB	YEŞİLOVA İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
381	BURDUR	KEMER	SULAMA BİRLİĞİ	BELENLİ SULAMA BİRLİĞİ
382	BURDUR	GÖLHİSAR	SULAMA BİRLİĞİ	GÖLHİSAR SULAMA BİRLİĞİ
383	BURDUR	ÇAVDIR	SULAMA BİRLİĞİ	ÇAVDIR SULAMA BİRLİĞİ
384	BURDUR	KOZLUCA KASABASI	SULAMA BİRLİĞİ	KARATAŞ SULAMA BİRLİĞİ
385	BURDUR	MERKEZ	TURİZM BİRLİĞİ	YEŞİLOVA İLÇESİ SULTANPINARI TURİSTİK TESİSLER BİRLİĞİ
386	BURDUR	MERKEZ	TURİZM BİRLİĞİ	İNSUYU VE ÇENDİK TURİSTİK TESİSLER BİRLİĞİ
387	BURSA	ORHANGAZİ	ATAK	ORHANGAZİ-İZNİK-GEMLİK HAVZASI ATIK SU ARITIM VE ÇÖP DEPONİ ALANI KURMA VE İŞLETME BİRLİĞİ
388	BURSA	MERKEZ	BELEDİYE BİRLİĞİ	BURSA İLİ BELEDİYELER BİRLİĞİ
389	BURSA	ORHANELİ	BELEDİYE BİRLİĞİ	BURSA İLİ DAĞ YÖRESİ BELEDİYELER BİRLİĞİ
390	BURSA	MERKEZ	DİĞER	SAĞLIKLI KENTLER BİRLİĞİ
391	BURSA	MUSTAFAKEMALPAŞA	DİĞER	MUSTAFAKEMALPAŞA İLÇESİ BELEDİYELERİ GÜÇ VE HİZMET BİRLİĞİ
392	BURSA	MERKEZ	DİĞER	BURSA İLİ HAYVANCILIĞI GELİŞTİRME BİRLİĞİ
393	BURSA	KARACABEY	İÇMESUYU BİRLİĞİ	BURSA İLİ KARACABEY İLÇESİ GÖLECİK GRUBU İÇME SUYU BİRLİĞİ
394	BURSA	İNEGÖL	KHGB	İNEGÖL İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
395	BURSA	ORHANELİ	KHGB	ORHANELİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
396	BURSA	HARMANCIK	KHGB	HARMANCIK KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
397	BURSA	GÜRSU	KHGB	GÜRSU KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
398	BURSA	KESTEL	KHGB	KESTEL İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
399	BURSA	BÜYÜKORHAN	KHGB	BÜYÜKORHAN İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
400	BURSA	KELES	KHGB	BURSA İLİ KELES İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ

401	BURSA	MUSTAFAKEMALPAŞA	KHGB	MUSTAFAKEMALPAŞA İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
402	BURSA	OSMANGAZİ	KHGB	OSMANGAZİ İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
403	BURSA	KARACABEY	KHGB	KARACABEY İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
404	BURSA	NİLÜFER	KHGB	NİLÜFER İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
405	BURSA	ORHANGAZİ	KHGB	ORHANGAZİ İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
406	BURSA	İZNİK	KHGB	İZNİK İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME ÇEVREYİ KORUMA TARIM VE TURİZMİ GELİŞTİRME BİRLİĞİ
407	BURSA	GEMLİK	KHGB	GEMLİK KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
408	BURSA	MUDANYA	KHGB	MUDANYA İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
409	BURSA	YENİŞEHİR	KHGB	YENİŞEHİR İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
410	BURSA	MERKEZ	MAHALLİ İDARELER BİRLİĞİ	BURSA İÇİŞLERİ BAKANLIĞI MAHALLİ İDARELER EĞİTİM BİRLİĞİ
411	BURSA	ORHANELİ	SULAMA BİRLİĞİ	YAZICIOĞLU SULAMA BİRLİĞİ
412	BURSA	MUSTAFAKEMALPAŞA	SULAMA BİRLİĞİ	MUSTAFAKEMAL PAŞA İLÇESİ SULAMA BİRLİĞİ
413	BURSA	OSMANGAZİ İLÇESİ DEMİRTAŞ BELDESİ	SULAMA BİRLİĞİ	DEMİRTAŞ SULAMA BİRLİĞİ
414	BURSA	ORHANGAZİ	SULAMA BİRLİĞİ	İZNİK GÖLÜ KERAMET SULAMA BİRLİĞİ
415	BURSA	YENİŞEHİR	SULAMA BİRLİĞİ	YENİŞEHİR İLÇESİ SULAMA BİRLİĞİ
416	BURSA	KARACABEY	SULAMA BİRLİĞİ	ULUBAT GÖLÜ SULAMA BİRLİĞİ
417	BURSA	İZNİK	SULAMA BİRLİĞİ	İZNİK OVA KÖYLERİ SULAMA BİRLİĞİ
418	BURSA	KARACABEY	SULAMA BİRLİĞİ	KARACABEY OVA KÖYLERİ SULAMA BİRLİĞİ
419	BURSA	ORHANELİ	SULAMA BİRLİĞİ	ORHANELİ SULAMA BİRLİĞİ
420	BURSA	İZNİK	SULAMA BİRLİĞİ	İZNİK MERKEZ SULAMA BİRLİĞİ
421	BURSA	ORHANGAZİ	SULAMA BİRLİĞİ	ORHANGAZİ SULAMA BİRLİĞİ
422	BURSA	BARAKFAKİ	SULAMA BİRLİĞİ	BURSA SULAMA BİRLİĞİ
423	ÇANAKKALE	BİGA	ATAK	BİGA VE ÇEVRESİ KATI ATIK YÖNETİM BİRLİĞİ (BİGA ÇEV-BİR)
424	ÇANAKKALE	MERKEZ	ATAK	ÇANAKKALE-LAPSEKİ-UMURBEY-KEPEZ-ÇARDAK-KUMKALE-İNTEPE KATI ATIK YÖNETİM BİRLİĞİ
425	ÇANAKKALE	AYVACIK	DİĞER	AYVACIK İLÇESİ ZEYTİN HASTALIK VE ZARARLILARI İLE MÜCADELE BİRLİĞİ
426	ÇANAKKALE	ÇAN İLÇESİ ETİLİ KÖYÜ	İÇMESUYU BİRLİĞİ	ÇAN ETİLİ GRUP KÖYLERİ İÇMESUYU BİRLİĞİ
427	ÇANAKKALE	BİGA	İÇMESUYU BİRLİĞİ	BİGA KÖYLERİ GRUP İÇME VE KULLANMA SUYU BİRLİĞİ
428	ÇANAKKALE	MERKEZ	İÇMESUYU BİRLİĞİ	ÇANAKKALE MERKEZ KUMKALE BELEDİYESİ İLE MAHALLELERİ TEVFİKİYE

				ÇIPLAK VE KALAFAT KÖYLERİ MUHTARLIĞI İÇME VE KULLANMA GRUP SUYU BİRLİĞİ
429	ÇANAKKALE	BAYRAMIÇ	KHGB	BAYRAMIÇ İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
430	ÇANAKKALE	LAPSEKİ	KHGB	LAPSEKİ İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
431	ÇANAKKALE	ECEABAT	KHGB	ECEABAT İLÇESİ VE KÖYLERİNE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
432	ÇANAKKALE	ÇAN	KHGB	ÇAN İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
433	ÇANAKKALE	BİGA	KHGB	BİGA İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
434	ÇANAKKALE	EZİNE	KHGB	EZİNE İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
435	ÇANAKKALE	GELİBOLU	KHGB	GELİBOLU İLÇESİ VE KÖYLERİNE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
436	ÇANAKKALE	AYVACIK	KHGB	AYVACIK KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
437	ÇANAKKALE	MERKEZ	KHGB	MERKEZ İLÇE VE BAĞLI KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
438	ÇANAKKALE	YENİCE	KHGB	ÇANAKKALE İLİ YENİCE İLÇESİ MAHALLİ İDARELER BİRLİĞİ YENİCE KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ OLARAK İSMİ DEĞİŞTİRİLMİŞTİR.
439	ÇANAKKALE	GELİBOLU	İÇMESUYU BİRLİĞİ	GELİBOLU GÖKBÜET BARAJI SU BİRLİĞİ
440	ÇANAKKALE	ÇAN İLÇESİ KÜÇÜKLÜ KÖYÜ	SULAMA BİRLİĞİ	KÜÇÜKLÜ SULAMA BİRLİĞİ
441	ÇANAKKALE	BAYRAMIÇ	SULAMA BİRLİĞİ	BAYRAMIÇ-EZİNE OVALARI SULAMA BİRLİĞİ
442	ÇANAKKALE	MAHMUDIYE	SULAMA BİRLİĞİ	PINAR SULAMA BİRLİĞİ
443	ÇANAKKALE	BİGA	SULAMA BİRLİĞİ	BİGA OVASI SULAMA BİRLİĞİ
444	ÇANAKKALE	BİGA	SULAMA BİRLİĞİ	KOZÇEŞME SULAMA BİRLİĞİ
445	ÇANAKKALE	MERKEZ	SULAMA BİRLİĞİ	TRUVA SULAMA BİRLİĞİ
446	ÇANAKKALE	AYVACIK	İÇMESUYU BİRLİĞİ	AYVACIK KAZDAĞ GRUBU KÖYLERİ İÇME SULARI HİZMET BİRLİĞİ
447	ÇANAKKALE	AYVACIK	ATAK	TROAS BÖLGESİ BELEDİYELERİ KATI ATIK YÖNETİM BİRLİĞİ
448	ÇANAKKALE	MERKEZ	TURİZM BİRLİĞİ	GELİBOLU YARIMADASI VE GÖKÇEADA TURİZM ALTYAPI HİZMET BİRLİĞİ
449	ÇANAKKALE	MERKEZ	TURİZM BİRLİĞİ	KAZ DAĞLARI TURİZM ALTYAPI HİZMET BİRLİĞİ
450	ÇANAKKALE	MERKEZ	TURİZM BİRLİĞİ	ÇANAKKALE ASSOS TRUVA TURİZM ALTYAPI HİZMET BİRLİĞİ
451	ÇANKIRI	MERKEZ	ÇEVRE HİZMETLERİ BİRLİĞİ	ÇANKIRI YEREL YÖNETİMLERİ ÇEVRE HİZMETLERİ BİRLİĞİ
452	ÇANKIRI	MERKEZ	İÇMESUYU BİRLİĞİ	ÇANKIRI BELEDİYELERİ SU VE HİZMET BİRLİĞİ
453	ÇANKIRI	KIZILIRMAK	İÇMESUYU BİRLİĞİ	KIZILIRMAK İLÇESİ YENİ SARAYCIK GRUBU İÇME SUYU BİRLİĞİ (KIYSĞİB)
454	ÇANKIRI	ORTA	KHGB	ORTA İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
455	ÇANKIRI	KURŞUNLU	KHGB	KURŞUNLU İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ

456	ÇANKIRI	ÇERKEŞ	KHGB	ÇERKEŞ İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
457	ÇANKIRI	ELDİVAN	KHGB	ÇANKIRI İLİ ELDİVAN İLÇESİ KHGB
458	ÇANKIRI	MERKEZ	KHGB	MERKEZ İLÇE KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
459	ÇANKIRI	KIZILIRMAK	KHGB	KIZILIRMAK İLÇESİ KÖYLERİNE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
460	ÇANKIRI	ILGAZ	KHGB	ILGAZ İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
461	ÇANKIRI	KORGUN	KHGB	KORGUN İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
462	ÇANKIRI	BAYRAMÖREN	KHGB	BAYRAMÖREN İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
463	ÇANKIRI	ATKARACALAR	KHGB	ATKARACALAR İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
464	ÇANKIRI	ŞABANÖZÜ	KHGB	ŞABANÖZÜ İLÇESİ KÖYLERİNE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
465	ÇANKIRI	YAPRAKLI	KHGB	YAPRAKLI İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
466	ÇANKIRI	KIZILIRMAK	SULAMA BİRLİĞİ	KIZILIRMAK SULAMA BİRLİĞİ
467	ÇANKIRI	MERKEZ	İÇMESUYU BİRLİĞİ	OVACIK GRUBU MERKEZ KÖYLERİ İÇME SUYU BİRLİĞİ
468	ÇANKIRI	YAPRAKLI	İÇMESUYU BİRLİĞİ	OVACIK GRUBU YAPRAKLI KÖYLERİ İÇME SUYU BİRLİĞİ
469	ÇORUM	MERKEZ	BELEDİYE BİRLİĞİ	ÇORUM İLİ SÜRDÜRÜLEBİLİR ÇEVRE YÖNETİMİ BELEDİYELER BİRLİĞİ
470	ÇORUM	MERKEZ	HİZMET BİRLİĞİ	ÇORUM MAHALLİ İDARELER HİZMET BİRLİĞİ
471	ÇORUM	BAYAT	KHGB	BAYAT İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
472	ÇORUM	BOĞAZKALE	KHGB	BOĞAZKALE İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
473	ÇORUM	DODURGA	KHGB	DODURGA İLÇESİ MERKEZ VE KÖYLERİNE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
474	ÇORUM	ORTAKÖY	KHGB	ÇORUM İLİ ORTAKÖY İLÇESİ MERKEZ VE KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
475	ÇORUM	MECİTÖZÜ	KHGB	MECİTÖZÜ İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
476	ÇORUM	SUNGURLU	KHGB	SUNGURLU İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
477	ÇORUM	LAÇİN	KHGB	LAÇİN İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
478	ÇORUM	OSMANCIK	KHGB	OSMANCIK İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
479	ÇORUM	KARGI	KHGB	KARGI İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
480	ÇORUM	İSKİLİP	KHGB	İSKİLİP İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
481	ÇORUM	UĞURLUDAĞ	KHGB	UĞURLUDAĞ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
482	ÇORUM	ALACA	KHGB	ALACA KAYMAKAMLIĞI MERKEZ VE KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
483	ÇORUM	MERKEZ	KHGB	MERKEZ İLİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ

484	ÇORUM	OĞUZLUR	KHGB	OĞUZLAR İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
485	DENİZLİ	ACIPAYAM	ATAK	ACIPAYAM OVASI KATI ATIK BİRLİĞİ
486	DENİZLİ	MERKEZ	ATAK	DENİZLİ İLİ PAMUKKALE VE ÇEVRESİ ATIKSU ARITMA İŞLETMESİ BİRLİĞİ (PAMUKKALE ÇEVRE KORUMA VE TURİZM BİRLİĞİ OLARAK İSMİ DEĞİŞTİRİLDİ.)
487	DENİZLİ	DENİZLİ İLİ TAVAS İLÇESİ	BELEDİYE BİRLİĞİ	TAVAS YÖRESİ ÇEVRE YÖNETİMİ BELEDİYELER BİRLİĞİ (DETÇEV)
488	DENİZLİ	ÇİVRİL	BELEDİYE BİRLİĞİ	YUKARI MENDERES HAVZASI SÜRDÜRÜLEBİLİR ÇEVRE YÖNETİMİ BELEDİYELER BİRLİĞİ
489	DENİZLİ	MERKEZ	HİZMET BİRLİĞİ	DENİZLİ İLİ EGE FUARI BİRLİĞİ (DENİZLİ MAHALLİ İDARELERE HİZMET VE TURİZM ALTYAPI BİRLİĞİ OLARAK İSMİ DEĞİŞTİRİLDİ.) (DENİZLİ MAHALLİ İDARELER HİZMET BİRLİĞİ OLARAK İSMİ DEĞİŞTİRİLDİ.)
490	DENİZLİ	ÇAMELİ	KHGB	ÇAMELİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
491	DENİZLİ	SARAYKÖY	İÇMESUYU BİRLİĞİ	PAMUKKALE GRUP İÇME SUYU BİRLİĞİ
492	DENİZLİ	TAVAS İLÇESİ AVDAN KÖYÜ	İÇMESUYU BİRLİĞİ	AVDAN VE ÇEVRE KÖYLERİ İÇME SUYU BİRLİĞİ
493	DENİZLİ	SARAYKÖY-HASKÖY KÖYÜ	İÇMESUYU BİRLİĞİ	HASKÖY GRUP İÇME SUYU BİRLİĞİ
494	DENİZLİ	KALE	İÇMESUYU BİRLİĞİ	MUSLUGÜME KÜNAR KÖYLERİ GRUP İÇME SUYU BİRLİĞİ
495	DENİZLİ	KARAHÖYÜK KÖYÜ	İÇMESUYU BİRLİĞİ	KARAHÖYÜK GRUP KÖYLERİ İÇME SUYU BİRLİĞİ
496	DENİZLİ	KALE	İÇMESUYU BİRLİĞİ	GÖKÇEÖREN,BELENKÖY,ORTATEPE,ORTAKÖY KÖYLERİ GRUP İÇME SUYU BİRLİĞİ
497	DENİZLİ	AKKÖY	İÇMESUYU BİRLİĞİ	BELENARDIÇ GRUP İÇME SUYU BİRLİĞİ
498	DENİZLİ	ÇİVRİL	İÇMESUYU BİRLİĞİ	ÇİVRİL İLÇESİ GRUP KÖYLERİ İÇMESUYU BİRLİĞİ
499	DENİZLİ	SARAYKÖY-SİĞMA BELDESİ	İÇMESUYU BİRLİĞİ	YAVUZEREN İÇMESUYU BİRLİĞİ
500	DENİZLİ	TAVAS	İÇMESUYU BİRLİĞİ	TAVAS-DERİNKUYU GRUP İÇME SUYU BİRLİĞİ
501	DENİZLİ	ÇİVRİL	İÇMESUYU BİRLİĞİ	DENİZLİ İLİ ÇİVRİL İLÇESİ GÜMÜŞSUYU GRUP KÖYLERİ İÇMESUYU BİRLİĞİ
502	DENİZLİ	HONAZ	KHGB	HONAZ İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
503	DENİZLİ	KALE	KHGB	KALE İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
504	DENİZLİ	BEYAĞAÇ	KHGB	BEYAĞAÇ İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
505	DENİZLİ	GÜNEY	KHGB	GÜNEY İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
506	DENİZLİ	ÇARDAK	KHGB	ÇARDAK KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
507	DENİZLİ	ÇAL	KHGB	ÇAL İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ

508	DENİZLİ	BABADAĞ	KHGB	BABADAĞ İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
509	DENİZLİ	BOZKURT	KHGB	BOZKURT KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
510	DENİZLİ	BEKİLLİ	KHGB	BEKİLLİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME TURİZM VE ÇEVRE BİRLİĞİ TÜZÜĞÜ
511	DENİZLİ	BAKLAN	KHGB	DENİZLİ İLİ BAKLAN İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
512	DENİZLİ	AKKÖY	KHGB	DENİZLİ İLİ AKKÖY KAYMAKAMLIĞI KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
513	DENİZLİ	ACIPAYAM	KHGB	ACIPAYAM KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
514	DENİZLİ	BULDAN	KHGB	BULDAN İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME TURİZM VE ÇEVRE BİRLİĞİ
515	DENİZLİ	SARAYKÖY	KHGB	SARAYKÖY İLÇESİ KÖYLERİNE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
516	DENİZLİ	ÇİVRİL	KHGB	DENİZLİ İLİ ÇİVRİL İLÇESİ MERKEZ VE KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
517	DENİZLİ	TAVAS	KHGB	TAVAS İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
518	DENİZLİ	SERİNHİSAR	KHGB	SERİNHİSAR İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
519	DENİZLİ	MERKEZ	KHGB	MERKEZ İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
520	DENİZLİ	SARAYKÖY	SULAMA BİRLİĞİ	BÜYÜK MENDERES SULAMA BİRLİĞİ
521	DENİZLİ	MERKEZ-KORUCUK BELDESİ	SULAMA BİRLİĞİ	GÖKPINAR SULAMA BİRLİĞİ
522	DENİZLİ	BEYAĞAÇ	SULAMA BİRLİĞİ	UZUNOLUK-YENİÇEŞME-GERİÇAM KÖYLERİ SULAMA BİRLİĞİ
523	DENİZLİ	ÇİVRİL İLÇESİ EMİRHİSAR KASABASI	SULAMA BİRLİĞİ	EMİRHİSAR IŞIKLI SULAMASI SULAMA BİRLİĞİ
524	DENİZLİ	ÇİVRİL	SULAMA BİRLİĞİ	YEŞİL ÇİVRİL SAĞ SAHİL POMPAJ SULAMA BİRLİĞİ
525	DENİZLİ	ÇİVRİL İLÇESİ GÜMÜŞSU KASABASI	SULAMA BİRLİĞİ	GÜMÜŞSU POMPAJ SULAMA BİRLİĞİ
526	DENİZLİ	MERKEZ	SULAMA BİRLİĞİ	PAMUKKALE SULAMA BİRLİĞİ
527	DENİZLİ	ÇARDAK	SULAMA BİRLİĞİ	BEYLERLİ SULAMA BİRLİĞİ
528	DENİZLİ	ATAKÖY	SULAMA BİRLİĞİ	BAKLAN SOL SAHİL POMPAJ SULAMA BİRLİĞİ
529	DENİZLİ	ACIPAYAM	SULAMA BİRLİĞİ	ACIPAYAM SULAMA BİRLİĞİ
530	DENİZLİ	ÇAL	SULAMA BİRLİĞİ	ÇAL OVASI SULAMASI SULAMA BİRLİĞİ
531	DENİZLİ	SARAYKÖY	SULAMA BİRLİĞİ	SARAY SULAMA BİRLİĞİ
532	DENİZLİ	ACIPAYAM	SULAMA BİRLİĞİ	GİRENİZ SULAMA BİRLİĞİ
533	DENİZLİ	MERKEZ	SULAMA BİRLİĞİ	BEREKET SULAMA BİRLİĞİ
534	DENİZLİ	ÇİVRİL-IRGILLI	SULAMA BİRLİĞİ	IRGILLI SÜTLAÇ SULAMA BİRLİĞİ
535	DENİZLİ	BEYAĞAÇ	İÇMESUYU BİRLİĞİ	KAPIZ GRUP İÇME SUYU BİRLİĞİ

536	DIYARBAKIR	MERKEZ	BÖLGE BELEDİYELER BİRLİĞİ	GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ BELEDİYELER BİRLİĞİ
537	DIYARBAKIR	MERKEZ	ÇEVRE HİZMETLERİ BİRLİĞİ	DIYARBAKIR İLİ ÇEVRE HİZMETLERİ BİRLİĞİ
538	DIYARBAKIR	BİSMİL	İÇMESUYU BİRLİĞİ	HAZRO-SİLVAN BİSMİL İÇMESUYU BİRLİĞİ
539	DIYARBAKIR	ERGANİ	KHGB	ERGANİ İLÇESİ MERKEZ VE KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
540	DIYARBAKIR	HANI	KHGB	DIYARBAKIR İLİ HANI İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
541	DIYARBAKIR	SİLVAN	KHGB	SİLVAN İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
542	DIYARBAKIR	BİSMİL	KHGB	BİSMİL KÖYE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
543	DIYARBAKIR	ÇERMİK	KHGB	ÇERMİK İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
544	DIYARBAKIR	HAZRO	KHGB	DIYARBAKIR İLİ HAZRO İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
545	DIYARBAKIR	LİCE	KHGB	LİCE İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
546	DIYARBAKIR	KOCAKÖY	KHGB	KOCAKÖY İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
547	DIYARBAKIR	MERKEZ	KHGB	MERKEZ İLÇE VE KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
548	DIYARBAKIR	EĞİL	KHGB	EĞİL İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
549	DIYARBAKIR	ÇINAR	KHGB	ÇINAR İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
550	DIYARBAKIR	DİCLE	KHGB	DİCLE İLÇESİ MERKEZ VE KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
551	DIYARBAKIR	ÇÜNGÜŞ	KHGB	ÇÜNGÜŞ İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
552	DIYARBAKIR	KULP	KHGB	KULP İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
553	DIYARBAKIR	SİLVAN	SULAMA BİRLİĞİ	DIYARBAKIR-BATMAN SAĞ SAHİL SULAMA BİRLİĞİ
554	DIYARBAKIR	MERKEZ	SULAMA BİRLİĞİ	DEVEGEÇİDİ SULAMA BİRLİĞİ
555	DIYARBAKIR	MERKEZ	SULAMA BİRLİĞİ	GÖZEGÖL SULAMA BİRLİĞİ
556	DIYARBAKIR	SİLVAN	SULAMA BİRLİĞİ	BATMAN-SİLVAN SULAMA BİRLİĞİ
557	DIYARBAKIR	HEVSEL	SULAMA BİRLİĞİ	HEVSEL BAHÇELERİ SULAMA BİRLİĞİ
558	DIYARBAKIR	ÇINAR	SULAMA BİRLİĞİ	ÇINAR-GÖKSU SULAMA BİRLİĞİ
559	DIYARBAKIR	ÇERMİK	SULAMA BİRLİĞİ	HALİLLAN SULAMA BİRLİĞİ
560	DIYARBAKIR	KULP	İÇMESUYU BİRLİĞİ	KULP İLÇESİ AKDORUK GRUP İÇME SUYU BİRLİĞİ
561	DIYARBAKIR	ÇINAR	İÇMESUYU BİRLİĞİ	ÇINAR İLÇESİ AŞAĞIKONAK GRUP İÇME SUYU BİRLİĞİ
562	DÜZCE	MERKEZ	ATAK	DÜZCE İLİ BELEDİYELERİ KATI ATIK BİRLİĞİ
563	DÜZCE	MERKEZ	BELEDİYE BİRLİĞİ	DÜZCE İLİ BELEDİYELER BİRLİĞİ
564	DÜZCE	MERKEZ	KHGB	DÜZCE İLİ KALKINMA BİRLİĞİ

565	DÜZCE	AKÇAKOCA	KHGB	DÜZCE İLİ AKÇAKOCA İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
566	DÜZCE	CUMAYERİ	KHGB	CUMAYERİ İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
567	DÜZCE	ÇİLİMLİ	KHGB	ÇİLİMLİ İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
568	DÜZCE	GÖLYAKA	KHGB	GÖLYAKA İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
569	DÜZCE	GÜMÜŞOVA	KHGB	GÜMÜŞOVA İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
570	DÜZCE	KAYNAŞLI	KHGB	KAYNAŞLI İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
571	DÜZCE	YIĞILCA	KHGB	YIĞILCA İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
572	DÜZCE	MERKEZ	SULAMA BİRLİĞİ	DÜZCE OVASI SAĞ SAHİL SULAMA BİRLİĞİ DÜZCE OVASI SULAMA BİRLİĞİ OLARAK İSİM DEĞİŞİKLİĞİ YAPILMIŞTIR.
573	EDİRNE	KEŞAN	ATAK	GÜNEY EDİRNE KATI ATIK BİRLİĞİ (GÜNEKAB)
574	EDİRNE	MERKEZ	BELEDİYE BİRLİĞİ	ISTRANCA BELEDİYELER BİRLİĞİ
575	EDİRNE	MERKEZ	BELEDİYE BİRLİĞİ	MERİÇ BELEDİYELER BİRLİĞİ
576	EDİRNE	SÜLOĞLU	İÇMESUYU BİRLİĞİ	B.GERDELLİ KÖYLERİ İÇME VE KULLANMA SUYU BİRLİĞİ
577	EDİRNE	MERİÇ	İÇMESUYU BİRLİĞİ	MERİÇ İLÇESİ NASUHBEY GRUBU İÇME VE KULLANMA SUYU BİRLİĞİ
578	EDİRNE	KEŞAN	İÇMESUYU BİRLİĞİ	HACIKÖY GR. KÖYLERİ İÇME VE KULLANMA SUYU BİRLİĞİ
579	EDİRNE	UZUNKÖPRÜ	İÇMESUYU BİRLİĞİ	HAMİDİYE GRUBU KÖYLERİ İÇME VE KULLANMA SUYU BİRLİĞİ
580	EDİRNE	KEŞAN	İÇMESUYU BİRLİĞİ	ESETÇE GRUBU KÖYLERİ İÇME VE KULLANMA BİRLİĞİ TÜZÜĞÜ
581	EDİRNE	UZUNKÖPRÜ	İÇMESUYU BİRLİĞİ	UZUNKÖPRÜ İLÇESİ ASLIHAN GRUBU İÇME VE KULLANMA SUYU BİRLİĞİ
582	EDİRNE	MERKEZ	KALKINMA BİRLİĞİ	TRAKYA KALKINMA BİRLİĞİ
583	EDİRNE	UZUNKÖPRÜ	KHGB	UZUNKÖPRÜ İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
584	EDİRNE	MERKEZ	KHGB	EDİRNE İLİ MERKEZ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
585	EDİRNE	MERİÇ	KHGB	MERİÇ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
586	EDİRNE	İPSALA	KHGB	İPSALA İLÇESİ MERKEZ VE KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
587	EDİRNE	KEŞAN	KHGB	KEŞAN İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
588	EDİRNE	ENEZ	KHGB	ENEZ İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
589	EDİRNE	HAVSA	KHGB	HAVSA KÖYLERİNE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
590	EDİRNE	SÜLOĞLU	KHGB	SÜLOĞLU İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
591	EDİRNE	LALAPAŞA	KHGB	LALAPAŞA İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
592	EDİRNE	MERKEZ	SULAMA BİRLİĞİ	TUNCA BARAJI SULAMA BİRLİĞİ

593	EDİRNE	MERKEZ	ATAK	EDİRNE KATI ATIK YÖNETİM BİRLİĞİ
594	EDİRNE	UZUNKÖPRÜ	ATAK	ORTA EDİRNE KATI ATIK YÖNETİM BİRLİĞİ
595	EDİRNE	MERKEZ	TURİZM BİRLİĞİ	EDİRNE TURİZM MERKEZİ TURİZM ALTYAPI HİZMET BİRLİĞİ (ETAB)
596	ELAZIĞ	ALACAKAYA	KHGB	ALACAKAYA İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
597	ELAZIĞ	MADEN	KHGB	MADEN İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
598	ELAZIĞ	KOVANCILAR	KHGB	KOVANCILAR İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
599	ELAZIĞ	KEBAN	KHGB	KEBAN İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
600	ELAZIĞ	KARAKOÇAN	KHGB	KARAKOÇAN İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
601	ELAZIĞ	PALU	KHGB	PALU İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
602	ELAZIĞ	SİVRİCE	KHGB	SİVRİCE İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
603	ELAZIĞ	BASKİL	KHGB	BASKİL İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
604	ELAZIĞ	ARICAK	KHGB	ARICAK İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
605	ELAZIĞ	AĞIN	KHGB	AĞIN İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
606	ELAZIĞ	MERKEZ	KHGB	ELAZIĞ İLİ KALKINDIRMA VE KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
607	ELAZIĞ	MERKEZ	MAHALLİ İDARELER BİRLİĞİ	HAZAR GÖLÜ MAHALLİ İDARELER BİRLİĞİ
608	ELAZIĞ	KOVANCILAR	SULAMA BİRLİĞİ	PALU-KOVANCILAR SULAMA BİRLİĞİ
609	ELAZIĞ	MERKEZ	SULAMA BİRLİĞİ	EYÜPBAĞLARI SULAMA BİRLİĞİ
610	ELAZIĞ	MERKEZ	SULAMA BİRLİĞİ	CİP SULAMA BİRLİĞİ
611	ELAZIĞ	MERKEZ	SULAMA BİRLİĞİ	KUZOVA POMPAJ SULAMA BİRLİĞİ
612	ERZİNCAN	MERKEZ	BELEDİYE BİRLİĞİ	ERZİNCAN BELEDİYELER BİRLİĞİ
613	ERZİNCAN	KEMAH	KHGB	KEMAH İLÇESİ HİZMET BİRLİĞİ
614	ERZİNCAN	ÇAYIRLI	KHGB	ÇAYIRLI İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
615	ERZİNCAN	OTLUKBELİ	KHGB	OTLUKBELİ İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
616	ERZİNCAN	ÜZÜMLÜ	KHGB	ÜZÜMLÜ KAYMAKAMLIĞI MERKEZ VE KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
617	ERZİNCAN	REFAHİYE	KHGB	REFAHİYE KAYMAKAMLIĞI KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
618	ERZİNCAN	MERKEZ	KHGB	ERZİNCAN İLİ MERKEZ İLÇE KÖYLER BİRLİĞİ
619	ERZİNCAN	TERCAN	KHGB	TERCAN İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
620	ERZİNCAN	KEMALİYE	KHGB	KEMALİYE KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
621	ERZİNCAN	İLİÇ	KHGB	İLİÇ İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ

622	ERZİNCAN	TERCAN İLÇESİ MERCAN BELEDİYESİ	SULAMA BİRLİĞİ	TERCAN SAĞ SAHİL SULAMA BİRLİĞİ
623	ERZİNCAN	MERCAN	SULAMA BİRLİĞİ	TERCAN SOL SAHİL SULAMA BİRLİĞİ
624	ERZİNCAN	MERKEZ	SULAMA BİRLİĞİ	ALTINADA SULAMA BİRLİĞİ
625	ERZİNCAN	MERKEZ	SULAMA BİRLİĞİ	ERZİNCAN SOL SAHİL SULAMA BİRLİĞİ
626	ERZİNCAN	MERKEZ	SULAMA BİRLİĞİ	AKBULUT SULAMA BİRLİĞİ
627	ERZİNCAN	MERKEZ	TURİZM BİRLİĞİ	ERZİNCAN TURİZM DOĞA SPORLARI VE ÇEVRE BİRLİĞİ
628	ERZURUM	MERKEZ	ATAK	ERZURUM KATI ATIK BELEDİYELER BİRLİĞİ
629	ERZURUM	ŞENYURT	BELEDİYE BİRLİĞİ	TORTUM HAVZASI BELEDİYELER BİRLİĞİ
630	ERZURUM	PASINLER	BELEDİYE BİRLİĞİ	PASIN OVASI BELEDİYELER BİRLİĞİ (P.O.B.B)
631	ERZURUM	MERKEZ	BÖLGE BELEDİYELER BİRLİĞİ	DOĞU ANADOLU BELEDİYELER BİRLİĞİ
632	ERZURUM	MERKEZ	KALKINMA BİRLİĞİ	ERZURUM-ERZİNCAN VE BAYBURT İLLERİ KALKINMA BİRLİĞİ
633	ERZURUM	KÖPRÜKÖY	KHGB	KÖPRÜKÖY İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
634	ERZURUM	TORTUM	KHGB	TORTUM İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
635	ERZURUM	NARMAN	KHGB	NARMAN İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
636	ERZURUM	AŞKALE	KHGB	AŞKALE İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
637	ERZURUM	ŞENKAYA	KHGB	ŞENKAYA İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
638	ERZURUM	OLUR	KHGB	OLUR İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
639	ERZURUM	TEKMAN	KHGB	TEKMAN İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
640	ERZURUM	İLICA	KHGB	İLICA İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
641	ERZURUM	KARAYAZI	KHGB	KARAYAZI İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
642	ERZURUM	UZUNDERE	KHGB	UZUNDERE İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
643	ERZURUM	OLTU	KHGB	OLTU İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
644	ERZURUM	ÇAT	KHGB	ÇAT İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
645	ERZURUM	MERKEZ	KHGB	ERZURUM İLİ MERKEZ İLÇE KÖYLERİNE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
646	ERZURUM	KARAÇOBAN	KHGB	KARAÇOBAN İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
647	ERZURUM	İSPİR	KHGB	İSPİR İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
648	ERZURUM	PASINLER	KHGB	PASINLER İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
649	ERZURUM	PAZARYOLU	KHGB	PAZAR YOLU İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ

650	ERZURUM	HOROSAN	KHGB	HOROSAN KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
651	ERZURUM	HINIS	KHGB	HINIS İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
652	ERZURUM	İLICA	SULAMA BİRLİĞİ	DAPHAN SULAMA BİRLİĞİ
653	ERZURUM	KÖPRÜKÖY	SULAMA BİRLİĞİ	ARAS SULAMA BİRLİĞİ
654	ERZURUM	PASINLER	SULAMA BİRLİĞİ	DEMİRDÖVEN SULAMA BİRLİĞİ
655	ERZURUM	İSPİR	BELEDİYE BİRLİĞİ	ÇORUH VADİSİ BELEDİYELER BİRLİĞİ (ÇVBB)
656	ERZURUM	OLTU	KALKINMA BİRLİĞİ	ÇORUH HAVAZASI KALKINMA BİRLİĞİ (ÇOKAB)
657	ESKİŞEHİR	MERKEZ	DİĞER	ESKİŞEHİR FUAR BİRLİĞİ
658	ESKİŞEHİR	MİHALIÇCIK	KHGB	MİHALIÇCIK İLÇESİ KÖYLERİNE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
659	ESKİŞEHİR	MİHALGAZİ	KHGB	MİHALGAZİ İLÇESİ KÖYLERİNE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
660	ESKİŞEHİR	BEYLİKOVA	KHGB	BEYLİKOVA İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
661	ESKİŞEHİR	MERKEZ	KHGB	MERKEZ İLÇE KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
662	ESKİŞEHİR	SİVRİHİSAR	KHGB	SİVRİHİSAR KAYMAKAMLIĞI KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
663	ESKİŞEHİR	SARICAKAYA	KHGB	SARICAKAYA İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
664	ESKİŞEHİR	SEYİTGAZİ	KHGB	SEYİTGAZİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
665	ESKİŞEHİR	MAHMUDİYE	KHGB	MAHMUDİYE İLÇESİ VE KÖYLERİNE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
666	ESKİŞEHİR	İNÖNÜ	KHGB	İNÖNÜ İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
667	ESKİŞEHİR	ÇİFTELER	KHGB	ÇİFTELER İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
668	ESKİŞEHİR	GÜNYÜZÜ	KHGB	GÜNYÜZÜ KAYMAKAMLIĞI KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
669	ESKİŞEHİR	HAN	KHGB	HAN İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
670	ESKİŞEHİR	ALPU	KHGB	ALPU İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
671	ESKİŞEHİR	SARICAKAYA	SULAMA BİRLİĞİ	ORTA SAKARYA SULAMA BİRLİĞİ
672	ESKİŞEHİR	İNÖNÜ	SULAMA BİRLİĞİ	İNÖNÜ SULAMA BİRLİĞİ
673	ESKİŞEHİR	ÇİFTELER	SULAMA BİRLİĞİ	SAKARYABAŞI SULAMA BİRLİĞİ
674	ESKİŞEHİR	SEYİTGAZİ	SULAMA BİRLİĞİ	BATTALGAZİ SULAMA BİRLİĞİ
675	ESKİŞEHİR	MERKEZ	SULAMA BİRLİĞİ	ESKİŞEHİR SULAMA BİRLİĞİ
676	GAZİANTEP	OĞUZELİ	İÇMESUYU BİRLİĞİ	KEREL İÇME SULARI BİRLİĞİ
677	GAZİANTEP	KARKAMIŞ	İÇMESUYU BİRLİĞİ	SAVAŞ GRUBU KÖY İÇME SULARI BİRLİĞİ
678	GAZİANTEP	YAVUZELİ	KHGB	YAVUZELİ İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ

679	GAZİANTEP	ARABAN	KHGB	ARABAN İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
680	GAZİANTEP	NİZİP	KHGB	NİZİP İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
681	GAZİANTEP	ŞAHİNBEY	KHGB	ŞAHİNBEY İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
682	GAZİANTEP	OĞUZELİ	KHGB	OĞUZELİ İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
683	GAZİANTEP	KARKAMIŞ	KHGB	KARKAMIŞ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
684	GAZİANTEP	İSLAHİYE	KHGB	İSLAHİYE İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
685	GAZİANTEP	ŞEHİTKAMİL	KHGB	ŞEHİTKAMİL İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
686	GAZİANTEP	NURDAĞI	KHGB	NURDAĞI İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
687	GAZİANTEP	OĞUZELİ	SULAMA BİRLİĞİ	YAKACIK SULAMA BİRLİĞİ
688	GAZİANTEP	KARKAMIŞ	SULAMA BİRLİĞİ	HANCAĞIZ SULAMA BİRLİĞİ
689	GAZİANTEP	OĞUZELİ	İÇMESUYU BİRLİĞİ	BARAK GRUBU KÖY İÇME SULARI BİRLİĞİ
690	GAZİANTEP	OĞUZELİ	SULAMA BİRLİĞİ	KAYACIK SULAMA BİRLİĞİ
691	GAZİANTEP	NİZİP	SULAMA BİRLİĞİ	BELKIS-NİZİP POMPAJ SULAMA BİRLİĞİ
692	GİRESUN	MERKEZ	ATAK	GİRESUN İLİ KATI ATIK-SIVI ATIK VE İÇME SULARI BİRLİĞİ
693	GİRESUN	BULANCAK	İÇMESUYU BİRLİĞİ	GİRESUN İLİ BULANCAK İLÇESİ ERİKLİ İÇMESUYU BİRLİĞİ
694	GİRESUN	TİREBOLU	KHGB	TİREBOLU İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
695	GİRESUN	ÇAMOLUK	KHGB	ÇAMOLUK İLÇESİ KÖYLER HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
696	GİRESUN	ÇANAKÇI	KHGB	ÇANAKÇI İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
697	GİRESUN	ŞEBİNKARAHİSAR	KHGB	ŞEBİNKARAHİSAR İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
698	GİRESUN	DERELİ	KHGB	DERELİ İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
699	GİRESUN	EYNESİL	KHGB	EYNESİL İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
700	GİRESUN	MERKEZ	KHGB	GİRESUN MERKEZ İLÇE KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
701	GİRESUN	GÖRELE	KHGB	GÖRELE İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
702	GİRESUN	ALUCRA	KHGB	ALUCRA İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
703	GİRESUN	YAĞLIDERE	KHGB	YAĞLIDERE KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
704	GİRESUN	DOĞANKENT	KHGB	DOĞANKENT İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
705	GİRESUN	ESPIYE	KHGB	ESPIYE İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
706	GİRESUN	GÜCE	KHGB	GÜCE İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
707	GİRESUN	PİRAZİZ	KHGB	PİRAZİZ İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ

708	GİRESUN	KEŞAP	KHGB	KEŞAP İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
709	GİRESUN	BULANCAK	KHGB	BULANCAK İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
710	GİRESUN	GÖRELE	İÇMESUYU BİRLİĞİ	GİRESUN İLİ GÖRELE İLÇESİ DİKMEN GRUBU İÇME SUYU BİRLİĞİ
711	GÜMÜŞHANE	MERKEZ	DİĞER	GÜMÜŞHANE YEREL YÖNETİMLER BİRLİĞİ
712	GÜMÜŞHANE	ŞİRAN	KHGB	ŞİRAN İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
713	GÜMÜŞHANE	KÜRTÜN	KHGB	KÜRTÜN KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
714	GÜMÜŞHANE	TORUL	KHGB	TORUL KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
715	GÜMÜŞHANE	KÖSE	KHGB	KÖSE İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
716	GÜMÜŞHANE	KELKİT	KHGB	KELKİT İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
717	GÜMÜŞHANE	MERKEZ	KHGB	GÜMÜŞHANE MERKEZ İLÇE KÖYLERİNE HİZMET GÖTÜRME,ÇEVRE.KÜLTÜR VE TURİZM BİRLİĞİ
718	GÜMÜŞHANE	MERKEZ	TURİZM BİRLİĞİ	DOĞU KARADENİZ ZİGANA TURİZM BİRLİĞİ
719	HAKKARİ	MERKEZ	ATAK	HAKKARİ İLİ BELEDİYELERİ KATI ATIK YÖNETİM BİRLİĞİ
720	HAKKARİ	ÇUKURCA	KHGB	ÇUKURCA İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
721	HAKKARİ	ŞEMDİNLİ	KHGB	ŞEMDİNLİ İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
722	HAKKARİ	YÜKSEKOVA	KHGB	YÜKSEKOVA İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
723	HAKKARİ	MERKEZ	KHGB	MERKEZ VE KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
724	HATAY	HATAY	BELEDİYE BİRLİĞİ	HATAY BELDE BELEDİYELERİ BİRLİĞİ
725	HATAY	ANTAKYA	BELEDİYE BİRLİĞİ	HATAY BELEDİYELER BİRLİĞİ
726	HATAY	İSKENDERUN	BELEDİYE BİRLİĞİ	İSKENDERUN KÖRFEZ BELEDİYELER BİRLİĞİ
727	HATAY	ANTAKYA	ÇEVRE HİZMETLERİ BİRLİĞİ	HATAY ÇEVRE KORUMA BİRLİĞİ
728	HATAY	İSKENDERUN	ATAK	HATAY İLİ İSKENDERUN ÇEVRE İLÇE VE BELEDİYELERİ KÖY VE BELEDİYELERİNİN KATI ATIKLARINI DEĞERLENDİRME BİRLİĞİ
729	HATAY	İSKENDERUN	İÇMESUYU BİRLİĞİ	İSKENDERUN DEĞİRMEN DERE GRUBU İÇMESUYU BİRLİĞİ
730	HATAY	KIRIKHAN	İÇMESUYU BİRLİĞİ	KIRIKHAN MAZMANLI GRUBU İÇME SUYU BİRLİĞİ
731	HATAY	REYHANLI	İÇMESUYU BİRLİĞİ	REYHANLI İLÇESİ KÖYLERİ İÇME SUYU BİRLİĞİ
732	HATAY	SAMANDAĞ	İÇMESUYU BİRLİĞİ	SAMANDAĞ ÇAĞLIYAN GRUBU İÇME SUYU BİRLİĞİ
733	HATAY	ANTAKYA	KHGB	ANTAKYA KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
734	HATAY	BELEN	KHGB	BELEN İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
735	HATAY	ALTINÖZÜ	KHGB	ALTINÖZÜ İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ

736	HATAY	ERZİN	KHGB	ERZİN İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
737	HATAY	İSKENDERUN	KHGB	İSKENDERUN KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
738	HATAY	YAYLADAĞI	KHGB	YAYLADAĞI KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
739	HATAY	SAMANDAĞ	KHGB	SAMANDAĞ İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
740	HATAY	REYHANLI	KHGB	REYHANLI İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
741	HATAY	HASSA	KHGB	HASSA KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
742	HATAY	KIRIKHAN	KHGB	KIRIKHAN KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
743	HATAY	DÖRTYOL	KHGB	DÖRTYOL İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
744	HATAY	KUMLU	KHGB	KUMLU KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
745	HATAY	SAMANDAĞ	SULAMA BİRLİĞİ	SAMANDAĞ İLÇESİ KARAMANLI SULAMA BİRLİĞİ
746	HATAY	SAMANDAĞ	SULAMA BİRLİĞİ	SAMANDAĞ SULAMA BİRLİĞİ
747	HATAY	ANTAKYA	SULAMA BİRLİĞİ	YARSELİ SULAMA BİRLİĞİ
748	HATAY	KIRIKHAN	SULAMA BİRLİĞİ	KIRIKHAN SULAMA BİRLİĞİ
749	HATAY	KIRIKHAN	SULAMA BİRLİĞİ	KARASU SULAMA BİRLİĞİ
750	HATAY	YAYLADAĞI	SULAMA BİRLİĞİ	YAYLADAĞI SULAMA BİRLİĞİ
751	HATAY	HASSA	SULAMA BİRLİĞİ	HASSA SULAMA BİRLİĞİ
752	HATAY	TOMRUKSUYU	SULAMA BİRLİĞİ	KARAMANLI SULAMA BİRLİĞİ
753	HATAY	İSKENDERUN	DİĞER	KIYI OVASI KÖYLER BİRLİĞİ
754	HATAY	GÜZELYAYLA KÖYÜ	TURİZM BİRLİĞİ	GÜZELYAYLA TURİZM MERKEZİ ALTYAPI HİZMET BİRLİĞİ (GÜTAB)
755	HATAY	SAMANDAĞ	TURİZM BİRLİĞİ	SAMANDAĞ TURİZM BÖLGESİ ALTYAPI HİZMET BİRLİĞİ (SATAB)
756	HATAY	İSKENDERUN	TURİZM BİRLİĞİ	İSKENDERUN KIYI BANDI TURİZM MERKEZİ TURİZM ALTYAPI HİZMET BİRLİĞİ (İSTAB)
757	İĞDIR	MERKEZ	ÇEVRE HİZMETLERİ BİRLİĞİ	İĞDIR İLİ ÇEVRE HİZMETLERİ BİRLİĞİ
758	İĞDIR	MERKEZ	İÇMESUYU BİRLİĞİ	GÜRGÜRE GURUBU KÖYLERİ İÇME SUYU BİRLİĞİ
759	İĞDIR	ARALIK	DİĞER	ARALIK İLÇESİ RÜZGAR EREZYONU İLE MÜCADELE BİRLİĞİ
760	İĞDIR	MERKEZ	KHGB	İĞDIR İLİ MERKEZ KÖYLERİNE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
761	İĞDIR	TUZLUCA	KHGB	TUZLUCA İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
762	İĞDIR	ARALIK	KHGB	ARALIK İLÇESİ VE KÖYLERİNE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
763	İĞDIR	KARAKOYUNLU	KHGB	KARAKOYUNLU İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ

764	IĞDIR	MERKEZ	SULAMA BİRLİĞİ	YEŞİL IĞDIR SULAMA BİRLİĞİ
765	IĞDIR	ARALIK	SULAMA BİRLİĞİ	ARALIK İLÇESİ VE KÖYLERİNİN SULAMA BİRLİĞİ
766	ISPARTA	MERKEZ	BELEDİYE BİRLİĞİ	GÖLLER BÖLGESİ BELEDİYELER BİRLİĞİ (BEL-BİR)
767	ISPARTA	MERKEZ	DİĞER	ISPARTA İLİ VE BELEDİYELERİ YURT YAPTIRMA BİRLİĞİ
768	ISPARTA	EĞİRDİR	ÇEVRE HİZMETLERİ BİRLİĞİ	EĞİRDİR VE KOVADA GÖLÜ ÇEVRE KORUMA BİRLİĞİ
769	ISPARTA	EĞİRDİR	DİĞER	EĞİRDİR MEYVE ÜRETİCİLERİ BİRLİĞİ
770	ISPARTA	SENİRKENT	KHGB	SENİRKENT İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
771	ISPARTA	KEÇİBORLU	KHGB	KEÇİBORLU İLÇESİ KÖYLERİNE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
772	ISPARTA	GÖNEN	KHGB	GÖNEN İLÇESİ KÖYLERİNE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
773	ISPARTA	SÜTÇÜLER	KHGB	SÜTÇÜLER İLÇESİ KÖYLERİNE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
774	ISPARTA	YALVAÇ	KHGB	YALVAÇ İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
775	ISPARTA	AKSU	KHGB	AKSU İLÇESİ KHGB
776	ISPARTA	GELENDOST	KHGB	GELENDOST İLÇESİ KHGB
777	ISPARTA	EĞİRDİR	KHGB	EĞİRDİR İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
778	ISPARTA	ATABEY	KHGB	ATABEY İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
779	ISPARTA	ULUBORLU	KHGB	ULUBORLU İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
780	ISPARTA	MERKEZ	KHGB	MERKEZ İLÇE KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
781	ISPARTA	ŞARKIKARAAĞAÇ	KHGB	ŞARKIKARAAĞAÇ İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
782	ISPARTA	YENİŞARBADEMLİ	KHGB	YENİŞARBADEMLİ İLÇESİ BELEDİYE VE KÖYE HİZMET GÖTÜRME, TURİZMİ GELİŞTİRME VE ÇEVREYİ KORUMA BİRLİĞİ
783	ISPARTA	YALVAÇ İLÇESİ TAŞEVI KÖYÜ	SULAMA BİRLİĞİ	HOYRAN SULAMA BİRLİĞİ
784	ISPARTA	ATABEY	SULAMA BİRLİĞİ	ATABEY SULAMASI SULAMA BİRLİĞİ
785	ISPARTA	GELENDOST	SULAMA BİRLİĞİ	GELENDOST SULAMA BİRLİĞİ
786	ISPARTA	YALVAÇ	SULAMA BİRLİĞİ	YALVAÇ SULAMA BİRLİĞİ
787	ISPARTA	SENİRKENT	SULAMA BİRLİĞİ	SENİRKENT SULAMA BİRLİĞİ
788	ISPARTA	ŞARKIKARAAĞAÇ	SULAMA BİRLİĞİ	ŞARKIKARAAĞAÇ SULAMA BİRLİĞİ
789	ISPARTA	YENİŞARBADEMLİ	SULAMA BİRLİĞİ	YENİŞARBADEMLİ SULAMA BİRLİĞİ
790	ISPARTA	AKSU	SULAMA BİRLİĞİ	AKSU YILANLI SULAMA BİRLİĞİ
791	ISPARTA	YALVAÇ	BELEDİYE BİRLİĞİ	GELENDOST, YALVAÇ, ŞARKIKARAAĞAÇ VE KASABALARI BELEDİYELER BİRLİĞİ

792	İSTANBUL	SELİMPAŞA	ATAK	KUMBURGAZ-SELİMPAŞA-CELALİYE KAMILOBA ÇEVRE KORUMA ALTYAPIN TESİSLERİNİ YAPMA VE İŞLETME BİRLİĞİ (KUMSEKA)
793	İSTANBUL	BEYKOZ	BELEDİYE BİRLİĞİ	İSTANBUL BOĞAZI BELEDİYELER BİRLİĞİ
794	İSTANBUL	BEYLİKDÜZÜ	BELEDİYE BİRLİĞİ	ÜÇGÖL HAVZASI BELEDİYELER BİRLİĞİ
795	İSTANBUL	EYÜP	BELEDİYE BİRLİĞİ	HALIÇ BELEDİYELER BİRLİĞİ
796	İSTANBUL	MERKEZ	BÖLGE BELEDİYELER BİRLİĞİ	TARİHİ KENTLER BİRLİĞİ
797	İSTANBUL	MERKEZ	BÖLGE BELEDİYELER BİRLİĞİ	MARMARA VE BOĞAZLARI BELEDİYELER BİRLİĞİ
798	İSTANBUL	EYÜP	KHGB	EYÜP İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
799	İSTANBUL	SİLİVRİ	KHGB	SİLİVRİ İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
800	İSTANBUL	ÜMRANİYE	KHGB	ÜMRANİYE İLÇESİ HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
801	İSTANBUL	BEYKOZ	KHGB	BEYKOZ İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
802	İSTANBUL	ÇATALCA	KHGB	ÇATALCA İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
803	İSTANBUL	ŞİLE	KHGB	ŞİLE İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
804	İSTANBUL	SARIYER	KHGB	SARIYER İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
805	İSTANBUL	KARTAL	KHGB	KARTAL İLÇESİ KÖYLERE VE BELEDİYELERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
806	İSTANBUL	GAZİOSMANPAŞA	KHGB	GAZİOSMANPAŞA İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
807	İZMİR	ÇEŞME	ATAK	ÇEŞME-ALAÇATI ÇEVRE KORUMA, ALTYAPI TESİSLERİ YAPMA VE İŞLETME BİRLİĞİ
808	İZMİR	MENDERES BELEDİYESİ	BELEDİYE BİRLİĞİ	TAHTALI BARAJI HAVZASI VE ÇEVRESİ BELEDİYELER BİRLİĞİ
809	İZMİR	URLA	BELEDİYE BİRLİĞİ	YARIMADA BELEDİYELER BİRLİĞİ
810	İZMİR	ALIAĞA	BELEDİYE BİRLİĞİ	ÇANDARLI KÖRFEZİ BELEDİYELER BİRLİĞİ
811	İZMİR	MERKEZ	BÖLGE BELEDİYELER BİRLİĞİ	KIYI EGE BELEDİYELER BİRLİĞİ
812	İZMİR	ALIAĞA	BÖLGE BELEDİYELER BİRLİĞİ	BAKIRÇAY BELEDİYELER BİRLİĞİ
813	İZMİR	MERKEZ	DİĞER	İZMİR KUŞ CENNETİNİ KORUMA VE GELİŞTİRME BİRLİĞİ
814	İZMİR	KİRAZ	KHGB	KİRAZ KAYMAKAMLIĞI KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
815	İZMİR	KONAK	KHGB	KONAK KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
816	İZMİR	BERGAMA	KHGB	BERGAMA İLÇESİ KÖYLERİNE HİZMETGÖTÜRME BİRLİĞİ
817	İZMİR	BEYDAĞ	KHGB	BEYDAĞ İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
818	İZMİR	TİRE	KHGB	TİRE İLÇESİ KÖYLERİNE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
819	İZMİR	ÖDEMiŞ	KHGB	ÖDEMiŞ İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ

820	İZMİR	BERGAMA	KHGB	İZMİR İLİ BERGAMA İLÇESİ KOZAK-MADRA ÇAYINI KORUMA VE ISLAHI İLE YÖRE KÖYLERİNE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
821	İZMİR	KARABURUN	KHGB	KARABURUN KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
822	İZMİR	BUCA	KHGB	BUCA İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
823	İZMİR	TORBALI	KHGB	TORBALI İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
824	İZMİR	GÜZELBAHÇE	KHGB	GÜZELBAHÇE İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
825	İZMİR	SEFERİHİSAR	KHGB	SEFERİHİSAR İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
826	İZMİR	URLA	KHGB	URLA İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
827	İZMİR	KINIK	KHGB	KINIK İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
828	İZMİR	ÇEŞME	KHGB	ÇEŞME İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
829	İZMİR	FOÇA	KHGB	FOÇA İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
830	İZMİR	BORNOVA	KHGB	BORNOVA KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
831	İZMİR	MENDERES	KHGB	MENDERES İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
832	İZMİR	SELÇUK	KHGB	SELÇUK İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
833	İZMİR	KARŞIYAKA	KHGB	KARŞIYAKA KÖYLERİ HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
834	İZMİR	ALIAĞA	KHGB	ALIAĞA KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
835	İZMİR	BAYINDIR	KHGB	BAYINDIR İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
836	İZMİR	MENEMEN	KHGB	MENEMEN İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
837	İZMİR	KEMALPAŞA	KHGB	KEMALPAŞA İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
838	İZMİR	DİKİLİ	KHGB	DİKİLİ KAMU KURUM VE KURULUŞLARI İLE KHGB
839	İZMİR	ÖDEMİŞ	SULAMA BİRLİĞİ	KÜÇÜKMENDERES SULAMA BİRLİĞİ
840	İZMİR	DİKİLİ	SULAMA BİRLİĞİ	DİKİLİ SOL SAHİL SULAMA BİRLİĞİ
841	İZMİR	KINIK	SULAMA BİRLİĞİ	BAKIRÇAY SULAMA BİRLİĞİ
842	İZMİR	BERGAMA	SULAMA BİRLİĞİ	KESTEL SULAMA BİRLİĞİ
843	İZMİR	MENEMEN	SULAMA BİRLİĞİ	MENEMEN İLÇESİ SOL SAHİL SULAMA BİRLİĞİ
844	İZMİR	MENEMEN	SULAMA BİRLİĞİ	MENEMEN SAĞ SAHİL SULAMA BİRLİĞİ
845	İZMİR	FOÇA	TURİZM BİRLİĞİ	FOÇA ÇEVRE, KÜLTÜR VE TURİZM BİRLİĞİ
846	İZMİR	DİKİLİ	TURİZM BİRLİĞİ	DİKİLİ ÇEVRE, KÜLTÜR VE TURİZM BİRLİĞİ
847	İZMİR	SEFERİHİSAR	TURİZM BİRLİĞİ	SEFERİHİSAR ÇEVRE, KÜLTÜR VE TURİZM BİRLİĞİ

848	İZMİR	URLA	TURİZM BİRLİĞİ	URLA ÇEVRE, KÜLTÜR VE TURİZM BİRLİĞİ
849	İZMİR	ALIAĞA	TURİZM BİRLİĞİ	ALIAĞA ÇEVRE, KÜLTÜR VE TURİZM BİRLİĞİ
850	İZMİR	BERGAMA	TURİZM BİRLİĞİ	BERGAMA İLÇESİ ÇEVRE KÜLTÜR VE TURİZM BİRLİĞİ
851	İZMİR	KARABURUN	TURİZM BİRLİĞİ	KARABURUN ÇEVRE KÜLTÜR VE TURİZM BİRLİĞİ
852	İZMİR	ÖDEMİŞ	TURİZM BİRLİĞİ	ÖDEMİŞ ÇEVRE KÜLTÜR VE TURİZM BİRLİĞİ
853	İZMİR	ZEYTİNDAĞ	SULAMA BİRLİĞİ	BAKIRÇAY ALT SAHİL SULAMA BİRLİĞİ
854	İZMİR	BERGAMA	TURİZM BİRLİĞİ	BERGAMA İLÇESİ TURİZM ALTYAPI HİZMET BİRLİĞİ
855	İZMİR	DİKİLİ	TURİZM BİRLİĞİ	DİKİLİ TURİZM ALTYAPI HİZMET BİRLİĞİ
856	İZMİR	ÖZDERE	TURİZM BİRLİĞİ	ÖZDERE-GÜMÜLDÜR TURİZMİNİ TANITMA BİRLİĞİ
857	İZMİR	ÖDEMİŞ	ATAK	KÜÇÜK MENDERES HAVZASI ÇEVRE VE ALTYAPI HİZMETLERİ BİRLİĞİ (KHMB)
858	KAHRAMANM ARAŞ	MERKEZ	ATAK	KAHRAMANMARAŞ BELEDİYESİ VE ÇEVRE BELEDİYELER KATI ATIK BERTARAF TESİSLERİ YAPMA VE İŞLETME BİRLİĞİ (MARAŞÇEBBİR)
859	KAHRAMANM ARAŞ	MERKEZ	ATAK	KAHRAMANMARAŞ İL ÖZEL İDARESİ VE BELEDİYELER ÇEVRE-ALTYAPI TEMEL HİZMETLER BİRLİĞİ
860	KAHRAMANM ARAŞ	ANDIRIN İLÇESİ BAŞDOĞAN KÖYÜ	İÇMESUYU BİRLİĞİ	BAŞDOĞAN, ÇİÇEKLİ, ALINOLUK, TORUN VE HACİVELİUŞAĞI KÖYLERİ İÇME SUYU BİRLİĞİ
861	KAHRAMANM ARAŞ	ANDIRIN	İÇMESUYU BİRLİĞİ	ANACIK,KIZIK,BEŞBUCAK VE ERENLER KÖYLERİ İÇME SUYU BİRLİĞİ
862	KAHRAMANM ARAŞ	ANDIRIN İLÇESİ ALAMEŞE KÖYÜ	İÇMESUYU BİRLİĞİ	ALAMEŞE, BULGURKAYA,KABAAĞAÇ, KUMARLI,BEKTAŞLI,GÖKAHMETLİ VE KIYIKÇI KÖYLERİ İÇMESUYU BİRLİĞİ
863	KAHRAMANM ARAŞ	MERKEZ	KHGB	MERKEZ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
864	KAHRAMANM ARAŞ	NURHAK	KHGB	NURHAK İLÇESİ VE KÖYLERİNE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
865	KAHRAMANM ARAŞ	ELBİSTAN	KHGB	ELBİSTAN İLÇESİ KÖYLERİNE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
866	KAHRAMANM ARAŞ	ANDIRIN	KHGB	ANDIRIN İLÇESİ KÖYLERİNE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
867	KAHRAMANM ARAŞ	ÇAĞLAYANCERİT	KHGB	ÇAĞLAYANCERİT İLÇESİ VE KÖYLERİNE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
868	KAHRAMANM ARAŞ	AFŞİN	KHGB	AFŞİN İLÇESİ KÖYLERİNE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
869	KAHRAMANM ARAŞ	GÖKSUN	KHGB	GÖKSUN İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
870	KAHRAMANM ARAŞ	EKİNÖZÜ	KHGB	EKİNÖZÜ İLÇESİ VE KÖYLERİNE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ

871	KAHRAMANM ARAŞ	TÜRKOĞLU	KHGB	TÜRKOĞLU İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
872	KAHRAMANM ARAŞ	PAZARCIK	KHGB	PAZARCIK İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
873	KAHRAMANM ARAŞ	MERKEZ	SULAMA BİRLİĞİ	AYVALI SULAMA BİRLİĞİ
874	KAHRAMANM ARAŞ	ELBİSTAN	SULAMA BİRLİĞİ	KALEALTI SULAMA BİRLİĞİ
875	KAHRAMANM ARAŞ	MERKEZ	SULAMA BİRLİĞİ	KARTALKAYA SAĞ SAHİL SULAMA BİRLİĞİ
876	KAHRAMANM ARAŞ	ANDIRIN	SULAMA BİRLİĞİ	AŞAĞI ANDIRIN SULAMA BİRLİĞİ
877	KAHRAMANM ARAŞ	NARLI	SULAMA BİRLİĞİ	KARTALKAYA SOL SAHİL SULAMA BİRLİĞİ
878	KAHRAMANM ARAŞ	GÖKSUN	SULAMA BİRLİĞİ	GÖKSUN SULAMA BİRLİĞİ
879	KAHRAMANM ARAŞ	MERKEZ	TURİZM BİRLİĞİ	KAHRAMANMARAŞ TURİZM ALT YAPI HİZMET BİRLİĞİ
880	KARABÜK	MERKEZ	TURİZM BİRLİĞİ	KARABÜK KÜLTÜR VE TURİZM KORUMA VE GELİŞİM BÖLGESİ ALT YAPI HİZMET BİRLİĞİ(KARTAB)
881	KARABÜK	MERKEZ	HİZMET BİRLİĞİ	KARABÜK İLİ ÇEVRE HİZMETLERİ BİRLİĞİ
882	KARABÜK	YENİCE	KHGB	YENİCE İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
883	KARABÜK	SAFRANBOLU	KHGB	SAFRANBOLU KAYMAKAMLIĞI KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
884	KARABÜK	OVACIK	KHGB	OVACIK İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
885	KARABÜK	ESKİPAZAR	KHGB	ESKİPAZAR İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
886	KARABÜK	EFLANİ	KHGB	EFLANİ İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
887	KARABÜK	MERKEZ	KHGB	MERKEZ İLÇE KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
888	KARAMAN	ERMENEK	ATAK	TAŞELİ BELEDİYELERİ VE ÇEVRE-ALTYAPI TEMEL HİZMETLER BİRLİĞİ (TAŞELİ BEL-BİR)
889	KARAMAN	MERKEZ	ATAK	KARAMAN İLİ ÖZEL İDARESİ VE BELEDİYELERİ ÇEVRE ALTYAPI TEMEL HİZMETLER BİRLİĞİ
890	KARAMAN	SARIVELİLER	KHGB	SARIVELİLER KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
891	KARAMAN	KAZIMKARABEKİR	KHGB	KAZIMKARABEKİR İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
892	KARAMAN	ERMENEK	KHGB	KARAMAN İLİ ERMENEK İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
893	KARAMAN	BAŞYAYLA	KHGB	BAŞYAYLA İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
894	KARAMAN	AYRANCI	KHGB	AYRANCI İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ

895	KARAMAN	MERKEZ	KHGB	KARAMAN İLİ MERKEZ İLÇE KÖYLERİNE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
896	KARAMAN	AYRANCI	SULAMA BİRLİĞİ	AYRANCI SULAMA BİRLİĞİ
897	KARAMAN	ERMENEK	SULAMA BİRLİĞİ	GÜNEYYURT SULAMA BİRLİĞİ
898	KARAMAN	MERKEZ	SULAMA BİRLİĞİ	KARAMAN OVASI SULAMA BİRLİĞİ
899	KARS	MERKEZ	ÇEVRE HİZMETLERİ BİRLİĞİ	KARS İLİ ÇEVRE HİZMETLERİ BİRLİĞİ
900	KARS	MERKEZ	DİĞER	KARS TARIM VE HAYVANCILIĞI GELİŞTİRME BİRLİĞİ
901	KARS	SUSUZ	KHGB	SUSUZ KAYMAKAMLIĞI KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
902	KARS	SELİM	KHGB	SELİM KAYMAKAMLIĞI KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
903	KARS	KAĞIZMAN	KHGB	KAĞIZMAN İLÇESİ MERKEZİ VE KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
904	KARS	DİĞOR	KHGB	DİĞOR KAYMAKAMLIĞI KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
905	KARS	AKYAKA	KHGB	AKYAKA İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
906	KARS	SARIKAMIŞ	KHGB	SARIKAMIŞ KAYMAKAMLIĞI KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
907	KARS	ARPAÇAY	KHGB	ARPAÇAY İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
908	KARS	MERKEZ	KHGB	KARS İLİ MERKEZ İLÇE VE KÖYLERİNE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
909	KARS	ARPAÇAY	SULAMA BİRLİĞİ	ARPAÇAY İLÇESİ VE KÖYLERİ SULAMA BİRLİĞİ
910	KARS	AKYAKA	SULAMA BİRLİĞİ	AKYAKA İLÇESİ VE KÖYLERİ SULAMA BİRLİĞİ
911	KARS	MERKEZ	TURİZM BİRLİĞİ	KARS KÜLTÜR VE TURİZM ALTYAPI BİRLİĞİ
912	KARS	SELİM	SULAMA BİRLİĞİ	SELİM İLÇESİ VE KÖYLERİ SULAMA BİRLİĞİ
913	KARS	AKYAKA	İÇMESUYU BİRLİĞİ	DEMİRKENT GURUP KÖYLERİ İÇME SUYU BİRLİĞİ (D.G.K.İ.S.B.)
914	KASTAMONU	MERKEZ	KALKINMA BİRLİĞİ	ORTA KARADENİZ KALKINMA BİRLİĞİ
915	KASTAMONU	PINARBAŞI	KHGB	PINARBAŞI KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
916	KASTAMONU	KÜRE	KHGB	KÜRE KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
917	KASTAMONU	SEYDİLER	KHGB	SEYDİLER İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
918	KASTAMONU	İNEBOLU	KHGB	İNEBOLU KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
919	KASTAMONU	İHSANGAZİ	KHGB	İHSANGAZİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
920	KASTAMONU	HANÖNÜ	KHGB	HANÖNÜ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
921	KASTAMONU	TAŞKÖPRÜ	KHGB	TAŞKÖPRÜ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
922	KASTAMONU	BOZKURT	KHGB	BOZKURT KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
923	KASTAMONU	CİDE	KHGB	CİDE KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ

924	KASTAMONU	TOSYA	KHGB	TOSYA KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
925	KASTAMONU	ÇATALZEYTİN	KHGB	ÇATALZEYTİN KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
926	KASTAMONU	AĞLI	KHGB	AĞLI KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
927	KASTAMONU	ARAÇ	KHGB	ARAÇ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
928	KASTAMONU	ABANA	KHGB	ABANA KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
929	KASTAMONU	DADAY	KHGB	DADAY KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
930	KASTAMONU	DEVREKANİ	KHGB	DEVRAKANİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
931	KASTAMONU	AZDAVAY	KHGB	AZDAVAY KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
932	KASTAMONU	MERKEZ	KHGB	KASTAMONU İLİ MERKEZ İLÇE KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
933	KASTAMONU	DOĞANYURT	KHGB	DOĞANYURT İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
934	KASTAMONU	ŞENPAZAR	KHGB	ŞENPAZAR İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
935	KASTAMONU	MERKEZ	MAHALLİ İDARELER BİRLİĞİ	KASTAMONU MAHALLİ İDARELER BİRLİĞİ
936	KASTAMONU	SEYDİLER	SULAMA BİRLİĞİ	BEYLER-KULAKSIZLAR SULAMA BİRLİĞİ (FESH EDİLMİŞTİR)
937	KASTAMONU	MERKEZ	SULAMA BİRLİĞİ	KARAÇOMAK SULAMA BİRLİĞİ
938	KASTAMONU	MERKEZ	SULAMA BİRLİĞİ	GERMEÇTEPE-KIRCALAR SULAMA BİRLİĞİ
939	KASTAMONU	MERKEZ BÜK KÖYÜ	SULAMA BİRLİĞİ	HASKÖY SULAMA BİRLİĞİ
940	KASTAMONU	TAŞKÖPRÜ	SULAMA BİRLİĞİ	KARADERE SULAMA BİRLİĞİ
941	KASTAMONU	TAŞKÖPRÜ	SULAMA BİRLİĞİ	ASAR SULAMA BİRLİĞİ
942	KASTAMONU	MERKEZ	TURİZM BİRLİĞİ	KASTAMONU-ILGAZ DAĞI TURİZM ALTYAPI HİZMET BİRLİĞİ
943	KAYSERİ	BÜNYAN	BELEDİYE BİRLİĞİ	İPEK YOLU ÇEVRE BELEDİYELERİ BİRLİĞİ
944	KAYSERİ	ÖZVATAN	BELEDİYE BİRLİĞİ	AKDAĞLAR BELEDİYELER BİRLİĞİ
945	KAYSERİ	DEVELİ	BELEDİYE BİRLİĞİ	SULTAN SAZLIĞI MİLLİ PARKI ÇEVRE BELEDİYELERİ BİRLİĞİ
946	KAYSERİ	DEVELİ İLÇESİ SARICA KÖYÜ	İÇMESUYU BİRLİĞİ	DEVELİ İLÇESİ SARICA KÖYÜ GRUP İÇME SUYU BİRLİĞİ
947	KAYSERİ	SARIOĞLAN	BELEDİYE BİRLİĞİ	KESDOĞAN ÇEVRE BELEDİYELERİ BİRLİĞİ
948	KAYSERİ	MERKEZ	KALKINMA BİRLİĞİ	ORTA ANADOLU KALKINMA BİRLİĞİ
949	KAYSERİ	DEVELİ	KHGB	DEVELİ İLÇESİ KÖYLERİNE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
950	KAYSERİ	KOCASINAN	KHGB	KOCASINAN İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
951	KAYSERİ	HACILAR	KHGB	HACILAR İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ

952	KAYSERİ	SARIZ	KHGB	SARIZ KAYMAKAMLIĞI KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
953	KAYSERİ	PINARBAŞI	KHGB	PINARBAŞI KAYMAKAMLIĞI KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
954	KAYSERİ	YAHYALI	KHGB	YAHYALI İLÇESİ VE KÖYLERİNE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
955	KAYSERİ	FELAHİYE	KHGB	FELAHİYE KAYMAKAMLIĞI KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
956	KAYSERİ	SARIOĞLAN	KHGB	SARIOĞLAN KAYMAKAMLIĞI KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
957	KAYSERİ	YEŞİLHİSAR	KHGB	YEŞİLHİSAR İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
958	KAYSERİ	ÖZVATAN	KHGB	ÖZVATAN KAYMAKAMLIĞI KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
959	KAYSERİ	TOMARZA	KHGB	TOMARZA İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
960	KAYSERİ	MELİKGAZİ	KHGB	MELİKGAZİ İLÇESİ BELEDİYE VE KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
961	KAYSERİ	BÜNYAN	KHGB	BÜNYAN KAYMAKAMLIĞI KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
962	KAYSERİ	TALAS	KHGB	TALAS İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
963	KAYSERİ	AKKIŞLA	KHGB	AKKIŞLA KAYMAKAMLIĞI KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
964	KAYSERİ	İNCESU	KHGB	KAYSERİ İLİ İNCESU İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
965	KAYSERİ	SARIOĞLAN	SULAMA BİRLİĞİ	SARIOĞLAN SULAMA BİRLİĞİ
966	KAYSERİ	YAHYALI	SULAMA BİRLİĞİ	AĞÇAŞAR SULAMA BİRLİĞİ
967	KAYSERİ	SARIZ	SULAMA BİRLİĞİ	SARIZ CAZİBE SULAMA BİRLİĞİ
968	KAYSERİ	KOCASINAN	SULAMA BİRLİĞİ	KAYSERİ-KOCASINAN İLÇESİ SARIMSAKLI POMPAJ SULAMA BİRLİĞİ
969	KAYSERİ	KOVALI	SULAMA BİRLİĞİ	KOVALI SULAMA BİRLİĞİ
970	KAYSERİ	KOCASINAN	SULAMA BİRLİĞİ	KOCASINAN İLÇESİ SARIMSAKLI CAZİBE SULAMA BİRLİĞİ(Feshedildi)
971	KAYSERİ	TOMARZA	SULAMA BİRLİĞİ	ZAMANTI SULAMA BİRLİĞİ
972	KAYSERİ	PINARBAŞI	SULAMA BİRLİĞİ	KARABOĞAZ KILIÇMEHMET BÜYÜK POTUKLU SULAMA BİRLİĞİ
973	KIRIKKALE	MERKEZ	DİĞER	KIRIKKALE ŞEHİRLERARASI OTOBÜS TERMİNALİ YAPMA VE İŞLETME BİRLİĞİ (İl Özel İdaresinin birlik üyeliğinden 03/03/2008 tarih ve 42 sayılı kararla ayrılması nedeniyle FESH olmuştur.)
974	KIRIKKALE	MERKEZ	ATAK	KIRIKKALE KATI ATIK YÖNETİMİ BELEDİYELER BİRLİĞİ
975	KIRIKKALE	MERKEZ	İÇMESUYU BİRLİĞİ	KIRIKKALE YEŞİL VADI SU BİRLİĞİ
976	KIRIKKALE	YAHŞİHAN	KHGB	YAHŞİHAN İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
977	KIRIKKALE	BAHŞİLİ	KHGB	BAHŞİLİ İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
978	KIRIKKALE	DELİCE	KHGB	DELİCE İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
979	KIRIKKALE	KARAKEÇİLİ	KHGB	KARAKEÇİLİ İLÇESİ KÖYLERİNE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ

980	KIRIKKALE	SULAKYURT	KHGB	SULAKYURT İLÇESİ KÖYLERİNE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
981	KIRIKKALE	BALIŞEYH	KHGB	BALIŞEYH İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
982	KIRIKKALE	KESKİN	KHGB	KESKİN İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
983	KIRIKKALE	MERKEZ	KHGB	KIRIKKALE İLİ YEREL YÖNETİMLER HİZMET BİRLİĞİ
984	KIRIKKALE	ÇELEBİ	KHGB	ÇELEBİ İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
985	KIRIKKALE	ÇELEBİ	SULAMA BİRLİĞİ	KÖPRÜ KÖY SAĞ SAHİL SULAMA BİRLİĞİ
986	KIRIKKALE	KARAKEÇİLİ	SULAMA BİRLİĞİ	KESİKKÖPRÜ-KARAKEÇİLİ SULAMA BİRLİĞİ
987	KIRKLARELİ	MERKEZ	ATAK	KIRKLARELİ YEREL YÖNETİMLERİ KATI ATIK TESİSLERİ YAPMA VE İŞLETME BİRLİĞİ(KIRK KABI)
988	KIRKLARELİ	KOFCAZ BEYCI KÖYÜ	İÇMESUYU BİRLİĞİ	KOCAYAZI II GURUBU İÇME SUYU BİRLİĞİ
989	KIRKLARELİ	KOFÇAZ	KHGB	KOFÇAZ İLÇESİ KÖYLERİNE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
990	KIRKLARELİ	DEMİRKÖY	KHGB	DEMİRKÖY İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
991	KIRKLARELİ	MERKEZ	KHGB	MERKEZ İLÇE KÖYLERİNE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
992	KIRKLARELİ	PEHLİVANKÖY	KHGB	PEHLİVANKÖY İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
993	KIRKLARELİ	BABAESKİ	KHGB	BABAESKİ İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
994	KIRKLARELİ	PINARHİSAR	KHGB	PINARHİSAR KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
995	KIRKLARELİ	LÜLEBURGAZ	KHGB	LÜLEBURGAZ İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
996	KIRŞEHİR	MERKEZ	DİĞER	KARAKURT KAPLICASI BİRLİĞİ
997	KIRŞEHİR	MERKEZ	HİZMET BİRLİĞİ	KIRŞEHİR BELEDİYELERİ SU VE HİZMET BİRLİĞİ
998	KIRŞEHİR	MUCUR	KHGB	MUCUR İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
999	KIRŞEHİR	KAMAN	KHGB	KAMAN İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1000	KIRŞEHİR	ÇİÇEKDAĞI	KHGB	ÇİÇEKDAĞI İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1001	KIRŞEHİR	BOZTEPE	KHGB	BOZTEPE İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1002	KIRŞEHİR	AKPINAR	KHGB	AKPINAR KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1003	KIRŞEHİR	AKÇAKENT	KHGB	AKÇAKENT İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1004	KIRŞEHİR	MERKEZ	KHGB	KIRŞEHİR MERKEZ İLÇE KÖYLERİNE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1005	KIRŞEHİR	MERKEZ	SULAMA BİRLİĞİ	SIDIKLI SULAMA BİRLİĞİ
1006	KIRŞEHİR	ÇİÇEKDAĞI	SULAMA BİRLİĞİ	KÖSELİ BELEDİYESİ VE ÇEVRE KÖYLERİ SULAMA BİRLİĞİ
1007	KIRŞEHİR	MERKEZ	SULAMA BİRLİĞİ	GÜZLER SULAMA BİRLİĞİ

1008	KIRŞEHİR	AKPINAR	SULAMA BİRLİĞİ	KARAOVA SULAMA BİRLİĞİ
1009	KİLİS	MERKEZ	İÇMESUYU BİRLİĞİ	KONAK GRUBU İÇME SUYU HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1010	KİLİS	ELBEYLİ	KHGB	ELBEYLİ KAYMAKAMLIĞI KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1011	KİLİS	MUSABEYLİ	KHGB	MUSABEYLİ İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1012	KİLİS	POLATELİ	KHGB	POLATELİ İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1013	KİLİS	MERKEZ	KHGB	KİLİS MERKEZ İLÇE VE BAĞLI KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1014	KOCAELİ	GEBZE	BELEDİYE BİRLİĞİ	GEBZE BELEDİYELER BİRLİĞİ
1015	KOCAELİ	GÖLCÜK	TURİZM BİRLİĞİ	KOCAELİ-GÖLCÜK YAZLIK TERMAL TURİZM MERKEZİ BİRLİĞİ
1016	KOCAELİ	KANDIRA	TURİZM BİRLİĞİ	KOCAELİ-SAKARYA KIYIBANDI KÜLTÜR VE TURİZM KORUMA VE GELİŞİM BÖLGESİ BİRLİĞİ
1017	KOCAELİ	MERKEZ	TURİZM BİRLİĞİ	KOCAELİ-KARTEPE(KELTEPE) TURİZM MERKEZİ BİRLİĞİ
1018	KOCAELİ	İZMİT	ÇEVRE HİZMETLERİ BİRLİĞİ	KOCAELİ ÇEVRE VE İMAR KORUMA BİRLİĞİ
1019	KOCAELİ	KÖRFEZ	KHGB	KÖRFEZ İLÇESİ KÖYLERİNE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1020	KOCAELİ	KANDIRA	KHGB	KANDIRA İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1021	KOCAELİ	DERİNCE	KHGB	DERİNCE İLÇESİ KÖYLERİNİ KALKINDIRMA VE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1022	KOCAELİ	GEBZE	KHGB	GEBZE İLÇESİ KÖYLERİNE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1023	KOCAELİ	KARAMÜRSEL	KHGB	KARAMÜRSEL İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1024	KOCAELİ	İZMİT	KHGB	KOCAELİ İLİ MERKEZ İLÇE KÖYLERİNE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1025	KOCAELİ	GÖLCÜK	KHGB	GÖLCÜK KÖYLERİNE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1026	KONYA	MERKEZ	BELEDİYE BİRLİĞİ	KONYA BELEDİYELER BİRLİĞİ
1027	KONYA	CİHANBEYLİ	ÇEVRE HİZMETLERİ BİRLİĞİ	CİHANBEYLİ,KULU, ALTINEKİN İLÇE, BELDE VE KÖYLERİ ÇEVRE KORUMA BİRLİĞİ
1028	KONYA	ÇUMRA	ÇEVRE HİZMETLERİ BİRLİĞİ	ÇATALHÜYÜK ÇEVRE KORUMA BİRLİĞİ
1029	KONYA	HÜYÜK	ÇEVRE HİZMETLERİ BİRLİĞİ	HÜYÜK ÇEVRE KORUMA BİRLİĞİ
1030	KONYA	EREĞLİ	DİĞER	İVRİZ GRUBU İÇME SUYU İNŞAATI BİRLİĞİ
1031	KONYA	EREĞLİ	İÇMESUYU BİRLİĞİ	BULGURLUK-ÇAKMAK KÖYLERİ İÇME VE KULLANMA SUYU BİRLİĞİ
1032	KONYA	EREĞLİ	İÇMESUYU BİRLİĞİ	TOROS İÇME SUYU BİRLİĞİ
1033	KONYA	BOZKIR	İÇMESUYU BİRLİĞİ	KONYA İLİ BOZKIR MERKEZ VE GRUP KÖYLERİ İÇMESUYU BİRLİĞİ
1034	KONYA	KONYA	KALKINMA BİRLİĞİ	KONYA VE KARAMAN İLLERİ KALKINMA BİRLİĞİ
1035	KONYA	CİHANBEYLİ	KHGB	CİHANBEYLİ KAYMAKAMLIĞI KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ

1036	KONYA	AHIRLI	KHGB	AHIRLI İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1037	KONYA	DERBENT	KHGB	DERBENT İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1038	KONYA	YUNAK	KHGB	YUNAK KÖYLERINE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1039	KONYA	ÇUMRA	KHGB	ÇUMRA İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1040	KONYA	TUZLUKÇU	KHGB	TUZLUKÇU İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1041	KONYA	MERAM	KHGB	MERAM İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1042	KONYA	HALKAPINAR	KHGB	HALKAPINAR İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1043	KONYA	ILGIN	KHGB	ILGIN İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1044	KONYA	HÜYÜK	KHGB	HÜYÜK KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1045	KONYA	EREĞLİ	KHGB	EREĞLİ İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1046	KONYA	EMİRGAZİ	KHGB	EMİRGAZİ İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1047	KONYA	BEYŞEHİR	KHGB	BEYŞEHİR İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1048	KONYA	ÇELTİK	KHGB	ÇELTİK İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1049	KONYA	YALIHÜYÜK	KHGB	YALIHÜYÜK İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1050	KONYA	KARATAY	KHGB	KARATAY KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1051	KONYA	KULU	KHGB	KULU İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1052	KONYA	TAŞKENT	KHGB	TAŞKENT İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1053	KONYA	HADİM	KHGB	HADİM İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1054	KONYA	KADINHANI	KHGB	KADINHANI KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1055	KONYA	AKÖREN	KHGB	AKÖREN KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1056	KONYA	DEREBUCAK	KHGB	DEREBUCAK İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1057	KONYA	SARAYÖNÜ	KHGB	SARAYÖNÜ KAYMAKAMLIĞI KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1058	KONYA	AKŞEHİR	KHGB	AKŞEHİR KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1059	KONYA	DOĞANHISAR	KHGB	DOĞANHISAR İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1060	KONYA	BOZKIR	KHGB	BOZKIR KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1061	KONYA	SEYDİŞEHİR	KHGB	SEYDİŞEHİR KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1062	KONYA	ALTINEKİN	KHGB	ALTINEKİN İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1063	KONYA	GÜNEYSINIR	KHGB	GÜNEYSINIR İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1064	KONYA	SELÇUKLU	KHGB	KONYA İLİ SELÇUKLU İLÇESİ HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ

1065	KONYA	KARAPINAR	KHGB	KARAPINAR KAYMAKAMLIĞI KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1066	KONYA	ÇUMRA	SULAMA BİRLİĞİ	ÇUMRA SULAMA BİRLİĞİ
1067	KONYA	ILGIN	SULAMA BİRLİĞİ	ILGIN OVASI SULAMA BİRLİĞİ
1068	KONYA	KIRELİ	SULAMA BİRLİĞİ	KIRELİ POMPAJ SULAMA BİRLİĞİ
1069	KONYA	ATLANTI	SULAMA BİRLİĞİ	ILGIN -ATLANTI SULAMA BİRLİĞİ
1070	KONYA	ORTAÖREN	SULAMA BİRLİĞİ	KARAÖREN POMPAJ SULAMA BİRLİĞİ
1071	KONYA	EREĞLİ	SULAMA BİRLİĞİ	İVRİZ SOL SAHİL VE YILDIZLI SULAMA BİRLİĞİ
1072	KONYA	EREĞLİ	SULAMA BİRLİĞİ	İVRİZ SULAMASI AKHÜYÜK-ÇİLLER SULAMA BİRLİĞİ
1073	KONYA	ÇUMRA	SULAMA BİRLİĞİ	OVA SULAMA BİRLİĞİ
1074	KONYA	SEYDİŞEHİR	SULAMA BİRLİĞİ	GEVREKLİ SULAMA BİRLİĞİ
1075	KONYA	YALIHÜYÜK	SULAMA BİRLİĞİ	YALIHÜYÜK SUĞLA POMPAJ SULAMA BİRLİĞİ
1076	KONYA	EREĞLİ	SULAMA BİRLİĞİ	İVRİZ SAĞ SAHİL SULAMA BİRLİĞİ
1077	KONYA	AKŞEHİR	ÇEVRE HİZMETLERİ BİRLİĞİ	AKŞEHİR VE EBER GÖLLERİ ÇEVRE KORUMA BİRLİĞİ
1078	KÜTAHYA	SİMAV	ATAK	SİMAV VE ÇEVRE BELEDİYELERİ ATIKSU ARITMA TESİSLERİ YAPMA VE İŞLETME BİRLİĞİ (SİM-AB)
1079	KÜTAHYA	MERKEZ	ATAK	KÜTAHYA İLİ YEREL YÖNETİMLERİ KATI ATIK BERTARAF TESİSLERİ YAPMA İŞLETME BİRLİĞİ
1080	KÜTAHYA	MERKEZ	DİĞER	KÜTAHYA ÇİNİGAR İŞLETME BİRLİĞİ
1081	KÜTAHYA	ŞAPHANE	KHGB	ŞAPHANE İLÇESİ KÖYLERİNE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1082	KÜTAHYA	SİMAV	KHGB	SİMAV KAYMAKAMLIĞI KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1083	KÜTAHYA	PAZARLI	KHGB	PAZARLI İLÇESİ KÖYLERE HİZMETGÖTÜRME BİRLİĞİ
1084	KÜTAHYA	GEDİZ	KHGB	GEDİZ İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1085	KÜTAHYA	EMET	KHGB	EMET KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1086	KÜTAHYA	DUMLUPINAR	KHGB	DUMLUPINAR İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1087	KÜTAHYA	ÇAVDARHİSAR	KHGB	ÇAVDARHİSAR KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1088	KÜTAHYA	ASLANAPA	KHGB	ASLANAPA KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1089	KÜTAHYA	ALTINTAŞ	KHGB	ALTINTAŞ KAYMAKAMLIĞI KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1090	KÜTAHYA	DOMANIÇ	KHGB	DOMANIÇ İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1091	KÜTAHYA	HİSARCIK	KHGB	HİSARCIK KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1092	KÜTAHYA	TAVŞANLI	KHGB	TAVŞANLI İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ

1093	KÜTAHYA	MERKEZ	KHGB	KÜTAHYA MERKEZ İLÇE KÖYLERİNE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1094	KÜTAHYA	MERKEZ	SULAMA BİRLİĞİ	KÜTAHYA MERKEZ SULAMA BİRLİĞİ
1095	KÜTAHYA	TAVŞANLI	SULAMA BİRLİĞİ	TAVŞANLI SULAMA BİRLİĞİ
1096	KÜTAHYA	ÇAVDARHİSAR	SULAMA BİRLİĞİ	ÇAVDARHİSAR SULAMA BİRLİĞİ
1097	MALATYA	MERKEZ	BELEDİYE BİRLİĞİ	MALATYA BELEDİYELER BİRLİĞİ
1098	MALATYA	YAZIHAN	İÇMESUYU BİRLİĞİ	YAZIHAN KARASU İÇMESUYU BİRLİĞİ
1099	MALATYA	MER	İÇMESUYU BİRLİĞİ	ÇAPO GRUBU İÇME SUYU BİRLİĞİ
1100	MALATYA	MERKEZ	KALKINMA BİRLİĞİ	DOĞU İLLERİ (MALATYA-ELAZIĞ-BİNGÖL-TUNCELİ) KALKINMA BİRLİĞİ
1101	MALATYA	DOĞANŞEHİR	KHGB	DOĞANŞEHİR İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1102	MALATYA	KULUNCAK	KHGB	KULUNCAK İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1103	MALATYA	YAZIHAN	KHGB	YAZIHAN İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1104	MALATYA	BATTALGAZİ	KHGB	BATTALGAZİ İLÇESİ KÖYLERİNE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1105	MALATYA	YEŞİLYURT	KHGB	YEŞİLYURT İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1106	MALATYA	ARGUVAN	KHGB	ARGUVAN İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1107	MALATYA	ARAPGİR	KHGB	ARAPGİR İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1108	MALATYA	KALE	KHGB	KALE İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1109	MALATYA	AKÇADAĞ	KHGB	AKÇADAĞ İLÇESİ KÖYLERİNE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1110	MALATYA	MERKEZ	KHGB	MERKEZ İLÇE KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1111	MALATYA	DOĞANYOL	KHGB	DOĞANYOL İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1112	MALATYA	DARENDE	KHGB	DARENDE KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1113	MALATYA	PÜTÜRGE	KHGB	MALATYA İLİ PÜTÜRGE İLÇESİ BÜYÜKÖZ YANDERE KAYADERE GÖKÇELİ TAŞTEPE KÖYLERİNE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1114	MALATYA	PÜTÜRGE	KHGB	MALATYA İLİ PÜTÜRGE İLÇESİ KÖYLERİNE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1115	MALATYA	HEKİMHAN	KHGB	HEKİMHAN İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1116	MALATYA	MERKEZ	SULAMA BİRLİĞİ	SULTAN SUYU SAĞ SAHİL SULAMA BİRLİĞİ
1117	MALATYA	MERKEZ	SULAMA BİRLİĞİ	DERME SULAMA BİRLİĞİ
1118	MALATYA	BATTALGAZİ	SULAMA BİRLİĞİ	BATTALGAZİ SULAMA BİRLİĞİ
1119	MALATYA	DOĞANŞEHİR	SULAMA BİRLİĞİ	DOĞANŞEHİR SULAMA BİRLİĞİ
1120	MALATYA	AKÇADAĞ	SULAMA BİRLİĞİ	AKÇADAĞ SULAMA BİRLİĞİ

1121	MALATYA	AKÇADAĞ	SULAMA BİRLİĞİ	SUÇATI SULAMA BİRLİĞİ
1122	MALATYA	DOĞANŞEHİR	SULAMA BİRLİĞİ	POLAT SULAMA BİRLİĞİ
1123	MALATYA	YAZIHAN	SULAMA BİRLİĞİ	YAZIHAN SULAMA BİRLİĞİ
1124	MALATYA	AKÇADAĞ	SULAMA BİRLİĞİ	SULTANSUYU SULAMA BİRLİĞİ
1125	MANİSA	MERKEZ	BÖLGE BELEDİYELER BİRLİĞİ	EGE BELEDİYELER BİRLİĞİ
1126	MANİSA	MERKEZ	ÇEVRE HİZMETLERİ BİRLİĞİ	MANİSA İLİ ÇEVRE HİZMETLERİ BİRLİĞİ (MAÇEB)
1127	MANİSA	SALİHLİ	ATAK	İL ÖZEL İDARESİ, SALİHLİ İLÇE VE BELDE BELEDİYELERİ KATI ATIK BERTARAF TESİSİ BİRLİĞİ
1128	MANİSA	KULA	ÇEVRE HİZMETLERİ BİRLİĞİ	KULA İLÇESİ BELEDİYELERİ ÇEVRE BİRLİĞİ
1129	MANİSA	SOMA	ÇEVRE HİZMETLERİ BİRLİĞİ	MANİSA İL ÖZEL İDARESİ, SOMA, KIRKAĞAÇ İLÇE VE BELDE BELEDİYELERİ ÇEVRE HİZMETLERİ BİRLİĞİ(SOMKIRÇEB)
1130	MANİSA	MERKEZ	HİZMET BİRLİĞİ	GEDİZ HAVZASI İLLERİ ÇEVRE KORUMA HİZMET BİRLİĞİ
1131	MANİSA	SARIGÖL	KHGB	MANİSA İLİ SARIGÖL İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1132	MANİSA	DEMİRCİ	KHGB	DEMİRCİ İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1133	MANİSA	GÖRDES	KHGB	GÖRDES İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1134	MANİSA	MERKEZ	KHGB	MANİSA İLİ MERKEZ İLÇE KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1135	MANİSA	KÖPRÜBAŞI	KHGB	MANİSA İLİ KÖPRÜBAŞI İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1136	MANİSA	KULA	KHGB	KULA İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1137	MANİSA	KIRKAĞAÇ	KHGB	KIRKAĞAÇ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1138	MANİSA	SALİHLİ	KHGB	MANİSA İLİ SALİHLİ İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1139	MANİSA	SOMA	KHGB	MANİSA İLİ SOMA İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1140	MANİSA	SELENDİ	KHGB	SELENDİ İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1141	MANİSA	SARUHANLI	KHGB	SARUHANLI KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1142	MANİSA	GÖLMARMARA	KHGB	GÖLMARMARA İLÇESİ VE KÖYLERİNE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1143	MANİSA	ALAŞEHİR	KHGB	ALAŞEHİR KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1144	MANİSA	AKHİSAR	KHGB	AKHİSAR İLÇESİ VE KÖYLERİNE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1145	MANİSA	AHMETLİ	KHGB	AHMETLİ İLÇESİ KÖYLERİNE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1146	MANİSA	TURGUTLU	KHGB	TURGUTLU İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1147	MANİSA	MERKEZ	SULAMA BİRLİĞİ	MESİR SULAMA BİRLİĞİ
1148	MANİSA	MERKEZ	SULAMA BİRLİĞİ	GEDİZ SULAMA BİRLİĞİ

1149	MANİSA	TURGUTLU	SULAMA BİRLİĞİ	TURGUTLU SULAMA BİRLİĞİ
1150	MANİSA	AHMETLİ	SULAMA BİRLİĞİ	AHMETLİ SULAMA BİRLİĞİ
1151	MANİSA	AHMETLİ İLÇESİ GÖKKAYA BELDESİ	SULAMA BİRLİĞİ	GÖKKAYA BELDESİ VE ÇEVRE KÖYLERİ SULAMA BİRLİĞİ
1152	MANİSA	ALAŞEHİR	SULAMA BİRLİĞİ	ÜZÜM SULAMA BİRLİĞİ
1153	MANİSA	SALİHLİ	SULAMA BİRLİĞİ	SALİHLİ SOL SAHİL SULAMA BİRLİĞİ
1154	MANİSA	SALİHLİ	SULAMA BİRLİĞİ	SALİHLİ SAĞ SAHİL SULAMA BİRLİĞİ
1155	MANİSA	SARIGÖL	SULAMA BİRLİĞİ	SARIGÖL SULAMA BİRLİĞİ
1156	MANİSA	SARIGÖL	SULAMA BİRLİĞİ	BAĞ SULAMA BİRLİĞİ
1157	MANİSA	SARUHANLI	SULAMA BİRLİĞİ	SARIKIZ SULAMA BİRLİĞİ
1158	MARDİN	NUSAYBİN	SULAMA BİRLİĞİ	NUSAYBİN İLÇESİ ÇAĞ ÇAĞ SULAMA BİRLİĞİ
1159	MARDİN	DERİK	SULAMA BİRLİĞİ	DERİK İLÇESİ DUMLUCA SULAMA BİRLİĞİ
1160	MARDİN	NUSAYBİN	KHGB	NUSAYBİN KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1161	MARDİN	MİDYAT	KHGB	MİDYAT İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1162	MARDİN	ÖMERLİ	KHGB	ÖMERLİ İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1163	MARDİN	DERİK	İÇMESUYU BİRLİĞİ	MARDİN İLİ DERİK İLÇESİ HONAK GRUBU İÇME SULARI BİRLİĞİ
1164	MARDİN	MAZIDAĞI	KHGB	MAZIDAĞI İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1165	MARDİN	SAVUR	KHGB	SAVUR İLÇESİ MERKEZ VE KÖYLERİNE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1166	MARDİN	KIZILTEPE	KHGB	KIZILTEPE İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1167	MARDİN	DERİK	KHGB	DERİK İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1168	MARDİN	YEŞİLLİ	KHGB	YEŞİLLİ İLÇESİ VE KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1169	MARDİN	DARGEÇİT	KHGB	DARGEÇİT İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1170	MARDİN	MERKEZ	KHGB	MARDİN İLİ KALKINDIRMA VE KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1171	MARDİN	MERKEZ	TURİZM BİRLİĞİ	GÜNEYDOĞU ANADOLU KÜLTÜREL MİRAS VE TURİZM KALKINMA BİRLİĞİ
1172	MARDİN	MERKEZ	BELEDİYE BİRLİĞİ	MARDİN İLİ SÜRDÜRÜLEBİLİR ÇEVRE YÖNETİMİ BELEDİYELER BİRLİĞİ
1173	MERSİN	ANAMUR	ATAK	ANAMUR,BOZYAZI,AYDINCIK,ÖREN,ÇARIKLAR, TEKMEN, TEKELİ BELEDİYELERİ KATI ATIK BİRLİĞİ
1174	MERSİN	ERDEMLİ	ATAK	İÇEL SAHİL BANDI BELEDİYELERİ PİSSU VE KATI ATIK HİZMETLERİ BİRLİĞİ
1175	MERSİN	SİLİFKE	BELEDİYE BİRLİĞİ	TAŞELİ BELEDİYELER BİRLİĞİ
1176	MERSİN	ERDEMLİ	İÇMESUYU BİRLİĞİ	AKSIFAT GRUBU İÇMESUYU BİRLİĞİ

1177	MERSİN	TARSUS	İÇMESUYU BİRLİĞİ	ÇATALÇEŞME KIRKGÖZ İÇMESUYU BİRLİĞİ
1178	MERSİN	SİLİFKE	İÇMESUYU BİRLİĞİ	SİLİFKE AKSIFAT GRUBU İÇMESUYU BİRLİĞİ
1179	MERSİN	ANAMUR	KHGB	ANAMUR KÖYLERİNE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1180	MERSİN	AYDINCIK	KHGB	AYDINCIK İLÇESİ KÖYLERİNE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1181	MERSİN	MUT	KHGB	MUT İLÇESİ KÖYLERİNE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1182	MERSİN	TARSUS	KHGB	TARSUS İLÇESİ KÖYLERİNE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1183	MERSİN	ÇAMLIYAYLA	KHGB	ÇAMLIYAYLA İLÇESİ KÖYLERİNE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1184	MERSİN	GÜLNAR	KHGB	GÜLNAR İLÇESİ KÖYLERİNE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1185	MERSİN	SİLİFKE	KHGB	SİLİFKE KÖYLERİNE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1186	MERSİN	ERDEMLİ	KHGB	ERDEMLİ İLÇESİ KÖYLERİNE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1187	MERSİN	BOZYAZI	KHGB	BOZYAZI KAYMAKAMLIĞI KÖYLERİNE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1188	MERSİN	MERKEZ	KHGB	MERSİN MERKEZ İLÇE KÖYLERİNE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1189	MERSİN	MERKEZ	MAHALLİ İDARELER BİRLİĞİ	İÇİŞLERİ BAKANLIĞI MAHALLİ İDARELER EĞİTİM BİRLİĞİ
1190	MERSİN	MERKEZ	SULAMA BİRLİĞİ	MERSİN SULAMA BİRLİĞİ
1191	MERSİN	DAVULTEPE BELDESİ	SULAMA BİRLİĞİ	AKDENİZ SULAMA BİRLİĞİ
1192	MERSİN	MEZİTLİ KASABASI	SULAMA BİRLİĞİ	YEŞİLSAHİL SULAMA BİRLİĞİ
1193	MERSİN	DEĞİRMENÇAY BELDESİ	SULAMA BİRLİĞİ	UZUNÇAY SULAMA BİRLİĞİ
1194	MERSİN	ANAMUR	SULAMA BİRLİĞİ	ANAMUR SULAMA BİRLİĞİ
1195	MERSİN	AYDINCIK	SULAMA BİRLİĞİ	AYDINCIK SULAMA BİRLİĞİ
1196	MERSİN	BOZYAZI	SULAMA BİRLİĞİ	TEKELİ SULAMA BİRLİĞİ
1197	MERSİN	HOCALI KÖYÜ	SULAMA BİRLİĞİ	TAŞELİ SULAMA BİRLİĞİ
1198	MERSİN	MUT	SULAMA BİRLİĞİ	MUT SULAMA BİRLİĞİ
1199	MERSİN	SİLİFKE İLÇESİ ATAYURT BELDESİ	SULAMA BİRLİĞİ	GÖKSU SULAMA BİRLİĞİ
1200	MERSİN	SİLİFKE	SULAMA BİRLİĞİ	SİLİFKE SULAMA BİRLİĞİ
1201	MERSİN	TARSUS	SULAMA BİRLİĞİ	TARSUS SAHİL SULAMA BİRLİĞİ
1202	MERSİN	TARSUS İLÇESİ VERİMLİ KÖYÜ	SULAMA BİRLİĞİ	PAMUKOVA SULAMA BİRLİĞİ
1203	MERSİN	TARSUS İLÇESİ ALIFAKI KÖYÜ	SULAMA BİRLİĞİ	TARSUS ONKÖY SULAMA BİRLİĞİ

1204	MERSİN	ERDEMLİ İLÇESİ KUMKUYU KASABASI	SULAMA BİRLİĞİ	LİMONLU-KUMKUYU BELEDİYELERİ SU VE SULAMA BİRLİĞİ (FESH EDİLMİŞTİR)
1205	MERSİN	ERDEMLİ	SULAMA BİRLİĞİ	ERDEMLİ SULAMA BİRLİĞİ
1206	MERSİN	ERDEMLİ	SULAMA BİRLİĞİ	KAYACI EVDİLEK SULAMA BİRLİĞİ
1207	MERSİN	TARSUS İLÇESİ ÇOPLU KÖYÜ	SULAMA BİRLİĞİ	SEYHAN SULAMA BİRLİĞİ
1208	MERSİN	SİLİFKE İLÇESİ SEYDİLİ KÖYÜ	SULAMA BİRLİĞİ	YEŞİL GEÇİT SULAMA BİRLİĞİ
1209	MERSİN	SİLİFKE	SULAMA BİRLİĞİ	LAMAS ÇAYI SULAMA BİRLİĞİ (FESH EDİLMİŞTİR.)
1210	MERSİN	TARSUS	SULAMA BİRLİĞİ	TOROSLAR SULAMA BİRLİĞİ
1211	MERSİN	BOZYAZI	SULAMA BİRLİĞİ	BOZYAZI SULAMA BİRLİĞİ
1212	MERSİN	İĞDIR KÖ.	SULAMA BİRLİĞİ	ÜÇTEPE BAHŞIŞ SULAMA BİRLİĞİ
1213	MERSİN	TARSUS	İÇMESUYU BİRLİĞİ	KAKLIKTAŞI BELEN İÇMESUYU BİRLİĞİ
1214	MERSİN	TARSUS NEMİROĞLU KÖYÜ	İÇMESUYU BİRLİĞİ	OVA KÖYLERİ İÇME SU BİRLİĞİ
1215	MERSİN	LİMONLU	İÇMESUYU BİRLİĞİ	AKSUFAT-LİMONLU HAVZASI SU YÖNETİM BİRLİĞİ
1216	MERSİN	ANAMUR İLÇESİ MALAKLAR KÖYÜ	İÇMESUYU BİRLİĞİ	KARDEŞ KÖYLER İÇME SU BİRLİĞİ
1217	MUĞLA	MERKEZ	ATAK	MUĞLA DÜZENLİ KATI ATIK DEPO YAPMA VE İŞLETME BİRLİĞİ (MUKAD-BİR)
1218	MUĞLA	MARMARİS	ATAK	MARMARİS ÇEVRE KORUMA ALTYAPI TESİSLERİ YAPMA VE İŞLETME BİRLİĞİ (MARIÇ-BELBİR)
1219	MUĞLA	BODRUM	TURİZM BİRLİĞİ	BODRUM YARIMADASI KÜLTÜR VE TURİZM KORUMA VE GELİŞİM BÖLGESİ ALTYAPI HİZMET BİRLİĞİ
1220	MUĞLA	MİLAS	TURİZM BİRLİĞİ	MİLAS KÜLTÜR VE TURİZM KORUMA VE GELİŞİM BÖLGESİ ALTYAPI HİZMET BİRLİĞİ
1221	MUĞLA	MARMARİS	TURİZM BİRLİĞİ	MARMARİS VE ÇEVRESİ TURİZM ALANI ALTYAPI HİZMET BİRLİĞİ
1222	MUĞLA	DALAMAN	TURİZM BİRLİĞİ	DALAMAN KÜLTÜR VE TURİZM KORUMA VE GELİŞİM BÖLGESİ ALT YAPI HİZMET BİRLİĞİ
1223	MUĞLA	FETHİYE	TURİZM BİRLİĞİ	FETHİYE SEKİ ERENDAĞ KIŞ SPORLARI TURİZM MERKEZİ ALTYAPI HİZMET BİRLİĞİ
1224	MUĞLA	MERKEZ	BELEDİYE BİRLİĞİ	MUĞLA BELEDİYELER BİRLİĞİ
1225	MUĞLA	BODRUM	BELEDİYE BİRLİĞİ	BODRUM YARIMADASI BELEDİYELER BİRLİĞİ
1226	MUĞLA	KÖYCEĞİZ	ÇEVRE HİZMETLERİ BİRLİĞİ	KÖYCEĞİZ/DALYAN ÇEVRE KORUMA BİRLİĞİ
1227	MUĞLA	FETHİYE İLÇESİ ALAÇAT KÖYÜ	İÇMESUYU BİRLİĞİ	FETHİYE İLÇESİ ÇALTIOZÜ, ALAÇAT, ÇAYKENARI, DEMİRLER, ARIFLER VE YAKABAĞ KÖYLERİ İÇMESUYU BİRLİĞİ

1228	MUĞLA	BAYIR BELEDİYESİ	İÇMESUYU BİRLİĞİ	BAYIR GRUBU KÖYLERİ İÇME SUYU GETİRME VE İDAME ETTİRME BİRLİĞİ
1229	MUĞLA	BENCİK BELEDİYESİ	İÇMESUYU BİRLİĞİ	KÖKLÜK GRUBU KÖYLERİ VE BENCİK BELEDİYESİ İÇME SUYU BİRLİĞİ
1230	MUĞLA	BODRUM	KHGB	BODRUM YARIMADASI KÖYLERİNE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1231	MUĞLA	FETHİYE	KHGB	FETHİYE KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME TURİZMİ GELİŞTİRME VE ÇEVRE KORUMA BİRLİĞİ
1232	MUĞLA	ORTACA	KHGB	ORTACA İLÇESİ KÖYLERE HİZMET, TURİZMİ GELİŞTİRME VE ÇEVREYİ KORUMA BİRLİĞİ
1233	MUĞLA	MARMARİS	KHGB	MARMARİS İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1234	MUĞLA	MİLAS	KHGB	MİLAS İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME, ÇEVRE KORUMA VE TURİZMİ GELİŞTİRME BİRLİĞİ
1235	MUĞLA	DATÇA	KHGB	
1236	MUĞLA	KÖYCEĞİZ	KHGB	KÖYCEĞİZ İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME TURİZMİ GELİŞTİRME VE ÇEVREYİ KORUMA BİRLİĞİ
1237	MUĞLA	ULA	KHGB	ULA İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME VE TURİZMİ GELİŞTİRME BİRLİĞİ
1238	MUĞLA	DALAMAN	KHGB	DALAMAN KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME VE TURİZMİ GELİŞTİRME BİRLİĞİ
1239	MUĞLA	KAVAKLIDERE	KHGB	MUĞLA İLİ KAVAKLIDERE İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME TURİZMİ GELİŞTİRME VE ÇEVREYİ KORUMA BİRLİĞİ
1240	MUĞLA	YATAĞAN	KHGB	YATAĞAN İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1241	MUĞLA	MERKEZ	KHGB	MUĞLA İLİ MERKEZ İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME TURİZMİ GELİŞTİRME VE ÇEVREYİ KORUMA BİRLİĞİ
1242	MUĞLA	DALAMAN	SULAMA BİRLİĞİ	DALAMAN SULAMA BİRLİĞİ
1243	MUĞLA	KEMER BELDESİ	SULAMA BİRLİĞİ	KEMER SULAMA BİRLİĞİ
1244	MUĞLA	KEMER BELDESİ GİRMELER KÖYÜ	SULAMA BİRLİĞİ	KADIKÖY SULAMA BİRLİĞİ
1245	MUĞLA	BOZÜYÜK BELDESİ	SULAMA BİRLİĞİ	BOZÜYÜK BELDESİ VE CİVAR KÖYLERİ TARIMSAL SULAMA GELİŞTİRME BİRLİĞİ
1246	MUĞLA	BEYOBASI BELDESİ	SULAMA BİRLİĞİ	YUVARLAKÇAY TAŞKIN SULAMA BİRLİĞİ
1247	MUĞLA	ORTAKÖY KÖYÜ	SULAMA BİRLİĞİ	YUKARIAKÇAY SULAMA BİRLİĞİ
1248	MUĞLA	KARAÇULHA BELDESİ	SULAMA BİRLİĞİ	KARAÇULHA SULAMA BİRLİĞİ
1249	MUĞLA	EŞEN BELDESİ	SULAMA BİRLİĞİ	EŞEN SULAMA BİRLİĞİ
1250	MUĞLA	ALAÇAT KÖYÜ	SULAMA BİRLİĞİ	AKBÜK SULAMA BİRLİĞİ
1251	MUĞLA	ORTACA	SULAMA BİRLİĞİ	GÜZELYURT SULAMA BİRLİĞİ
1252	MUĞLA	ORTACA	SULAMA BİRLİĞİ	ORTACA SULAMA BİRLİĞİ

1253	MUĞLA	MUMCULAR BELDESİ	SULAMA BİRLİĞİ	KARAOVA MUMCULAR İÇME KULLANMA SUYU BALIKÇILIK VE SULAMA BİRLİĞİ
1254	MUĞLA	KARGI KÖYÜ	SULAMA BİRLİĞİ	YANIKLAR SULAMA BİRLİĞİ
1255	MUŞ	BULANIK	KHGB	BULANIK İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1256	MUŞ	HASKÖY	KHGB	HASKÖY İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1257	MUŞ	VARTO	KHGB	VARTO İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1258	MUŞ	MERKEZ	KHGB	MUŞ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1259	MUŞ	KORKUT	KHGB	KORKUT İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1260	MUŞ	MALAZGİRT	KHGB	MALAZGİRT İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1261	MUŞ	BULANIK	SULAMA BİRLİĞİ	ULUSU SULAMA BİRLİĞİ
1262	MUŞ	MALAZGİRT	SULAMA BİRLİĞİ	MALAZGİRT BULANIK SULAMA BİRLİĞİ
1263	MUŞ	BULANIK	SULAMA BİRLİĞİ	BULANIK SULAMA BİRLİĞİ
1264	MUŞ	MERKEZ	SULAMA BİRLİĞİ	MUŞ OVASI SULAMA BİRLİĞİ
1265	MUŞ	MALAZGİRT	ÇEVRE HİZMETLERİ BİRLİĞİ	MALAZGİRT VE BULANIK İLÇELERİ İLE CİVAR BELEDİYELER ÇEVRE HİZMETLERİ BİRLİĞİ
1266	MUŞ	MERKEZ	ATAK	MUŞ KATI ATIK BELEDİYELER BİRLİĞİ
1267	NEVŞEHİR	MERKEZ	BELEDİYE BİRLİĞİ	KAPADOKYA İLÖZEL İDARELERİ VE BELEDİYELER BİRLİĞİ
1268	NEVŞEHİR	MERKEZ	TURİZM BİRLİĞİ	KAPADOKYA TURİZM BÖLGESİ ALT YAPI HİZMET BİRLİĞİ
1269	NEVŞEHİR	MERKEZ	İÇMESUYU BİRLİĞİ	NEVŞEHİR BELEDİYELERİ SU VE HİZMET BİRLİĞİ
1270	NEVŞEHİR	HACİBEKTAŞ	KHGB	HACİBEKTAŞ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1271	NEVŞEHİR	GÜLŞEHİR	KHGB	GÜLŞEHİR İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1272	NEVŞEHİR	ÜRGÜP	KHGB	ÜRPGÜP İLÇESİ KÖYLERİNE HİZMET GÖTÜRME VE TURİZM BİRLİĞİ
1273	NEVŞEHİR	DERİNKUYU	KHGB	DERİNKUYU İLÇESİ KÖYLERİNE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1274	NEVŞEHİR	AVANOS	KHGB	AVANOS KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1275	NEVŞEHİR	ACIGÖL	KHGB	ACIGÖL İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1276	NEVŞEHİR	KOZAKLI	KHGB	NEVŞEHİR İLÇESİ KOZAKLI İLÇESİ KÖYLERİNE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1277	NEVŞEHİR	MERKEZ	KHGB	NEVŞEHİR İLİ MERKEZ İLÇE KÖYLERİNE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1278	NEVŞEHİR	ÜRGÜP	SULAMA BİRLİĞİ	SARIYAZI SULAMA BİRLİĞİ
1279	NEVŞEHİR	YALINTAŞ KÖYÜ	SULAMA BİRLİĞİ	YALINTAŞ SULAMA BİRLİĞİ
1280	NEVŞEHİR	AVANOS	SULAMA BİRLİĞİ	AYHANLAR SULAMA BİRLİĞİ

1281	NİĞDE	MERKEZ	ATAK	NİĞDE DÜZENLİ KATI ATIK DEPO İŞLETME BİRLİĞİ (NİĞKAD-BİR)
1282	NİĞDE	ÇİFTLİK	BELEDİYE BİRLİĞİ	ÇİFTLİK İLÇESİ BELEDİYELER BİRLİĞİ
1283	NİĞDE	MERKEZ	BELEDİYE BİRLİĞİ	NİĞDE BELEDİYELER BİRLİĞİ
1284	NİĞDE	MERKEZ	DİĞER	MAHALLİ İDARELER HALICILIK EL SANATLARINI GELİŞTİRME VE YAYMA BİRLİĞİ
1285	NİĞDE	KARAKAPI KASABASI	İÇMESUYU BİRLİĞİ	ALTUNHİSAR İLÇESİ KARAKAPI-AKÇAÖREN-ULUÖREN GRUBU İÇME SUYU BİRLİĞİ
1286	NİĞDE	ÇİFTLİK	KHGB	ÇİFTLİK KAYMAKAMLIĞI KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1287	NİĞDE	ÇAMARDI	KHGB	ÇAMARDI İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1288	NİĞDE	BOR	KHGB	BOR İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1289	NİĞDE	ALTUNHİSAR	KHGB	ALTUNHİSAR KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1290	NİĞDE	MERKEZ	KHGB	MERKEZ İLÇE KÖYLERİNE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1291	NİĞDE	ULUKIŞLA	KHGB	ULUKIŞLA İLÇESİ KÖY VE BELDELERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1292	NİĞDE	MERKEZ İLÇE OVACIK BELDESİ	SULAMA BİRLİĞİ	ULUAĞAÇ GÖLETİ SULAMA BİRLİĞİ
1293	ORDU	MERKEZ	ATAK	ORDU İLİ 6.GRUP ÇEVRE BELEDİYELER KATI ATIK BERTARAF TESİSLERİ YAPMA VE İŞLETME BİRLİĞİ (ORDU İLİ MERKEZ VE ÇEVRE BELEDİYELER KATI ATIK BERTARAF TESİSLERİ YAPMA VE İŞLETME BİRLİĞİ.. olarak ismini değiştirmiştir.)
1294	ORDU	AKKUŞ	ÇEVRE HİZMETLERİ BİRLİĞİ	KIZLAR YAYLASI ÇEVRE BELEDİYELER BİRLİĞİ
1295	ORDU	MERKEZ	İÇMESUYU BİRLİĞİ	ÇAMBAŞI HORLAK GRUBU İÇME SUYU BİRLİĞİ
1296	ORDU	İKİZCE İLÇESİ DEREBAŞI KÖYÜ	İÇMESUYU BİRLİĞİ	DEREBAŞI GRUBU İÇME SUYU BİRLİĞİ
1297	ORDU	ÇAYBAŞI	KHGB	ÇAYBAŞI İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1298	ORDU	GÖLKÖY	KHGB	GÖLKÖY İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1299	ORDU	KABATAŞ	KHGB	KABATAŞ İLÇESİ KÖYLERİNE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1300	ORDU	KABADÜZ	KHGB	KABADÜZ İLÇESİ KÖYLERİNE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1301	ORDU	ÇATALPINAR	KHGB	ÇATALPINAR İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1302	ORDU	MESUDIYE	KHGB	MESUDIYE İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1303	ORDU	ÜNYE	KHGB	ÜNYE İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1304	ORDU	İKİZCE	KHGB	ORDU İLİ İKİZCE İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1305	ORDU	KUMRU	KHGB	ORDU İLİ KUMRU İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ

1306	ORDU	GÜRGENTEPE	KHGB	GÜRGENTEPE İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1307	ORDU	PERŞEMBE	KHGB	PERŞEMBE İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1308	ORDU	GÜLYALI	KHGB	GÜLYALI İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1309	ORDU	AKKUŞ	KHGB	AKKUŞ İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1310	ORDU	MERKE	KHGB	MERKEZ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1311	ORDU	ÇAMAŞ	KHGB	ÇAMAŞ İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1312	ORDU	AYBASTI	KHGB	AYBASTI İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1313	ORDU	KORGAN	KHGB	KORGAN İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1314	ORDU	FATSA	KHGB	FATSA İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1315	ORDU	ULUBEY	KHGB	ULBEY İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1316	ORDU	ÜNYE	TURİZM BİRLİĞİ	CANIK ÇEVRESİ TURİZM GELİŞTİRME, ÇEVRE KORUMA VE TEMİZLİĞİ, YATIRIM HİZMETLERİ, ALTYAPI TESİSLERİ YAPMA VE İŞLETME BİRLİĞİ
1317	OSMANİYE	MERKEZ	ATAK	OSMANİYE İLİ KATI ATIK BERTARAF VE ALTYAPI HİZMETLERİ MAHALLİ İDARELER BİRLİĞİ
1318	OSMANİYE	KADIRLI	İÇMESUYU BİRLİĞİ	YUSUFİZZETTİN GRUP KÖYLERİ İÇMESUYU BİRLİĞİ
1319	OSMANİYE	KADIRLI	İÇMESUYU BİRLİĞİ	KADIRLI-KARAPINAR GRUP KÖYLERİ İÇMESUYU BİRLİĞİ
1320	OSMANİYE	KADIRLI	KHGB	KADIRLI İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1321	OSMANİYE	MERKEZ	KHGB	OSMANİYE İLİ MERKEZ VE KÖYLERİNE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1322	OSMANİYE	HASANBEYLİ	KHGB	HASANBEYLİ İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1323	OSMANİYE	BAHÇE	KHGB	BAHÇE İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1324	OSMANİYE	TOPRAKKALE	KHGB	TOPRAKKALE İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1325	OSMANİYE	SUMBAS	KHGB	SUMBAS KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1326	OSMANİYE	DÜZİÇİ	KHGB	DÜZİÇİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1327	OSMANİYE	KADIRLI İLÇESİ YALNIZDUT KÖYÜ	SULAMA BİRLİĞİ	KADIRLI ASLANTAŞ SULAMA BİRLİĞİ
1328	OSMANİYE	KADIRLI	SULAMA BİRLİĞİ	SAVRUN SULAMA BİRLİĞİ
1329	OSMANİYE	KADIRLI	SULAMA BİRLİĞİ	KADIRLI KESİKSUYU SULAMA BİRLİĞİ
1330	OSMANİYE	MERKEZ İLÇE KAYALI KÖYÜ	SULAMA BİRLİĞİ	KALECİK SULAMA BİRLİĞİ
1331	OSMANİYE	SUMBAS	SULAMA BİRLİĞİ	SUMBAS SULAMA BİRLİĞİ
1332	OSMANİYE	MERKEZ	SULAMA BİRLİĞİ	CEVDETIYE SULAMA BİRLİĞİ

1333	OSMANİYE	DÜZİÇİ	SULAMA BİRLİĞİ	DUZİÇİ SULAMA BİRLİĞİ
1334	OSMANİYE	DÜZİÇİ	SULAMA BİRLİĞİ	ALİBOZLU VE BAYINDIRLI KÖYLERİ SABUNSUYU SULAMA BİRLİĞİ
1335	RİZE	AYDER	DİĞER	AYDER KAPLICALARI DÖRTKÖYLER BİRLİĞİ
1336	RİZE	GÜNEYCE	DİĞER	VARDA YAYLASI BİRLİĞİ
1337	RİZE	MERKEZ	İÇMESUYU BİRLİĞİ	RİZE İLİ YEREL YÖNETİMLER ANDON İÇMESUYU TESİSLERİ YAPMA VE İŞLETME BİRLİĞİ
1338	RİZE	İYİDERE	KHGB	İYİDERE KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1339	RİZE	PAZAR	KHGB	PAZAR İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1340	RİZE	MERKEZ	KHGB	RİZE İLİ MERKEZ İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1341	RİZE	ARDEŞEN	KHGB	ARDEŞEN KÖYLERİ KALKINDIRMA BİRLİĞİ
1342	RİZE	KALKANDERE	KHGB	KALKANDERE KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1343	RİZE	ÇAMLIHEMŞİN	KHGB	ÇAMLIHEMŞİN İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1344	RİZE	DEREPAZARI	KHGB	DEREPAZARI KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1345	RİZE	İKİZDERE	KHGB	İKİZDERE İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1346	RİZE	ÇAYELİ	KHGB	ÇAYELİ İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1347	RİZE	GÜNEYSU	KHGB	GÜNEYSU İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1348	RİZE	HEMŞİN	KHGB	HEMŞİN İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1349	RİZE	FINDIKLI	KHGB	FINDIKLI İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1350	RİZE	MERKEZ	TURİZM BİRLİĞİ	KAÇKAR TURİZM BİRLİĞİ
1351	SAKARYA	MERKEZ	DİĞER	ADAPAZARI BÜYÜK ŞEHİR MERKEZ VE ERENLER BELEDİYESİ TOPTANCI YAŞ SEBZE VE MEYVE HALI TESİSLERİ İŞLETME BİRLİĞİ
1352	SAKARYA	TEŞFİKİYE	İÇMESUYU BİRLİĞİ	BALPINAR İÇMESUYU BİRLİĞİ
1353	SAKARYA	KONUĞLU KÖYÜ	İÇMESUYU BİRLİĞİ	FERİZLİ İLÇESİ KONUĞLU GRUBU İÇMESUYU BİRLİĞİ
1354	SAKARYA	KAYNARCA	İÇMESUYU BİRLİĞİ	MÜEZZİNLER GRUBU İÇME SUYU BİRLİĞİ
1355	SAKARYA	AKYAZI	İÇMESUYU BİRLİĞİ	AKYAZI OVASI KÖYLERİ SULAMA BİRLİĞİ
1356	SAKARYA	KAYNARCA	İÇMESUYU BİRLİĞİ	KAYNARCA ÖMERAĞA GRUBU İÇMESUYU BİRLİĞİ
1357	SAKARYA	KARASU	İÇMESUYU BİRLİĞİ	SAKARYA İLİ KARASU İLÇESİ ÇAMDAĞI GRUBU İÇMESUYU BİRLİĞİ
1358	SAKARYA	KOCAALİ	İÇMESUYU BİRLİĞİ	KOCAALİ GRUBU İÇME SUYU BİRLİĞİ
1359	SAKARYA	ADAPAZARI	KHGB	SAKARYA İLİ MERKEZ İLÇESİ KÖYLERİNE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1360	SAKARYA	AKYAZI	KHGB	AKYAZI İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ

1361	SAKARYA	TARAKLI	KHGB	TARAKLI İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1362	SAKARYA	FERİZLİ	KHGB	FERİZLİ İLÇESİ HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1363	SAKARYA	KOCAALİ	KHGB	KOCAALİ İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1364	SAKARYA	GEYVE	KHGB	GEYVE İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1365	SAKARYA	PAMUKOVA	KHGB	PAMUKOVA İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1366	SAKARYA	SÖĞÜTLÜ	KHGB	SÖĞÜTLÜ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1367	SAKARYA	KARASU	KHGB	KARASU İLÇESİ VE KÖYLERİNE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1368	SAKARYA	HENDEK	KHGB	HENDEK İLÇESİ KHGB
1369	SAKARYA	SAPANCA	KHGB	SAPANCA İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1370	SAKARYA	KARAPÜRÇEK	KHGB	KARAPÜRÇEK İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1371	SAKARYA	KAYNARCA	KHGB	SAKARYA İLİ KAYNARCA İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1372	SAKARYA	ADAPAZARI	KHGB	ABALI GRUBU KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ (29.08.2006 TARİHİNDE FESH EDİLMİŞTİR.)
1373	SAKARYA	PAMUKOVA	SULAMA BİRLİĞİ	PAMUKOVA SULAMA BİRLİĞİ
1374	SAKARYA	GEYVE	SULAMA BİRLİĞİ	GEYVE SULAMA BİRLİĞİ
1375	SAMSUN	MERKEZ	BELEDİYE BİRLİĞİ	SAMSUN BELEDİYELER BİRLİĞİ
1376	SAMSUN	HAVZA	BELEDİYE BİRLİĞİ	SAMSUN İÇ BÖLGE BELEDİYELER BİRLİĞİ
1377	SAMSUN	DOĞANCA BELDESİ	DİĞER	DOĞANCA BELEDİYESİ ALTINOVA KÖYÜ VE ÇEVRE KÖYLER SULAMA VE TARIMSAL ÜRÜNLERİ İSTİHSAL VE PAZARLAMA BİRLİĞİ
1378	SAMSUN	MERKEZ	DİĞER	SAMSUN FUARI BİRLİĞİ
1379	SAMSUN	BAFRA	İÇMESUYU BİRLİĞİ	BAFRA NEBİYAN DAĞI İÇME SULARI BİRLİĞİ
1380	SAMSUN	ÇARŞAMBA	İÇMESUYU BİRLİĞİ	ÇARŞAMBA İLÇESİ DURUSU İÇME SUYU GRUBU BİRLİĞİ
1381	SAMSUN	ÇARŞAMBA	İÇMESUYU BİRLİĞİ	ÇARŞAMBA İLÇESİ DEMİRASLAN GRUP İÇME SULARI BİRLİĞİ
1382	SAMSUN	ÇARŞAMBA	İÇMESUYU BİRLİĞİ	ÇARŞAMBA İLÇESİ SOĞUCAK GRUP İÇME SULARI BİRLİĞİ
1383	SAMSUN	DİKBİYİK	İÇMESUYU BİRLİĞİ	DİKBİYİK GRUP KÖYLERİ İÇME SULARI BİRLİĞİ
1384	SAMSUN	ÇARŞAMBA	İÇMESUYU BİRLİĞİ	ÇARŞAMBA İLÇESİ DEMİRCİLİ İÇMESUYU GRUBU BİRLİĞİ
1385	SAMSUN	HAVZA	İÇMESUYU BİRLİĞİ	HAVZA İLÇESİ ELMALI GRUBU SU İŞLETME BİRLİĞİ
1386	SAMSUN	VEZİRKÖPRÜ	İÇMESUYU BİRLİĞİ	VEZİRKÖPRÜ İLÇESİ ÇELTEK GRUP KÖYLERİ İÇMESUYU BİRLİĞİ
1387	SAMSUN	BAFRA	İÇMESUYU BİRLİĞİ	BAFRA SOFTAL İÇME SUYU BİRLİĞİ
1388	SAMSUN	LADİK	İÇMESUYU BİRLİĞİ	LADİK İLÇESİ AKPINAR İÇMESUYU GRUBU BİRLİĞİ

1389	SAMSUN	LADİK	İÇMESUYU BİRLİĞİ	LADİK İLÇESİ KIRANBOĞAZ GRUP KÖYLERİ İÇME SUYU BİRLİĞİ
1390	SAMSUN	ALAÇAM	İÇMESUYU BİRLİĞİ	ALAÇAM İLÇESİ DOYRAN-TOPLU KÖYLERİ İÇME SUYU BİRLİĞİ
1391	SAMSUN	BAFRA	İÇMESUYU BİRLİĞİ	BAFRA KAYNATMA SUYU BİRLİĞİ
1392	SAMSUN	BAFRA	İÇMESUYU BİRLİĞİ	BAFRA ALAÇAM KIZILIRMAK BATI SAHASI İÇME SULARI GRUP KÖYLERİ İÇME SUYU GETİRME BİRLİĞİ
1393	SAMSUN	VEZİRKÖPRÜ	İÇMESUYU BİRLİĞİ	BAŞALAN GURUBU İÇME SUYU BİRLİĞİ
1394	SAMSUN	ASARCIK	KHGB	ASARCIK İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1395	SAMSUN	BAFRA	KHGB	BAFRA İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1396	SAMSUN	ÇARŞAMBA	KHGB	ÇARŞAMBA İLÇESİ KÖYLERİNE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1397	SAMSUN	VEZİRKÖPRÜ	KHGB	VEZİRKÖPRÜ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1398	SAMSUN	YAKAKENT	KHGB	YAKAKENT KAYMAKAMLIĞI KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1399	SAMSUN	ALAÇAM	KHGB	ALAÇAM İLÇESİ MİLLİ KÜLTÜRÜ YAYMA TURİZM VE KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1400	SAMSUN	AYVACIK	KHGB	AYVACIK İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1401	SAMSUN	HAVZA	KHGB	HAVZA İLÇESİ VE KÖYLERİNE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1402	SAMSUN	KAVAK	KHGB	KAVAK İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1403	SAMSUN	LADİK	KHGB	LADİK İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1404	SAMSUN	MERKEZ	KHGB	SAMSUN İLİ MERKEZ İLÇE KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1405	SAMSUN	19.May	KHGB	19 MAYIS İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1406	SAMSUN	SALIPAZARI	KHGB	SALIPAZARI İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1407	SAMSUN	TEKKEKÖY	KHGB	TEKKEKÖY İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1408	SAMSUN	TERME	KHGB	TERME KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1409	SAMSUN	BAFRA	ATAK	BAFRA BÖLGESİ YEREL YÖNETİMLER KATI ATIK TESİSLERİ YAPMA VE İŞLETME BİRLİĞİ
1410	SAMSUN	BAFRA	SULAMA BİRLİĞİ	ALTINKAYA SULAMA BİRLİĞİ
1411	SAMSUN	SALIPAZARI	BELEDİYE BİRLİĞİ	SALIPAZARI-AYVACIK BELEDİYELER BİRLİĞİ (AYSALBİR)
1412	SİİRT	MERKEZ	KHGB	MERKEZ İLÇE KHGB
1413	SİİRT	PERVARİ	KHGB	PERVARİ KHGB
1414	SİİRT	ŞİRVAN	KHGB	ŞİRVAN VE KHGB
1415	SİİRT	KURTALAN	KHGB	KURTALAN İLÇESİ KHGB
1416	SİİRT	ERUH	KHGB	ERUH İLÇESİ KHGB

1417	SİİRT	BAYKAN	KHGB	BAYKAN KHGB
1418	SİİRT	AYDINLAR	KHGB	AYDINLAR VE KHGB
1419	SİNOP	BOYABAT	ATAK	BOYABAT-DURAĞAN-SARAYDÜZÜ BELEDİYELERİ KATI ATIK HİZMETLERİ BİRLİĞİ
1420	SİNOP	MERKEZ	BELEDİYE BİRLİĞİ	SİNOP-ERFELEK-GERZE BELEDİYELERİ BİRLİĞİ
1421	SİNOP	ERFELEK	İÇMESUYU BİRLİĞİ	ERFELEK İLÇESİ 100 YIL İÇMESULARI BİRLİĞİ
1422	SİNOP	MERKEZ	İÇMESUYU BİRLİĞİ	SİNOP İLİ MERKEZ İLÇE VE ERFELEK İLÇESİ GRUP İÇME SULARI BİRLİĞİ
1423	SİNOP	MERKEZ	İÇMESUYU BİRLİĞİ	KARAPLINAR GRUBU İÇME SULARI BİRLİĞİ
1424	SİNOP	ERFELEK	KHGB	ERFELEK KAYMAKAMLIĞI KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1425	SİNOP	GERZE	KHGB	GERZE İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1426	SİNOP	DURAĞAN	KHGB	SİNOP İLİ DURAĞAN İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1427	SİNOP	SARAYDÜZÜ	KHGB	SARAYDÜZÜ İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1428	SİNOP	MERKEZ	KHGB	MERKEZ İLÇE KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1429	SİNOP	TÜRKELİ	KHGB	TÜRKELİ İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1430	SİNOP	AYANCIK	KHGB	AYANCIK İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1431	SİNOP	BOYABAT	KHGB	BOYABAT İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1432	SİNOP	DİKMEN	KHGB	DİKMEN İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1433	SİVAS	MERKEZ	ATAK	SİVAS MERKEZ VE ÇEVRE BELEDİYELER KATI ATIK YÖNETİMİ BİRLİĞİ
1434	SİVAS	MERKEZ	BELEDİYE BİRLİĞİ	KIZILIRMAK BELEDİYELER BİRLİĞİ
1435	SİVAS	SUŞEHRİ	KHGB	SUŞEHRİ İLÇESİ KHGB
1436	SİVAS	ŞARKIŞLA	KHGB	ŞARKIŞLA KAYMAKAMLIĞI KHGB
1437	SİVAS	ULAŞ	KHGB	ULAŞ İLÇESİ KHGB
1438	SİVAS	YILDIZELİ	KHGB	SİVAS İLİ YILDIZELİ İLÇESİ KHGB
1439	SİVAS	ZARA	KHGB	ZARA KAYMAKAMLIĞI KHGB
1440	SİVAS	MERKEZ	KHGB	MERKEZ İLÇE KHGB
1441	SİVAS	DİVRİĞİ	KHGB	DİVRİĞİ KHGB
1442	SİVAS	ALTINYAYLA	KHGB	ALTINYAYLA KHGB
1443	SİVAS	AKINCILAR	KHGB	AKINCILAR KHGB
1444	SİVAS	DOĞANŞEHİR	KHGB	DOĞANŞEHİR İLÇESİ KHGB

1445	SİVAS	GEMEREK	KHGB	GEMEREK KHGB
1446	SİVAS	GÖLOVA	KHGB	GÖLOVA KHGB
1447	SİVAS	GÜRÜN	KHGB	GÜRÜN İLÇESİ KHGB
1448	SİVAS	HAFİK	KHGB	HAFİK İLÇESİ KHGB
1449	SİVAS	İMRALI	KHGB	İMRANLI İLÇESİ KHGB
1450	SİVAS	KANGAL	KHGB	KANGAL İLÇESİ KHGB
1451	SİVAS	KOYULHİSAR	KHGB	KOYULHİSAR İLÇESİ KHGB
1452	SİVAS	AKINCILAR	SULAMA BİRLİĞİ	AKINCILAR VE GÖLOVA İLÇELERİ KIZILDAĞ ARAZİ SULAMA BİRLİĞİ
1453	SİVAS	SUŞEHRİ	SULAMA BİRLİĞİ	SUŞEHRİ SULAMA BİRLİĞİ
1454	SİVAS	GEMEREK-EĞERCİ	SULAMA BİRLİĞİ	GEMEREK GÖKSU SULAMASI SULAMA BİRLİĞİ
1455	SİVAS	SARKIŞLA	SULAMA BİRLİĞİ	SARAKIŞLA YAPIALTIN SULAMASI SULAMA BİRLİĞİ
1456	SİVAS	AKINCILAR	SULAMA BİRLİĞİ	AKINCILAR SULAMA BİRLİĞİ
1457	SİVAS	YILDIZELİ	SULAMA BİRLİĞİ	YILDIZIRMAĞI SULAMASI SULAMA BİRLİĞİ
1458	SİVAS	MERKEZ	SULAMA BİRLİĞİ	GAZİ BEY SULAMA BİRLİĞİ
1459	ŞANLIURFA	HALFETİ	KHGB	HALFETİ İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1460	ŞANLIURFA	SURUÇ	KHGB	SURUÇ İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1461	ŞANLIURFA	HİLVAN	KHGB	HİLVAN İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1462	ŞANLIURFA	BİRECİK	KHGB	BİRECİK İLÇESİ VE KÖYLERİNE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1463	ŞANLIURFA	VİRANŞEHİR	KHGB	ŞANLIURFA İLİ VİRANŞEHİR İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1464	ŞANLIURFA	HARRAN	KHGB	ŞANLIURFA İLİ HARRAN İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1465	ŞANLIURFA	SİVEREK	KHGB	SİVEREK İLÇESİ KHGB
1466	ŞANLIURFA	MERKEZ	KHGB	MERKEZ İLÇE KÖYLERİNE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1467	ŞANLIURFA	BOZOVA	KHGB	BOZOVA İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1468	ŞANLIURFA	AKÇAKALE	KHGB	AKÇAKALE KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1469	ŞANLIURFA	CEYLANPINAR	KHGB	CEYLANPINAR İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1470	ŞANLIURFA	MERKEZ İLÇE HAVŞANLI KÖYÜ	SULAMA BİRLİĞİ	TEK TEK SULAMA BİRLİĞİ
1471	ŞANLIURFA	MERKEZ	SULAMA BİRLİĞİ	KISAS SULAMA BİRLİĞİ
1472	ŞANLIURFA	MERKEZ	SULAMA BİRLİĞİ	KURTULUŞ SULAMA BİRLİĞİ

1473	ŞANLIURFA	AKÇAKALE	SULAMA BİRLİĞİ	KORUKLU SULAMA BİRLİĞİ
1474	ŞANLIURFA	YALINLI KÖYÜ	SULAMA BİRLİĞİ	YALINLI ONORTAK SULAMA BİRLİĞİ
1475	ŞANLIURFA	GÜNDAŞ KÖYÜ	SULAMA BİRLİĞİ	TOPÇU GÜNDAŞ SULAMA BİRLİĞİ
1476	ŞANLIURFA	HARRAN	SULAMA BİRLİĞİ	REHA SULAMA BİRLİĞİ
1477	ŞANLIURFA	AKÇAKALE	SULAMA BİRLİĞİ	ŞANLIURFA MERKEZ SULAMA BİRLİĞİ
1478	ŞANLIURFA	HARRAN	SULAMA BİRLİĞİ	ONÜÇÜNCÜ YEDEK SULAMA BİRLİĞİ (HARRAN SULAMA BİRLİĞİ olarak adı değiştirildi.)
1479	ŞANLIURFA	HARRAN	SULAMA BİRLİĞİ	İMAMBAKIR SULAMA BİRLİĞİ
1480	ŞANLIURFA	BOZOVA	SULAMA BİRLİĞİ	ATATÜRK BARAJI SULAMA BİRLİĞİ
1481	ŞANLIURFA	MERKEZ	SULAMA BİRLİĞİ	YEŞİLOVA SULAMA BİRLİĞİ
1482	ŞANLIURFA	CEYLANPINAR	SULAMA BİRLİĞİ	İKİ CIRCIP SULAMA BİRLİĞİ
1483	ŞANLIURFA	MERKEZ	SULAMA BİRLİĞİ	YUKARI HARRAN SULAMA BİRLİĞİ
1484	ŞANLIURFA	YEŞERTİ KÖYÜ	SULAMA BİRLİĞİ	BOLATLAR ELVEREN SEVİMLİ SULAMA BİRLİĞİ
1485	ŞANLIURFA	AKÇAKALE	SULAMA BİRLİĞİ	HAKTANIR SULAMA BİRLİĞİ
1486	ŞANLIURFA	AKÇAKALE	SULAMA BİRLİĞİ	FIRAT SULAMA BİRLİĞİ
1487	ŞANLIURFA	DOĞRAMACI KÖYÜ	SULAMA BİRLİĞİ	ŞUAYB SULAMA BİRLİĞİ
1488	ŞANLIURFA	HARRAN	SULAMA BİRLİĞİ	ŞANLIURFA VALİLİĞİ GAP SULAMA BİRLİĞİ
1489	ŞANLIURFA	MERKEZ	SULAMA BİRLİĞİ	TATARHÖYÜK SULAMA BİRLİĞİ
1490	ŞANLIURFA	AKÇAKALE	SULAMA BİRLİĞİ	TAHILALAN SULAMA BİRLİĞİ
1491	ŞANLIURFA	MERKEZ	SULAMA BİRLİĞİ	BEREKET SULAMA BİRLİĞİ
1492	ŞIRNAK	MERKEZ	ÇEVRE HİZMETLERİ BİRLİĞİ	ŞIRNAK İLİ ÇEVRE HİZMETLERİ BİRLİĞİ
1493	ŞIRNAK	ULUDERE	KHGB	ULUDERE İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1494	ŞIRNAK	CİZRE	KHGB	CİZRE KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1495	ŞIRNAK	GÜÇLÜKONAK	KHGB	GÜÇLÜKONAK İLÇESİ VE KÖYLERİNE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1496	ŞIRNAK	BEYTÜŞŞEBAP	KHGB	BEYTÜŞŞEBAP İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1497	ŞIRNAK	MERKEZ	KHGB	ŞIRNAK İLİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1498	ŞIRNAK	SİLOPİ	KHGB	SİLOPİ KAYMAKAMLIĞI KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1499	ŞIRNAK	İDİL	KHGB	İDİL KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1500	ŞIRNAK	SİLOPİ	SULAMA BİRLİĞİ	SİLOPİ-NERDÜŞ SULAMA BİRLİĞİ

1501	TEKİRDAĞ	ÇORLU	ATAK	TEKİRDAĞ 3.GRUP ÇEVRE BELEDİYELER KATI ATIK BERTARAF TESİSLERİ YAPMA VE İŞLETME BİRLİĞİ (TEKKAB-3)
1502	TEKİRDAĞ	MERKEZ	BÖLGE BELEDİYELER BİRLİĞİ	DOĞU-BATI TRAKYA BELEDİYELER BİRLİĞİ
1503	TEKİRDAĞ	MERKEZ	ÇEVRE HİZMETLERİ BİRLİĞİ	TEKİRDAĞ İLİ ÇEVRE HİZMETLERİ BİRLİĞİ (TİÇHİB)
1504	TEKİRDAĞ	MALKARA-YÖRÜK KÖYÜ	İÇMESUYU BİRLİĞİ	KARAIĞDEMİR GRUP KÖYLERİ SİHHİ İÇME VE KULLANMA SUYU BİRLİĞİ
1505	TEKİRDAĞ	KAŞIKÇI KÖYÜ	İÇMESUYU BİRLİĞİ	KAŞIKÇI GRUP KÖYLERİ SİHHİ İÇME VE KULLANMA BİRLİĞİ TÜZÜĞÜ
1506	TEKİRDAĞ	KARANSILLI KÖYÜ	İÇMESUYU BİRLİĞİ	KARANSILLI GRUP KÖYLERİ SİHHİ İÇME VE KULLANMA SUYU BİRLİĞİ
1507	TEKİRDAĞ	SARILAR KÖYÜ	İÇMESUYU BİRLİĞİ	SARILAR GRUP KÖYLERİ SİHHİ İÇME VE KULLANMA SUYU BİRLİĞİ
1508	TEKİRDAĞ	MALKARA	İÇMESUYU BİRLİĞİ	AHMETPAŞA GRUP KÖYLERİ İÇME VE KULLANMA SUYU BİRLİĞİ
1509	TEKİRDAĞ	ÇORLU	KHGB	ÇORLU İLÇESİ KÖYLERİNE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1510	TEKİRDAĞ	MURATLI	KHGB	MURATLI İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1511	TEKİRDAĞ	MALKARA	KHGB	MALKARA İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1512	TEKİRDAĞ	SARAY	KHGB	SARAY İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1513	TEKİRDAĞ	ÇERKEZKÖY	KHGB	ÇERKEZKÖY İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1514	TEKİRDAĞ	MERKEZ	KHGB	TEKİRDAĞ MERKEZ İLÇE KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1515	TEKİRDAĞ	MARMARAEREĞLİSİ	KHGB	MARMARAEREĞLİSİ İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1516	TEKİRDAĞ	HAYRABOLU	KHGB	HAYRABOLU İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1517	TEKİRDAĞ	ŞARKÖY	KHGB	ŞARKÖYİLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1518	TEKİRDAĞ	MALKARA	ATAK	MALKARA-ŞARKÖY VE BELDELERİ KATI ATIK YÖNETİM BİRLİĞİ (BATKAB)
1519	TEKİRDAĞ	HAYRABOLU	İÇMESUYU BİRLİĞİ	ÇENE GRUP KÖYLERİ SİHHİ İÇME VE KULLANMA SUYU BİRLİĞİ (Ç.G.K.S.İ.K.S.B.)
1520	TEKİRDAĞ	SARKÖY İLÇESİ MÜREFTE KASABASI	İÇMESUYU BİRLİĞİ	MÜREFTE GURUBU İÇME SUYU BİRLİĞİ (MÜRGİÇ)
1521	TOKAT	ERBAA	ATAK	ERBAA BELEDİYELERİ KATI ATIK YÖNETİM BİRLİĞİ
1522	TOKAT	MERKEZ	ATAK	TOKAT TURHAL ZİLE PAZAR KATI ATIK YÖNETİM BİRLİĞİ
1523	TOKAT	MERKEZ	KALKINMA BİRLİĞİ	KELKİT HAVZASI KALKINMA BİRLİĞİ
1524	TOKAT	MERKEZ	KHGB	TOKAT İLİ MERKEZ İLÇE KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1525	TOKAT	REŞADİYE	KHGB	REŞADİYE İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1526	TOKAT	ARTOVA	KHGB	ARTOVA İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1527	TOKAT	YEŞİLYURT	KHGB	YEŞİLYURT İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ

1528	TOKAT	BAŞÇİFTLİK	KHGB	BAŞÇİFTLİK İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1529	TOKAT	SULUSARAY	KHGB	SULUSARAY İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1530	TOKAT	ZİLE	KHGB	ZİLE İLÇESİNE VE KÖYLERİNE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1531	TOKAT	TURHAL	KHGB	TURHAL İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1532	TOKAT	ALMUS	KHGB	ALMUS İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1533	TOKAT	PAZAR	KHGB	PAZAR İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1534	TOKAT	NIKSAR	KHGB	NIKSAR İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1535	TOKAT	ERBAA	KHGB	ERBAA İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1536	TOKAT	MERKEZ	SULAMA BİRLİĞİ	TOKAT SULAMASI YUKARI YEŞİLIRMAK GÜMENEK SULAMA BİRLİĞİ
1537	TOKAT	NIKSAR	ÇEVRE HİZMETLERİ BİRLİĞİ	AŞAĞI KELKİT HAVZASI ÇEVRE HİZMETLERİ BİRLİĞİ
1538	TOKAT	MERKEZ	SULAMA BİRLİĞİ	TOKAT SULAMASI YUKARI SAĞ SAHİL SULAMA BİRLİĞİ
1539	TOKAT	MERKEZ	SULAMA BİRLİĞİ	KIZIK SULAMA BİRLİĞİ
1540	TOKAT	MERKEZ	SULAMA BİRLİĞİ	BEDİRKALE BARAJI SULAMA BİRLİĞİ
1541	TOKAT	ERBAA	SULAMA BİRLİĞİ	ERBAA SULAMA BİRLİĞİ
1542	TOKAT	ERBAA	SULAMA BİRLİĞİ	ERBAA SAĞ SAHİL SULAMA BİRLİĞİ
1543	TOKAT	NIKSAR	SULAMA BİRLİĞİ	BOĞAZBAŞI SULAMA BİRLİĞİ
1544	TOKAT	ZİLE	SULAMA BİRLİĞİ	ZİLE SOL SAHİL SULAMA BİRLİĞİ
1545	TOKAT	PAZAR	SULAMA BİRLİĞİ	KAZOVA SOL SAHİL SULAMA BİRLİĞİ
1546	TOKAT	NIKSAR	SULAMA BİRLİĞİ	AYVAZ SULAMA BİRLİĞİ
1547	TOKAT	MERKEZ	SULAMA BİRLİĞİ	KAZOVA SAĞ SAHİL DÖKMETEPE SULAMA BİRLİĞİ
1548	TOKAT	NIKSAR	SULAMA BİRLİĞİ	KELKİT SULAMA BİRLİĞİ
1549	TRABZON	MERKEZ	ATAK	TRABZON VE RİZE İLİ YEREL YÖNETİMLERİ KATI ATIK TESİSLERİ YAPMA VE İŞLETME BİRLİĞİ
1550	TRABZON	MERKEZ	BÖLGE BELEDİYELER BİRLİĞİ	DOĞU KARADENİZ BELEDİYELER BİRLİĞİ
1551	TRABZON	VAKFIKEBİR	İÇMESUYU BİRLİĞİ	BÜYÜKLİMAN İÇME VE KULLANMA SUYU BİRLİĞİ (BİSB)
1552	TRABZON	OF	İÇMESUYU BİRLİĞİ	OF-HAYRAT İÇME SUYU BAKIM ONARIM İŞLETME BİRLİĞİ
1553	TRABZON	MERKEZ	İÇMESUYU BİRLİĞİ	TRABZON KARAKAYA GRUP İÇME SUYU BAKIM ONARIM VE İŞLETME BİRLİĞİ
1554	TRABZON	MERKEZ	KALKINMA BİRLİĞİ	DOĞU KARADENİZ İLLERİ HİZMET VE KALKINMA BİRLİĞİ
1555	TRABZON	KÖPRÜBAŞI	KHGB	KÖPRÜBAŞI İLÇESİ KÖYLERİNE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ

1556	TRABZON	DERNEKPAZARI	KHGB	DERNEKPAZARI İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1557	TRABZON	ÇAYKARA	KHGB	ÇAYKARA İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1558	TRABZON	TONYA	KHGB	TONYA İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1559	TRABZON	SÜRMENE	KHGB	SÜRMENE İLÇESİ KÖYLERİNE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1560	TRABZON	BEŞİKDÜZÜ	KHGB	BEŞİKDÜZÜ İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1561	TRABZON	ÇARŞIBAŞI	KHGB	ÇARŞIBAŞI İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1562	TRABZON	AKÇAABAT	KHGB	AKÇAABAT İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1563	TRABZON	YOMRA	KHGB	YOMRA İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1564	TRABZON	ŞALPAZARI	KHGB	ŞALPAZARI İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1565	TRABZON	VAKFIKEBİR	KHGB	VAKFIKEBİR İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1566	TRABZON	HAYRAT	KHGB	HAYRAT KÖYLERİNE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1567	TRABZON	ARAKLI	KHGB	ARAKLI İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1568	TRABZON	MAÇKA	KHGB	MAÇKA İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1569	TRABZON	DÜZKÖY	KHGB	DÜZKÖY İLÇESİ KÖYLERİNE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1570	TRABZON	OF	KHGB	OF İLÇESİ KÖYLERİNE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1571	TRABZON	MERKEZ	KHGB	TRABZON MERKEZ İLÇESİ KÖYLERİNE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1572	TRABZON	ARSİN	KHGB	ARSİN İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1573	TUNCELİ	HOZAT	KHGB	HOZAT KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1574	TUNCELİ	PÜLÜMÜR	KHGB	PÜLÜMÜR KAYMAKAMLIĞI KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1575	TUNCELİ	ÇEMİŞGEZEK	KHGB	ÇEMİŞGEZEK İLÇESİ VE KÖYLERİNE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1576	TUNCELİ	MAZGİRT	KHGB	MAZGİRT KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1577	TUNCELİ	PERTEK	KHGB	PERTEK KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1578	TUNCELİ	MERKEZ	KHGB	TUNCELİ MERKEZ KÖYLERİNE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1579	TUNCELİ	NAZİMİYE	KHGB	NAZİMİYE İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1580	TUNCELİ	OVACIK	KHGB	OVACIK KAYMAKAMLIĞI KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1581	TUNCELİ	AKPAZAR	SULAMA BİRLİĞİ	AKPAZAR OVASI SULAMA BİRLİĞİ
1582	UŞAK	MERKEZ	BELEDİYE BİRLİĞİ	UŞAK İLİ SÜRDÜRÜLEBİLİR ÇEVRE YÖNETİMİ BELEDİYELER BİRLİĞİ
1583	UŞAK	ULUBEY	KHGB	ULUBEY İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1584	UŞAK	KARAHALLI	KHGB	KARAHALLI İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ

1585	UŞAK	EŞME	KHGB	EŞME İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1586	UŞAK	MERKEZ	KHGB	UŞAK MERKEZ İLÇE KÖYLERİNE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1587	UŞAK	BANAZ	KHGB	BANAZ İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1588	UŞAK	SİVASLI	KHGB	SİVASLI İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1589	VAN	ERCİŞ	BÖLGE BELEDİYELER BİRLİĞİ	VANGÖLÜ VE ÇEVRESİ BELEDİYELER BİRLİĞİ
1590	VAN	MERKEZ	ÇEVRE HİZMETLERİ BİRLİĞİ	VAN MAHALLİ İDARELERİ SÜRDÜRÜLEBİLİR ÇEVRE YÖNETİMİ BİRLİĞİ (VANÇEB)
1591	VAN	MERKEZ	KALKINMA BİRLİĞİ	DOĞU ANADOLU VAN DÜZEY-II ALT BÖLGE KALKINMA BİRLİĞİ
1592	VAN	SARAY	KHGB	VAN İLİ SARAY İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1593	VAN	BAŞKALE	KHGB	VAN İLE BAŞKALE İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1594	VAN	ÇATAK	KHGB	ÇATAK İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1595	VAN	ÇALDIRAN	KHGB	ÇALDIRAN İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1596	VAN	EDREMİT	KHGB	EDREMİT İLÇEİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1597	VAN	ERCİŞ	KHGB	ERCİŞ İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1598	VAN	GEVAŞ	KHGB	GEVAŞ İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1599	VAN	GÜRPINAR	KHGB	GÜRPINAR İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1600	VAN	MURADİYE	KHGB	MURADİYE İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1601	VAN	ÖZALP	KHGB	ÖZALP İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1602	VAN	MERKEZ	KHGB	MERKEZ İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1603	VAN	BAHÇESARAY	KHGB	BAHÇESARAY İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1604	VAN	MURADİYE	SULAMA BİRLİĞİ	AKBULAK SULAMA BİRLİĞİ
1605	VAN	MERKEZ	SULAMA BİRLİĞİ	KARASU SULAMA BİRLİĞİ
1606	VAN	GÜRPINAR	SULAMA BİRLİĞİ	GÜRPINAR SULAMA BİRLİĞİ
1607	VAN	MURADİYE	SULAMA BİRLİĞİ	MURADİYE SULAMA BİRLİĞİ
1608	VAN	GEVAŞ	SULAMA BİRLİĞİ	GEVAŞ-BEYARKI SULAMA BİRLİĞİ
1609	YALOVA	MERKEZ	ATAK	YALOVA ATIKSU VE KANALİZASYON ALT YAPI TESİSLERİNİ İŞLETME BİRLİĞİ (YASKİ)
1610	YALOVA	ALTINOVA	ATAK	YALOVA İLİ ALTINOVA İLÇESİ SINIRLARI İÇERİSİNDEKİ ALTINOVA,KAYTAZDERE,SUBAŞI,TAVŞANLI BELEDİYELERİ VE YEREL YÖNETİMLER KANALİZASYON ATIKSU ARITIM VE İŞLETME BİRLİĞİ (TASK-KAB)

1611	YALOVA	MERKEZ	ATAK	YALOVA İLİ YEREL YÖNETİMLER KATI ATIK TESİSLERİ YAPMA VE İŞLETME BİRLİĞİ
1612	YALOVA	MERKEZ	İÇMESUYU BİRLİĞİ	YEŞİL KÖRFEZ SU BİRLİĞİ (YALAOVA ÇINARCIK BELEDİYELERİ SU BİRLİĞİ) olarak adı değiştirildi
1613	YALOVA	ARMUTLU	KHGB	ARMUTLU İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1614	YALOVA	MERKEZ	KHGB	MERKEZ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1615	YALOVA	ÇINARCIK	KHGB	ÇINARCIK İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1616	YALOVA	TERMAL	KHGB	TERMAL İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1617	YALOVA	ALTINOVA	KHGB	ALTINOVA İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1618	YALOVA	ÇİFTLİKKÖY	KHGB	ÇİFTLİKKÖY İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1619	YALOVA	ALTINOVA	DİĞER	ALTINOVA,KAYTAZDERE,SUBAŞI,TAVŞANLI BELEDİYELERİ VE YEREL YÖNETİMLER İTFAİYE BİRLİĞİ (TASKİB)
1620	YALOVA	MERKEZ	TURİZM BİRLİĞİ	YALOVA İLİ TURİZM BİRLİĞİ
1621	YOZGAT	AKDAĞMADENİ	ATAK	AKDAĞMADENİ İLÇESİ KATI ATIK BERTARAF TESİSLERİ BİRLİĞİ
1622	YOZGAT	MERKEZ	ATAK	YOZGAT İLİ KATI ATIK BERTARAF TESİSLERİ BİRLİĞİ (YOKAB)
1623	YOZGAT	AYDINCIK	KHGB	AYDINCIK İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1624	YOZGAT	SORGUN	KHGB	SORGUN İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1625	YOZGAT	SARIKAYA	KHGB	SARIKAYA MERKEZ VE KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1626	YOZGAT	BOĞAZLIYAN	KHGB	BOĞAZLIYAN İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1627	YOZGAT	MERKEZ	KHGB	MERKEZ İLÇE KÖYLERİNE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1628	YOZGAT	SARAYKENT	KHGB	SARAYKENT İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1629	YOZGAT	AKDAĞMADENİ	KHGB	AKDAĞMADENİ KÖYLERİ HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1630	YOZGAT	YENİFAKILI	KHGB	YENİFAKILI İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1631	YOZGAT	YERKÖY	KHGB	YERKÖY İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1632	YOZGAT	ÇAYIRALAN	KHGB	ÇAYIRALAN İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1633	YOZGAT	KADIŞEHRİ	KHGB	KADIŞEHRİ İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1634	YOZGAT	ÇEKEREK	KHGB	ÇEKEREK İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1635	YOZGAT	ÇANDIR	KHGB	ÇANDIR İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1636	YOZGAT	ŞEFAATLİ	KHGB	ŞEFAATLİ İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1637	YOZGAT	MERKEZ	İÇMESUYU BİRLİĞİ	YOZGAT BELEDİYESİ SU VE HİZMET BİRLİĞİ
1638	YOZGAT	ŞEFAATLİ İLÇESİ	SULAMA BİRLİĞİ	PAŞAKÖY SULAMA BİRLİĞİ

		PAŞAKÖY KASABASI		
1639	YOZGAT	BOĞAZLIYAN	SULAMA BİRLİĞİ	BOĞAZLIYAN SULAMA BİRLİĞİ
1640	YOZGAT	YERKÖY İLÇESİ SEKİLİ KASABASI	SULAMA BİRLİĞİ	SEKİLİ SULAMA BİRLİĞİ
1641	YOZGAT	SARIKAYA	SULAMA BİRLİĞİ	SARIKAYA İLÇESİ YAHYASARAY SULAMA BİRLİĞİ
1642	YOZGAT	MERKEZ	SULAMA BİRLİĞİ	ESENLİ SULAMA BİRLİĞİ
1643	YOZGAT	YERKÖY	SULAMA BİRLİĞİ	İĞDECİK SULAMA BİRLİĞİ
1644	YOZGAT	YERKÖY	SULAMA BİRLİĞİ	YENİMAHALLE SULAMA BİRLİĞİ
1645	YOZGAT	YENİFAKILI	SULAMA BİRLİĞİ	FEHİMLİ KÖYÜ SULAMA BİRLİĞİ
1646	ZONGULDAK	MERKEZ	ATAK	ZONGULDAK İLİ ÖZEL İDARESİ VE BELEDİYELERİ ÇEVRE-ALT YAPI TEMEL HİZMETLER BİRLİĞİ
1647	ZONGULDAK	MERKEZ	BELEDİYE BİRLİĞİ	METROPOLİTAN ZONGULDAK BELEDİYELER BİRLİĞİ
1648	ZONGULDAK	KİLİMLİ	HİZMET BİRLİĞİ	KARAEMLAS BELEDİYELERİ HİZMET BİRLİĞİ
1649	ZONGULDAK	ALAPLI	İÇMESUYU BİRLİĞİ	ZONGULDAK İLİ ALAPLI İLÇESİ KÜRÜKLER GRUBU İÇME SUYU HİZMET BİRLİĞİ
1650	ZONGULDAK	ALAPLI	İÇMESUYU BİRLİĞİ	ZONGULDAK İLİ ALAPLI İLÇESİ DURHANLI GRUBU İÇME SUYU HİZMET BİRLİĞİ
1651	ZONGULDAK	ALAPLI	KHGB	ALAPLI İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1652	ZONGULDAK	EREĞLİ	KHGB	EREĞLİ İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1653	ZONGULDAK	ÇAYCUMA	KHGB	ÇAYCUMA İLÇESİ KÖYLERİNE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1654	ZONGULDAK	GÖKÇEBEY	KHGB	GÖKÇEBEY İLÇESİ KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1655	ZONGULDAK	DEVREK	KHGB	DEVREK KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ
1656	ZONGULDAK	MERKEZ	KHGB	ZONGULDAK İLİ MERKEZ İLÇE KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ

Kaynak: MİGM web sayfası